

**DAILY
MAIL
YILIN
ROMANI**

**BENDEN
KALAN**

SENİNDİR

STEPHANIE SCOTT

**Nij
özlem**

**NEW
YORK
TIMES
EDITORÜN
SEÇİMİ**

APRIL

Günümüz Tokyo'sunda yaşayan genç bir kadın.
Cinayete kurban gitmiş annesinin peşinde.
Bulanık hatıralar, yalanlar arasına gizlenmiş ipuçları.
Gerçeğe ulaşmanın tek yolu, tutkunun ve takıntının izini sürmek.

Japonya'da pek dile getirilmeyen,
dünyanın kalanında ise hiç bilinmeyen bir iş kolu var:
Wakaresaseya'lık.
İş basit: Yuva yıkmak. Ayrılmak isteyen eşe azami çıkar sağlamak.
Amaca giden her yol mübah. Onlar çöpçatan değil çöpbozan.

Eşi Rina'dan ayrılmak isteyen Sato'nun aradığı hizmet tam da bu.
Yakışıklı Kaitaro'yu işe aldı.
Eşinin hayatına girmesi, kendisini aldatması için onu her şekilde destekledi.
Ancak Rina'nın en derin arzularından bihaber olan Sato, asla bir araya gelmemesi gereken iki yabancıyı tanıştırdığının farkında değil.

Gerçek bir olaydan esinlenilen bu müthiş hikayeyi Japonya'nın nefes kesen manzaraları eşliğinde farklı gözlerden anlatan *Benden Kalan Senindir*, aşk uğruna gerçekleştirdiğimiz eylemlerin psikolojik ve etik boyutlarını gözler önüne seriyor. Tutkunun, cazibenin bir karanlık bir ısıltılı yüzüne, sahip olmakla kaybetmek arasındaki ince çizgiye dikkat çekiyor.

Edebiyat dünyasının sıradışı yıldızı Stephanie Scott'tan çeviri hakları on dile satılan, son yılların en farklı romanı: *Benden Kalan Senindir*.

"Zengin bir hayal gücünün eseri. Roman aşkın binbir kombinasyonunu ve aşk uğruna yapabileceği her şeyi cesaretle anlatıyor."
New York Times

"Edebiyat dünyasının en müthiş bir giriş."
Louise Doughty

"Baştan çıkarıcı atmosferiyle gizem dolu bir roman."
Daily Mail

© 2024 A.P.R.I.L. Yayıncılık
What's Left of Me is Yours © Stephanie Scott

Yayın No: 227

1. Baskı: Haziran, 2024

ISBN: 978-625-98643-6-5

Yayın Yönetmeni: K. Egemen İpek

Çeviren: Deniz Öcal

Editör: Gökdeniz Özkan, Nazlı Berivan Ak

Kapak Tasarım: Tahir Berk Yılmaz

İç Tasarım: *ademsenerel.com*

Baskı: Ayrıntı Basımevi

Sertifika No: 49599

Bu kitabın Türkçe hakları Kayı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

© Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik vb yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.

A.P.R.I.L. Yayıncılık

Tarık Zafer Tunaya Sokak

21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İstanbul

Tel: (00 90) 212 252 94 38

www.aprilyayincilik.com

bilgi@aprilyayincilik.com

STEPHANIE SCOTT

**BENDEN
KALAN
SENİNDİR**

Kapı ne kadar dar olsa da,
Cezalarım ne kadar ağır olsa da,
Kaderimin efendisi benim,
Ruhumun kaptanı benim.

WILLIAM ERNEST HENLEY

ÖNSÖZ

“

Saraşıma çok güzel bir isim, artık sadece bana ait olan... Bu isimle doğmadım, bir zamanlar anneme ait olan bu ismi almayı kendim seçtim.

Birisiyle tanıştığınızda kim olduğunuzu ve nereden geldiğinizi açıklamak âdettendir ama fark etseniz de etmeseniz de benim kim olduğumu ve hikâyemi zaten biliyorsunuz. Yakından bakın. Aklınızın ücra köşelerine uzanın; oraya kaldırdığınız gazete haberlerini, köşe yazılarını ve dergileri karıştırın. Beni göreceksiniz. Ben bir yazının son satırıyım, noktayla biten o son cümleyim.

Wakaresaseya Çalışanı Çizmeyi Aştı

Yu Yamada, 16/05/1994, 18.30

Rina Sato'nun katil zanlısı Kaitaro Nakamura'nın davası bugün, Tokyo Bölge Mahkemesinde görülmeye başladı.

Davalı Kaitaro Bey'in Wakaresaseya denilen sözde "evlilik bozma" sektöründe çalışması ve maktulün kocası Osamu Sato tarafından eşini ayartmak ve boşanma gerekçesi yaratmak üzere işe alındığını belirtmesi, davanın uluslararası alanda ilgi toplamasına yol açmıştı.

Nakamura, maktul ile birbirlerine âşık olduklarını ve birlikte yeni bir hayat kurmayı planladıklarını söyledi. Suçlu bulunması durumunda Nakamura en az yirmi yıl hapis cezasına çarptırılacak. Hâkimler ise ölüm cezasının dahi gündemlerinde olduğunu dile getirdi.

Rina Sato'nun babası Yoşi Bey muhabirlere şu beyanda bulundu:

“İnsanların yuvalarını yıkan bu sektörün Tokyo’da iş yapmasına izin verilmemeli. Rina benim tek kızımdı, ailemizin kalbiydi. Kaybını asla unutmayacağım ve asla affetmeyeceğim.”

Rina Sato’nun anısını yedi yaşındaki kızı yaşıyor.

Bunu ilk ne zaman okuduğınızı hatırlıyor musunuz? Evinizde kahvaltı yapıyor veya belki de gazete okuyordunuz. Ailem hakkındaki haberi okurkenki yüzünüzü görebiliyorum; kaşlarınız hafifçe çatılarak birbirine yaklaşıyor, burnunuzun üstü buruşuyor. Belki de havada güçlü ve sakinleştirici bir kahve kokusu vardı, sonunda başınızı sallayıp sayfayı çevirirsiniz. Dünya ne tuhaf yer.

Kaitaro annemin hayatına karıştığında Wakaresaseya, Japonya’da çok yaygın değildi. Sundukları hizmete duyulan talep bu sektörü ortaya çıkardı, bu taleplerse şimdi tüm dünyadan yükseliyor. Etrafınıza bakın; sevdikleriniz, sizi sevenler, sahip olduklarınızı isteyenler... Tıpkı benim başıma geldiği gibi sizlerin de hayatına göz açıp kapayıncaya kadar girebilirler.

Nerede tanıştığımızı şimdi hatırladınız mı? *Telegraph*, *New York Times*, *Le Monde* ya da belki de *Sydney Morning Herald*’da okumuşsunuzdur. İşte benim hikâyem yabancı basın tarafında burada son buldu. Benden sonraki tüm makaleler evlilik bozma sektörüne ve çalışanlarına odaklandı ancak hiçbirinde benden bahsedilmedi. Tekrar kurulan hayatlar asla paramparça olanlar kadar ilgi çekici değildir. Japonya’da bile sayfalardan kayboldum gittim.

Birinci Bölüm

Farkındalığın gözünden baktığında dünya
sonsuzlukta dek değişmez olan ve aynı zamanda
sonsuzlukta dek dönüşendir.

MİŞİMA

Sumiko

Bir İsimde Neler Vardır?

Saraşımalar için doğan çocuğa isim vermek aile meselesidir. Benim için ise bu, hayatıma yön verecek bir gelenekle bağımın nişanesi oldu. Anne tarafımdan akrabalarımın adı hep Meguro'daki Kiyoji tapınağında seçilmiş. Evimizin olduğu sokağın sonundaki parktan tapmağı görebilirsiniz. Mahallemizin tam ortasındaki bir tepenin eteklerinde; çatısındaki yeşil kiremitler güneşte parlar ve antresindeki kırmızı sütunlar etrafındaki binalara tepeden bakar.

Küçükken büyükbabam, ailemizin Tokyo'ya gelişinden beri burada ibadet ettiğini anlatırdı bana. Şehir bombardımana tutulurken dua etmeyi kesmemişler ve savaştan sonra tapmağı onarmışlar. Ona göre bu tapınak yeniden doğumu simgeliyor.

Bu yüzden annem doğumumdan sonra kendine gelir gelmez salonumuzun doğu köşesindeki kamidana'nın* etrafında toplanmak yerine ailecek Kiyoji'ye gitmişiz. Annem beni kollarına alıp kapıdan geçirmiş ve tapınak kompleksinin merkezine taşımış.

Birlikte ana hole giden taş merdivenleri çıkarken annem, üstümüzde uzanan ahşap çatıya ve çatının, binadan taşır güneş kesen, içeride seri gölgeler yaratan kıvrımlı saçaklarına bakmış. İçeride güzel kokulu tütsü dumanlarının arasından geçip sunak taşına varmışız. Rüzgâr kuvvetle esiyor ve hava etrafımızı sarıyormuş, dışarıda ise tapınağın çevresindeki bronz çanlar çalmaya başlamış.

* Japonya'da evlerin duvarlarına asılan, genelde tapınak şeklindeki minyatür mabetler. Şinto dinindeki kutsal ruhları yüceltmek ve evi kutsamak için kullanılır. (ç.n.)

Bu yolculuğu hatırlayamasam da gözümde canlandırabiliyorum. Ben krem rengi battaniyeme sarılıyım, babam Toray'ı, yani büyükbabamın aldığı beyaz oyuncak kaplanımı taşıyor, büyükbabam da üç parça takımını giyiyor. Bu hikâyeyi o kadar çok dinledim ki hafızama iyice kazındı.

Rahipler arasından solgun suratıyla çivit rengi kıyafetine bürünmüş bir tanesi büyükbabamın önünde eğilmiş ve ondan, içinde seçili isimlerin yazılı olduğu bir kese almış. Bu isimleri hazırlayan da annemmiş; önce bir astroloğa sormuş, sonra en beğendiği üçünü seçmiş. Adların soyadımızla birlikte kaç kalem darbesinde yazılacağına çok dikkat etmiş, uygun bir sayıya denk gelmesine özen göstermiş.

Hâlâ annemi yemek masamızda ev terlikleri, kot pantolonu ve içinde benim de bulunduğum şişkinliğini örten bol tişörtüyle gözümün önüne getirebiliyorum. Perdeler açık; güneş, evimizin mermer zeminini ısıtıyor, mutfakta ise pilav makinesinin suyu kaynıyor, bulaşıklıkta tabak çanak kuruyor. Annem pirinç kâğıdını önüne açıyor ve yanındaki hokkaya dönüyor. Fırçasını mürekkebe daldırıyor, zengin toprak ve çam kokusu havaya yayılıyor. Fırçanın kıllarının sadece ucunu değdiriyor, at kıllarını bükerek ilk akışkan darbeyi çiziveriyor.

Rahip bir kez daha eğilip isimleri sunak taşındaki düz bir tabağa koymuş. Sonra önlerinde diz çöküp zarif, ahşap bir yelpaze çıkarmış ve açık pencerelerden giren rüzgârla ahenk içinde yelpazeyi açmış, hava akımları yollamaya başlamış. Kimseden çıt çıkmıyormuş. Tütsülerin gri dumanı çatı kırışlarına yükselirken annemin çizdiği isimler bir bir tavana yükselmeye başlamış. Sonunda tik ağacından yapılma zeminde tek biri kalmış:

寿美子

Büyükbabam eğilip sunaktaki ismi almış ve adımı okurken yüzüne bir gülümseme yayılmış: Kutlama, güzellik, çocuk.

“Sumiko,” demiş. “Sumiko Saraşima.”

Tüm bunlar olurken babamın sesi çıkmıyormuş. Doğumuma yaklaşan haftalarda “evlatlığa kabul” töreni planlarını tartışmışlar. Japonya yasalarına göre evli çiftler aynı soyadını paylaşmak zorunda ancak bazı durumlarda kadının soyunun ve soyadının sürmesi için erkeğin, kadının soyadını almasına ve hanesine girmesine izin veriliyor. Babam ailesinin, Satoların ikinci oğluymuş ve annemin soyadını almayı çoktan kabul etmiş. Buna rağmen o gün rahip yeni bir kâğıt çıkarıp adımı yazmak üzereyken araya girmiş:

“Sato,” demiş. “O bir Sato, Saraşima değil.”

Bildiklerim

Beni büyükbabam, Yoşi Saraşıma büyüttü.

Onunla Tokyo'nun Meguro semtinde beyaz bir evde yaşadık.

Akşamları bana kitap okurdu.

Bana tüm hikâyeleri anlattı, kendiminki hariç.

Büyükbabam avukattı, dikkatli konuşurdu. Çalışma odasında kucağına oturup deri sandalyesinin kırıksıklıklarını parmağımla takip ederken ya da sonraları yanındaki sandalyede baş başa otururken bile sözcüklerini özenle seçerdi. O özene hâlâ sadığımdır.

Büyükbabam bana her şeyi okurdu: Mişima, Sartre, Dumas, Tolstoy, Başo; kendi gençlik maceraları, Şimoda'da ördek avlama anıları ve en sevdiğim kitap hâline gelen *Dava*. Kitap şöyle başlıyordu: Birisi Josef K. hakkında yalan söylüyor olmalıydı.

Bu satırı ilk okuduğumuzda büyükbabam bu hikâyenin bir çeviri olduğunu açıklamıştı. On iki yaşındaydım, parmaklarımı uzatıp kendi dünyamın dışına çıkmaya çalışıyordum, o gün o sarı sayfaya dokundum, yeni bir şeyler anlatan yazılı karakterleri okşadım. İlk cümleyi sesli okudum ve bir Josef K. figürü çizdim: Yalnız bir adam, insanların hakkında yalanlar söyleyeceği bir adam.

Büyüdükçe büyükbabamla *Dava* üzerine tartışmaya başladım. Başka insanların da tartıştığını, tartışmaların bugün bile sürdüğünü söyledi. Özellikle bir kelimenin çevirisi hakkında çok tartışma varmış: "verleumdete." Yalan söylemek. Hikâyenin bazı versiyonlarında bu kelime "karalama"

olarak çevrilmiş. Karalama, insanın aklına mahkemeleri ve suçlamaları getiriyor, insanların önüne çıkmayı çağırıştırıyor “yalan söylemenin” çocuksu masumlüğundan eser kalmıyor. Yine de ilk okuduğumda beni “yalan söylemek” kullanımı etkilemişti.

İlk söylendiklerinde yalanların bir kalitesi olur, bir hayatı sarmalayabilecek ince bir dokusu olur. Tüy gibi hafif bir çocukluk kokusu taşırlar, benim de çocukluğum yalanlar üzerine kuruluydu.

Annemin ölmesinden önceki yaz deniz kenarına gitmiştik. Şimdi düşününce o ayların bana bir nihailik ifade ettiğini fark ediyorum. Annemle gittiğimiz son tatil olduğu için değil de son gerçek anımın geçtiği yer olduğu için.

Her sene, Ağustos sıcakı Tokyo’yu pençesine alırken ailem bavullarını alır ve kıyıya giden bir trene atlardı. Şimoda’ya giderdik. Babam çalışmak için şehirde kalırdı ama Büyükbaba Saraşima bizimle gelirdi. Her seferinde gardaki aynı büfede durup trende yemek için donmuş mandalina alırdı. Annemle birlikte dört gözle sulu meyvelerin çözülmesini bekler, meyveler çözüldüğü gibi yumulurduk. Sonunda, çenemiz mandalina suyundan yapış yapış olduktan sonra annem beni küçük koltuğumuza götürürdü ve denize gittiğimizde ne yapmak istediğimi sorardı. Sadece ikimiz, tek başımıza.

Yarımadada eski bir evimiz vardı, kapsının sövelerini Pasifik’ten esen rüzgârlar aşındırmıştı. Tepenin yukarısındaki taşlık araziye çıkarken kara ve tuz bağlamış kapılar evin yakında olduğunu haber verirdi: Waşikura, kartal yuvası, Fuji Dağı ile deniz arasından koya bakan ev.

Japonya dağların etrafına inşa edilmiştir; insanlar beton kutulara, kafeslere sıkışmıştır. Toprak sahibi olana pek rastlanmaz ama Şimoda’daki ev, savaş öncesi dönemden beri

aileme aitmiş. Sonrasında her şeyi kaybetmemize rağmen büyükbabam evi elinde tutmak için savaşırmış.

Tepenin evden yukarısı orman kaplıydı. Çocukken oraya tek başıma çıkmama izin vermezlerdi, bu yüzden o yaz trende anneme bakarken annem ne isteyeceğimi adı gibi biliyordu. Öğleden sonraları annemle Waşikura'nın ağaçlık tepelerine tırmandık. Sonbahar hasadı yaklaşırken kararan çay tarlalarını izledik. Taşlı, siyah toprağa yattık ve çamların keskin reçine kokusunu içimize çektik. Bazı günler üstümüzden geçen deniz kartallarının sesini duyduk.

Büyükbabam ormanı bilirdi ama bizi bulamazdı. Her öğleden sonra saat dörtte tepenin eteğine gider ve ağaçlara dönüp bizi çağırırdı. Adımızı bağıırdı: "Rina!" "Sumi!" Birlikte çamların arasına saklanırdık, büyükbabamın sesi sönüp yok olurken birbirimize kıkırdardık.

Annemin çağrısını çoğu zaman büyükbabamdan sonra duyardım ama sessiz olmak için hep onun işaretini bekledim. Ormandaki son öğleden sonramızda hareketsizce yatıyordum, annemin yumuşak ve düzenli nefesini yüzümde hissediyordum. Beni kendine çekti, nefesi sessizleşti ve yavaşladı. Gözlerimi açıp ona baktım, siyah kirpikleri yanaklarına inmişti. Annemin solukluğunu, donukluğunu almışım. Büyükbabamın seslenmeye başladığını duydum, sesi uzaktan ve zayıf geliyordu. Anneme daha da sokuldum, yüzünü öptüm, soğukluğu nefesimle kovmaya çalıştım. Bir anda gülümsemi, hâlâ kapalıydı gözleri, parmağını dudaklarına bastırdı.

Şimoda'nın eteklerindeki evimiz, Waşikura, artık bizim değil. Büyükbabam yıllar önce evi sattı. Ama bugün oraya gittiğimde çalılıklardan geçip yukarı tırmanırken annemin ağaçların altında olduğunu hissedebiliyorum. Yere yattığımda ve çam iğneleri yanağıma battığında beni okşayan esintinin onun parmağı olduğunu hayal ediyorum.

Rina

Atami

Rina, Wakişura'nın bahçesinde durdu ve Fuji Dağı'na doğru uzanan yamaçlara, ormanlık tepelerde oluşan derin gölgelere baktı. Bu yarımadayı oluşturan levhaların milyonlarca yıl önce Fuji'de çarpışmasını; denizden volkanlar, depremler ve ılıcalarla kaplı bir toprak parçası çıkarmasını düşündü.

Volkanın hâlâ aktif olduğunu biliyordu. Havanın temiz olduğu günlerde kar kaplı tepeden tüten buhar ve duman görülür; yeni adalara, platolara ve yarımadalara işaret ederdi. Ama o yaz, Rina önünde uzanan yamaçların misket yeşilinden nar kırmızısına, kırmızıdan pas rengine dönüşmesini izlerken olacakları düşünmedi. Kızının Büyükbaba Yoşi ile bahçede diz çökmesini, malası ile açelyaların toprağını kazmalarını, suratını asıp bakışlarını annesinden kaçırmasını düşündü. Rina onları gözetleyen dağlara baktı ve sessiz bakışları altında kırmızı Nissan'ına binip Atami'ye doğru yola koyuldu.

Kalabalık sahilin önünde durup park edecek yer aradı. Atami keyif yapmak isteyenlerin uğrak noktası hâline gelmişti. Çalışan insanlar sahillerine akın ediyor, Tokyo'daki varlıklarına yazlık evler, alışveriş merkezleri ve karaoke katmak için can atıyorlardı. Ilıcalar otellerin malı olmuş ve ağaçların yerini yıllar önce binalar almıştı. Bir zamanlar şehrin etrafını saran kâfur ağaçları ve eğrelti otları, kendilerinden geriye sadece izleri kalana kadar kesilmişti. Rina arabasını sahilin sonuna park edip suyun kenarından geri yürüdü, gözlerini betondan seken güneş ışığından korumak için elini siper etti.

“Gelmişsin!”

Sesi duyan Rina arkasına döndü. Kaitaro kumsaldan ona doğru geliyordu; çıplak ayakları kuma batıp çıkıyordu. Gü-lümsedi, yavaş ve uzun adımlarla yanı başına gelişini izledi.

“Beni ekeceğinden korkmaya başlamıştım,” dedi Kaitaro, Rina’nın yanına gelirken.

“Hiç de korkmadın.”

“Sen yanımda olmadığın zamanlar korkuyorum,” diye cevap verdi Kaitaro.

Rina güldü ve birlikte, mavi denizde aşağı yukarı hareket eden yatlarla doğru yürümeye başladılar. Rina, üzerinde azuki fasulyesi reklamı olan bir dondurma standının önünde durdu. Kaitaro sandaletlerini bir elinden diğerine aldı ve boşta kalan elini bozuk para çıkarmak için cebine attı.

“Bir tane lütfen.”

Rina ona gülümsedi. “Kızım bunlara bayılıyor,” deyip dondurmadan bir ısırık aldı, fasulyelerin karamelimsi tatlılığını dilinde hissetti. Kaitaro’nun ona baktığını fark etti ve bakışlarını yere çevirdi.

“Buraya Sumiko’yu da getirebiliriz,” dedi Kaitaro.

“Mümkün değil.” Kaitaro arkasına geçerken Rina kenara çekildi. Sıcaklığını sırtında, nefesini kulağında hissetti.

“Bir öğleden sonra getirsek Yoşi fark etmez.”

“Ya bu iş bittiğinde ne diyeceğim Sumiko’ya?”

“Bu iş bitmeyecek Rina.”

Kaitaro, Rina’yı göğsüne çekti ve Rina ayak parmaklarını beyaz kumlara geçirdi, küçük tanelerin kırmızı sandaletleriyle teni arasına girdiğini hissetti.

“Burada olmamalıyım,” dedi ama Kaitaro’nun onu kaldırıp omzuna atmasıyla sözü yarım kaldı.

“Aman tanrım,” diye tısladı, yumruklarını Kaitaro’nun sırtına vurdu. “Ne yapıyorsun?” Dondurması kuma düşerken şaşkınlıkla arkasından baktı.

“Etraf insan kaynıyor,” dedi Kaitaro. “Konuşamıyoruz.”

“Çocuk musun sen?”

Kaitaro sırtıttı. “İçimdeki hınzırı ortaya çıkarıyorsun.”

“İnsanlar bakıyor.”

“Bakarlarsa baksınlar,” dedi Kaitaro. Rina ciddi olduğunu biliyordu, insanlar cidden Kaitaro’nun umurunda değildi.

Arabasına vardıklarında Kaitaro, Rina’yı yere indirdi. Rina yanaklarına kadar kıpkırmızı olduğunu hissedebiliyordu; insanlar hâlâ onlara bakıyordu. Kaitaro yüzünü elleri arasına aldı. “Rina,” dedi. “Bugün benimlesin. Odaklanmaya çalış.”

Rina derin bir nefes alıp ona baktı. “Çok kalamam.”

Kaitaro arabayı çamların arasındaki ince yoldan, kasa-badan yukarı, tepelere doğru sürerken Rina manzarayı seyretti. Derin bir maviye bürünen denizin karşısında beton-dan renklerin süslediği koy duruyorken yamaçlar boyunca selvi ve sedirlerin, bir gün topraklarını geri alacaklarmış gibi Atami’nin çevresini sardığını görebiliyordu.

Taştan bir patikanın yamaca doğru uzandığı bir park alanına sürdüler. Rina kısa saçlarını rüzgârdan korumak için bir mendille bağladı ve Kaitaro’ya yamaçta yetişti. Birlikte bir natsumikan bostanına tırmandılar, yaz portakalları yaprakların yeşil kabuğunun yanında ağır görünüyordu. Kaitaro çimlerde oturabilecekleri bir yer buldu ve arabadan getirdiği pardösüsünü yere serdi. New York dedektifleri gibi bej pardösüsü vardı. Rina gülümsedi, bununla dalga geçmeyi seviyordu. Ama birkaç dakika sonra, soğuk esinti ensesine vurmaya başladığında bir rahatsızlık hissiyle ürperdi. Peşinden

gelerek kendisini ona adadığını biliyordu. Kaitaro ondan daha fazlasını istiyordu, çok daha fazlasını, Rina'nın bundan şüphesi yoktu. Ondan uzağa kayıp eteğini dizlerine çekti. Kaitaro çantasına dalarken Rina pardösü üzerinde geri gitti.

Kaitaro ona baktı, yüzündeki gerginliği görmüş olmalıydı ama sadece gülümsedi. Rina tırnaklarını avuçlarına batırırken Kaitaro sap elini çantasının dibine daldırdı.

“Bunu sana getirdim,” dedi.

Rina, Kaitaro'nun elindekine bakmak için döndü: bir Canon EOS 3500. Şaşkınlığı gerginliğini gölgede bırakmıştı. Bunlardan Akıhabara sokaklarında bir tane görmüştü, kataloglara bakmıştı ama hiç eline almamıştı.

“Al al,” dedi Kaitaro. “Hazır buradayken biraz iş yaparız diye düşündüm.”

“İş mi?”

“Zamanı gelmedi mi sence?”

Rina sırtını döndü. Kaitaro bu konuyu sürekli açıyordu: bir zamanlar hayalini kurduğu fotoğrafçılık kariyerine geri dönmesi ihtimali. Ama Rina korkuyordu, bir şeyi yeterince görmezden gelerseniz yitip gitmez miydi?

“Yazdığın denemeyi buldum Rina,” dedi Kaitaro. “*Exposure*'da yayımlattığın hani.”

Rina dudağını ısırды. “Bir şey deniyordum.”

“Bana öyle gelmedi.”

“Bugün'deki hukuk programından ayrıldıktan sonra yazmıştım. Babam bütün nüshaları evden atmıştı.”

“Ben sana bir nüsha bulabilirim.”

“Gerek yok,” dedi Rina, sonra Kaitaro'ya baktı. “Hatırlıyorum.”

Sessizce kamerayı Rina'ya uzattı.

Bostanda ilerleyip yapraklarla örtülü bir açıklığa uzandılar. Rina Kaitaro'yu izledi, gözleri ile hareketlerinin hızını takip etti. Hünerli elleri lensi çevirerek ayarını yaptı, diyafram açıklığını yamaçların renklerini vurgulayacak şekilde seçti. Yarım saat boyunca yanında huzurla uzandı, deklanşörün hızlı hızlı çıkan sesini dinledi, kameranın elindeki ağırlığını hissetti. Sonra yavaşça Canon'un vizörünü kaldırıp Kaitaro'nun ne gördüğüne baktı.

Renkli fotoğraflar çekmeyi bitirdikten sonra ışığı ve akşam gölgelerini kafalarında tartıp monokrom filme geçtiler, siyah beyaz filtrelerle yaprakların şekillerini çektiler. Rina döndüğünde Kaitaro'nun dirseği üzerine yatmış onu izlediğini gördü, fotoğrafını çekmesini bekliyordu. Rina ona gözlerin kısıp sırttı ve kamerasının lensini çevirdi. Ona doğru eğildi; çantasından başka bir lens çıkarıp ona uzatmasını, üzerlerine vuran ışığı nasıl yakalayabileceğini anlatmasını izledi.

Daha sonra, çimde yalın ayak otururken Rina dalın tekine uzanıp bir portakal kopardı. Kaitaro da yanma oturup başparmak tırnağıyla portakalın parlak kabuğunu ve liflerini soymasını, havaya ufak asetat damlaları saçmasını izledi. Rina portakalı bölüp yarısını ona uzattı ve elinden akan ekşi suları avucundan emdi. Güneş ufukta alçalırken Rina sırtını Kaitaro'nun omzuna yasladı. Yanağı, onun elmacık kemiğinin üstündeyken ağaçların arasından süzülen ışığı izledi.

Rina'nın saçına önce bir, sonra iki damla daha su düştü. Yapraklar arasından bir avuç dolusu su boşanana kadar ayağa kalkmadı. Fırtına onlara yetişmişti. Dağlar böyleydi işte; çalılar havadaki nemi aşağı çağırırdı. Kaitaro pardösüsünü ikisinin de üzerine açtı, Rina sandaletlerini aldı ve yamaçtan aşağı, arabaya indiler. Camlardan oluk oluk su akıyordu ve tepelerin üstüne bembeyaz sis çökmüştü. Dağlar önce iki boyutlu hâle geldi, sonra tümüyle görünmez oldu. İkisi de

radıyoyu açmadı. Rina'nın elini tutan Kaitaro parmaklarını, Rina'nın parmaklarına geçirirken ikisi de sessizce oturdu.

"Noguçi Fotoğraf Yarışması'nda üçüncü oldum," dedi Kaitaro. "Bir fotoğrafımı sergiye koyacaklar. Gelir misin?"

"Nerede?" diye sordu Rina, yüzüne bakmak için başını çevirdi.

"Akiba'da bir depoda. Tarzlarını beğenmezsen Yabu So-ba'ya da götürebilirim seni."

Rina gülümsedi, yemek takıntısını nasıl da iyi biliyordu.

"Ördek etli eriştelerini aklıma düşürme şimdi," deyip Kaitaro'yu eliyle uyardı.

"Gelirsen çok mutlu edersin beni."

Rina, Kaitaro'ya baktı ve gözlerindeki kahkaha söndü. "Gelirim o zaman."

Saat ilerlerken yağmur yavaşladı ve durdu. Arabadan çıkıp yolun kenarındaki korkuluklara yanaştılar; dağılan sisin arasından denizi seçebiliyorlardı.

Kaitaro kollarını Rina'ya sardı, onu ısıtmak için omuzlarını okşadı. "Gitmeliyim," dedi Rina ama artık gitmek istemiyordu. "Kai..." deyip ona döndü. "Bugün hakkında..."

"Bir şey söylemek zorunda değilsin."

"Teşekkür ederim."

Kaitaro, Rina'nın yüzündeki saçları kenara çekti, saçını tutan mendili çözdü. Rina mendili cebine koymasını izledi, izin verdi.

"Seni seviyorum," dedi Kaitaro.

Rina kolları arasında kımıldadı, bir şey demeye çalıştı ama Kaitaro başını salladı. Parmaklarını dudaklarına götürdü, dokunduğu yerde cildi sertleşmişti.

"Seviyorum."

Sumiko

Tokyo

Annem evlenmeden önce fotoğrafçıymış. Her sene denize gittiğimizde benimle kumsalda oyun oynar, fotoğraflarımı çekerek filmler bitirirdi. Büyükbabam filmleri kodachrome slayt yaptırmaya Kodak'a gönderirdi. Sonbaharda yapraklar kararıp biz Tokyo'ya dönerken annem, büyükbabamın Meguro'daki evinde bir şişe Coca Cola açar ve projektörden bütün slaytlara bakardı.

Slaytlar hâlâ bende, bir nevi ev hâli filmleri. Meguro'daki evin bodrumunda, küçük deri kutularda duruyorlar. Bazen slaytlara bakmaya oraya gidiyorum. Çok güzeller; hepsi beyaz bir kartın ortasına yerleştirilen mücevherler gibi. O küçük pencereden annemin bir külah dondurma yediğini, kırmızı kovamla kumsalda oynadığını, deniz suyuyla ıslanmış mayomu, zaten gölgede olmasına rağmen şemsiyenin altına girmiş büyükbabamı görebiliyorum.

Başka anılarım da var ama bunlar Şimoda'ya ait değil. Bunlar gözümün önüne gelen anlık görüntülerden ibaretler. Zihnimde kıyı şeridinin düzleştiğini görüyorum, kayalık Şimoda körfezlerinin yerini açık bir liman alıyor ve ben durmadan koşarken betona çarpan ayaklarımın sesini duyuyorum. Daha belirgin anlar, akışkan sahneler de var: Dalgaların üstünde bir yat görüyorum, yelkenleri gerilmiş; güçlü kolların beni havaya kaldırdığını hissediyorum, kammeranın lensinden yansıyan güneş ışığından gözlerimi kaçırıyorum, bir adam bana kırmızı fasulyeli dondurma uzatıyor. Adamın uzun, zarif parmakları var; bunlar babamın parmakları değil.

Bunların fotoğraflarını büyükbabamın bodrumunda bulmadım, o limanı da slaytlarda görmedim. Ama bazı geceler kırmızı fasulyeli dondurma kokusuyla uyanıyorum. Havada bir esinti dolaşıyor ve belli bir mesafeden konuşan insanların yankısını duyumsuyorum, ancak kim bilir, belki de ses tavan pervanesine, koku da mutfakta soğumaya bırakılan ve bana büyükbabamın bakıcısı Hannae'nin yapmayı öğrettiği ekmeklere aittir.

Bir keresinde büyükbabama bu anılarımdan bahsettim. Şimoda'da geçirdiğimiz yazları hatırladığını söyledi. Ona bakmaya devam ettiğimde güldü ve sandalyesinin yanındaki tabureye oturmamı işaret etti. Rafların sonuna dizilmiş birkaç kitaba uzandı, parmakları ile dışı ciltli ve karton kapaklı bir seri şiir kitabını okşadı. "Bugün hangisi?" diye sordu.

Yıllar sonra, hayatımı pençesine almış olan yalanlar çözülmeye başladıktan sonra bir kez daha büyükbabamın çalışma odasında duruyordum. Today'de son sınıf öğrencilerine "Hukuk Alanında Kariyerler" adında bir konuşma yapacaktım; lacivert takım giymiş, saçımı sıkıca arkadan toplamıştım. Şıktım ama geç kalmıştım, notlarımı bulamıyordum.

Büyükbabamın masasına eğildiğimi ve kâğıtları dağıttığımı hatırlıyorum. Japonya Barosu sınavını bir sene önce geçmiştim ve Wako'daki Temyiz Mahkemesi'nde asistanlığım başlamak üzereydi. Final sınavlarımı yeni vermiştim, bu yüzden aylarca yargıçlarla, savcılarla ve avukatlarla çalıştığım tüm davaların kâğıtları masayı kaplamıştı. Büyükbabam arkadaşlarıyla bir kaplıcada kalmaya gitmiş ama gitmeden çok önce ofisini bana devretmişti; mesleki kararlarımdan, Nomura ve Higaşino şirketinde ihlalleri incelemek üzere iş teklifi almamdan çok etkilenmişti.

Odanın köşesindeki deri sandalyeye otururken mindere bıraktığım dosyalara göz gezdirdim. Her gün Wako'dan buraya geldikten sonra genelde bu sandalyede bir şey okurken uyuyakalıyordum. Geçtiğimiz yıl diğer stajyerlerden öne çıkmak için daha fazla dava almış ve avukatlarla, savcılarla ağ kurmaya çalışmıştım ama uykusuzluk artık etkisini gösteriyordu.

Yere diz çökmüştüm, elim notlarım olabilecek bir kâğıt yığınının üzerindeydi, o sırada telefonum çaldı. Tüm hayatım o odadaydı: Hem çocukluktan hem üniversiteden sertifikalar, büyükbabamın en ünlü davasının gazetede çıkan haberi ve benim için tuttuğu güncel olaylar dosyası. Her sabah işe başlamadan önce büyükbabam kahvaltılık masasında oturur, soğuk eriştelerini yer ve ben kaçırmayayım diye gazeteden haber keserdi. O odadaki tüm makaleleri, tüm hikâyeleri okumuştum, kendiminki hariç. Hayatıma dair ıvrır zıvıra o kadar dalmıştım ki neredeyse telefonu duymuyordum.

“Alo?” dedim ahizeyi kaldırırken.

“İyi günler,” dedi. Ses çekingendi, bir kadına aitti. “Yoşi Bey ile görüşebilir miyim lütfen?”

Aklım başka yerde olduğu için geveleyerek konuştum, odaya göz gezdiriyordum. “Maalesef kendisi Hakone’de. Konu neydi?”

“Yoşi Saraşima Bey’in evi mi acaba?”

“Evet,” deyip sürdürdüm: “Ben torunuyum, adım Sumiko. Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Rina Sato Hanım’ın ailesini ve hanesini arıyordum.”

“Annem sizlere ömür,” diye cevap verdim, telefona ve hattın diğer ucundaki kişiye odaklanmıştım. Sessizlik hâkim oldu. Bir an çekingen sesli kadının kapattığını sandım ama sonra ahizeden gelen nefes sesini duydum. Kulaklığının

mikrofonuna “Adalet Bakanlığı Hapishaneler Genel Müdürlüğünden arıyorum,” dedi. “Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın Sumiko Hanım ancak Kaitaro Nakamura ile ilgili arıyorum.”

“O kim?” diye sordum.

Kısa bir sessizliğin ardından hat kesildi.

“

”

Çanlar

“Çaldığın çanın sesini geri alamazsın,” derler; bir şey ağızdan çıktı mı sözcükler canlanır ve havada asılı kalır. Annemin hayatının son yılında büyükbabam beni şehirdeki tapınağa götürmeye başlamıştı. Sensoji’ye doğru giderken etrafımızı kalabalığın gürültüsü sarmıştı. Yürürken derin bir nefes aldım, yanan yaprak ve tütsü kokusunu içime çekip büyükbabamın ceketini çekiştirdim. Bana bakıp beni kollarına aldı ve pazara doğru yürümeye devam etti. Yaptığımız bu haftalık ziyaretler yeni ritüelimiz hâline gelmişti. Beni daha yukarı kaldırdı, sarı eteğimi bacaklarımın altına tıktı. Yürürken onunla konuştum, gözüme takılan şeyleri söyledim. Sokağın başından Sensoji’ye kadar yüzden fazla tezgâh vardı. Doğudan batıya uzanan bir çarşı daha olsa da büyükbabam bizi hep buraya getirirdi çünkü ben burayı daha çok seviyordum. En sevdiğim şekerler hep buradaydı.

“Manju!” diye çığırdım reçel dolu kızarmış hamur tezgâhını göstererek. Tatlı patatesliyi, çilekliyi ve çikolatalıyı da seviyordum ama asıl bayıldığım kırmızı fasulyeli olandı. “Büyükbaba, manju,” dedim tekrar. Şimdiden birkaç sokak geriye uzanan bir kuyruk oluşmuştu. İnsanlar itişiyor, öne geçmeye çalışıyordu, tezgâhaysa farklı farklı tatlarda, tepsi tepsi manju geliyordu. Kalabalığın ortasında orta yaşlı, tıknaz bir kadın satışlarla ilgileniyordu; sırayı ilerletiyor ve insanlar manju’larını alır almaz dışarı çıkarıyordu, âdeta tüm bu alışveriş sürecinin bir parçası gibiydi.

Altın gibi parlayan bir manju tepsisini gösterdim ama büyükbabam başını salladı. “Kırmızı fasulyeli!” diye ciyakladım.

“Daha sonra Sumiko,” dedi ben saçını çekiştirirken.

“Buraya annemi de getirdin mi?”

“Evet, küçükken getirdim,” diye cevap verdi büyükbabam beni kucağında oynatırken. Belki de artık taşınmak için çok büyümüştüm ama o dert etmiyor gibiydi. Beni bu yaşında hatırlamak istediğini söylledi.

“Annem nerede?” diye sordum.

“Alışveriş yapıyor.”

“Beni niye almadı?”

“Ben seninle zaman geçirmek istedim.”

“Manju isti...”

“Annenle buraya gelmeye başladığımızda o da senin yaşındaydı,” diye devam etti ben göğsünden manju tezgâhına uzanmaya çalışırken.

“Sumi!” Büyükbabam beni yere indirdi. “Önce tapmağa,” diye azarladı ve tutmam için elini uzattı. İnsanların arasında pantolonuna yapıştım ve elini tuttum; etrafımda başka insanların ve turistlerin olmasını sevmezdim. Fırtına Kapısı’ndan geçerken sesimi çıkartmadım ama kamıştan yapılma dev sandaletlerin sallandığı kırmızı sütunların olduğu iç kapıya yaklaşırken büyük çanı görebilmek için kafamı kaldırdım. Saat çanlarından biriydi. Annem şair Başı’nun bile yüzlerce yıl önce çiçek tarlalarının ötesinden bu çanı duyduğunu söylemişti. Zira o zamanlar Tokyo hâlâ Edo dönemindeydi; bütün şehir insanlara ne zaman kalkacaklarını, yiyeceklerini, uyuyacaklarını söyleyen çanlarla yönetiliyordu. Artık büyük çan sadece yeni yılın ilk sabahı saat altıda, insanları pençesine alan yüz sekiz dünyevi zevk için yüz sekiz kere çalınıyordu. Büyükbabam annemi çanı izlemeye getirmişti. Bölge meclisindeki arkadaşları bize çana yakın bir yer ayarlamıştı, ben bile her çalıştan sonra havadaki titreşimi, sedir kiriş geri çekilip bırakılırkenki sessiz duraklamayı ve ardından gelen bronzun yumuşak titreşimlerini hissedebiliyordum.

İnsanların arasından sıyrılı sıyrılı büyükbabam tapınağın ön tarafındaki tütsü masasına gitti. Yürürken bana tütsülerden yayılan dumanın ona arınmayı değil, annemin çocukken o duman içinde yıkanmasını hatırlattığını söyledi. Saçını saten kurdelelerle bağlamış, iç eteği pazar günü elbisesinin altından görünüyormuş.

“Girmeye hazır mısınız?” diye sordu büyükbabam. Utanarak başımı salladım. Beni tekrar beline kaldırdı; havaya dumanlar salan, dev, cilalı kazanın önünde bize yer bulurken gülümsedim. Öne eğildim; yüzümü ve ellerimi ovarak dumanda yıkanır gibi yaparken büyükbabam dumanı bana doğru yelledi.

“Arındın mı?” diye sordu büyükbabam. “Emin misin?” diye takıldı. “Yaramazlığın bitti mi?” Ben ona tatlı tatlı gülümseyince güldü. “Ben senin ne istediğini biliyorum,” dedi. “Falını öğrenmek istiyorsun.”

Bu da ritüellerimizden biriydi. Sensoji’ye her geldiğimizde büyükbabam ana tapınakta dua etmeden önce beni yüz çekmeceli masaya götürürdü. Bana atmam için bir bozuk para verirdi, birlikte metalin yuvarlanıp bağış kutusuna düşmesini dinlerdik. Sonra bana uzun, ince çubuklarla dolu bir silindir verirdi ve ben de bir çubuk düşene kadar silindiri sallardım.

Düşen çubuğu kaldırdım, üzerine işlenmiş sembole baktım ve aynı sembolün olduğu çekmeceyi aramaya başladık. Önce ben buldum. Büyükbabam da çekmeceyi açıp, en üstteki kâğıdı alıp bana uzattı ve bakmamı söyledi.

Büyükbabam sözcüklere ağızıyla şekil vermemi, falımı okumamı izledi. Bu kehanetlere bayılıyordum. Dağlara gittiğimizde bile kayak yamaçlarının yanındaki otomatlardan almasını isterdim büyükbabamdan. Ama o gün okumayı birtirdiğimde falımın ne anlama geldiğinden emin olamamıştım. Kâğıdı büyükbabama verdim. Gülümsedi, bana doğru

hafifçe eğildi ve yardımcı olabildiğine sevindiğini söyledi. “Bakalım ne varmış,” dedi, sembollere göz gezdirdi, sağ üst köşedeki şans oranına baktı. Kâğıdı yukarı kaldırdı. Derin bir nefes aldığını duydum. Bana arkasını dönüp çekmece-lerin üzerindeki gergin tele baktığını gördüm. O telde bana açıklamadığı fallar asılıydı. O gün bir sürü vardı, rüzgârda sallanıyorlardı.

Falı tele bağlamak üzere katlarken öne çıktım ve kâğıdı elinden kaptım.

“Ne demek?” diye sordum sembollere ve karakterlere tekrar bakarken.

“Bunu istemiyoruz,” dedi. “Katlayalım da rüzgâr alsın götürsün.”

“Bilmek istiyorum,” dedim elimde falla ondan kaçarak.

“Sumi, ver şunu. Bu fal rüzgâra ait.”

“Söyle!” dedim ince kâğıdı avucumda buruşturarak.

Büyükbabam eğilip parmaklarımı açmaya başladı. “Hadi Sumiko, başka fal alırım sana şimdi,” dedi ama ben falı ağzıma atıp çiğnemeye başlayınca gözleri dehşetle açıldı. Sözcükler gömülebilir hatta yakılabilir ama yıllar geçtikçe tekrar ortaya çıkar, tapınak çanları gibi çalar, çınlamanın üzerine yükselir.

Rina ve Kaitaro

Yeni Bir Dosya

Kaitaro gömleğinin kollarını kıvrıp oturdu, kravatı yanında özenle katlanmıştı. Son dosyasının sayfalarını karıştırırken kahve fincanından tüten buhar havaya dağılıyordu. Hedef bir ev hanımıydı; otuz yaşında, kahverengi gözlü, kahverengi saçlı, ortalama vücutlu. Peynirli pasta seviyordu.

Kaitaro kadının adresini işaretlemek için Tokyo haritasını çıkarırken kadının günlük planına baktı. Kullandığı ulaşım hatlarını ve bir yerden diğerine gitmenin ne kadar süreceğini not aldı. İlgi alanlarını ve en sevdiği yerleri sıralarken takip sürecinin haftalar süreceğini biliyordu.

Dosya formlarını kocası doldurmuştu, verdiği cevaplardan boşanma durumunda ortada kalacak mal ve mülk belli oluyordu. Tokyo'da iki evleri vardı; Ebisu'da oturdukları ev ve Meguro'da bir ev daha. Ayrıca Şimoda'da da bir tane yazlık evleri vardı ve hepsi Saraşima adı üstüneydi, kadının kızlık soyadı. Sayılar uzayıp gidiyordu: banka hesapları, hisseler, tahmini net sermaye... Kaitaro bunların yanına bir sütun ekledi ve kendi notlarını almaya başladı. Müşteriler çoğu zaman varlıkları hakkında yalan söyler ya da en azından abartıya kaçardı, Osamu Sato'nun da aynısını yaptığından hiç şüphesi yoktu. Her şeyi söylemediği kesindi.

Kaitaro kalemini bırakıp burnunun kemerini başparmağı ve işaret parmağıyla sıkı, gözlerinin arkasında baş ağrısı başlamıştı, gözlerini kapatıp ağrıdan kurtulmaya çalıştı. Dosyanın detaylarının üzerinden bir kez daha geçti. Ana varlıkların hepsi ya kadına ya da kadının ailesine aitti. Bir de çocuk vardı, kız. Velayeti bu şekilde alan müşterileri daha önce de olmuştu. Müşterileri oynayabilecek ne koz varsa oynuyor,

verebilecekleri ne kadar rüşvet varsa veriyordu çünkü sadece tam velayet veriliyordu, yasalarda ortak velayet yoktu. Ve bir çocuk koz olarak kullanılabilirdi. Tabii ayrılığın çocuk da dâhil tüm taraflar için en iyi seçim olduğu durumlar da oluyordu ama Kaitaro'ya gelen dosyalar genelde ılımlı sonuçlanmıyordu. İnsanların istedikleri şeyleri garantiye almak için yapabildiklerine artık şaşmıyordu. Zaten müşterilerine katılması değil sadece yardımcı olması gerekiyordu.

Gözlerini dosyadan kaldırıp önündeki plastik kutuda duran kartvizitlerine baktı. Hepsi bembeyazdı, çok detaylı değillerdi; sadece adı, telefonu ve faks numarası yazıyordu. Her nedense içinde bulunduğu ofisin sert ışığında adının harfleri keskince parlıyordu. Anne babası bu ismi nasıl da umutla seçmişti; “deniz” ve “ilk oğul” anlamına gelen karakterlerden oluşan bir isim: Kaitaro. Bir anlığına neredeyse Hokkaido'daki evinde olduğunu, dayısıyla sazların arasında yürüdüğünü ve boynunun kameranın ağırlığına alıştığını hissetti; martıların çığlıklarını ve okyanusun kükremesini duydu.

Bir gün, nadir sessiz anlardan birinde, iki üç bira içtikten sonra babası, ismini nasıl seçtiklerini, küçük evlerinin mutfak masasına oturup ortak paydada buluşan ancak nüanslar barındıran iki isim arasında karar vermelerini anlatmıştı. Babası hikâyeyi anlatırken dalıp gitmişti; teknelerde çalışanların bir kısmı eve yollandığı için evdeydi, biraz mahzundu. “Denizin oğlu”nu sevmişti ve ısrar ederek annesine kabul ettirmişti. Oğlunun da onun gibi gemilere yönelmesini, belki balıkçılıkla uğraşmasını ummuştı; o kadar uzun zamandır paralarını okyanustan kazanıyorlardı ki bu durum babasına kaçınılmaz gibi gelmişti.

Ama Kaitaro için adı hep başka şeyler ifade etmişti: Evindeki açık suların ne kadar engin olduğunu, dalgalara karışırken gümüş gibi parlayan kumları, etrafındaki canlı dünyayı yakalamayı öğrenirken dayısının fotoğraf makinesinin

elindeki ağırlığını ifade etmişti. Dayısının ne zaman geleceği belli olmazdı ama fotoğrafcılıkla ilgili ikisine de yetecek kadar maaş veren bir iş bulduğunda Kaitaro’yu da yanına almış, birlikte Hokkaido’yu gezmeye başlamışlardı. Uzun günlerin sonunda kendilerini pansiyonların ya da hostellerin dar yataklarına atarlardı; yorgun düşer ama özgür yaşarlardı. Esas kaçınılmaz olan Kai’nin önünde sonunda babasını hayal kırıklığına uğratacak olmasıydı. Bu yüzden babasının ruh hâlini okumayı hızlıca öğrendi; eve geldiğinde yüzündeki sarhoşluk ve öfke emarelerini anında yakalamaya başladı.

Annesi isminin diğer hâlini, Kaitaro’nun karakterlerinin birleşimini severdi. Karakterler bir araya geldiklerinde “aracı” anlamına geliyordu; annesi bunun ima ettiği yetki ve yetenekleri seviyordu, oğlunun yerel bir yosun tesisinde yönetici olabileceğini veya iş dünyasına atılabileceğini düşünüyordu. Şibuya’daki küçük ofisinde kartvizitine bakarken Kai muhtemelen annesinin aklından geçenlerin bunlar olmadığını düşündü. Tabii annesinin başka umutları da vardı, oğluna başka aracı roller de düşünmüştü ama Kai onlarda da başarısız olmuştu. Annesinin evliliğinin keskin uçlarını yumuşatamamıştı, annesini değil kendisini bile koruyamamıştı. Her ne kadar insanların olmak istemeyeceği türden de olsa günün sonunda bir aracı olmuştu. Kaitaro kahvesine uzandı ama kahvesinin üzerinde kalın bir tabaka oluşmuştu, ılık tabaka dilini kapladı. Kafasını salladı, bir kez daha aklını boşaltmayı ve baş ağrısından kurtulmayı denedi. Böyle düşünmek bir işe yaramayacaktı, annesinin hayal ettiği insanlardan olamamıştı ve artık bunun geri dönüşü yoktu.

Ofisin dumanlı havasında gözlerinin kuruduğunu hissetti ve elini yüzüne sürüp dosyaya döndü. Bu kazançlı bir işti; sadece vefasız sevgili veya kocaları takip ettiği araştırma işlerinden değildi, bu seferki ilişki işiydi, bir ayırma işi. Araştırmalar en fazla birkaç hafta süren, çabuk hallolan işler olurdu.

Dedektiflik yapar gibi takip eder, fotoğraf çeker, müşteriye rapor yazılırdı. Sonra ne yapacağına müşteri karar verirdi. Bu iş ise aylar sürebilirdi ve Takeda Patron kime emanet ederse etsin o kişinin ayıracağı vakte degecek bir işti. Kendine biraz zaman ayırma fırsatına bile erişebilirdi.

Esas iş oldukça basit görünüyordu. Kaitaro iki aya yapılacak bir “sağ gösterip sol vurma” planı çiziktirdi: Bir ay hedefle yakınlaşacak, ikinci ay kanıt toplayacaktı. Belki bir otelden çıkarken veya gerekirse sokakta öpüşürken birkaç fotoğraf çektirecekti. Sonra kadına verdiği telefon numarasını iptal ettirip Tokyo’nun başka bir bölgesinden iş alacaktı, belki bir süre başka ilçelere bile gidebilirdi. Ancak sayfaları karıştırırken bir detay gözüne batmaya başladı, bir ev kadınının ayartmak için neredeyse alakasız bir detay. Kadının fotoğrafı, pasaport fotoğrafı, elindeki tek fotoğraf. Işık kötüydü ve makyaj yapmamıştı. Doğrudan fotoğraf makinesine bakıyordu ama Kaitaro’yu şaşırtan nasıl baktığıydı; adeta dünyadaki her şeyden çok fotoğraf makinesiyle ilgileniyor gibiydi. Gözleri ve bakışları sayfadan fırlayıp Kaitaro’nun kafasına işliyordu.

Mia kapıyı açıp ofise girdiğinde fotoğraf hâlâ elindeydi. Patronları Takeda, Mia’ya şirketin muhtırasını tutturuyordu ama bu dosya için Kaitaro, Mia’dan kocayla buluşmasını istemişti. Mia zeki ve kurnazdı, Japon’du ama Amerika’da büyümüştü ve yabancı bakış açısı sık sık işe yarıyordu. Daha samimi bağlar kurarak karşısındaki insana yakınlaşmak için bu yönünü kullanıyordu ve sosyal bir kadındı. O akşam kapısını çaldığında açıkça sinirli görünüyordu.

“Benimle konuşmuyor,” dedi. “Çalışacağı ajanla buluşmak istiyor.”

Kaitaro başını dosyadan kaldırdı. “Takeda ne dedi?”

“Gitmeni istiyor.”

“Adam hakkında ne düşünüyorsun?”

Mia bir kâğıt uzattı. “Sen bilirsin,” dedi. Kaitaro notlara göz gezdirdi.

Kaitaro kravatını taktı, gömleğinin yakalarını indirdi ve Mia’nın arkasından konferans odasına girdi. Osamu Bey’in önünde eğildi ve iki eliyle kartvizitini uzattı. Mia iki bardağa buzlu su koyarken Kaitaro oturdu ve yeni müşterisine göz attı, önündeki dosyada okuduğu adamı gözünde tarttı.

“Meslektaşlarımdan dediğine göre eşinizle uzlaşma yoluna gitmek istemiyormuşsunuz?” dedi.

“Hanımefendiye de söyledim, boşanmak istiyorum,” dedi Sato, yanında oturan ve eteğindeki tiftikleri yolan Mi-ay’ı işaret ederek.

“Kararınızı almadan önce araştırma yürütebiliriz isterse-
niz,” diye devam etti Kaitaro. “Mia eşiniz...” Kâğıda baktı. “Rina Hanım ile akşam yemeğine çıkıp evliliğiniz hakkında onun görüşlerini alabilir, ayrılmanız hususunda onun ne düşündüğünü öğrenebiliriz.”

“Rina boşanmaya inanmaz.”

“Niçin?”

“Sebebinin bir önemi yok.”

“Osamu Bey...” Kaitaro öne eğildi. “Bu dosyayı alacak-
sak hem siz hem eşiniz hakkında çok şey bilmemiz gereke-
cek, bunların da çoğu son derece kişisel şeyler olacak.”

Sato sessizliğini bozmadı.

“Eşiniz hiç size sadakatsizlik etti mi?”

“Hayır.”

“Hiç sevgilisi, flörtü, dostu olmadı mı?”

“Olmadı.”

“Arkadaşı falan da mı yok?”

“Pek ilginç biri değildir; ondan bu yüzden kurtulmak istiyorum zaten.”

“Kızınızın velayeti sizde kalsın istiyorsunuz?”

“Şimdilik evet.”

Kaitaro gözlerini kaçırdı ve Sato güldü. “Ağzı sıkı insanlar olduğunuzu duymuştum,” diye mırıldandı. “Narin demek istemişler herhâlde.”

“Bunlar duygusal meseleler,” dedi Kaitaro, Sato’ya bakarak. “İki tarafa da olabildiğince az acı çekirtmeye çalışıyoruz, en azından imzalar atılana kadar. En başarılı ayrılıklar en az kin beslenenlerdir.” Sato’ya neredeyse belli olmayacak kadar hafifçe gülümsedi ve karşısındaki adam gözlerini kıstı, meydan okunmayı sevmezdi.

“Başka bir acenteye gideyim ben.”

Kaitaro omuzlarını silktilti. Sato ayağa kalkarken biraz rahatlamıştı ki Mia iyice eğilerek Sato’yu durdurdu.

“Sabırsızlığınızı çok iyi anlıyoruz efendim,” diye açıkladı, adamı oturmaya ikna etmeye çalışarak. “Alınması gereken önemli kararlar var, yabana atılacak kararlar değil. Ne istediğinizi bildiğinizden emin olmamız gerek.”

“Sanki kürtaj yaptırıyoruz anasını satayım,” diye mırıldandı Sato. “Karımdan ayrılmak istiyorum işte.”

“Hayhay,” dedi Mia, sevimli bir edayla kaşını kaldırarak. Defterini açtı. “Ne kadar zamanımız var?”

“Ne kadar gerekiyorsa,” diye cevap verdi Sato. “Ama hızlı çalışmanızla tanınıyorsunuz sanırım, doğru mu?”

“Doğrudur.” Mia başıyla onayladı. “Uzun bağlılıklara gelemiyorum.” Sato’ya göz kırptı.

Kaitaro derin bir nefes aldı ve gözlerini tavana çevirdi.

“Çok açık konuşacağım,” dedi Sato. “Elemanınız... İş becerebilir mi?”

Mia öne eğildi. “Kaitaro Bey en iyi çalışanlarımızdandır. Ne ihtiyacınız varsa görecektir.”

“Yaygara çıksın istemiyorum.”

“Kendi aranızda anlaşmak istiyorsunuz o zaman?” diye sordu Mia.

Sato, Mia’ya baktı; cevabı gözlerinden belliydi. Yavaşça Kaitaro’ya döndü. “Karım evliliğimizi terk etmek istemeli ve bunun için bütün gemileri yakmaya hazır olmalı. Bunu yapabilir misin? Bir kadını kendine âşık edebilir misin?”

Kaitaro bakışına cansız gözlerle karşılık verdi, sonunda Sato gülmeye başladı. “Umarım kadınlarla daha iyi bakıyordu.”

“Yanınızda eşinizin bir fotoğrafı var mı?” diye sordu Kaitaro.

“Niye? Sadece seksi dulları mı alıyorsun?” Sato, Mia’ya baktı; karşılıklı gülümsediler.

“Görev başlamadan önce yapacağımız araştırma için ayrı bir ücret olacak,” dedi Kaitaro. “Günlük hayatından bir fotoğraf olması iyi olur.”

Sato sırtıttı, bundan sonraki toplantılarda hep yapacağı bir şeydi bu. “Çok heyecanlanma.”

“Ek bilgiler için şimdi biraz zamanınızı alabilir miyiz?” diye sordu Mia. “Geçmiş, eğitimi, hobileri ve kızınızla ilişkisi hakkında birkaç sorumuz daha var. Belki sizinle bir kahve içerken konuşabiliriz?”

Sato gözlerini kaçırdı. “Ofisime gönderin. Uzun sürmez.” Ayağa kalktı ve kapıya yürüdü. Mia saygısını gösterecek şekilde eğildi, eğilmesiyle birlikte Sato ile Kaitaro göz göze gelmişti. “Bir fotoğraf daha getirmiştin, ilginizi çekerek,” dedi.

O günün ilerleyen saatlerinde Kaitaro ofisindeki pencerenin kenarında duruyordu. Önünde Şibuya’nın sokakları

şafak vaktinde parılıyordu. Elllerinde ayartmak için para aldığı kadının fotoğrafı vardı, Sato'nun getirdiği fotoğraf.

Omzunu cama yaslayıp fotoğrafı inceledi. Üzerine çok bol gelen siyah hırka giymiş, kısa saçlı bir kadın vardı. Kuşmaş her tarafını sarmış, yüzünü çevrelemişti. Duruşuna, çekim açısına baktı. Fotoğraf siyah beyazdı, kadın fotoğrafın tam ortasındaydı, yüzü ve göğsü sığacak şekilde ayarlanmıştı. Arkasındaki oda odak dışında kalmıştı. Muhtemelen kendisi çekmişti. Kai bunları düşünürken şüphelerini doğrulayan küçük detayı gördü: Kadının avucunda, hırkasının katları arasında neredeyse görünmeyen küçük, siyah bir balon vardı, balondan çıkan kablo kameraya doğru geliyordu, kadın balonu sıkıdığına deklanşöre basacaktı. Kadın ya fotoğrafçıydı ya da bir zamanlar fotoğrafçı olmuştu.

Kaitaro fotoğrafı ışığa doğru eğdi ve başparmağıyla kadının kaşının üzerinden geçti. Adını düşündü: Rina. İri, siyah gözlerinin üzerinde zarif kirpikleri vardı ama ifadesinde zevkten, coşkudan eser yoktu. Sadece daha önce de fark ettiği ciddiyeti ve kameraya bakarkenki dikkati vardı. Rina lense pürdikkat hatta belki biraz saldırgan bir niyetle bakıyordu. Bakışlarında bir şey daha vardı: Kısa kesilmiş bir hayatın bakışı.

Gümüş Halojenür

Rina'nın görünmez olduğu bir zaman vardı, emindi. İsteddiği fiziksel ilgi değildi, romantizm bile değildi; sadece birinin onu görmesini, orada olduğunu kanıtlamasını istiyordu.

Sabahları, akşam yemeği ve evin ihtiyaçları için alışverişe çıkardı. Dizlerine kadar inen elbiseler giyer ve üzerine bir palto alırdı. Ebisu'dan geçerken havada belli belirsiz esintiler olurdu. Artık aylarca gidip gelmekten biliyordu: Bir sokaktan geçtiğinde kimse merak edip de ona bakmıyordu. Hayatı çözülmeye başlarken onu gören insanların sayısı da gitgide azalıyordu.

Çocukluğunda Rina'yı fark etmemek mümkün değildi. Sadece gençliği değil, kendisine özgü öz güveni de göze çarpardı. Kolayca arkadaş edinirdi; Tokyo'nun çaycıları, kitapçıları ve sokakları onunla konuşurdu. İnsanlar ona bakardı çünkü istedikleri bir şeye sahipti: Mutluluğu.

Rina şanslıydı. Büyürken istediği şeyler ailesinin istedikleriyle örtüşüyordu. Babasıyla çok yakındı ve onun gibi hukuk okudu. Ama fotoğrafçılık hakkındaki yazları yayımlanmaya başlayıp ilk ortak sergi teklifini aldığı anda Rina, lisans eğitimini ve hukuk kariyerini yarım bırakıp yeni olasılıklara yöneldi. Başka bir hayat hayal etti.

Başta her şey iyi gidiyordu, yeni maceraların çoğunda olduğu gibi. Ancak bir yıl geçip iki yıl olurken hayatını nasıl kazanacağı sorusu hâlâ havada asılıydı, hemen yanında da Yoşi'nin avukatlık bürosunun başına kimin geçeceği sorusu vardı. Arkadaşları bir bir mezun oluyor, işe giriyor, evleniyordu. Rina ise arkadaşlarının, ailelerine faydası olan bireyler olmasını ve kabul görmesini izliyordu. Bir zamanlar sevdiği

şehirde şimdi her sokak her köşe her kavşak onu görmezden gelemediği bir gerçekle karşı karşıya getiriyordu. Etrafındaki insanların yüzünde görüyordu, sanki bir şekilde yabancılar bile hayatını kazanamadığını biliyor ve onu hakir görüyordu. Babasının başta alevlenen öfkesi zamanla yerini sessizliğe bıraktı. Rina gibi Todai'de okuyan bir öğrenci ve aile dostunun oğlu olan Osamu Sato'nun konusunu açtığı anda ise Rina'nın etrafını saran baskı bir anda azaldı. Sonunda nefes alabiliyordu. Bu zayıflığını asla affetmeyecekti.

Ebisu'ya taşındıktan sonra Rina ev hanımı oldu. Üniversiteden arkadaşları başka şehirlere, başka ülkelere dağıldı. Fotoğrafçılık grubundan ve *Exposure* dergisinden arkadaşları da daha az arar oldu. Zamanla Rina arkadaşlarının dünyasından çıktı ve kocasının çalışma arkadaşlarına katıldı. Bir süre onların muhabbetinden keyif aldı, iş partileri verip ev sahipliği yapmak da hoşuna gitti hatta çok iyi bir ev sahibiydi. Ama kocası, babasının onlara aldığı eve daha çok insan getirdikçe, kristal karaflarını kullandıkça ve yine düğün hediyesi olan abanoz yemek masasına misafirler geldikçe Rina, kocasının onunla neden evlendiğini anlamaya başladı.

Sato müşterileri ve patronlarıyla olmadığı zamanlar eve geç gelmeye başladı. Çoğu gece izakaya'nın* birinde bütün gece bira içiyor, geç saatte kendini yatağa atıyor, Rina'ya sokuluyor, üstü başı leş gibi nikotin kokuyordu.

Zaman geçtikçe, şimdiye öngörebileceği üzere, sevdiği şeyler hayatından kopup gitmeye başladı ve kendine kurduğu hayal dünyası yavaş yavaş yok oldu. Gökyüzüne bakmayı ve ışıkölçerleri ayarlamayı bıraktı. Artık sokaklarda yürürken her köşede pozlar, açılar ve yeni projeler görmüyordu. Gün geçtikçe ev, üzerine gelmeye başladı. Daha yavaş hareket etmeye, daha yavaş düşünmeye başladı.

* Japon barı. (ç.n.)

Canon T90'ının üzerindeki belirgin ve emin parlak izleri solup gitti, geride yağlı lekeler kaldı. Zamanla onlar da kayboldu, âdeta makine hiç el değmemiş gibiydi. Mercek koleksiyonu toz tuttu, karanlık odasındaki sıvılar yüzeylerinden kristalleşti, kuruyan kimyasalların kapakları açılmaz oldu. Solüsyon leğenleri kurudu, altlarında sadece pis görünen ince bir tabaka kaldı. Odanın köşeleri örümcek bağladı. Sato, karanlık odasına kutularını koymaya başladı. Orayı dosyalarını, kayaklarını ve kırık tenis raketini tuttuğu bir oda hâline getirdi. Odayı dolduran eşyaların ardı kesilmedi: Sato'nun kıyafetleri, eski eşofmanlar, Sato'nun arkadaşlarının getirdiği istenmeyen hediyeler. Rina kapıdan içeri baktığında başka insanlar, başka bir evlilik, başka bir hayat görüyordu. Karanlık odasında, gün ışığına maruz kalmış bir film gibi, Rina kayboldu.

Kaitaro'nun evinin yakınlarında bir dizi dükkân vardı. Cumartesi ve pazar günleri bu küçük sokak bir pazar yerine dönüşüyordu. Kış geldiğinde evsizler buraya sığınıyordu. Plastik ve muşamba kaplı, basit, tek tip kutularda yatıyorlardı. Bahar geldiğinde ise başka yerlere gidiyor, yerlerini korsan film, manga* ve Nintendo oyunu tezgâhları alıyordu.

Bu sokağın sonunda bir aile işletmesi vardı: Her sabah saat sekizde açılan ve akşam yedide kapanan bir fotoğrafçı. Ama bazı geceler, Kaitaro Nakamura tren garının arkasındaki yollardan eve dönerken dükkânın kepenkleri yarı açık dururdu ve içeriden zayıf bir ışık geldiği görülürdü.

Yaşlı adam ön kapıyı açıp içeri gelmesini işaret ederken “İyi akşamlar Jinsei,” diye mırıldandı Kaitaro. “Bu saate kadar kaldığın için teşekkür ederim.”

* Japon çizgi romanı. (ç.n.)

Jinsei gülümseyip başıyla selam verdi. “Rica ederim. Yeğenimin fotoğrafları için ben teşekkür ederim sana, kardeşim bayıldı.”

“Önemli değil.”

Yaşlı adam bir tabure çıkardı. “Yemek yedin mi? Açsan karım biraz yakitori* ve bira bıraktı.”

“Sağ olun ama ben sizi hiç tutmayayım, saat de geç oldu.”

“Yoğun gündü demek?” dedi Jinsei. “Senin bu dedektiflik çok acayip iş. Yeni dosya falan mı var?”

“Var gibi. Çetrefilli biraz.”

Jinsei güldü. “El âleme bu kadar yakından bakmaya nasıl dayanıyorsun vallahi anlamıyorum.”

“Çok da kötü değiller,” dedi Kaitaro, Jinsei dükkânı evinden ayıran perdeyi açarken.

“İyi geceler evlat.”

“İyi geceler efendim.”

Kaitaro dükkânın arkasındaki karanlık odaya yöneldi, alışkanlık olarak içeride çalışan var mı diye kapının üzerindeki lambaya baktı. İçeri girince kimyasalların tanıdık alkalin kokusunu içine çekti ve çantasından fotoğraf makinesini çıkardı. İçindeki rulo filmi aldı. Sonra kırmızı güvenlik ışığını açtı ve yakut kırmızısı parlaklığın altında ekipmanını düzenlemeye koyulup su banyoları için köşedeki musluğu açtı.

Kimyasalları önüne dizdikten sonra Kaitaro ışığı kapattı ve akışkan, maharetli hareketlerle filmi makaradan çıkardı, sıkıca spirale sardı. En sevdiği kısım buydu: Fotoğrafçılığın içten, elle tutulur kısmı. Kaitaro’nun gözleri karanlığa, karanlığın derin ve zengin siyahlığına hızlıca alıştı. Sessizliğini seviyordu. İşinin bu kısmını kolayca başka birine yaptırabilirdi ama kendi yapmak istediği, yapmaya ihtiyaç duyduğu

* Küçük şişlerde hazırlanan bir ızgara tavuk yemeği. (ç.n.)

zamanlar oluyordu. Bir görüntüyü odaklayıp kâğıda kazı-
mak, bir şekilde eskiden olduğu adamı, şimdi Tokyo’da ol-
duğu adama bağlıyordu.

Makasın metalik sesiyle filmi kasetten ayırdı ve doldur-
duğu spirali geliştirme leğeni yerleştirdi, jelatini kabartmak
için önce spirali suya yatırdı. Kırmızı ışığı tekrar açıp gelişt-
tiriciyi ekledi. Leğeni bir sağa bir sola yatırıyor ve saniyeleri
sayıyordu. Alışkın olduğu zamanlama ve ritim onu rahat-
latıyordu. Kalan hava baloncuklarını patlatmak için leğeni
masaya sertçe vurdu. Film birkaç saniye sıvının içinde bı-
raktı, içerideki küçük görüntüler perdeli bir gümüş rengine
büründü. Sonra leğeni boşalttı ve durdurma banyosunu ek-
ledi, odayı sirke kokusu doldurdu. Sonunda sabitleyiciyi de
ekledi ve tekrar filmi elleriyle sarsmaya başladı. O gün çek-
tiği fotoğrafları düşünüyordu, geliştirildiklerinde ve görün-
mez gümüş halojenürün saf siyah beyaz olduğunda nasıl gö-
rüneceğini düşünüyordu.

Filmi sudan kaldırdı ve bir güderi parçasıyla negatifleri
silip kurumaları için iplere astı. Bunlar sertleşip katılaştık-
tan sonra Kaitaro beş fotoğraf seçip görüntüleri projektöre
koydu. Şimdi onu görebiliyordu işte: Rina.

Fotoğraflar herhangi bir delil niteliği taşımıyordu, mah-
kemede hiçbir şeyi kanıtlayamazlardı ama Kaitaro çoktan
büyütecini cebinden çıkarmış ve negatifleri incelemeye baş-
lamıştı. Işık ve karanlığın yer değiştirmiş olmasına rağmen
hangi fotoğrafları büyütüp basacağını biliyordu.

Rina’ya bakarken, birazdan ortaya çıkacak yüzünü ha-
yal ederken, Kaitaro onu pazarda takip ederken gördükle-
rini merceğin de yakalayıp yakalamadığını merak etti: Rina
siyah bir elbise giyiyor ve bir meyve tezgâhının önünde du-
ruyor, Rina birden gülümsüyor ve bir elmayı havaya atıyor,

Rina etrafa göz gezdiriyor ve kulak kabartıyor; âdeta her an Kaitaro'ya dönecekmiş gibi.

Kaitaro son fotoğrafı da seçip projektöre yerleştirdi, istediği boyutu elde edene ve fotoğraf odaklanana kadar kadranı çevirdi. Sonra fotoğraf kâğıdını tepsiye koydu ve beyaz projektör ışığını sekiz saniye açtı.

Güvenlik ışığının kırmızı parlaklığı altında Kaitaro, kâğıdı bir kez daha geliştirme banyosuna yatırdı. Henüz görüntü yoktu ama yavaşça, yavaşça ortaya çıktı. Merkezden kenarlara doğru renkler keskinleşerek hayat buldu. Yanağının kıvrımını, rüzgârda uçuşan bir tutam saçını görebiliyordu. Kâğıdı kaldırdı ve sabitleyiciyi uyguladı, sonra da fotoğrafın temiz siyah beyaz renkleri zamanla solmasın ya da sararmasın diye temiz bir banyoda yıkadı. Sonra fotoğrafı suyun içinde çevirerek ayakta durdu, dalgaların ve hareketlerin üstünden Rina'ya baktı.

Gece Pazarı

Rina lambaların yaydığı sıcaklığın altından ilerledi. Hava bahara göre sıcak ve bunaltıcıydı. Kaldırımındaki durgun su ve barbekü domuz kokusu birbirine karışıyor, kuru kalamar ve taze yıldız meyvesi kokusu ile havayı dolduruyordu. Renkli saçlı troller satan bir oyuncakçada durdu ve Sumiko'nun koleksiyonu için iki tane trol aldı: biri mor saçlı, diğeri de yeşil. Rina biraz yalnız kalabilsin diye Yoşi, Sumiko'yu yemeğe çıkarmıştı ama Rina yalnız kaldığında ne yapacağını bilememişti, o da buraya, pazara gelmişti. Her sene kiraz çiçekleri açtığında bu pazar, Ebisu'ya kurulurdu; fast food yiyecekler, oyuncak, meyve sebze satılırdı. O gün Gifu'dan uçakla getirilmiş özel malların olduğu bir tezgâh vardı. Rina, altın rengi kabuklarının lambalar altında ıslıl ıslıl parladığı naşi armutlarının* olduğu tezgâhın önünde durdu. Kocamanlardı ve çok güzel sarılmışlardı, her biri strafordan yapılma yuvalara yerleştirilmişti. Rina elini çantasına atarken ve kafasından notlarını sayarken adam geldi.

“Pardon, iyi akşamlar. Buralarda güzel peynirli pasta yapan bir yer biliyor musunuz acaba?”

“Peynirli pasta mı?” Rina başını kaldırdı. Görmeye alışık olduğu beyaz yakalılardan daha uzun ve inceydi, gözü'nün etrafında belki de gülmekten oluşmuş kırışıklıklar vardı. Rina hafifçe gülümsedi ve çantasını karıştırdı.

“Bağımlısıyım,” dedi adam.

Rina arkasındaki tezgâhı gösterdi. “Şurada satıyorlar,” dedi.

“İyi mi peki?”

* Asya'nın çeşitli bölgelerinde yetişen sulu bir armut türü. (ç.n.)

Rina bunu biraz düşündü. “Emin değilim.” Çok ciddi bir konu konuşuyorlarmış gibi kaşlarını çatığının farkındaydı. “Dilimler... Bir garip görünüyor. Galiba kreması fazla hafif.”

“Olamaz!”

“Hmm,” diyerek başını salladı Rina, gülümsemesini saklamak için dudağını ısırarak.

“Size kahve ısmarlayabilir miyim?” diye sordu adam gülümseyerek.

“Evliyim.”

“Biliyorum,” dedi adam.

“Nasıl biliyorsunuz?”

“Alyansınızdan.”

“Ha.” Afallayan Rina utançtan yüzünün kızardığını hissetti. Bir süredir kimsenin ona böyle yaklaşmadığını belli etmiş olmalıydı.

“Teşekkür ederim,” dedi. “Ama evliliğimden mutluyum.” Adam gitmeyince “Bir de kızım var,” diye ekledi.

“Peki,” dedi adam cebinden kartvizitini çıkararak. “Fikrinizi değiştirir de bir dilim peynirli pasta ya da bir fincan kahve isterseniz...”

Rina kartı aldı, kibarca başını eğdi ama adamın adını okurken ağzının kenarlarının kıvrıldığını hissetti. “Denizin oğlu,” diye mırıldandı.

“Pardon?”

“Adınız,” dedi Rina adama bakarak. “Anlamı bu değil mi?” Yine utanmıştı, başını salladı, kendini adama iyice çatlak gibi göstermişti. “Özür dilerim, şey diye...”

“Evet,” dedi adam. “Denizin oğlu demek.” Bakışları sıcağı, Rina’ya düşünceli gözlerle bakarken niyetini belli ediyordu. “Pek fark eden olmuyor da.”

“Peki bundan hakkınızda bir şey çıkarabilir miyim?” diye sordu Rina, içgüdülerine rağmen cesaretini toplayarak. “Ne iş yaparsınız Kaitaro Nakamura?”

“Benimle kahve içerseniz söylerim.” Tekrar gülümsedi. “İyi günler dilerim.”

Rina adamın kalabalığa karışmasını izledi. Adamın zarif bir yürüyüşü vardı, insanların etrafından dolaşıyordu. Pazara serin bir esinti doldu. Rina meydanı saran kiraz ağaçlarına baktı; ağacın çiçekleri açıyor, solgun pembeden beyaza dönüşüyordu. Hevesli ağaç severler, ağaçların altına mavi plastikten örtüler sermişti. Etrafındaki herkes gülümsüyordu, pikniklerin ve bahar kutlamalarının tadını çıkarıyordu. Rina neşeyi, havadaki beklentiye hissedebiliyordu; adamın fast food tezgâhlarını geçip kararını vermesini izledi.

Hızlı yürüyordu, belki de Rina’nın onu geri çevirmesinden mahcup olmuştu. Rina adamın hoş görüldüğünü düşündü, kıbardı ve ısrarcı değildi. Bir onigiri* tezgâhında durup atıştıracak bir şeyler almasını izledi. Onigiri’sini yiyerek uzaklaştı, etrafındaki insanlara çarpmamaya dikkat ediyordu. Kolları renkli torbalarla dolu sebze seçen kadınların ve köri soslu kızartılmış hamur yiyen gençlerin arasından geçti. İşportacıları da geçip pazardan çıkıyordu ki Rina adımlarını hızlandırdı.

“Durun!” diye seslendi. Kaitaro’nun durup dönmesine şaşırdı, sanki arkasından gelmesini bekliyor gibiydi. Ama göz göze geldiklerinde Rina onun da şaşırdığını anladı.

Rina cesaretinin sarsıldığını hissetti. “Merhaba,” dedi. “İsterseniz bir kahve içecek zamanım var.” Gülümsedi ve adamın sessizliğinin önünde durdu. “Ben Rina,” dedi elini uzatarak. “Rina Sato.”

* Pirinç ve yosundan yapılan bir atıştırmalık. (ç.n.)

Yüzündeki şaşkınlık ifadesi yerini önce sıkıntıya, sonra tiksintiye benzer bir ifadeye bırakırken adamı izledi. Adam, Rina'dan geri bir adım attı. "Sanırım eve gitseniz daha iyi olacak Rina Hanım. İçgüdüleriniz doğruymuş."

Adam dönüp hızlıca uzaklaşırken Rina kaşlarını çatı. Pazarın ucuna kadar gelip sokağı geçene kadar bekledi ama adam geri bakmadı.

Sumiko

Kanıt

Ben birinci sınıftayken annem öldü. Aylardan Mart'tı, bahar tatilinden önceki son gündü. Annemlerin boşanma süreci boyunca büyükbabamla kalmaya Meguro'ya gitmiştim. Annem de bizimle yaşıyordu ama ikimize ayrı bir ev bakmaya gitmişti. Evi benim için hazırladığını, yakında benim de taşınabileceğimi söylemişti. Çok kısa bir süre ayrı kalacaktık. O son haftalarda çok meşgul olduğumu biliyordum ama yine de aksatmadan her gün beni görmeye geliyordu ve beni okuldan aldığında çok muştu oluyordum. Elinde haşlanmış domuzlu börek veya başka bir atıştırmalık torbasıyla beni beklediğini hayal ediyordum. Okul dağılırken parmak uçlarıma kalkıp diğer çocukların kafalarının üzerinden onu görmeye çalışıyordum, her gün, öldüğü güne kadar. O gün kendisi gelmemişt, yerine büyükbabamın bakıcısı Hannae'yi göndermişti. Benimle Meguro'da buluşacağına söz vermişti ama tabii ki onu bir daha hiç görmedim.

Sonrasında geçirdiğim haftaları hayal meyal hatırlıyorum; o zamanları düşününce aklıma sadece bir boşluk ve ifade etmeyi asla beceremediğim bir acı geliyor. Tokyo'dan gittiğimi; Hannae'nin beni güne, annemin bazı akrabalarını görmeye götürdüğünü biliyorum ama orada ne olduğunu hiç hatırlamıyorum; sanki annemin kaybı, beynimin başka bir şeyi işlemesine engel oluyor gibiydi. Büyükbabamın her şeyle ilgilendiğini ve annemin ölümünün tüm deşetinden beni korumak istediğini de biliyordum ama bir açıdan, böyle olması her şeyi daha gerçek dışı, daha anlaşılmaz yapıyordu. Annemin nasıl öldüğünü, Meguro'da benimle neden buluşmadığını bana anlatmasını yıllarca, tekrar tekrar istedim; anlattı da. Hep aynıydı: İşlek bir caddede trafik

kazası yaşanmıştı. Büyüyünce beni olay yerine götürmesini istedim, Şinagawa'ya gittik. Hatalı sürücünün annem olduğunu söyledi, otoyolun kıvrımına baktım. Kazada başka yaralanan olup olmadığını sordum ama sadece annemin öldüğünü söyledi.

Hannae ile Tokyo'ya döndüğümüzde büyükbabam bir an önce okula dönmemin iyi olacağını söyledi. Beni almaya o geliyordu artık. Gelemediği zaman Hannae'yi yolluyordu, elini tutuyordum ve metroya inip eve dönüyorduk. Büyükbabam başka kimseyle dönmememi tembihlemişti, arkadaşım bile olsa. Bu yüzden babam sınıfa girdiğinde şaşırmıştım. Annemle boşandıklarından beri onu hiç görmemiştim, birlikte oldukları zamanlarda dahi bir gelir bir gelmezdi, varlığıyla yokluğu birdi. Çoğu beyaz yakalı gibi uzun mesailer yapıyordu ve okulum onun bölgesinde değildi; eksikliğiyle kendini tanımladığı bir alan daha. Annemin boşanmalarından önce ve sonra katıldığı gruplar da böyleydi. Önceleri annem okulun önünde beni evli annelerle beklerdi; boşanmadan sonra “hem anne hem baba” olmak zorunda kaldıklarını konuşan annelerin grubuna katılmıştı. Disneyland’de çocuklarını omuzlarına almaları gerekiyordu çünkü bunu yapacak bir erkek yoktu ama beni zaten oldum olası annem omuzlarına alırdı.

Babamın beni bulması biraz zaman aldı; gözleri yuvarlak sıraları ve mavi sandalyeleri taradı, çocuklar arasında beni bulamayınca kaşlarını çattı. Zira ben sıralarda oturmuyordum; odanın köşesinde, tek başıma ayakta duruyordum.

O sabah bir teste girmiştik. Zihnimizin nasıl çalıştığını tespit edeceklerini söylediler. El yazısı dersimizin yerine bu sınava girmiştik, şaşırtıcı derecede enerjik ve meraklı olduğumu hatırlıyorum. Sıralarda yerlerimizi aldık; yerimde duramıyor, sürekli oynayıp sırada rahat etmeye çalışıyordum. Sandalyeye diz kırıp sıradaki kâğıdın üzerine eğildim. İlgiyle

bakan gözlerim diğer çocuklar ile zihnimizin haritasını çıkaracak test arasında gidip geldi; öğretmen beni elimden çekerek sandalyemden kaldırıncaya ufak bir çığlık attım. Beni kopya çekmekle suçladı.

Öğle teneffüsünden sonra dolabımdan önlüğümü almama ve diğerleriyle birlikte okulu temizlememe izin verdiler. Kantinden meyve sularımızı almadan önce çiftler hâlinde çalışarak koridorları süpürüyor ve çöp kutularını boşaltıyorduk. Çocuklar bana dik dik bakmaya devam ediyordu ve teneffüsten sonra yine köşede ayakta durmaya yollandım. O günden sonra okulda benim sorunlu bir çocuk olduğum dedikodusu yayıldı. İlk hor görülme deneyimim buydu.

Babamın öğretmenle konuşmasını izledim; onu çağıran öğretmen miydi, büyükbabam ne kadar kötü davrandığını biliyor muydu merak ettim. Başka yaramaz çocukların anne babalarının benzer şekilde eğildiğini görmüştüm, yüzümü astım. Babam odanın köşesine, bana baktı ve parmaklarını sıklatıp çantamla paltomu gösterdi. Arabasına giderken hiçbir şey söylemedi.

“Kopya çekmedim,” diye fısıldadım.

“Ne?”

“Kopya çekmedim,” dedim daha yüksek sesle.

Babam iç çekti ve marşa bastı. “Biraz uslu ol Sumiko.”

Ben sesimi çıkarmadım, babam kirası düşük toplu konutların olduğu bir mahalleye sürdü. Krem rengi duvarları ve kahverengi camları olan bir binanın önünde durduk. Doğrudan ortaokula geçebilmek için gittiğim dershaneyi hatırlattı bana. Tanıdığım çocukların hepsi dershaneye gidiyordu, oraya “Gelecek Kulübü” diyorduk ve her gün akşam nidasımızı atmak için spor salonunda toplanıyorduk. Yüzlerce kişi kafalarımıza kırmızı beyaz kuşaklarımızı bağlayıp aynı şeyi söylüyorduk: “Myoniçi Gakuen’e gireceğim!” Herkesin

hedefi aynı gakuen'di*, Tokyo'daki en iyi ikinci ortaokuldu. "Yarının Okulu" anlamına geliyordu ve yıl boyunca her akşam, kocaman spor salonunda toplanıp aynı şeyi bağırdık, sanki en çok bağıranı alacaklarmış gibi. Başka dersanelere de gitmiştim, hepsinde aynı durum söz konusuydu. Buradan insanların tekrar eden fikir ve beyanlara bel bağlamaya çok yatkın olduğunu öğrendim. Konforu orada bulacaklarmış gibi aynı soruları soruyorlar ve aynı şeyleri düşünüyorlar.

Babam binaya girdi, ben de hemen arkasından gittim. Girişteki masada şehir polisinin maskotu Peepo'nun bir modeli vardı. Peepo, turuncu peri ailesinden gelen tombul bir turuncu periydi. İnsanları dinlemek için büyük kulakları, her köşe başını görmek için büyük gözleri ve şehrin atmosferini hissetmek için antenleri vardı. Buradakinin içi doldurulmuştu ve keçe kaplıydı. Ona dokunmak için parmak uçlarıma kalkarken bir memur babama selam verip geçmemiz için bir paneli açtı.

Girdiğimiz odanın duvarında Tokyo'nun gri bir haritası vardı. Çıkmadan önce babam beni omuzlarımdan tuttu ve "Gerçeği söyle yeter Sumiko," dedi. Pamuk bluzumun üzerinden elinin sertliğini hissediyordum. "Gerçeği söyle," dedi.

Tek başıma kalınca başımı kaldırıp haritayı incelemeye başladım. Koyun ötesine yayılan şehre, annemin elindeki izler gibi uzayıp giden sokaklara baktım. Annemin haritada nerede olduğunu merak ettim; acaba cesedi neredeydi? Büyükbabam öldüğünü söylediğinde ona inanmayı reddetmiştim. Onu görmeme izin vermemesi şüphelerimi daha da artırmıştı, Hannae ile gittiğimizde cenazesini bensiz yapmaları ise son damla olmuştu.

Kapı açılıp odaya beyaz ipek bluzlu ve siyah etekli bir kadın girince irkildim. Vatkalı, bol bir ceket vardı. Kulaklarında

* Okul, akademi. (ç.n.)

büyük, altın küpeler vardı, hareket ettikçe iğrenç tatlı parfümünün kokusu yoğunlaşıyor, boğazımı tıkiyordu.

Kadın kolunu omzuma sarıp gülümsedi. Sesi çok rahatsız ediciydi. Beni boyca alçak bir masaya çekip önüme bir dosya koydu. Dosya kahverengi kartondandı ve üzerinde annemle babamın fotoğrafları vardı. Annemle ilgili sorular sormaya başladı. Ondan uzaklaşıp yere bağdaş kurdum ama yanıma geldi, topukluları yüzünden güçlkle bağdaş kurabildi. Evde daha önce tanımadığım birisiyle karşılaşmış mıydım? Kafamı salladım; büyükbabamla ilgili sorular sormaya başladı. İyi bir büyükbaba mıydı? Onunla yaşamayı seviyor muydum?

Ben sessizliğimi bozmayınca fotoğrafları karıştırmaya başladı. Bana daha önce görmediğim bir ev ve küçük bir yatak odası gösterdi; içinde birkaç eşya vardı ve duvarları pembeye boyanmıştı. Bitmiş iki duvarda da yıldızlı bir şerit vardı. Tek bir yatak ve beyaz bir kitaplık vardı; rafta sadece *Vahşi Şeyler Ülkesinde* duruyordu, küçükken annem bana bu kitabı okurdu ama uzun süredir adını duymamıştım.

Kadın bana bir tanımadığım, bir de tanıdığım adamın fotoğraflarını gösterdi; tanıdığım adam annemin bir arkadaşıydı. Kadın bana doğru eğilince parfümü resmen basınıma ağırttı. Bir şey söylemedim. Kadından nefret etmiştim.

Köşedeki dolaptan biraz kâğıt ve birkaç pastel boya alıp önüme koydu. Annemin bana öğrettiği şeyleri çizmemi izledi: Surat için çember, orkideler için yapraklar; ona da annesinin öğrettiği şeyler. Kadın bir kez daha eğildi, çizimlere baktı; ne zaman Şimoda'daki seramızda yetişen bitkileri çizmeye başlasam tekrar sabırsızlanmaya başladığını görebiliyordum. Yine fotoğrafları önüme dizdi, teker teker dizip pembe odayı daha önce görüp görmediğimi sordu. Sonunda son bir fotoğraf çıkardı: Tanıdığım adamın bir fotoğrafı. Annemin yanındaydı, kolunu omzuna dolamıştı. Annem adamı

gösteriyordu, manikürlü tırnağıyla yüzüne bastırıyordu. “Bu adamı tanıyor musun Sumiko? Tanıyor musun?”

Fotoğrafa baktım, birbirlerine bakıyorlardı ve yüzlerinde pembe boya vardı. Fotoğrafa bakıp annemin gerçekten ölüp ölmediğini düşündüm. Beni bırakacağına inanmak cidden güçtü, yanımda olduğunu hep hissetmiştim, tüm hayatım boyunca. Hep yanımda, hemen orada. Büyükbabam beni aile mezarımıza götürüp annemin orada yattığını söylemişti ama ben neşeli annemi kül olmuş, seramik bir vazoya sıkıştırılmış hâlde hayal edemiyordum. Kadın parmağını fotoğrafa vura vura sormaya devam etti. Sonunda parmağını ağzıma götürüp ısırдыm, etinin dişlerim arasında çıtırdadığını hissettim.

Ondan sonra beni yalnız bıraktılar. Başka odaya bile almadılar. Genç bir kadın geldi, bir bardak su getirdi. Babamı görmek istediğimi söyledim ama gülümseyip çıktı. Saat ilerledikçe yerde tortop olup annemi düşünmeye başladım. Sesini ve onu son duyuşumu hatırladım. Beni aradığında Meguro’daki evdeydim. Telefonda hızlı hızlı konuşuyordu, acelesi vardı ve nefes nefeseydi ama annemdi.

Okuldan döndüğümünden beri onu bekliyordum, ahizeyi çeneme dayayıp sözlerinin hafif titreşimlerini dinlediğimi hatırladım. “Geliyorum Sumi,” demişti. “Seni alacağım, Şimoda’ya gideceğiz.”

Dershaneden verdikleri ödevleri ve İngilizce egzersizlerimi düşündüm ama boş verdim. Büyükbabamla yaşamaktan bıkmıştım. “Benimle kalacak mısın anne?”

“Kalacağım Sumi,” dedi. “Söz veriyorum. Seni almaya geliyorum.” Sonra durdu, anahtarlarını çıkardığını duyabiliyordum. “Büyükbabana da söyle geleceğimi. Bir saate oradayım, tamam mı?” Başımı sallayıp “Tamam,” dedim telefona nefesimi vererek. Çok heyecanlanmıştım. “Geliyorum Sumi,” dedi tekrar. “Geliyorum!”

Dakikalar geçerken yerde yattım. Üşümüştüm ve paltomu almışlardı. Babamın bana bento* bırakıp bırakmadığını merak ettim. Bir süre sonra başka bir kadın odaya girdi. Düz siyah döpiyes giymişti; bir elinde evrak çantası, diğer elinde büyük, deri bir çanta vardı. Kadın kapının eşiğinde durdu ve hızlıca dönüp kapıyı kaparken inci küpelerinden lambaların ışığı yansdı.

Yavaşça yanıma geldi. “Merhaba,” dedi. Sesi yumuşaktı. “Sana yemek getirdiler mi?” Kafamı iki yana salladım. Kadın okul kazağımdan çıkan çıplak kollarıma, ince beyaz çoraplarıma ve okul eteğime baktı. “Üşüyor musun?” Hemen dışarı çıkıp paltomla geri geldi.

Deve tüyü rengi yün paltoyu giydirirken ve paltonun önündeki siyah kurdelelere bakarken “Ne güzelmış,” dedi. “Annen mi aldı?”

Başımı yukarı aşağı salladım.

Topuklu ayakkabılarını çıkardı, duvarın dibine koydu ve yanıma oturdu. “Al,” dedi ve çantasından küçük bir kutu çıkardı. “Benim bento’mu alabilirsin, evden getirdim.” Kapağı açınca bento’dan barbekü yılan balığı, turşu ve susamlı pilav topları çıktı. “Sever misin?” diye sordu, onaylar şeklinde başımı salladım. Bana bir çift yemek çubuğu verdi. “Bunlar senin ellerine biraz büyük ama idare edeceğiz artık.” Çubukları aldım, cilalı ahşabın pürüzsüz dokusunu parmaklarımın ucunda hissettim ve yılan balığını yemeye başladım. Yemek ağzımda dağılırken gülümsedim.

Yemeğimi yerken soru sormadı, evrak çantası kapalı kaldı. Bitirdiğimde kol çantasından taşınır şogi** seti çıkardı. “Okul dışında böyle zaman geçirilir mi hiç?” Seti açtı. Düz beyaz taşlara ve üzerlerindeki siyah karakterlere baktım. Bu

* İçine birkaç farklı çeşit yemek konulabilen, taşınabilir bir çeşit tepsi. (ç.n.)

** Japon satrancı. (ç.n.)

oyunu severdim, satranca benziyordu ama yanında taşımasının tuhaf olduğunu düşündüm, soran gözlerle kadın baktım. “Mıknatıslı,” dedi, göstermek için tahtayı kaldırıp hafifçe salladı, taşlar yerlerinden oynamadı. “Kocam aldı, trenle eve dönerken çalışabileyim diye.”

Tahtayı önüme koydu ve beklemeye başladı. Pek oynamasım yoktu ama kadın bana çok iyi davranmıştı. Bana bakıp gülümsedi. Gülümsemesinde imalı ve eğlenceli bir eda vardı, onu geri çevirmek istemedim. Kapıya baktı, gitmesi gereken bir yer olabileceğini düşündüm, belki de benimle oynayacak vakti yoktu. Taşları dizmeye başladım, hangi taraftan başlayacağımı seçtim. O da oynamaya oturdu ama bir an için dikkati dağılmış gibi görünüyordu, dışarıdan gelen seslere kulak kabarttı. Sonunda ilk oyunu o kadar kötü oynadı ki güldüm.

Saat ilerledikçe kadın rahatladı, hayatımdan bahsetmeye başladı: Okulda neler öğreniyordum, boş zamanımda neler yapıyordum, büyükbabamın evinde en sevdiğim yemek neydi... Yavaş yavaş sorularına cevap vermeye başladım, konu dönüp dolaşıp Meguro’daki evimize geldi. En son ne zaman anne babamla yaşadığımı sordu. Annemle babamın arkadaşlarını sordu; arkadaşları ziyarete gelir miydi? Omuz silktim ve olabildiğince iyi cevap vermeye çalıştım ama en çok anneme ve büyükbabama yakındım. Annemden bahsederken sesimi alçalttım. “Onu en son ne zaman gördün Sumiko?” diye sordu. Başımı iki yana salladım, aramızda uzun bir sessizlik oldu. “En son ne zaman konuştunuz?” diye devam etti. Konuşmuyordum ama kadın gözlerini üzerimden ayırmıyordu. Baka bir şey söylemeyince halıda kayıp yanıma yaklaştı ve kolunu omzuma doladı. Sonunda beni kendisine çekmesine ve yanağını saçıma yaslamasına izin verdim. Parfümünün kokusunu alabiliyordum; hafif misk kokuluydu,

annemin parfümü gibi. “En son telefonda mı konuştunuz Sumi?” diye sordu nazikçe.

“Gelmedi,” diye fısıldadım, göğsümdeki acı ağırlaşıp yayılmaya başlamıştı. “Gelmedi.”

Kadın beni kaldırdı, dizlerine oturttu. Bana sıkı sıkı sarıldı, sırtımı okşadı. “Geçti güzelim. Hepsi geçti,” diye fısıldadı. Bense keskin, ıslak hıçkırıklarla boynuna eğiliyordum, gözyaşlarım gömleğinin yakasına akıyordu. Büyükbabam kapıyı açtığında hâlâ bana sarılıyordu. Büyükbabamı hiç o kadar öfkeli görmemiştim.

Bağlar

Adalet Bakanlığından telefon geldiğinde büyükbabamın çalışma odasının tam neresinde durduğumu hatırlıyorum. Hâlâ her şeyi olduğu gibi görebiliyorum, neredeyse bütün hayatımı geçirdiğim o evde. O telefonda sonra uzunca bir süre olduğum yerde kalıp halıya baktım. Üstünde birkaç beyaz iplik vardı, en sevdiğimiz sandalyenin altında yumak oluyordlardı. Parmaklarım titredi. Refleksle parmak uçlarımı sürttüm, hareket ederek kendimi yatıştırır gibi.

İplikler çok sıkı örülmüş kâğıttandı, bağlamaya çalıştığınızda elinizi acıtıyordu. Temyiz Mahkemesi sınavlarımız için el yazısıyla yazdığımız denemelerimizi bu iple bağlamamızı istiyorlardı. Tanıdığım tüm avukatlar, hukuk okumuş herkes bu ipi sarıp çözerek saatlerini geçirmişti; sınav kâğıtlarınızı düzgün bağlayamazsanız sınıfta kalırdınız. Kimse yazısını bitiremezdi. Son dakikalarda kâğıtların toplanma sesini duyardınız, amfideki herkes cevaplarını ilmekler ve düğümlemlerle güvenceye almaya koyulurdu, sonra da iplere asardı.

İki olay birbirine o kadar yakındı ki çalışma odasının yerleri hâlâ iplik doluydu. Bu telefon beni günlük hayatımdan koparıp almıştı resmen; annemden bahsetmişlerdi. Yirmi yıldır ölü olan annemden.

Büyükbabamın masasının başında dikiliyordum, ahizeyi tekrar kaldırdım. Adalet Bakanlığını geri aradım, beni Hapishaneler Genel Müdürlüğüne bağladılar. Adımın kayıtlarında geçmediğini, mahkûm hakkında bilgi veremeyeceklerini söylediler. Az önce beni onların aradığını ama arayan kadının yüzüme kapattığını söyledim, hemen inanmadılar. “Personelimiz son derece profesyoneldir Sumiko Hanım.

Hatlarda bir sorun olması durumunda size hemen geri dönüş sağlarız.”

Adalet Bakanlığının iletişime önem verdiği doğrudu. Arayan kadın büyükbabamı istemişti, ondan başkasıyla konuşmayacaktı. Bir an büyükbabamı aramayı düşündüm ama kaplıcanın kayalarında arkadaşlarıyla oturduğunu, beyaz fanilalarıyla oturup birbirlerine eski hikâyeler ve şakalar anlattıklarını gözümün önüne getirince ona soramayacağıma karar verdim. O bana böyle bir şeyi hiç anlatmamıştı, ima bile etmemişti. Annem ile hapisteki bir adam arasında bağ vardı ama bahsi dahi geçmemişti.

Yavaşça kitaplıklarımıza yürüdüm; büyükbabamın en sevdiği dava ciltlerine ve benim beyaz ders kitaplarıma baktım. Elimi raflarda gezdirdim: romanlar, şiir kitapları, oyunlar ve en sonunda bir sıra dosya. Bunlarda ailemizin doğum belgeleri, sağlık sigortalarımız, banka hesaplarımız vardı; büyükbabamdan anneme, ondan da bana uzanan bir hayat özeti. Olduğumuz her şey o odadaydı ama ben Kaitaro Nakamura'nın adını bir kere bile görmemiştim.

Yere çömelip annemin dosyasını buldum. Tek bir tane vardı. Yıllardır rafta durmuş, güncel hayattan dosyalar üzerinde birikmişti. “Rina 1965-1994”. Dosyayı kucağıma aldım, deri kaplaması kaygandı. İçinde annemin okul sertifikaları ve Todai'den aldığı kabul mektubu vardı, benimkiyle birebir aynı biçimde hazırlanmıştı. Mektubun altında evlilik cüzdanı ve Ebisu'daki, babamla hep birlikte yaşadığımız evin tapusu vardı. Onun altında Şinagawa'daki iki odalı bir evin kira kontratı vardı; annemin de büyükbabamın da mühürleri basılıydı. Yeni evine yerleşmesi için anneme kefil olmuştu. Boşanmadan sonra bile... Bana yardımcı olduğu gibi ona da hep yardımcı olmuştu.

Şinagawa'daki ev sözde benim olacaktı ama evi bir kere görmüşlüğüm bile yoktu; annemin hayatının son bölümü o evde gizliydi. Annemin sesini bile hatırlayamıyordum ama sarf ettiği son sözleri hatırlıyor gibiydim. Sanırım beni almaya geleceğini, Şimoda'ya gideceğimizi söylerken o evdeydi.

Annemle konuştuktan sonra saatlerce bekledim. Gece geç olunca büyükbabam onu aramaya çıktı; ben merdivene oturup oyuncak beyaz kaplanıma sarıldım. Büyükbabam o kadar uzun süre gelmedi ki karanlığın onu da yuttuğundan korktum. Geri döndüğünde Hannae, yatmadığımı ve akşam yemeği yemediğimi söyledi; korkudan ağladığımı yüzümden anlamış olmalıydı. Büyükbabam yanıma oturdu ve bana sıkıca sarıldı, beni göğsüne bastırdı. Dokunuşu sıcak ve tanıdık; teninin sıcaklığına yaslanırken kehribar ve zencefil kokulu parfümünü içime çektim. Büyükbabam saçımı öptü ve çenesini kafama yasladı. Annemin sözünü tutmaya çalıştığını, Şinagawa'dan geri dönerken arabasının yoldan çıktığını söyledi. Eve, bana dönerken.

Dosyanın en sonunda ölüm belgesi vardı, kâğıda dokunmadan önce bir an tereddüt ettim. Bugüne değin aynı şey yazıyordu: Ölüm Yeri: Şinagawa Semti. Ölüm Sebebi: Serebral Hipoksi. Her şey benim dinlediğim araba kazası hikâyesiyle uyuşuyordu. Hiçbir şey değişmemişti. Gerçekler yirmi yılda değişmemişti. O gün öğleden sonra, büyükbabamın çalışma odasında tek başıma o kelimelere bakarken fark ettim ki duyduğumuz en iyi yalanlar gerçeğe yakın olanlarmış.

Unutulan Taraflar

Birkaç saat sonra Şinagawa'da yürüyordum, ışıklar solar-ken yol karşımda kıvrılarak uzuyordu. Semt sessizdi, sadece uçuşan yaprakların sesi vardı. Toplu konutların ve terk edilmiş, kum kaplı bir futbol sahasının önünden geçerken havada kopmuş bir örümcek ağı sallanıyordu. Yüzyıllar önce burada bir idam meydanı olduğunu okumuştum. Meydan başka bir yere taşındıktan sonra bile keğare* toprağı terk etmemiş; yozlaşma, kan ve suç buranın toprağını zehirlemiş. Şimdi bu bilgi tabii ki derinlere gömülmüş durumda. Artık sadece günlük hayatın akışı var: Yeni insanlar, yeni evler, yeni aileler var ve tozun altında neler gömülü olduğunu umursayan kimse yok. Acaba annem Şinagawa'ya taşınmadan önce buranın geçmişini biliyor muydu diye düşündüm. Acaba o da benim gibi akşamüstü buralarda yürümüş, buraya yardım almaya gelmiş miydi?

Karakolun krem rengi duvarları ve kahverengi camları olduğu gibi kalmıştı ama sadece yedi katlı bina, koyu saran uzun mimari eserlerinin yanında çok bodur kalıyordu. Cam kapıların ardından Peepo modelini görebiliyordum, eskisinden çok daha küçük görünüyordu.

Girişteki ana masaya yöneldim; masalarının arkasında bol mavi ceketleriyle oturan, yaz ayının getirisi alerjilerden ve hava kirliliğinden korunmak için maske takan memurları gördüm. Bunlar değerli Omawari-san'dı, namıdiğer "Onurlu Bay Devriye," refahımızın koruyucuları. Koyu gri karolar üzerinde yürürken birkaç memur bana baktı. İyi miydim?

* Kirlilik, pislik. (ç.n.)

Yardımcı olabilir miydiler? Endişelilerdi ama aynı zamanda dikkate değer bir şey olduğuna şaşırmışlardı.

Doğum belgemi ve Sato soyadımı Saraşıma olarak değiştirmek istediğimi belirten belgeyi uzattım. Kapanmış bir dava hakkında biriyle konuşmak istediğimi söyledim. Masanın arkasındaki adam tereddüt etti, esnememek için dudaklarını ısırırdı. Zor, dedi. Belki de pazartesi gelebilirdim?

Arkasına, odanın gerisine, antre ile koridor ve amirlikleri ayıran kadife perdeye ve parmaklığa baktım. Hukuk eğitimim için çok sayıda karakolu ziyaret etmişliğim vardı ama buna sadece bir kere girmiştim, küçük bir çocukken.

Annemin bu semtte işlenen bir suçun kurbanı olduğunu düşündüğümü söyledim. Rina Sato adının geçtiği tüm kayıtları görmek istiyordum. Adamın yardım edesi yoktu. Haftaya gelirimsem yardımcı olacak birisi olabilirdi belki.

Yüzüme kapattıkları telefon konuşmasını, Hapishaneler Genel Müdürlüğünün büyükbamı aramasını, annemden hâlâ hayattaymış gibi bahsetmelerini hatırladım. Sinirimin kabardığını hissedebiliyordum. Polise baktım; sıradan cuma akşamı bıkkınlığı yüzünden okunan bir memurdu sadece. Günlük konuşmada nadiren kullanılan bir kelime söyledim:

“Hayır.”

Duyamamış gibi baktı. “Sumiko Hanım, dava eskiyse dosyaları arşive kaldırılmıştır.”

“Hayır,” dedim tekrar. Komik bir şey söylemişim gibi gülümsedi. Masaya yaslanıp ona doğru eğildim.

“Birini bulacaksınız,” dedim. “Rina Sato’nun adının geçtiği davalardan haberi olan herhangi biri, şimdi bulacaksınız.”

“Hanımefendi...”

“Adalet Bakanlığından ailemle ilgili bir telefon aldım, bu semtte anneme karşı suç işlendi,” diye ısrar ettim. “İl-laki bir kaydı vardır.”

Sesimin küçük holü doldurduğunu duymak beni kıs-men tatmin etti. İnsanlar Peepo’nun yanında bağırın ka-dına bakıyordu. Annemin, büyükbabamın gösterdiği üni-versitedeki fotoğraflarını hatırladım; omzunun üzerinden bakıp gülüyordu. Güçlü görünüyordu, Tokyo’nun merke-zinde bir yerdeydi, saçları toprak rengiydi. Sanırım bu hâ-limi görse gülümserdi.

Adam aceleyle kalktı, kadife perdeyi geçip karakolun de-rinliklerinde kayboldu. Beni uzun süre orada bekletti. Diğer memurlar benimle ilgilenmedi. Tek başıma oturuyordum, si-nirimin verdiği soğuk hava hâlâ üzerimdeydi; derken yaşlı bir kadın yanıma geldi. “Sumiko Hanım,” dedi. “Benimle gelin lütfen.” Bana perdeyi açtı, önümden merdivenleri çık-maya başladı. Çıkarken “Arşive gitseniz bir şey bulamazdı-nız,” dedi. “Aradığınız dosyalar arşive gönderilmedi. 1995 öncesi olaylar artık gerekli görülmüyor.”

Ses çıkarmadan kadını takip ettim. Duvarların arka-sından tatami’lere* inen ayak ve yumruk seslerini duyabili-yordum. Tüm polislerin her gün yapması zorunlu olan bir judo antrenmanıydı.

“Ben bugün es geçtim,” dedi rehberim gülümseyerek.

“Siz memur değil misiniz?” diye sordum.

“Emekliliğime az kaldı.”

Koridorda yürümeye devam edip açık plan bir ofise gel-dik. Kadın bana kapıyı açtı, peşinden içeri girdim, masası-nın yanına oturdum.

* Geleneksel olarak pirinç samanı sapından üretilen yer minderi (ç.n.)

“Yardım ettiğiniz için teşekkür ederim,” dedim o da yanıtına otururken. Önümüzde duran dosyaya baktım. Çok inceydi, sanki içinde hiçbir şey yok gibiydi. “Kaitaro Nakamura’nın annemle ilişkili bir olay yüzünden cezaya çarptırıldığını onaylayabilir misiniz bana?” Soruma şaşırmış görünüyordu, sanki bilmediğimi tahayyül edemiyormuş gibi. “Tam olarak ne kadar ceza aldığına dair aile içi bir anlaşmazlık yaşadık da.”

Kadın başıyla onaylayıp dosyayı açtı. Buradaki notlara göre savcı fazla ceza vermemiş,” dedi. “Ama nihayetinde cinayet demişler.”

“Cinayet mi?” diye sordum. Kulaklarımda pes bir çarpma duyuyordum, nabzım kulaklarıma çıkmıştı.

“Su ister misiniz Sumiko Hanım?”

Kafamı kaldırıp ona baktım ve başımı salladım. “Tek cezası bu mu acaba?”

Kadın başıyla onayladı ama gözlerimi ondan ayırmadım. Öyle demek istemediğini, annemin tek başına araba sürerken bir kazada can verdiğini söylemesini bekledim.

“Hemen geliyorum,” dedi ve beni açık dosyayla yalnız bıraktı. Ceza kâğıdı önümdeydi. Adı yazıyordu: Kaitaro Nakamura. Altında da mesleği: Wakaresaseya. O kelimeyi okurken kökenini düşündüm, Nakamura’nın annemlerle nasıl bir ilişkisi olduğunu ve boşanmalarında ne rol oynadığını anlamaya başladım. Karakterlere tekrar baktım: “Wakaresase,” ayırmak demekti ve “ya” ise profesyonel. İnanması zor ama artık böyle hizmetler dünyanın her yerinde var: Aldatma dedektifleri, üçkâğıtçılar, dolandırıcılar, kiralık aileler... İnsanların bir arzusu varsa o arzuyu para karşılığı sağlayan birileri de mutlaka var, sonuçlar anlaşmanın bir parçası olmasa da... Kâğıdı tutan elim titriyordu. Sayfanın altında cezanın resmî sebebi yazıyordu: Rina Sato cinayeti.

Boğazım tıkanmış. Floresan ışık gözümü yoruyordu. Büyükbabamı ve bana anlattığı hikâyeleri, şu her ailede olan ve zamanla efsaneye dönüşen hikâyeleri düşündüm. Benden bir kaza ile değil başka bir adam tarafından alınan anemi düşündüm.

Yutkundum, memura davayla ilgili başka belge olup olmadığını sormak istiyordum ama tüm dosyaların davaya hazırlanmak için Tokyo Başsavcılığına gönderildiğini biliyordum. Araştırma süreçlerinden hiçbir şey polisin elinde kalmaz, sadece olaya karışanların isimleri ve cezalar kaydedilir.

Polis kadın elinde bir bardak suyla döndü, yavaş yavaş içtim. “Davaya bakan savcının adı var mı?” diye sordum. “Ya da savunma avukatının?” Kadın dosyayı önüne çekip son sayfayı açtı. Son sayfaya zımbalanmış iki kartvizit ve bir gazete yazısı vardı, büyükbabamın bana hiç vermediği bir kupa. Kadın görür görmez özür dileyip dosyayı kapattı ama ben elimi uzattım ve görmek istediğimi söyledim.

Paragrafları okumamı izledi. İki yüz kelime ya vardı ya yoktu ama ailemi kusursuz bir şekilde tanımlıyordu. “İster seniz sizde kalabilir,” dedi kadın. Sonra savcı ve savunma avukatının adlarını ve ofis adreslerini not almaya döndü.

“Muhtemelen taşınmışlardır,” deyip kâğıdı bana uzattı.

Başımı salladım. “Sağ olun. Çok teşekkür ederim.” Ayağa kalkıp neredeyse dizlerime kadar eğildim. O da eğildi ve bir şey diyecek gibi oldu ama ben kafamı sallayıp geri bir adım attım. “Lütfen rahatsız olmayın, ben çıkarım,” dedim. Geri döndüm ve koridorlara doğru ilerledim, kadının gözlerindeki acıma duygusuna dayanamadım.

Koridorda başımı soğuk, renkli cama yasladım. Şehre gece çıkmıştı ve Şinagawa semti önüme uzayıp gidiyordu. Floresan lambaların altında belirgin yansımamı görebiliyordum, ötesinde karanlıkta yanıp sönen Tokyo ışıkları vardı.

Camdaki yüzüme baktım; büyük, siyah gözleri ve çıkık elmacık kemikleri olan genç bir kadın. Boynumun etrafında anneme ait bir dizi inci var. O donuk kürecikler dokunduğumda ışıkla parladı.

Yıllarca ne olduğumu bilmeden yaşamıştım. Beni bugüne değin tanımlayan bir terim var. Bu sözü ilk gördüğümde Todai’de, kütüphanede ders çalışıyordum; çalıştığım şeyin kendim olduğundart haberim yoktu: “Unutulan taraf.”

Bir soruşturma sırasında polis ve dava dosyasını hazırlayan savcılar, kurbanın ailesini tekrar tekrar sorguya alabilir. Annem öldüğü zaman, görüşmelerden sonra hukuk sistemi, davalı tarafın korunması için bu insanların ve çocuklarının “unutulması” gerektiğine karar vermiş. Duruşmalar ailelere haber verilmemiş, bu yüzden davalara gelememişler. Davalının çarptırıldığı ceza, serbest kalacağı tarih bile gizli tutulmuş. Büyükbabam ve diğerlerine sadece ölülerini gömmek ve hayatlarına devam etmek düşmüş, onlara zarar veren insanlara ne olduğunu bilmeden.

Bugün maktul yakınları hâlâ unutulan taraf olarak geçiyor ama daha fazla hakları var. Aileler duruşmalara girebiliyor, hatta mahkemede kendilerini savunması ya da yargıyı etkilemesi için benim gibi bir avukat tutabiliyor. Ayrıca ailelere tanınan son bir hak daha var.

Aynalı binaların ve gökdelenlerin kraliyet parkını ve ortasındaki sarayı çevrelediği İmparatorluk Nahiyesi’nin tam ortasında Başsavcılık vardır. Zemin katta, güneş ışığı görmeyen bir yerde, tek kişilik masalarla ve sandalyelerle dolu bir oda vardır. Hüküm verildikten sonra üç sene boyunca fava tutanakları, mahkeme kararları hatta redakte edilmiş belgeler bile maktulün ailesine açık kalır. Temyiz Mahkemesindeki stajım sırasında burada çok dava incelemiştim. Ama Şinagawa’daki karakolun koridorlarında tek başıma dururken

o odaya kendim için girmeme asla izin verilmeyeceğini biliyordum. Sırf biz geçmişte yaşayanlar, sevdikleri öldürüleli yıllar olanlar için eski davalar geri açamaz, içerikleri gösterilemez. Bilmem gereken her şey erişilmez durumdaydı ve ne yasal ne duygusal hiçbir baskı bunları öğrenmeme yaramayacaktı: Kaitaro Nakamura kimdi? Annemi neden öldürmüştü? Annem nasıl ölmüştü?

Ben bir “Unutulan Taraf”ım. O gün iki kere unutulduğumu fark ettim: Bir kere yasalar tarafından, bir kere de geçmişimi benden alıp ortadan kaldıran büyükbabam tarafından.

Koridorda yalnızdım, titredim. Akşamüstünün adrenalinini cildimde ince bir ter tabakası bırakmıştı, o da kıyafetlerimin altında soğuyup yer yer nemli bırakmıştı. Hikâyelerden bıkmıştım. Gerçeği istiyordum, su katılmamış gerçeği. Annemin hayatına olabildiğince yakınlaşmak istiyordum. Ölümüne yol açan olaylara tanıklık etmek istiyordum.

Alacakaranlık yerini geceye bırakırken şehre baktım, dava dosyalarını atmamış olacak birisi olduğunu biliyordum ama onu Başsavcılıkta bulamazdım. Ayrıca polise de devlete de büyükbabama da itiraz edemezdim. Annemin nasıl öldüğünü öğrenmek istiyorsam görmek istediğim son kişiye gitmek zorundaydım: davada annemin katilini savunan kadın, Avukat Yurie Kagaşima.

Yasal Savunma

O sabah hava açık ve aydınlıktı, rüzgâr durulmuştu ve hava cam gibiydi, güneşin bütün ışıklarını yansıtıyordu. İş bölgesinde şafak sökerken binalar toprak rengi parlıyordu ve asfalttan hafif bir sıcaklık yayılıyordu. Güneş yükselirken sokaklar ve otobanlarda trafik yoğunlaşıyor, yollarda gürültü artıyordu ama benim aradığım ofis şehrin derinliklerindeydi, iş merkezlerinin kümелendiği ve şehrin geri kalanından sadece birkaç dar sokak ve telgraf kablolarıyla ayrıldığı yerdedi. Gölgelemlerden yürüyerek donuk gri döşemelerle kaplanmış bir binanın önüne geldim ve asansöre binip üçüncü kata çıktım. Genç bir kız beni firmanın resepsiyon salonundan bir toplantı salonuna götürdü. İçeride yuvarlak bir masa, beyaz bir kitaplık ve dar pencerenin yanında cennet çiçeklerinden bir ikebana* köşesi vardı. “Yurie Hanım hemen geliyor,” dedi kız önüme otomattan aldığı çay şişesini koyarken. Şişe sıcaktı, bir yudum alınca çayın sıcaklığı beni yatıştırdı. Sakin olmaya ve birazdan yaşanacak yüzleşmeye hazırlanmaya çalıştım.

Kadın sonunda geldiğinde ayağa kalktım ve gülümse dim ama o kadar prova yapmış olmama rağmen onu gördüğümde şaşkınlığımı gizleyemedim. Sinirime giden yanları vardı; gözlerinin yanlarında gülmekten oluşmuş kırışıklıklar vardı ve yanakları gamzeliydi. Işığın altında parlayan saçlarında bir tel bile beyaz yoktu, siyah saçları profesyonelce toplanmıştı. Minyon figürüyle çelişen, sıkı ve içten bir el sıkışı vardı. Boynunda puantiyeli eşarpı ve ceketinin yakasında

* Japon çiçek yetiştirme ve düzenleme sanatı. (ç.n.)

altından yapılma anka kuşu broşu vardı; şirketin ortağı olduğundan artık giyinip kuşanmasına izin vardı anlaşılan.

Avukatların çok azı ceza hukuku alanında çalışır. Genelde devlet bir avukat atar ama seçilenler için bile bu iş zamanlarının çok az bir kısmını teşkil eder. Savcılar her sene davalıların %99,85'inin ceza almasını sağlar. Şayet sadece suçlulara ceza veriliyorsa aynı mantıkla ceza alanların tamamının da neredeyse kesinlikle suçlu olması gerekir. Genelde de tam bu yüzden, bu kişileri savunan avukatlara şüpheli yaklaşılır, az para verilir ve kötü davranılır ama başarılı Yurie Kagaşima'ya bakınca bunların hiçbirini görmüyordum. Onu son gördüğümünden beri mesleğinde ilerlemiş ve olgunlaşmıştı, orası kesindi.

Oturmamı işaret etti ve kendi çay şişesinin kapağını açtı. Önüne deri bir dosya açtı ve öne eğilip bana baktı. "Bayan Mizuguçi," dedi, ona verdiğim sahte isim... "Nasil yardımcı olabilirim? Sekreterim bir boşanma hakkında bazı sorularınız olduğunu söyledi." Gülümsedi. "Yanlış anlamazsanız çok genç gösteriyorsunuz."

"Annemle ilgili konuşmak istiyorum."

"Anladım. Onun adına geldiniz yani?"

"Evet," dedim.

"Lütfen," dedi çayımı göstererek. "Rahatınıza bakın."

"Annemin adı Rina." Evlendikten sonra aldığı soyadını söylemeden önce biraz bekledim. "Rina Sato. 1994 yılında öldü."

Yurie Kagaşima bana baktı ve yüzündeki sıcaklık yok oldu.

"Onu öldüren adamı savundunuz," diye devam ettim. "Kaitaro Nakamura."

Önündeki dosyaya baktı, parmaklarını kâğıda yaydı. Al-
yansının etrafındaki et şişmişti.

“Müvekkillerim hakkında konuşamayacağımı biliyorsunuzdur,” dedi.

“Ama davayı hatırlıyorsunuz, değil mi?” diye sordum. “Davayla ilgili belgeleri saklıyor musunuz?”

“Bu konu üzerine konuşamam.”

“Saklıyor musunuz saklamıyor musunuz?”

“Saklıyorum.” Çenesini kaldırıp doğruca yüzüme baktı. Bunu takdir ettim.

“Hâlâ Kaitaro Nakamura’yı temsil ediyor musunuz?”

Bir süre beni baştan aşağı süzdü; sıkı bir topuz yaptığığım, birkaç telin aradan fışkırdığı saçıma baktı, gözlerime ve altlarındaki gölgelere baktı. “Kendisini artık temsil etmiyorum,” diye cevap verdi.

Önümdeki şişeye uzanıp çayımdan bir yudum aldım. “Yakın zamanda ben de avukat oldum,” dedim. “Wako’da stajım yeni bitti.”

Başıyla onaylayıp arkasına yaslandı, aramızdaki mesafeyi artırdı.

“Hep avukat olmak istemişimdir,” diye devam ettim. “Büyükbabam gibi” Eliyle masanın kenarını kavramasını izledim. “Tanışmış mıydınız?” diye sordum. “Hiç karşılaşmıştınız mı? Muhakkak konuşmuş olmalısınız.”

Tereddüt etti ve gözleri kapıya kaydı. “Sumiko Hanım, size yardım edemem.”

“İyi bir aracı mıydınız? Jidan teklif ettiniz mi?” diye sordum. Ortamı sakinleştirmeye çalışıyordu ama mağdurun ailesine sus payı olarak teklif edilen paradan bahsettiğimde gerildi. Bu para karşılığında aileler suçluyu affederdi ve bazen mahkeme kararına itiraz eder, cezanın hafifletilmesini isterlerdi.

“Büyükbabanız reddetmişti,” dedi.

“Parayı mı itiraz dilekçesi yazmayı mı?”

“Her şeyi.”

Gözlerimi kaçırmadan ona doğru eğildim. “Sadece ne olduğunu öğrenmek istiyorum.”

“Rica ediyorum. Yardımcı olamam.”

“Annemi öldürdü mü?” diye sordum.

Kaşlarını çattı ve önünde kavuşturduğu ellerine baktı. Bana da duygulara da bağışıklığı yoktu, buna sevindim.

“Ona ne olduğu umurumda değil,” dedim yavaşça. “Cezası uzun zaman önce verilmiş. Kaitaro Nakamura’ya başka bir şey yapmayacağım. Bana ne yaptığını bilmek istiyorum o kadar, hayatıma neden girdiğini bilmek istiyorum.”

Bu sefer bir anlığına öne eğildi ve ileri uzandı, elimi tuttu. “Bunlar gizli bilgi,” dedi yumuşakça. “Gizliliği bozamam.”

Sözlerinin kibirli ikiyüzlülüğü beni deli ediyordu. “Beni tanıyorsunuz,” dedim parmaklarını kavrayarak. “Daha önce tanıştık.” Daha sıkı kavrayıp onu masanın diğer ucundan kendime çektim. “Hatırlamıyor musunuz? Beni kucağınıza almıştınız.”

“Bayan Sato, rica ediyorum...”

“Saraşıma,” dedim elini bırakarak. “Soyadımı değiştirdim.”

Sandalyesine çekildi. Bakışları deri dosyaya düştü, açılmamış duruyordu ve kenarına bir rozet iliştilmişti. Bakışlarını takip ettim ve altın daireye baktım, işlenmiş yaprakları ve ortalarında duran aleti inceledim: ayçiçeği ve terazi.

Baro sınavını geçen her avukata bu rozet verilir, arkasına kişisel numaraları işlenir. Benimki henüz gelmemişti ama Japonya Federal Barosunda bir depo odasında durduğunu, siyah kadife kutusunda parladığını ve karanlıkta beni beklediğini düşünmeyi seviyordum.

Bu rozetler başta parlak olur, altın kaplaması pırıl pırıl olur ama zamanla üstündeki altın aşınırdı. Ortasındaki te-raziden başlayarak altındaki gümüş ortaya çıkardı. Bazı ar-kadaşlarım daha tecrübeli görünmek için rozetlerini bo-zuk para cüzdanlarında taşımayı düşünüyordu. O zamanlar ben rozetimi kullanıp kullanmayacağımı bilmiyordum ama önümde duran rozet hayatını yaşamak için beni bekleme-mişti, yaşlanmış ve yıpranmıştı. Ayçiçeği özgürlüğü, terazi de insanlar arasında adaleti simgeliyordu.

Yurie Kagaşima bana baktı ve hiç beklemediğim bir şey yaptı: Gülümsedi.

“Dava kapandı,” dedim. “Ona ne olduğu umurumda de-ğil, bana yardım etmeniz ne olur sanki?”

Bir şey demedi.

“Bilginizi paylaşıyor aldığınız riskin farkındayım ama sizi ifşa etmeyeceğim, söz veriyorum,” dedim.

Parmaklarına baktı, elini kavradığım yerler hâlâ pembeydi.

“Bunun benim için ne kadar zor olduğunu anlıyor ol-malısınız,” dedim. “Sizden yardım istemek.” Burada sesi-min biraz sertleşmesine engel olamadım. “Benden gerçeği saklayacak kadar mı canavar?” diye sordum. “Böyle yaşa-mamı ister mi?”

Bir an gözleri dosyasına kaydı, dosyayı önüne çekti, elleri kenardaki rozetini kavradı. “Benimle gelin,” dedi.

Toplantı salonundan çıktık ve açık plan ofiste onun ça-lışma bölmesine gittik. Dosyalar dayanıksız duvarlara yas-lanmıştı ve masası kâğıtlarla, notlarla kaplıydı; benimki gibi. Köşede tekerlekli, gri bir valiz vardı. Hukuk hâlâ çoğunlukla kâğıda dayalı bir sistem. Çok az bilgi internet üzerinden ileti-liyor veya erişilebiliyor. Bu yüzden eve iş götürürsek ya da bir müşteriyle buluşursak dosyalarımızı bu çantalarda taşıyoruz.

Masasına vardığımızda Yurie Kagaşıma küçük bir kutuyu açtı ve bir anahtar çıkardı. “Benimle gelin lütfen,” dedi.

Ofisi geçtik, gördüğü insanlara başıyla selam verdi, durup sekreterine birkaç talimat fısıldadı. Resepsiyon masasını geçerken oraya bıraktığım tekerlekli çantayı aldım. Öz güvenime kaş kaldırdı, gülümsedim.

Odanın ucunda iki kanatlı kapıyı gizleyen, boyalı bir panel vardı. Kapıyı açıp içeri girmemi işaret etti. Girdiğim oda o kadar loştu ki her yer adeta sepya renklerine bürünmüştü. Odanın ucunda kütüphanelerdeki gibi döner raflı kitaplıklar vardı, tavana kadar yükseliyorlardı. Serin, küflü havayı içime çektim ve duvarlara yaslanan dolaplara baktım.

“Davayı iyi hatırlıyor musunuz?” diye sordum.

“Hatırlıyorum,” dedi ana ışıkları açarken.

İleri yürüdüm, koyu kahverengi halı ayak seslerimi boğuyordu. Odada çok fazla dosya vardı; onlarca yıllık dosyalar, her şey yıllara ve alfabetik sıraya göre dizili: 1994 A-J, K-R, S.

“Aradığınız şey burada,” dedi ve duvarın önüne yerleştirilmiş bir dizi dolabın önüne geçti. “Şu alttaki derin raflar.” Elindeki anahtarlıktan bir anahtar seçti ve çekmecelerden birini açtı. “Kasetler burada.”

“Kasetler mi?”

“Kaitaro Nakamura ifadesini imzalamayı reddetti,” dedi. “Tutuklanmasından sonra günlerce ağzını bile açmadı. Sonunda filme aldılar.”

Bana bakmaya devam etti, ilk gözünü kaçıranın o olmayacağını kanıtlamaya çalışıyor gibiydi. Tutuklanan bir şüpheli yirmi üç gün, suçu kanıtlanmadan ve avukatı çağırılmadan tutulabilir.

“Kaç gün sonra suçlandı?” diye sordum.

“Yirmi üç,” dedi, hesabı kafamdan yaptım. 552 saat. Devletin kuvvetli kolunun altında 33.120 yavaş dakika.

“Şey...” Durdum. “Kendimi hazırlamam gereken bir şey var mı?”

Çekmecelere döndü.

“İmzaladı mı?” diye sordum. “İfadeyi yani.

“Kendiniz görün,” dedi, VHS kasetleri çıkarıp tezgâha koydu. Odanın diğer ucuna gitti, rafları döndürüp bir sıra dosyayı ortaya çıkarırken olduğum yerde kalıp onu izledim. “Burada okumayın.”

“Videoları yanıma alabilir miyim?” diye sordum, yüzüme bakarak başını onaylar şekilde salladı.

“Size iki hafta vereceğim,” dedi. “Ama her şeyi geri getirmeniz şartıyla.”

“Kâğıtlara bir bakabilir miyim? Hemen, iki dakika.”

Yine başını salladı ve aniden gelen rahatlamayla istemsizce gülümsedim, ofise girdiğimden beri ilk defa gerginliğim azalıyordu. Minnettarlığımı belli etmeye çalışarak ileri çıktım. “Teşekkür ederim,” dedim.

“Ne olduğunu bilmek hakkınız.”

“Teşekkürler,” diye fısıldadım tekrar.

“Ve Kaitaro’ya zarar veremezsiniz.”

O adı ve arkasındaki hissiyatı duyunca irkildim.

“Sumiko,” dedi alçak sesle; bugün olduğum kadının ardında eskiden olduğum çocuğu görür gibi bakıyordu.

Kapıya yürürken arkasından baktım.

“Yurie,” dememle arkasını döndü. Floresan ışıkların altında parlayan yüzü hâlâ gözlerimin önünde. “Benden öğrendiklerin onun işine yaradı mı?”

Biraz düşünüp kapıyı açtı. “Sen karar ver,” dedi. Kili-
din dili arkasından kapanırken ben tavana yükselen raflara
ve içlerindeki dosyalara döndüm.

Orada çok kalamazdım, kâğıtları yanıma alacaktım ama
çıkmadan önce görmem gereken bir belge vardı. Annem ol-
madan, onu doğru düzgün tanıyamadan geçen onca yılın
ardından nasıl öldüğünü bilmek zorundaydım artık. Ger-
çekleri istiyordum. Bu yüzden Yunanca “kendi gözleriyle
görmek” anlamına gelen prosedürün kaydını aramaya ko-
yuldum: Otopsi.

Gördüğüm ilk otopsi raporu olmayacaktı. Temyiz Mah-
kemesindeki eğitimi sırasında her avukat adayı bir ayını mah-
kemede geçirir, savcıların görevlendirdiği ekiplere yardımcı
olur ve soruşturmalara katılır. Yargıçlarla oturup hapis cezası
da yazdık, katıldığımız her cinayet soruşturmasında otopsiye
de girdik. İlk otopsimi hiç unutamam; bir hastanenin bod-
rumundaydık, burnumun altına sürdüğüm mentollü kremin
yoğun kokusunu alıyordum, lateks eldivenlerimizi giymiş-
tik, adli tabibin gelmesini bekliyorduk ve herkesin benzi en
az benimki kadar solgundu.

Adli tabipler dikkatli ve özenli çalışırdı, insan anatomi-
sini ve keşfettikleri şeyleri söylemeye pek hevesli olurlardı.
Bizi de katılmaya teşvik ederlerdi. Bir seferinde doktor beni
çağırmişti, ben yanına giderken diğer stajyerler kenara çe-
kilmmişti. Gövdeyi açan klasik Y kesimini bırakmış, gırtlak
ve boğaza gelen hasara odaklanmaya başlamıştı. Eğildim
ve bana bağları, kas dokusunu ve kemikleri gösterdi; ken-
disi için yırttığımız kişinin yapı taşları... Dava dosyala-
rını okumuştum okumasına ama cesede dokununca, açılmış
vücuda ve beyaz çene kemiğine bastırınca tüm o sözcükler,
zihnimde çok daha farklı ve boyutlu anlamlar uyandırdı.

Eğitimimizin çok önemli bir parçası bu: yaşamın ve ölümün yüzüne bakmak. Mahkeme salonundaki herkesin; yargıcın, savcının ve avukatların hepsinin ne için mücadele ettiklerini bilmesi ve adil olanın ne olduğuna karar vermesi gerekir. Bu dersler hayatlarımızın ve ailemizin değerini anlamamızı sağlar. Bize doğru olanı yapma cesareti vermek, ağza bile alınmayacak şeyler yapanların yüzüne baktırmak ve zarar verdikleri için adaleti sağlamaya teşvik etmek üzere hazırlanmışlardır. Bunu anladığımı sanıyordum, gözlem yapmaya ve irkilmemeye çalışmıştım ama bir gün değneğin diğer ucunda kalabileceğimi hiç düşünmemiştim.

Yurie Kagaşima'nın firmasının arşiv odasında annemin otopsisine onun girip girmediğini merak ettim. Acaba sedyenin üstünde yatan anneme bakmış ve oraya nasıl geldiğini en açık şekilde anlamış mıydı? Acaba eldivenli eliyle ona dokunmuş ve yaşayıp kaybettiği hayatı hissetmiş miydi? Bence hissetmişti. Bence olay yeri polisleri işlerini bitirdikten, cildindeki tüm izleri inceledikten sonra Yurie Kagaşima, annemin göğsünü kesip onu kemiklerine kadar açmalarını izlemişti.

TOKYO EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Takanawa Karakolu, Şinagawa Semti,

Dava # 001294-23E-1994

Otopsiyi yapan Dr. Hiroşi Matsuda

Dr. Fuminori Asao, Toksikoloji Uzmanı.

Tarih: 27/3/94

Saat: 8.30

Merhumun Adı: Sato, Rina

Doğum Tarihi: 23/8/63

Yaşı: 30

Uyruğu: Japon

Cinsiyeti: Kadın

Ölüm Tarihi: 23/3/94

Merhumun Kimliğini Doğrulayan:

Yoşi Saraşima, merhumun babası.

Muayene Raporu

Merhum, normal gelişimi sağlamış, doğulu, 1,60 metre boyunda, 53 kilogram ağırlığında bir kadın ve görünümü otuz yaşında bir kadın için normal. Gözleri açık, irisleri kahverengi, göz bebekleri 0,3 santimetre, korneaları bulutlu. Saçları kahverengi, boyasız, katmanlı ve en uzun oldukları noktada yaklaşık 25 santimetre. Vücudu soğuk ve mumyalanmamış.

Vücudunda çok sayıda yara izi var. Karnının McBurney noktasının üzerinde bulunan bir kesik, apendektomi geçirdiğine işaret ediyor (İç muayene sırasında apandisinin olmamasıyla doğrulandı.) Alt karın bölgesinde de cerrahi kesik izleri olması ve pelvik kemerinin genişlemiş olması, merhumun sezaryen doğum yaptığına işaret ediyor. Sağ ve sol ulnar ön kol ve bileklerde yanık izleri mevcut, ayrıca sağ ve sol ellerin baş ve işaret parmaklarında yüzeysel zedelenmeler mevcut. Merhumun ailesiyle yapılan görüşmelerde bu yaraların yemek yaparken yaşanan kazalardan ötürü olduğu kaydedildi.

Yüz, boyun, üst gövde ve uzuv kaslarında ölüm sertliği görülüyor. Ense ve kalça kaslarında ve uzuvların uçlarında morluklar var. Bu sıkışmış beyaz doku ve koyu mor renk değişimi,

uzuvlarda kan oturmasının sonucu ve merhumun ölümünden sonra hareket ettirilmeden ya da oturur pozisyona getirilmeden önce saatlerce yatay pozisyonda kaldığı anlamına geliyor. Kafa darbeleri arasında saç derisinde, oksipital kemiğin üzerinde, morluk ve şişlikler var. Ayrıca çene kökünde ezilme mevcut. Merhumun yüzünde renk değişimi ve sıkışma izleri var. Göz zarında ve gözün sert katmanında, dudakların mukoza katmanında ve ağız içinde kanama izleri var. Bu yaralar genellikle baskının boyun, yüz ve göz damarlarına uygulandığı ve aniden artış gösterdiği boğulma vakalarında görülür.

Merhumun boynunda iki yatay bağ izi mevcut. Bu izler boyun çevresini sarıyor ve âdem elmasının hemen altında kesişiyor. İki iz, ön boyunda sığ bir V şekli oluşturuyor ve ipin ya da sicimin merhumun başından geçirilip çekildiğine işaret ediyor. İç muayene sonucunda bu bağların boyunda deri altı tabakalara kadar etki ettiği görülüyor. İzlerin kalınlığı 0,3 santimetre ile 0,5 santimetre arasında değişiyor ve olay yerinde bulunan, boğma aracı olduğundan şüphe edilen iple uyuyor. Derideki izlerde bulunan ipliklerin de bu ipten koptuğu tahmin ediliyor.

Bu yaralar ölüm sebebinin iple boğma olduğuna işaret etse de elle boğma işaretleri de mevcut. Boyun çevresinde ciddi ezilme izleri var; bunlar arasında trakeanın iki tarafında yuvarlak morluklar, boyun kenarlarında hilal şeklinde derin tırnak izleri var. İç muayene sonucunda bu saldırının sonucu olarak boyun kaslarından kanama yaşandığı ve dil kemiğinin ve tiroit kıkırdığının travma sonucunda zedelendiği kaydedildi.

Sağ ve sol ön kol ve bileklerdeki ellerin arkaları ve sağ elde boğuşma sırasında koptuğu varsayılan bir tırnak da dâhil olmak üzere çok sayıda savunma yarası var.

Merhumun tüm tırnaklarının altından kan ve epitel doku örnekleri alındı ve yüzünden, boynundan ve genital bölgesinden alınan örneklerle birlikte laboratuvara gönderildi.

Genital sistem muayenesi, yakın zamanda cinsel aktivite olduğunu ortaya koydu (Analiz etmek üzere sıvı örnekleri alındı.) Ancak genital dokuda zedelenmeye rastlanmadığı gibi cinsel ilişkinin merhumun rızası dışında yapıldığına dair başka bir işaret de bulunmadı. Merhum hamile değil.

GÖRÜŞ

Ölüm Zamanı: Olay yerinde saptanan vücut sıcaklığı, ölüm sertliği ve ölüm lekeleri; ölüm zamanının 23/3/1994, saat 17.00 ile 19.00 arasında olduğuna delalet etmektedir.

Ölüm Şekli: Boğulma

Ölüm Sebebi: Serebral Hipoksi

Açıklamalar: Merhumdan alınan kan örnekleri, kan grubunun 0 Rh+ olduğunu göstermiştir. Merhumun tırnaklarının altından alınan kan örnekleri ise AB Rh+ grubundandır (Nadirdir, Japon erkeklerin sadece %20'sinde görülür.) İlk DNA profili bu kanın saldırgan zanlısına ait olduğunu ortaya koymuştur. Alınan deri örneklerinde ikinci bir erkek bireyin salyasına rastlanmıştır. Bu örneklerin viyablitesi, merhumla temaslarının ölümüne yakın zamanda olduğunu göstermektedir. Tahlil sonuçları beklenmektedir.

TOPLANAN KANITLAR

1. Merhumun kıyafetli ve kıyafetsiz yirmi otopsi fotoğrafı
2. Bir beyaz balıkçı yaka kazak, S beden
3. Bir lacivert kot iş tulumu, pembe boya lekeli, S beden
4. Bir beyaz iç çamaşırı
5. Bir beyaz sütyen
6. İki beyaz çorap
7. İki pürüzsüz, altın, çivi küpe, çapları 0,5 santimetre

8. Bir metal işlemeli altın saat, uzunluğu 16 santimetre, eni 1,7 santimetre
9. Toplanan parmak izleri
10. Kesilmiş ve törpülenmiş on tırnak, tahlile gönderildi
11. Elli tane saç, kaş, kirpik ve kasık kılı örneği
12. Yirmi deri örneği, DNA tahliline gönderildi
13. Beş vajinal ve anal dokü örneği, sperm arandı
14. Kan, safra ve doku (kalp, akciğer, beyin, böbrek, karaciğer, dalak) örnekleri
15. Sağ göğüs zarından kan ve safra örnekleri, toksikoloji tahliline gönderildi. Mide muhtevası ayrıldı.
16. Bir ölüm sonrası tomografi filmi
17. Bir ölüm sonrası MR filmi

// Dr. Miroşi Matsuda
Tokyo Adli Tıp Kurumu
27 Nisan 1994

Ev

O sabah Meguro'da, hâlâ büyükbabamla paylaştığım evin metal kapısının önünde dururken, evimi görmeyeli epey bir zaman geçtiğini fark ettim. Zihnimdeki görüntü yıllar önce yaratılmıştı, oysa gözümün önünde gerçeklik değişiyordu. Ne görmeyi bekliyorsak onu görüyoruz, ben bunun bizatihi kanıtıyım.

Annem yaşarken ön bahçe parlak, beyaz taşlarla ve yolun kenarında biten ufak çalılarla doluydu. Kapıyı açarken annemin yokluğunda zamanın yaptıklarını gördüm. Küçük yeşil karolar hâlâ tertemizdi ama eskiden kapının yanındaki köşede yükselen manolya ağacı artık yola taşmak üzereydi. Eskiden cilası parlayan patika küfle kaplanmıştı ve patikanın taşlı kenarlarının üzerine gri perde inmiş gibiydi.

Ön kapıyı açıp antreye adım attım. Bir an mutfaktan Hannae'nin sesini, akşam yemeğini hazırlarken tabak çanağın çıkardığı gürültüyü duymayı bekledim ama Hannae orada değildi. Yirmi yaşına geldiğimde bizi terk etmişti ve güneşe, ailesinin yanına gitmişti.

Terliklerimi ayağıma geçirdim ve loş merdivenden bodruma indim; ev sessizdi. Aile evimin alışık olduğum kurabiye kokusu yerini nemli bir soğukluğa bırakmıştı. Depremlerde bu bodrum sığınağımız olurdu. Duvarlar ve zemin betonarmedendi, her köşede tavanı tutan kalın sütunlar vardı; yıkılmaz bir sığınaktı. Büyükbabamın dosyalama sevdası buraya da taşıyordu. El altında istemediği ama atmaya da kıyamadığı her şey kategorilere ayrılmış, kutulara konmuş ve buraya kaldırılmıştı. Büyükbabam yılda bir kez temizlik şirketlerine buranın tozunu aldırır, sonra da her şey yerli yerinde

mi diye inip bizzat kontrol ederdi. Soğuk havayı içime çekerek “Elektronik aletler” yazan kutulara yöneldim.

VCR’ı kucaklamış gidiyordum, salonun önünde durup kasetlerin ve dosyaların olduğu siyah çantamı aldım. Avize büyükbabamın çalışma odasına ışık yayıyor, kitapları aydınlatıyordu. Bu odada o kadar çok zaman geçirmiştım ki kendi odam gibi görmeye başlamıştım ama bunun da bir hayal olduğu ortaya çıkmıştı.

Olduğum yerden, lisans eğitimim ve Wako Temyiz Mahkemesindeki stajım sırasında işgal ettiğim rafları görebiliyordum. Yargıçlarla çalışırken pek çok tutuklama kararı yazmıştım. Onaylananlar uygulanmıştı. Tokyo ve çevresindeki ilçelerin hapisaneleri hakkında el kitapları toplamıştım. Çoğu akademikti ama bazıları meraklı okuyucular için hazırlanmıştı, yaz ve kış üniformalarının çizimleri vardı. Diz çökmüş hücre denetimini bekleyen ya da pilav kâseleriyle sıraya girmiş eğilen adamlar vardı. Hepsini okumuştum ama o gece onlara okuduğum diğer kitaplardan farklı bir gözle bakıyordum. Elime alsam farklı da hissettirirdiler. Daha kişisel gelirdiler.

Evimin karanlığında o ciltlere bakarken bir şeyden emin dim: Kaitaro Nakamura’nın kaderini bilmek istemiyordum, sadece bana ve benim kaderime ne yaptığını bilmek istiyordum.

Üst kata, yatak odama çıkıp her şeyi köşedeki kahverengi televizyonun önüne yerleştirdim. En azından bu köşe bıraktığım gibiydi, televizyonu uzun süredir açmamış olsam da. Okul günleri büyükbabam işten eve gelir gelmez üst kata koşup televizyonun arkasına dokunurdu; eğer sıcaksa odemi yapmak yerine pembe dizileri izlediğimi anlardı. Zamanlamanın önemini ve televizyona soğuması için bir saatlik süre tanımayı hızlıca öğrendim.

VCR'ı kurarken küçük ekranda odamın yansımısını gördüm. Güzelce toplanmış yatağı; ucu kıvrılmış, beyaz çiçekli battaniyem... O sabah seçip gardırobumun kapağına astığım, kuru temizlemeden yeni gelmiş takım... Pencerenin yanındaki koltuğa yığılmış romanlar, dergiler, eski ders kitapları ve yıpranmış beyaz kaplanım Tora... Pencerenin yanında beyaz tuvalet masası, her sabah makyajımı yapıp saçımı taradığım yer; her zaman olduğu gibi görünüyordu ama o gece lake yüzeyinde yıllar içinde birikmiş baloları, yaz festivallerini ve okul konserlerini görebiliyordum. O masanın çekmecelerinde çocukluğumdan katmanlar, hayatımın dibinde toz gibi biriken anılar vardı.

Masanın başına oturdum ve çekmeceleri karıştırmaya başladım. Eczaneden alınmış rujlarla ve kurumuş ojelerle doluydu. Liseden kalma okçuluk sertifikam ve en dipte beyzbol takımının fotoğrafı vardı. Kimiko'nun yanında duruyordum; ondan beşinci sınıf boyunca nefret etmiştim, yüzünü şimdi görmek bile çocukluk nefretimi uyandırıyordu.

Diğer bir çekmecedeki annemle babamın bir partide çekildiği fotoğrafı vardı. Bohem korsanlar gibi giyinmişlerdi ve annem alnına boncuklu kolye takmıştı. Annemin bendeki fotoğraflarının hepsi alt katta, aile albümündeydi, babamınsa çok az fotoğrafı vardı. Ondansa gerek bu fotoğrafı bulduğuma epey şaşırdım. Annem de babam da harika, kusursuz görünüyordular ama onlara ne kadar baktıysam da ne düşündüklerini anlayamadım. Fotoğrafı kaldırdım, not defterlerimin ve ders çalışırken sıktığım ya da elden ele attığım dünya desenli stres topumun olduğu yığına döndüm. Bilgi üzerine bilgi ezberlerken topun elime çarparak çıkardığı sesi hatırladım. İtalya'ya gittiğimizde büyükbabamın bana aldığı bir Roma bozuk parası ve orada çektiirdiğimiz fotoğraflar vardı. Todai'yi kazanmam için bana destek olacak dershaneye yeni başlamıştım ve büyükbabam hediye

olarak beni yurtdışına çıkarmıştı. Assisi'deki şapelin merdivenlerinde duran büyükbabama ve ergenliğin verdiği bıkkınlık ve yorgunlukla otobüse yaslanan kendime gülümsedim.

Son çekmecede milli marşın nüshasını, bir okul töreninden kalma bayrağı ve annemin hazırladığı yığınla doğum günü kartını buldum. Hepsinin en altında bana verdiği son kart vardı, zarfında duruyordu.

Bazı olayları, kendimize anlattığımız hikâyelerle uyuşturmanın tecrübeleri hayatımızdan siliyoruz. Yine de bazı anılar zihnimizin sınırlarında süzülüyor. Size başka zamanlardan uzanıyorlar ve mutluluk dolu bir anınızı utanca boğuyorlar. O andan sonra sizinle kalıyorlar. Görüş alanınızın hemen ucunda duruyorlar ve “Bak sen busun işte,” diyorlar.

Zarfin içinde fotoğraf vardı. Aldım ve fotoğrafın dokusunu parmaklarımın arasında hissettim. Baskısı grenli ve eskiydi, fotoğrafta bir yaz günü kumsala inmiş üç kişi vardı. Güneşin yumuşak, filtreli bir görüntüsü vardı, havanın sıcak olduğu belliydi. Arka planda dalgalar sahile vuruyor, kumlara beyaz köpükler dağılıyordu ve küçük limana yatlar yanaşıyordu. Ön planda ise bir aile vardı.

Kadın pamuk elbisesinin üzerine hafif bir hırka giymişti; yakası yüksek ve dardı, narin boynunu iyice sarıyordu. Yanındaki ikiliye gülüyordu: Kırmızı şort ve tişört giymiş bir küçük kız havayı tekmeliyor ve kendisini havaya kaldıran adama dil çıkarıyordu. Adam kıza gülümsüyordu. Arkalarında güneş batıyordu ve gülümsemesinin parıltısı dışında yüzü tamamen karanlıktı ama yakından bakarsanız, adama ve kıza odaklanırsanız birbirlerine baktıklarını ve mutlu olduklarını görebiliyordunuz. Her gece kendi üstümü örttüğüm, çocukluk gecelerimi yalnız geçirdiğim yatağın yanında duruyordum, parmaklarımın arasında duran fotoğrafı bıraktım.

Dava dosyası eskiden bej olsa gerek; odamın ışığında ucuz mürekkep kaplı parmakların zamanla rengini bozduğunu görebiliyordum. İçinde adli testler, sorgu notları ve görgü tanıklarının ifadeleri vardı, hepsi daktiloyle yazılmıştı ama el yazısı notlar da vardı. Birkaç not kâğıdı ve bir şeyler çiziktirilmiş çizgili kâğıtlar. Okudukça notlar kayıp birbirlerine girmeye başladı. Bir görüntü oluştu, annemin sevdiği adamı görebilmeye başladım. Ona cidden âşık olmuş olmalıydı, beni bundan daha azı için bırakmış olamazdı.

Şüpheliler tutuklanmadan ve avukatları çağırılmadan yirmi üç gün boyunca tutulabilirler ve bu süre boyunca ne zaman yiyeceklerine, uyuyacaklarına ve yıkanacaklarına devlet karar verir. Sorgular çok uzun sürebilir, farklı polisler nöbetleşerek şüpheliyi saatlerce sorgulayabilir. Birkaç tokat kabul edilebilir ama tekme atmak aşırıya kaçmak kabul edilir. Polisin Kaitaro Nakamura hakkında ne düşündüğünü Yurie Kagaşıma'nın notlarından biliyordum; onu bir cani ve katil olarak görüyorlardı. Suskunluğunu bir karşı koyma olarak değerlendiriyorlardı, konuşmayı reddetmesinden pişman olmadığını çıkarıyorlardı. Ne düşündüklerini anlayabiliyordum, o sırada ben de aynı şeyleri düşünüyordum. Bu adam annemi öldürdüyse merhameti hak etmiyordu.

Savcılar, suçların çözülmesine ek olarak meselenin tüm yönlerine açıklık getirilmesini ister. Bu genellikle şüphelinin ifadesinde tam itiraf vermesi yoluyla sağlanır, imzalandıktan sonra ifade yasal delil hâline gelir: çabuk ve hızlı bir davanın kilit unsuru. Kaitaro Nakamura için farklı ifadelerin yazıldığını gördüm; ilk birkaçını polisler, sonuncusunu bizzat başsavcı yazmıştı. Uzun süre direnmişti ama sonunda imzalamıştı. O gece yatak odamda otururken neden imzalandığını anlayamıyordum.

Yerde oturuyordum, yanımda savcının Yurie Kagaşıma'ya verdiği sorgu kasetleri vardı. Vermek zorunda değildi,

kasetlere oldukça güveniyor olmalıydı. Yine de Yurie Kagaşima'ya üç kasete kırmızı kalemle işaret koyduracak kadar önemli olanın ne olabileceğini merak ediyordum. Sonlarına doğru sorguyu bizzat savcı yapıyordu. Sorgu süreci 12 Nisan 1994 tarihinde başlamıştı. Kaseti VCR'a koyduktan sonra ışıkları kapatmak için ayağa kalktım. Sonra ekranın önüne geçtim; bir ışık denizinde tek başımaydım ve etrafımda sadece karanlık vardı.

Görüntü önce karıncalı geldi, bir süre sonra sabitlendi. Nakamura sandalyede oturuyordu, kameranın orada olduğunu inkâr eder gibi gözünü kaçırıyordu. Başını kucağına doğru eğmişti. Saçı uzundu ve bir süredir yıkanmamıştı. Haftalardır direnmesinin sonucu olan morlukları görebiliyordum. Yanağında belirgin bir iz vardı, morarmış ve şişmişti ama kenarlarından iyileşmeye başlamış olmasına bakılırsa gözaltı süresinin başından kalmaydı. Tüm yara berenin altındaysa bir gölge misali eski hâli vardı; genç ve canlı. An-nemin tanıdığı adam. Kaitaro kameraya bakıp gülümseyince nefesim kesildi, o sırada sorgu başladı, ilk soruyu kaçırdım.

“İşimi seviyorum. İşimde iyiyim.”

“Soruya cevap verin Kaitaro Bey.”

“Tek kelimeyle anlatmam mümkün değil.”

“Hanımefendi bir iş miydi yani? Bir hedef miydi?”

Kaitaro gülüyor. “O benim canımdı.” Odada etrafına bakıyor; gri duvarlara, arkasında polis memurları olan mat cama ve sonunda karşısında oturan adama. “Canım sonunda onun olacak.”

“Maktulle tanışmanız nerede oldu? Osamu Bey eşiyle ilk kez Ebisu'da bir pazarda karşılaştığınızı söylüyor. Doğru mu?”

Kaitaro masaya eğiliyor. “Benim gibi kimseyle tanıştınız mı daha önce?”

“Hayır, siz ilksiniz.”

Kaitaro arkasına yaslanıyor ve ellerini önünde birleştiriyor; bir çocuğa dondurma uzatabilecek uzun ve zarif elleri var.

“Sorularınız çok saçma,” diyor sorgucusuna bakarak. Manikürlü ellerine, takım elbisesine bakıyor. “Saçma sapan iş yapıyorsunuz.”

Sorgucunun dudağı seğiriyor ama bir şey demiyor. Kaitaro’nun şakaklarında ve çatlamış dudaklarında ince bir ter tabakası var, oda oldukça sıcak olmalı. Terini silmiyor. Bir anlığına aralarında duran dosyaya ve köşesine iliştirilmiş rozete bakıyor. Kırmızı güneşin etrafını saran; altın yapraklı, beyaz bir kasımpatı. Sonbahar ayazının ve kavurucu yaz güneşinin birlikteliği; takan kişiye kanunu uygularken sürekli uyması gereken ilkeleri ve vermesi gereken zor kararları hatırlatmak için tasarlanmış. Kaitaro rozetin anlamını bilmese de önündeki kişinin sıradan bir dedektif olmadığını biliyor.

“Osamu Bey size eşiyile ilgili bilgi vermiş; olaya o da mı karıştı?” Kaitaro çenesini kaldırıyor, cevap verirken gözleri parlıyor.

“Onu öldürmenizi Osamu Bey mi istedi?”

“Siktir git.” Sesi alçak ve yumuşak ama cildindeki morlukların altında yüzü soluyordu. “Hakkımda ne düşündüğünüzü biliyorum,” diyor. “Sen ve isimsiz dalkavukların.”

“Ben Savcı Hideo Kurosawa.”

“Sen de dinlemeyeceksin.”

“Anlamak istiyorum.”

“Kanıtla.”

Işıkların sıcaklığı altında iki adam birbirine bakıyor. Kaitaro’nun gözleri, önünde duran zımbalı kâğıtlara kayıyor: hazırlanmış ifadesi. Kurosawa bakışlarını takip ediyor ve kâğıtlara uzanıyor, dosyaya koyup çantasına kaldırıyor. Masada

sadece defteri kalıyor, boş bir sayfa açık. Tekrar Kaitaro'ya bakıyor. "Nasıl başladı?" diye soruyor.

Kaitaro arkasına yaslanıp düşünüyor. Sonra rahatsız bir nefes alıyor. Biraz sonra kasetten sesi gelmeye başlıyor. "Rina'yı pazara kadar takip ettim," diyor. "Arkadaşınız Osa-mu'dan bir fotoğrafını almıştım ama orada çok genç görünüyordu. Çok..." Aradığı kelimeyi bulamıyor. "Uzun süre önce çekildiğini tahmin ettim." Kurosawa not alıyor mu diye bakıyor, almadığını görüyor.

"Sato'nun anlattıklarından daha yaşlı birini bekliyordum, biraz daha süssüz birini. Rina'yı yalnız, hayatından sıkılmış biri gibi anlatmıştı. Patronum çok çabuk sonuç almamı bekliyordu, açıkçası ben de bekliyordum. Bu işi benim kadar uzun süre yaptığınız zaman çok formüle bağlı bir şey oluyor... Aşk yani." Kaitaro gülümsüyor, sözünü kesmesi için Kurosawa'ya meydan okur gibi bakıyor ama savcı bir şey demiyor, aralarındaki sessizlik gerildikçe geriliyor.

"İnsanlar işimi... Yani eski işimi hep garip buluyor," diyor Kaitaro. "Böyle bir iş yaptıklarını hayal edemiyorlar. Oysa herkes her gün benim iş hayatımı yaşıyor. Nefes almak kadar doğal bir şey. Etrafımızdakileri okuyoruz; onların isteklerini, ihtiyaçlarını okuyor ve hamlemizi yapıyoruz."

"Biraz küçümseyici bir tavır değil mi bu?" diye soruyor Kurosawa.

"Bütün çocuklar anne babalarını okur," diyor Kaitaro. "Beş altı yaşındaki her çocuk kendisine bakanların duygularını ölçüp biçer ve ona göre hareket eder, amacı istediğini elde etmektir. Başkalarıyla yaşamak için gereken bir beceridir bu. Tüm hayatımızı bunun eğitimini alarak geçiririz. Savcı Kurosawa, sen sadece yeteneğini daha farklı kullanıyorsun."

"Nasıl?"

“Suçluları ve işledikleri suçları araştırıyorsun ama neye ihtiyaçları olduğunu da görüyorsun. İş birliği yapmaları için ne yapman gerektiğini biliyorsun. İsteddiğini elde etmek için bir sürü şey yapmaya yetkin var. Bu odanın dışında bile, bürokratların arasında ya da eşinin yanında epey benzer tutumlar sergilediğimizi sanıyorum.” Kaitaro öne eğiliyor. “Bir bardak su alabilir miyim?”

“Hayır. Anlatmaya devam et.”

“Tokyo’ya geldiğimde hiçbir şeyim yoktu, bir fotoğraf makinem bile yoktu. Kendimden başka ne kullanabilirdim ki?”

Kurosawa başıyla onaylıyor, bekliyor.

“İnsanlar ne ister? Onay mı, övgü mü, ilgi mi? Çekim dediğin de bundan ibaret: Senden hoşlanıyorum çünkü sen de benden hoşlanıyorsun. Böyle yapılır. Her kişi için kendini bir aynaya dönüştürsün. Dertleriyle ilgileniyormuş gibi yaparsın, onu onaylarsın, onlara görmek istediği şeyi gösterirsin.”

Kurosawa kâğıt bardağına uzanıp çayından bir yudum alıyor, içindeki sıvı koyu ve tütün gibi yoğun... “Böyle kaç iş aldınız?” diye soruyor ama Kaitaro duymazdan geliyor.

“Rina’yı haftalarca izledim. Hep acelesi vardı, evine dönüp çocuğuyla ilgilemek için işten işe koşturan bir anneydi. Ama bir gece havası değişmişti, yüzünde daha önce görmediğim bir hüznün vardı. Kaybolmuş gibi görünüyordu, ben de bir açıklık gördüm.”

“Pazardaydı, naşi armudu seçiyordu, elini çantasına atıyordu. Yanına gittiğimde saçları yüzünü örtüyordu ama kocasının düşündüğü gibi sıradan bir ev kadını olmadığını anlamıştım. Basit, yalnız bir kadın değildi. Bana baktığında gözlerinde beklemediğim bir öz güven vardı. Bir kaşını kaldırdı, bana meydan okuyordu. Peynirli pasta satan iyi bir yer bilip bilmediğini sordum.”

Kaitaro, Kurosawa’nın gülmesine şaşırarak başını kaldırıyor.

“Değil mi? Tatlılar seksidir çünkü.” Kaitaro sırtıyor, “Rina da gülmüştü. Arkasındaki tezgâhı gösterdi... Onu kahve içmeye davet ettiğimde hâlâ gülüyordu.”

“Sizinle gitti mi?”

Kaitaro kafasını iki yana sallıyor, yüzüne bir gülümseme yayılıyor. “Evli olduğunu söyledi. ‘Çocuğum var,’ dedi. Beni uyarmaya, ahlakıma seslenmeye çalışıyordu.” Yutkunuyor. “Rina çok düzgün biriydi,” diyor. “Ve onun hakkında raporlar okuduktan, onu takip ettikten, fotoğraflarını çektikten sonra tek düşünebildiğim onu tanıdığımıdı. Onu hiç hakkım olmadığı kadar tanıyordum ve eve gittiğinde onu neyin beklediğini biliyordum.”

“Rina’nın alyansını gösterdim ve evli olduğunu bildiğimi söyledim. Şaşırdı. Uzun zamandır kimsenin onunla flört etmediği belliydi. İnsanlar ne kadar kör, aklım almıyor.”

“Kartımı verdim, fikrini değiştirirse beni aramasını söyledim ama başını iki yana sallayınca rahatlayıp gittim. Pazardan çıkıyordum, patronumu bu işten vazgeçmeye nasıl ikna edebileceğimi düşünüyordum ki korkunç bir şey oldu. Peşimden geldi.”

“Karşımda soğukkanlı duruyordu, hem utangaç hem çekiciydi ve hâlâ istiyorsam kahve içebileceğimizi söyledi. Elini uzatıp adını söyledi. ‘Ben Rina. Rina Sato,’ dedi gülümseyerek. Beni bitiren gözlerindeki umut oldu. Eve gitmesini, içgüdülerinin doğru olduğunu söyledim. Ona nasıl baktığımı ve ben arkamı dönerken ne kadar incindiğini hatırlıyorum ama geri bakmadım. Ona tekrar yaklaşmam için haftalar geçmesi gerekti.”

“Ama yaklaştınız?” diye soruyor savcı. “Tekrar karşısına çıktınız yani?”

“Mecburdum,” diye cevap veriyor Kaitaro.

“İş yerinizden mi baskı yaptılar?”

Kaitaro hayır dercesine başını sallıyor. “O yüzden dönmедim.”

“İşі diğer çalışan mı aldı, Haru?”

“Ona dokunmasına izin veremezdim,” diye parlıyor Kaitaro.

“Ne oldu?”

Kaitaro ellerine bakıyor. “Mahallesine döndüm ama hep meşguldü. Gideceğı yerlere gidip karşılaşmayı denedim ama ona yaklaşamadım. Sürekli onu düşünüyordum. Gençken bir ilişkim vardı. Onunla vakit geçirmeyi, kurduğumuz bağı, seks yapmayı seviyordum; Tokyo’ya taşınıp bu işe girdiğimde bile devam ettik ama bir süre sonra herkesle arama biraz mesafe koymaya başladım. Rina’nın ise sırf dosyasına bakarken bile yakalanmak istiyormuşum gibi ona çekildiğimi hissediyordum. Ona Osamu’yu anlatmak istiyordum. Numara olmadan, ayna olmadan. Love Ho’ya gidip bir fotoğraf çektirmemizi ya da kendi şartlarında boşanmasını önerebilirdim. O zaman gerçek insanlar gibi tekrar tanışıp tekrar başlayabilirdik.”

“Neden yapmadınız?” diye soruyor Kurosawa.

“Kimya çok güçlü bir şey,” diyor Kaitaro. “Ama yine de çatlak verebiliyor. Ona ne iş yapmak için tutulduğumu söyledim bizi beklediğini hissettiğim hayat asla gerçek olmazdı.”

“Yine de çekip gidebilirdiniz,” diyor Kurosawa ama Kaitaro duymazdan geliyor.

“Rina’yla bir daha karşılaştığımda kararsızlığımı hissedebiliyordu. Bizim aramızda duygular hep çok somut oldu. Ne düşündüğümü hissedebiliyordu ama tereddüdümü utançlık olarak algıladı, belki beklediğı terbiyeyi gördüğünü düşündü. Dostluğumuz çok kırılıyordu ve mesleğimi kaldıramayacağını biliyordum. Tekrar başlayamazdık. Benden öğrenirdi ve aramızdaki tüm umut, tüm duygular anlamını

yitirirdi.” Kaitaro duruyor. “Ve onu ne Haru’ya ne de Sa-to’ya bırakabilirdim.”

Kurosawa bir şey söylemiyor, sonra renkli cam paneli işaret ediyor. Az sonra polis üniformalı genç bir adam elinde bir bardak suyla geliyor. Bardağı Kaitaro’nun önüne koyuyor. Kaitaro gülümsüyor ama suyu içmiyor.

“Rina’ya hiç rol yapmam gerekmedi,” diyor sessizce. “Diğer kadınlara yaptığım profesyonel numaraların hiçbirisi ona çekici gelmedi. Rina numara yaptığımı anlar ve söylerdi, maskemin arkasını görürdü. İnsanları, onların kendisini incelediğinden daha dikkatli incelerdi. Bu yönümüz benzerdi.”

“Kendinizi anlattınız yani ona?”

“Kendim oldum.”

“Ona çocukluğunuzu anlattınız mı? Memleketinizi, büyüdüğünüz yeri?” diye üsteliyor Kurosawa. “Terk ettiğiniz bir hedefin memleketinize gelmesi riskine girmek istemezsiniz tabii.”

“Ben onu terk etmedim,” diyor Kaitaro.

“Hayır,” diyor Kurosawa alçak sesle. “Etmediniz.”

“Beni tanıyordu,” diyor Kaitaro sorgucusunun gözlerine bakarak. “İşimi değil gerçek beni tanıyordu ve gördüğü şeyden korkmuyordu.” Arkasına yaslanıyor ve gözleri Kurosawa’nın arkasına kayıyor. İlk defa yüzünde bir rahatlama var, umut duyduğu zamanları hatırlıyor gibi. “Rina için hissettiklerim... O benim yuvamdı. Beni sadece anlamayan, aynı zamanda benden hoşlanan bir kadın. Benim gibiydi.”

“Boşanmak istiyor muydu?”

Kaitaro gözlerini kaçırıyor. “Başlangıçta hayır.”

“Sık sık böyle olur mu?”

“Çoğu insan bencildir; hayatlarında yeni bir ilişkinin heyecanı olmasını severler, özellikle de sıkılmış ve sinirlilerse.

Bazıları dikkate o kadar açtır ki kocalarını hiç düşünmeden aldatırlar. İyi olduğunu düşünenlerimiz bile mutluluğumuz mevzubahis olunca acımasız, soğuk insanlara dönüşebilir. Rina farklıydı. Ailesine verdiği sözlere değer veriyordu. Her şeyi dengeliyordu: babasının, kızının ve kocasının ihtiyaçları. Onları kendi ihtiyaçlarının önüne koyuyordu ve bu düzenini kolay kolay bozmuyordu. En kuvvetli yönlerinden biri nazik olmasıydı ama boğucu bir yaşamı vardı. Kendine alan açması gerekiyordu, bu alanı birlikte açtık. İstemediği hiçbir şey yapmadık.”

“Boşanmadan sonra ne oldu?”

“Rina bir süre Meguro’ya taşındı, sonra benimle yaşamaya geldi,” diyor Kaitaro. Kameraya bakıyor ve bir anlığına yüzünden mutlu bir ifade geçiyor.

“İşinize devam ediyor muydunuz?”

“Hayır, ben...” Kaitaro kafasını iki yana sallıyor. “Bir fotoğrafıda çalışmaya başladım. Rina birkaç eski tanıdığını aradı, tekrar sergilere fotoğraf vermeye hazırlanıyordu. Bir seri üzerine çalışıyordu. O yaz başlamıştı. Biraz paraya ihtiyacımız vardı sadece.” Kaitaro duruyor, Kurosawa soran gözlerle bakıyor. “Sumiko büyükbabasıyla yaşıyordu,” diye açıklıyor. “Rina’nın babası bunu şart koşmuştu: Rina bir eve yerleşene kadar Sumiko’nun onunla kalmasını istiyordu. Çocuk beni annesinin arkadaşı olarak biliyordu. Onu pek görmedim zaten. Rina, babasının bizi, yani Rina ile beni denediğini söylüyordu. Sumiko’yu istiyorduk, o yüzden ne derse yaptık.”

“Çocuklarla çalışır mısınız?”

“Hayır.”

“Ama bu çocukla çalıştınız. Onu tanıyor muydunuz?”

“Onu severdim.” Durup kendi kendine gülümsüyor. “Çok kıymetliydi. Kocaman siyah gözleri ve istediğini elde etmek için kendince yolları vardı. Bunu takdir ederdim.”

Rina nasıl oldu?"

Kaitaro'nun yüzündeki gülümseme siliniyor ve bir süre sessizlik hâkim oluyor. "Seni tamamlayan kişiyi bulmak nasıldır bilir misin?" diye soruyor. "Nerede olursan ol, ne yaparsan yap seni tamamlar. Rina hakkında böyle hissediyordum."

"Nasıl öldü Kaitaro?"

"İp," diyor. "Komodinimizde duruyordu. Mutfak ipi."

Kaseti durdurmamla görüntüsü buğulandı. Tırnaklarım avucumda hilal şeklinde izler bırakmıştı. Savcı Kurosawa da donmuştu, eli defterinin üzerindeydi ama yazmaya başladı-ğını fark etmemiştim. Sayfanın altında iple sıkıca bağlanmış bir kutu çizimi vardı. Gözlerimi kapattım. Kaitaro'nun yüzünü göz kapaklarımın arkasında görebiliyordum. Sözlerini açık seçik duyabiliyordum. Sorgu odasına uzanıp onu durdurmak istedim. Kaitaro'nun sorgusunu durdururken eğer onu dinlemezsem, eğer sözünü bitirmesine izin vermezsem anlatacaklarının gerçek olmayacağını düşündüm. Oynat tuşuna tekrar bastığımda hâlâ sesini çıkartmadan oturuyordu, doğruca kameraya bakıyordu.

"Onu seviyordum," dedi. "Onu hâlâ seviyorum."

İnci Kolye

O gece odamda oturdum ve annemin inci kolyesini elime aldım. Bana hep uğurlu geldi bu inciler. Onları elimde çevirirdim, parmaklarımın arasında narin narin şıkırdamalarını dinlerdim, her tanede yansımana bakardım. İnciler eski ve ağır, tam evladiyelik eşyalar. On ikinci doğum günümde büyükbabam bu kolyeyi cebinden çıkarıp bana vermişti. Avucuma bırakıp bir seferinde neredeyse kaybettiğimi anlatmıştı.

Partiye gitmişiz, sığ bir havuzun başında annemin kucağında oturuyordum. Annem, babamın işten birkaç arkadaşıyla sohbet ediyordu. Büyükbabamın anlattığına göre bebekken ilgiyi çok severmişim ve her şeyin merkezinde olmak istermişim. Annemin inci kolyesine asılmışım, pürüzsüz küçük kürelerin küçük parmaklarım üzerindeki hissini sevince bir daha asılmışım. İp kopmuş, inciler her yere saçılmış. Annem beni kucağından indirmedi yüzünde beliren gülücüklerle havuza yuvarlanan incilerin peşinden koşmuş. Birlikte incileri teker teker toplamışız, son birkaçını havuzdan çıkarmışız. Hepsini topladığımızda annem parıltılı sudaki yansımamızı göstermiş. Yan yana iki kafa, iri siyah gözler ve solgun yanaklar... Görüntü dalgalanmış, yüzlerimiz birbirine karışmış: İki kadın, şimdi yerini bire bırakmış.

Yoşi

Butsudan

Yoſi Saraſima, Meguro'daki evinde tek baſına duruyordu; kızı Rina'nın bir fotoğrafına bakıyordu. Kızının en sevdiği fotoğrafiydi bu; Œimoda'daki sahildeydi ve doğruca kame-
raya bakıyordu, güneŒ yüzüne vuruyordu. Eskiden olduğu
kızı ve olacağı kadını, Sumiko'ya olacağı anneyi bir arada
görebiliyordu Yoſi,

Fotoğraf, tatami odasında bulunan ve aile mihrabı gö-
revi gören gül ağacından yapılma dolapta, bir butsudan'da,
mumların ortasında duruyordu. O günün tütsüleri çoktan
gri toza dönüşmüŒtü ama havada hâlâ tütsü kokusu vardı.

Kızı aylar önce öldüğünden beri Yoſi ne zaman bu odaya
inse yeni toplanmış çiçekler buluyordu ve mumların yakıl-
dığını görüyordu. Hannae son derece özenliydi. Ama son
zamanlarda odaya her geldiğinde Sumiko burada, diz çök-
müş ve sırtı ona dönük oluyordu. Kapı eŒiğinden dönüp ses
çıkarmadan giderken Sumiko onu fark etmiyordu. Hannae
genelde mutfakta, Sumiko'nun bento'sunu hazırlıyor olu-
yordu ama saat yedi olduğunda elinde bir mendille tatami
odasına iniyor, okula gitmeden Sumi'nin yüzünü siliyordu.

Yoſi fotoğrafı mihraptan alıp Rina'ya baktı. O gözleri,
o kalkık ve narin elmacık kemiklerini bir daha göremeye-
ceğini sanıyordu. Bahçeden bir çığlık, bir haykırmaya geldi;
Yoſi dıŒarı baktı. Sumiko ile Hannae oyun oynuyordu. Bah-
çede koŒuŒturuyordu, havaya zıplıyordu, beyaz pamuk elbi-
sesi dizlerinin üzerine kalkıyordu. Tekrar zıpladı, parmakla-
rıyla frizbi'yi yakaladı. Yoſi torununu izledi, gözleri heyecan
ve neŒe saçıyordu. Yüzü güneŒe dönüktü ve çimler üzerinde

hızla koşuyordu. Onu olduğu gibi gördü: bir çocuk gibi, normal bir çocuk. Böyle kalmasını istiyordu. Yoşı yavaşça mihraba eğildi ve mumları teker teker söndürdü. Rina'nın fotoğrafını aile mihrabından aldı ve bir daha geri koymadı.

..

İkinci Bölüm

Daha güzel zamanlar da olabilir ama şimdi bize ait.

SARTRE

Rina ve Kaitaro

Denizçakısı

Kadınlar dünyaya getirecekleri bütün çocuklarla, bütün o minik ruhlarla birlikte doğar; rahimlerinin içinde bir resife gömülü deniz kabukları gibi. Bir hastane odasının kolalı çarşafı üzerinde, kanama durdurucu ve antiseptik kokuları arasında Rina bir ekrana bakıyordu; ekranda fosforlu ışıkla parlayan mağara vardı. Mağaranın ortasında da etrafında hiçbir şey olmayan, yeni bir dünyanın başlayışını andıran bir hücre kümesi vardı: Sahip olmak için dua ettiği çocuk.

Rina iletişim biçimlerinin farklı olduğunu biliyordu. Taramalar ve kan tahlilleriyle değil; izler ve deriyle, iç içe iki canın birbirini itip çekmesiyle... Karnındaki ilk çatlak ortaya çıkmıştı, damar gibi genişlemiş ve derinleşmişti. Ve sen, diye düşündü Rina, sen içimde döndün durdun, beni genişlettin, karnımda kendine bir ev yaptın. *Sen.* Sesli söylemeye hacet yoktu.

İlk aylarda Rina geceleri uyumadan yatar, karnındaki sıvının dalgalanıp savrulmasını beklerdi; bir süre sonra içinde oluşan, dalgaların ucuna benzer bir kıvrılmayla uyanırdı: Karnında bir tekme... Sen, diye düşünürdü. Tekmeliyosun. Pat pat pat, içimden çıkmaya çalışıyorsun.

Bunlar Rina'nın asla unutmayacağı anlardı, aylar süren hamilelik... Her gün şafak sökerken uyandığında Rina onu hissetmek için hareket etmeden yatar. Hareket yoksa korkardı, bebeğe bir şey olduğunu düşünürdü ama sonra içinde atan derin nabızı hisseder ve ellerini karnında kavuşturup gülümserdi. Hareket olması hâlâ güvende, hâlâ hayatta oldukları anlamına geliyordu.

Boyle anlarda kendisi daha on beş yaşındayken kanserden ölen ve aile mezarlıklarında yatan annesini düşünürdü. Rina'nın onu özlemeden, aramadan geçen günü yoktu. Ama şimdi tam da bu anlarda, burada yeni bir canı fiziksel olarak hissedebiliyorken kısacık bir anlığına da olsa annesini yanında görebiliyordu, ona ihtiyacı olduğu yerde.

Evinin sessizliği çepeçevre kendisini sararken, karnındaki çocuğunu hissederken Rina, yarattığı dünyasına baktı. Yaptığı seçimleri ve Sato'yla yeni yeni flörtleştikleri zamanları düşündü. Rina'yı Tokyo Disneyland'e götürmüştü. O aylardan, birlikte geçirdikleri kısa süreden tek hatırladığı bu eğlence parkıydı: Cindrella'nın şatosuna sürüklerken sıcak elinin onu kavrayışı, renkli kulelerden ve kostümlerden yansıyan ışık, başka çiftlerle sırada beklerken duydukları konuşmalar; çikolatalı patlamış mısırlarını koydukları, çanta gibi taşınabilen, balkabağından araba şeklindeki kaplar... Randevulara gitmek için o kadar popüler bir yerdi ki çocuktan çok yetişkin vardı. Turları ve dönme dolabı hatırladı, dilindeki şeker tadını ve içindeki heyecanı düşündü. Bir gülümsemenin bastırıldığı korku, bir öpüşmenin ani ve alışılmadık tadı.

İçindeki çocuk güçlenir ve büyürken Rina ortak hayatlarında nelerin gerçek olduğunu düşünüyordu, sancıları başladığında paniğini gizleyemiyordu. Telefona doğru giderken bir elini karnına koydu; bebeğine durmasını, beklemesini söyledi ama içinden gelen güç durmak bilmiyordu. Bütün vücudunu ele geçirdi, derinleşti. Acı, kumdan cildine kendini gömen, sürekli daha derine hamle yapan bir denizçakısı gibiydi. Geliyorum, diyordu; geliyorum. Rina bu kadar küçük ve savunmasız bir şeyin nasıl bu kadar cesur olabildiğini merak etti.

Daha sonra, evinde, Rina kızını kollarına almıştı. Sato işe dönmüştü, arkasında gösterişli bir buket kış gülü bırakmıştı, artık sadece Rina ve kızı vardı. Çocuğuna sarılırken

Rina avucuna yaslanmış küçük kafaya, başının üzerindeki tırnak kadar saç sarmalına baktı. Nefesi pamuk gibi yumuşak cildine; yeni yıkanmış, yeni doğmuş saçlarına çarpıyordu. Sen, diye düşündü Rina; *sen*, ve biz her zaman beraberdik. Ona verdikleri resimde başından beri bir yanlılık sezmişti zaten. Kollarındaki bir fotoğraf ya da yakalanmış bir görüntü değildi; Rina'nın yaratmak için doğduğu şeydi.

Güneş gökyüzünde alçalırken Rina kollarında bebeğiyle pencerenin önünde durdu. Filizlenen korkularının yerini azim almıştı. Kundağa sarılı kızını kolunda hafifçe hoplattı ve ufku işaret etti. Çocuk gözlerini açmadı ama Rina başını okşadı ve tekrar ufku gösterdi, ona Tokyo'yu, bir gün onun olacak olan dünyayı anlattı. Etraflarında hediyeler, bir beşik, bir alt değiştirme masası, kanepeye atılmış tulumlar, yeni bir paket bez ve lavabodaki süzgeçte iri iri beктаşıüzümleri vardı. Üzümlerin yeşil kabukları parıldıyordu. Rina birkaç gün sonra teşekkür mektuplarını yazacaktı ama şimdilik kızıyla baş başaydı. Şehrin silüetinin önünde Rina, Sumiko'nun kokusunu içine çekti. Başını öptü ve kızının ileride neler olacağını düşündü.

Baştan Başlamak

Exposure adlı fotoğrafçılık kulübü ve dergisi artık yok. Üç aylık toplantılarını yaptıkları stüdyo yıkıldı. Ginza'da bir ara sokaktaki merkezleri, dip dibe binaların çoğu gibi bölgedeki sarı kiremitten yapılaşma ve yerlerini cam kaplı plazalara ve tekdüzeliğe bıraktı.

Kaitaro köşedeki sokak lambasının altında durdu, parmaklarının arasındaki sigarayı yaktı ve içine çekti. İnsanların ramen* tezgâhının yanındaki aralık kapıya yaklaşır merdivenleri çıkmasını izledi. Haru da Rina da içerideydi ama Kaitaro beklemeye devam etti, en arkaya geçebilmek için son anda girmeyi bekliyordu.

O gece yalnız çalışmak istemişti ama Takeda izin vermemişti. Gece pazarındaki olaydan sonra Kaitaro'nun dosyada kalması bile güç olmuştu. İş almama önerisi hayal kırıklığıyla hatta şüpheyle karşılanmıştı. Ajansın bünyesine kattığı son eleman Haru'nun başarı listesinin gittikçe uzaması da durumu kolaylaştırmıyordu. Kaitaro'nun Takeda ile eski bağları olmasa hedef için gayet uygun olduğuna onu ikna edemezdi ve dosya elinden alınırdı. Ancak işe ne kadar karışacağı ve işin geri kalanını tek başına yapıp yapamayacağı bu geceye bağlıydı. Kaitaro son katılımcılarla birlikte içeri girdi. Genç ve yüksek sesleri merdiven boşluğunda yankılanıyor, Kaitaro'nun ayak seslerini boğuyordu.

En arka sırada sandalye buldu ve hemen sağına bakıp önce Haru'yu sonra da Rina'yı gördü. Rina odanın en sağında oturuyordu, konuşmacının görüş alanının dışında kalıyordu. Kaitaro, Rina'nın gergin olduğunu hissetti. Burası

* Japon usulü erişte yemeği. (ç.n.)

sık geldiği bir yer değildi artık. Çantasını yere bırakıp sandaletlerinin topuğuna sürtünen kırmızı kurdelesini bağlamasını izledi Kaitaro.

Konuşmacı, deniz manzarası fotoğrafçısı Şomei Tomatsu podyuma yaklaştı. Toplanan öğrencilere, amatörler ve profesyonellere göz gezdirdi; projektörün yanındaki asistanına başıyla işaret verdi ve ilk slaytla birlikte seminer başladı.

İlk saniyelerde Kaitaro arkasına yaslandı, uzun süredir böyle konuşmalara katılmıyordu, gecelerini çalışmak ya da uyumak dışında bir şey yaparak geçiremiyordu. Dairesinde yalnız kalmayı sevmiyordu ama iş arkadaşlarıyla sosyalleşmek zorunda kalmaktan iyiydi. Zaten hiçbirisi onunla böyle bir konuşmaya gelmezdi. Yine de dinledi, gerginliğinin vücudunu terk ettiğini hissetti ve gördüğü özgürlük, kendisi ve fotoğraf makinesinden başka bir şey olmadan çalışma ihtimali moralini yükseltmeye başladı. Rina'ya baktı; geceye paltosuyla ve bacak bacak üstüne atmış hâlde başlamıştı ama şimdi üstünü çıkarmış ve öne eğilmişti, slaytlarda bir şeyler gösteren konuşmacıyı takip ediyordu. Yüzünde şaşırma hissinin andıran gönülsüz bir gülümseme vardı.

Kaitaro gecenin geri kalanında Rina'yı izlememeye çalıştı, ona sadece sonlardaki soru cevap seansları sırasında baktı. Oldukça zordu, Rina dikkatini çekiyordu. Dik oturuyor ve dinliyordu; soruları aklında evirip çevirdiğini Kaitaro görebiliyordu. Başını eğmesinden, yanağının zarif kavisinden, temkinli gülümsemesinden belli oluyordu. Gülümsemesi bulaşıcıydı, Kaitaro kendisinin de gülümsediğini fark edince başını çevirdi.

Haru sandalyesinde uyuyakalmıştı. Kaitaro onu dürtmek istedi ama çok uzaktaydı. Uyumasının numara olduğunu, yeni kaba kişiliğinin bir parçası olduğunu umdu. Sorun

şuydu ki Haru çok sıkıcı, işi olmayan akşamlarını paçinko* oynayarak geçiren boş adamın tekiydi. Şimdi bile Haru'ya bakarken Kaitaro; kumarhanenin boğucu müziğini, parlayan rengârenk ışıklarını, gümüş topların sesini ve oyuncular kazanmak için yırtınırken ortaya çıkan kargaşayı hayal edebiliyordu. Kaitaro'nun bu akşam kendisine eşlik etmesini isteyeceği son kişiydi ama oldukça hızlıydı ve belli ki doğuştan yetenekliydi. Ayrıca Takeda ısrar etmişti.

Sonunda konuşmacı kapanış sözlerini söyledi ve öğrencilerden birkaçı imzasını almak için konuşmacının yanına gitti. Haru gözlerini açtı ve esneyerek etrafına bakındı, kendini Rina'ya göstermeye dikkat etti. Kendisinden hazzetmediğini belirten bakışlarını fark etti ve sırtıttı. Ayağa kalkıp kapıya yönelmeden önce Rina'nın paltosunu giyip çantasını almasını bekledi. İnsanları itip kakarak ilerledi, herkes arkasından ayıplayan bakışlarla baktı. Sokağa açılan kapıdan çıkarken omzuyla Rina'ya sürtünüp çantasını yere düşürdü. Rina eşyaları kaldırıma saçılırken korkuyla bir nefes çekti; cüzdanı ve ruju yağmur suyu birikintisine yuvarlandı. Haru'ya seslendi ama Haru hızlıca uzaklaştı, insanlar etrafından dolaşırken Rina eşyalarını tek başına topladı.

Kaitaro yanına geldi, ıslak kaldırımda yanına eğildi. Rina'nın uzanamadığı eşyaları ve taşıdığı kitabı aldı. Dikkatle üzerlerindeki suyu sildi, Rina'ya uzatmadan önce gömleğinin koluyla kâğıdın suyunu aldı.

“Çıkar bu leke,” dedi.

“Teşekkür ederim.” Rina hâlâ kaldırıma bakıyordu, gözden kaçırdığı bir şey var mı diye bakınıyordu. “Hödük ya! İçeride de uyudu var ya.”

“Kesin uyumuştur.” Kaitaro kalkmasına yardım etmek için Rina'ya elini uzattı, sonunda Rina ona baktı.

* Genelde kumar oynamak için kullanılan, elektronik bir oyun türü. (ç.n.)

“Merhaba,” bir saniye duraksadı. “Sensin değil mi? Yanlış...”

“Benim.” Gülümsedi. “Merhaba.”

“Fotoğrafçılığı sever misin?”

“Severim,” dedi Kaitaro gülerek, utanmıştı. “Seni takip etmiyorum.”

“Ha yok ben öyle demek...”

“Hayır hayır,” diye hemen Rina’yı sakinleştirdi Kaitaro. “Biliyorum,” dedi gözlerini ondan ayırmadan. “Şey, hazır karşılaşmışken geçen geceki tavrım için özür dilemek istiyorum, pazarda hani.”

“Ha...” Rina omuz silkip başını salladı. “Önemli değil...”

“Kahve içmek istemediğini anladım da ondan öyle yaptım. Utandım.”

“Reddedilmeye pek gelemiyorsun galiba,” dedi Rina.

“Öyle denebilir evet.”

“Çok hassassın,” dedi Rina sırtarak.

“İyi olduğum bir konu değil.”

“Flört etmek mi?”

Kaitaro güldü. “İnsanlarla konuşmak,” dedi ve Rina ona gülümsedi.

“O zaman, Rina...”

“Adımı hatırlıyor musun?” diye sorarken Rina’nın yüzünü kocaman bir gülümseme kapladı.

Kaitaro başıyla onayladı, hâlâ Rina’ya bakıyordu. “Kızına mı gitmen gerekiyor yoksa bir kahve içebilir miyiz?” Rina’nın bakışlarını kaldırıp ona bakmasını izledi, belki de çocuğu olduğunu hatırlamasına şaşırmıştı. Rina önce sokağın sonuna, sonra kolundaki saate baktı. “Eve gitmen gerek,” dedi Kaitaro bir adım geri atarak.

“Sumiko büyükbabasıyla,” dedi Rina sonunda. Gözlerini kısarak baktı. “Benimle kafeye gelecek misin yoksa yine kaçacak mısın?”

“Bu sefer değil,” diyerek gülümsedi Kaitaro ve koltuk altındaki dosyayı düzeltti.

“İş mi onlar? Fotoğrafçı mısın?” diye sordu Rina.

“Hayır. Yani şey, birkaç fotoğraf işte... Gösterecektim sözde.” Parmağını kaldırıp seminer odasını gösterdi. “Vazgeçtim ama.”

“Bana gösterir misin?”

“Kahveyi benim ısmarlamama izin verirsen gösteririm.”

“Anlaştık,” dedi Rina.

Akşam ışığı altında Kaitaro kolunu uzatmayı düşündü. Onu kendisine çekmek, kıyafetleri üzerinde hafif dokunuşunu hissetmek, dirseğinin içini kavrayan elinin baskısını hissetmek istiyordu. Ama henüz erkendi. Ona acele ettiremezdi ve yüzündeki küçük, umut dolu gülümsemeye bakınca zaten acele etmek istemediğini fark etti. Bunun yerine sokaktaki su birikintileri arasından yürürken Rina'ya yolu göstermesini işaret etti. Birlikte caddenin sonundaki ışıklara doğru yürüdüler.

Uykusuz Şehir

Akşamın ilerleyen saatleriydi ve Kaitaro, Kaukiço sokaklarında yürürken Tokyo ağustos böceklerini duyabiliyordu. “Uykusuz şehir,” zevk bölgesinin merkezi. Barların klimaları dışarı sıcak hava veriyordu ve yüzlerce dikey neon tabela, binaların camlarından yansıyor; alacakaranlığı ezici bir sıcaklık basıyordu. Yanından geçtiği bazı kulüpleri birbirinden ayırmak mümkün değildi. Kaitaro, Sato’nun lokal seçimindeki saklı alayı görmezden gelmeye çalıştı ve mekânlardan birine girdi, aradığı adamı bulana kadar masalar arasında dolaştı.

“Daha ne kadar sürecek?” Sato tek başınaydı ve soğuk bir Asaşi birası içiyordu, sigara dumanı üzerinden yayılıyordu. Duman dağılınca arkada, gölgelerin arasında müşterisine hizmet eden bir kızın bacakları göründü.

“Bu işler zaman alır Sato,” dedi Kaitaro otururken.

“Şimdilik sorun var mı?”

“Yok.”

“Gece pazarında tam olarak ne oldu?” diye sordu Sato gülümseyerek. “Takeda söylemedi.”

“Aşamalı aşamalı yaklaşıyorum,” dedi Kaitaro. “Karşı tarafın ilgisi artıyor,” diye ekledi Sato’nun kendi cümlelerinden birini kullanarak.

“Hikâye ne peki? Kendini nasıl tanıttın?”

“Hikâye falan yok. Şehirden bir adam işte.”

“Seninle çıkmaya ikna ettin en azından.” Sato birasından büyük bir yudum aldı. “Bunlar için de teşekkür ederim,” dedi önünde duran fişlere parmağıyla vurarak. “Kahve

içmeye mi götürüyorsun onu? Çok şekermiş. Bundan sonra ne yapacaksın, pastaneye mi götüreceksin?”

“Biriyle görüşüyor musun?” diye sordu Kaitaro, ifadesi nötr ve sakindi. “Bir kız arkadaşın yok deme şimdi.”

Sato gözlerini kıstı. “Şana ne?”

“Peki bu kız hayatının aşkı mı? Eminim çok düşünmüşsündür.”

Sato sandalyesinde geri yaslanıp birasından bir yudum aldı. Bir süre ses çıkarmadan oturdu, Kaitaro’yu süzdü. Gözleri yavaş yavaş, farkındalıkla parladı.

“Rina pes etmiyor değil mi? Düşüremedin?” Güldü ve genzinden hırıltılı bir ses çıkardı. “Ben de seni bir şey sandım, sözde Tokyo’nun en karşı konulmaz adamı olacaksın.” Gülmekten sarsılıyordu, birasını yere döküyordu.

Masanın altında Kaitaro’nun elleri birer yumruk oldu, avuçlarına kan hücum ettiğini hissetti.

“O kadar zor yani?” Sato birasını tekrar dudaklarına götürürken gülümsedi. “Elinden gelen o kadarsa bir iki öpücük de yeter Nakamura. Fotoğrafını çektiir sadece.”

“Fotoğraf işini kendim yapmayı tercih ediyorum,” diye mırıldandı Kaitaro.

Sato sakince gülümsedi. “Keyfin bilir.”

Barın arkasındaki kızlardan biri molasını bitirmişti, onlara yaklaştı. Kısa etek giyyiyordu ve Michelle Pfeiffer gibi parlak, siyah kedi kulakları takmıştı. Tırnaklarını Sato’nun saçlarında dolaştırdı ve kafa derisini okşadı, Sato kızı kucağına çekti.

“Bana ciddi sonuç getir, Rina’ya oyun arkadaşı aramıyorum.” Sato sırtıttı ve Kaitaro onu izlemeye devam etti. “Merak etme Nakamura, sismek zorunda değilsin.”

Kız Sato'nun kulak memesini emiyordu, Sato da elini beline kaydırarak kıza döndü. Sonra gözlerini kocaman açıp Kaitaro'ya baktı. "Bana bak, âşık olmadın, değil mi?"

"İki ay ver bana," dedi Kaitaro, ayağa kalkarken belli belirsiz öne eğildi. Dans eden kızların ve barın önündeki kalabalığın arasından sıyrılırken arkasından Sato'nun kahkahasını duyabiliyordu. Dışarıda bir duvara yaslandı ve ağır akşam havasından derin bir nefes çekti. Sırtını verdiği beton çok serin ve sağlamdı. "İş," diye düşündü. "Sadece iş," dedi ve geceye doğru yürüdü.

Ebisu

Bazı tecrübeler insanın karnına yumruk gibi oturur, küçük tecrübeler olsalar bile. Kuvvetleri aylarca, yıllarca hissedilebilir. Bir sabah Rina yavaş ve şakince uyandı. Hâlâ uykusunun kozasındaydı, güvendedi; düşünceleri Kaitaro'ya ve son görüşmelerine kaydı. Ona bakarken gözlerindeki ışığı ve aynı gözlerin yüzüne nasıl baktığını düşündü; şimdi bile içinde arzunun, arzulanmanın sıcaklığını hissediyordu. Yorganın arasında dönüp kocasının hâlâ yanında uyuduğunu gördü. Kafasını yastığa bastırmasıyla çarşıftan kocasının kokusu yükseldi: sigara dumanı, ter ve çay. Hepsinin altındaysa belli belirsiz kendi kokusu vardı: banyo yaptıktan sonra çıkan misk kokusu. Rina kıpırdanıp başını kocasının göğsüne yasladı. Elini karnında dolaştırıp şortuna indirdi ve bir sertlik hissetti. Haylazca okşamaya ve başıyla oynamaya başladı, ona tepki verdiğini hissetti. Sato'nun kıpırdadığını hissetti ve gülümsedi ama Sato elini kavradı ve durdurdu. Rina içine yerleşen utançla hareket etmeden yattı. Biraz sonra Sato onu üzerinden itti ve yataktan kalktı. Giyinirken Rina bir kaşını kaldırıp sorgulayan gözlerle ona baktı ama Sato cevap vermedi.

O öğleden sonra Rina evinde ayakta duruyor ve düşünüyordu. Salonun zemininde gölgelerin uzamasını izledi. Ailesinin seslerine kulak kabarttı ama Sato işteydi ve Sumiko okula başlamıştı. Evinde başka kimse yoktu. Hiçbir şey. Sadece ayağının altındaki mermerin serinliği ve duvarların sessizliği... Yatak odasının kapısına yürüdü ve beyaz pervaza yaslandı, Ebisu'yu gören pencerelere baktı. O gün camlar soğuk görünmüyordu; ardında başka bir şehir, başka bir dünya vardı.

Onunla doğa parkında buluşmasını istemişti, şehirdeki en eski ve en güzel parklardan biri... Gitmek ve gitmemek arasında kalmıştı ve şimdi karar onun elindeydi. Rina odaya girdi; eski model mobilyalara, kahverengi duvarlara, evlenmeden önce seçtiği nötr renklere göz gezdirdi. Pencerelelerin yanında, yatak odasının soğukkanlı renklerinin yanında Rina'nın çok sevdiği bir incir ağacı vardı. O akşam, güneş ışığı odaya dolarken ağacın parlak yeşil yaprakları duvarlara yansıyordu. Işık ve gölge birbirine karışıyor, gittikçe hızlanıyordu Sanki dünya daha hızlı dönüyormuş gibi.

Duzenleme
Ny.Ozlem

Dokunuş

Rina, Meguro İstasyonu'na vardığı anda onu fark etti, o da Rina'nın geldiğini anında anlamış gibiydi zira Rina daha ona doğru yürümeye başlamadan Kaitaro başını kaldırıp gülümsemişti. Başını sallayarak selam verdi, gazetesini katlayıp koltuk altına aldı. Gözlerinde Rina'nın karşı koyamadığı, sıcak, oyuncu bir ışık vardı; Rina da gülümsedi.

“Kusura bakma, geç kaldım,” dedi hemen özür dileyerek ama Kaitaro başını salladı. “Ben erken geldim,” dedi ve bu küçük detayın dürüstlüğü Rina'nın hoşuna gitti.

İstasyonun önünden geçen yolun diğer ucunda doğa parkı vardı. Yanlarında küçük, elektronik tabelası olan bir bilet makinesi vardı, siyah ekranında 295 yazıyordu. “Acele edelim,” dedi Kaitaro etrafa bakarak, karşıdan karşıya geçmenin güvenli olup olmadığına bakıyordu. Rina, Kaitaro'nun kolunun gölgesini, yakınlığın verdiği heyecanı sırtında hissetti. Oysa ona dokunmuyordu bile, sadece etraflarındaki insanlardan koruyordu.

Tam karşılarında, kapıların ve beyaz bilet makinesinin arkasında parkın yeşil ormanı yükseliyordu. Eski bir ormandı bu, megakentin ortasında hâlâ korunan bir kızcık ve zekova ormanıydı. Ekrandaki sayı 296'ya döndü ve Rina saçma bir şekilde kalbinin hızlandığını hissetti. Parka tek seferde en fazla üç yüz kişi alınıyordu; buranın çocukluk evine yakın olmasına ve içeri defalarca girmiş olmasına rağmen bugün Rina içeri alınmayı çok istiyordu. Kaitaro gülümsedi ve onu teskin etmek istercesine başını salladı ama o da gergin görünüyordu; sürekli arkasını kolluyor ve kalabalığa bakıyordu. Rina *Acaba tanıdığı birileri onu görüp parkta takip eder diye*

mi endişeleniyor, diye düşündü. Onu düşünmesi çok dokunaklıydı ve belki de Rina gibi o da sadece biraz baş başa kalabilmek istiyordu. Önlerinde sadece bir çift kalmıştı ve Rina kendini derin bir nefes almaya zorladı. Görevlinin önü boşalır boşalmaz öne atladı. Telaşından utanarak Kaitaro'ya baktı, masaya geldiklerinde ekrandaki sayı 298'e dönmüştü; Rina zafer dolu bir nefes aldı ve gülümsedi, endişesi kalmamıştı ama hâlâ heyecanlıydı.

İçeride ağaçların gölgesinden, sessiz sessiz yürüdüler. Rina benekli gölgelere baktı ve Kaitaro'nun ceketinin derisiyle oynadı, dikişlerini ve kat yerlerini düzeltti. Patika kıvrılırken bir koşucu ve çocuklu bir anne geçebilsin diye kenara çekildiler. Parka girdikten sonra Kaitaro tamamen rahatladı ve Rina ona çaktırmadan bakmanın zorlaştığını fark etti çünkü Kaitaro bütün dikkatini ona vermişti. Kaitaro'ya bakmak yerine gözlerini devasa "Ünlü Çam"ın birbirine girmiş dallarına çevirdi ve dibindeki küçük hyotan havuzunda kendi yansımasını gördü; burası eskiden sevgililerin buluştuğu bir zevk bahçesinin kalıntısıydı.

"Bu civarda mı büyüdün demiştin?" diye sordu Kaitaro, Rina başıyla onayladı. "Tepenin yukarısında, Meguro'da. Babam hâlâ orada yaşıyor hatta."

"Başka bir yer seçsem daha mı iyiydi?" diye sordu Kaitaro. "Çok mu şey oldu... alışıldık?"

"Yok yok!" Rina başını sallayıp gülümsedi. Etraflarındaki yeşilliği ve erken yaz havasını içine çekti. "Mükemmel burası," dedi. "Çok iyi seçmişsin." Ağaç örtüsünün altında deri ceketine ve koyu renk kotuna, makosenlerine baktı. "Doğayı sevmeyiz misin?" diye sordu. "Yoksa şehirci misin?" Kaitaro üzülerek bakınca Rina şaka yaptığını belli etmek için gülümsedi ve patikayı yürümeye devam etti ama Kaitaro durdu. Rina geri döndüğünde karşılaştığı bakışın yoğunluğu onu şaşırttı.

“Aslında şehirden değilim,” dedi Kaitaro.

“Değil misin?”

“Hokkaidoluyum,” dedi Kaitaro yavaşça ve sabit tonla Tepki bekleyerek Rina’yı izledi. “Sapporo’nun kuzeyindeki küçük bir balıkçı köyündenim.”

Rina olduğu yerde dikilirken rüzgâr yakasının ucunu havalandırdı ve boynuna değdirdi.

“Bir yosun çiftliğinde çalışıyordum,” diye devam etti. “Babam balık pazarında çalışırdı.”

“Tokyo’ya ait değilsin yani?”

“Değilim.”

“O zaman bu Kaitaro,” dedi Rina hafifçe gülümseyerek, “Deri ceketli, şehirli tipli Kaitaro...”

“Sahte.”

“Anladım,” dedi Rina. “O zaman gerçekte kimsin?” Ona vakur gözlerle bakmaya devam etti. “Hâlâ fotoğrafçı mısın?”

Kaitaro şaşırdı ve güldü. “Evet. Yani şey... İşim fotoğrafçılık değil ama fotoğrafçıyım. Esas yapmak istediğim iş o.”

Rina yavaşça gülümsedi. “Oh!” dedi, Kaitaro’nun gözlerindeki bakışın keyfini çıkardı ve gözlerini patikaya çevirdi. Gülümsedi ve yürürken bakışlarının ve içinde kabaran zevkin sıcaklığını hissetti. Sonunda ana patikadan çıktı ve ağaçların arasına yöneldi. Kaitaro, Rina’nın ne yapacağını kestiremez gibi geride kalınca Rina geri döndü. “Gelsene!” diye seslendi, Kaitaro’nun yetişmek için koşmasına güldü.

Biraz sonra göl kenarında bir kafedeydiler. Hafif esinti vuruyordu ve güneş ışığı, yemek arayan boz ördeklerin dalıp çıktığı kamışlıklardaki suya çarpıyordu. Rina güneşi sırtında hissedebiliyordu, gölgesinin önünde uzandığını görebiliyordu. Gözlerini kapayıp gülümsedi. Kafe büyük değildi, bir büfenin etrafına serpiştirilmiş birkaç masadan ibaretti

ama uzun zamandır hissetmediği kadar huzurlu hissediyordu. Geldiklerinde doğruca pasta vitrinine bakmışlardı. Rina yaban mersinli peynirli pastayı görünce midesinde bir hareketlenme hissetmişti. Kaitaro'ya bakmıştı, onun gözleri de aynı şekilde parlayarak ona bakıyordu. "Alalım mı?" diye sordu yüzündeki utangaç gülümsemeyle. "Zorlamak istemiyorum," dedi. "Sadece benim bağımlılığım sonuçta," diye ekledi Rina ona dönerken. "Ben de severim," dedi Rina ve iki dilim söylediler.

Şimdi boş tabakları masanın ucunda üst üste duruyordu ve aralarında siyah bir dosya açıldı. Rina'nın fotoğraf dosyası, komik bir şeydi, çok uzun zaman önce çektiği fotoğraflarla doluydu ama yine de ona göstermek istemişti. Kaitaro fotoğraflarından birini tutuyordu. Rina, Kaitaro'nun gözlerinin manzarayı uçtan uca takip ettiğini görebiliyordu, koya vuran ışığın açısını değerlendiriyordu. Bu Rina'nın en sevdiği fotoğraftı, kariyerini temelli terk etmeden önce sergilenen son fotoğrafıydı. Çok az bastırabilmişti, sadece beş fotoğrafı sergi boyutlarında basılmış ve hepsi satılmıştı. Elinde ise sadece bu küçük baskı kalmıştı.

Evliliğinin ilk zamanlarında çekmişti bunu, gizlice, Şimoda'ya günübirlik bir kış seyahati sırasında. İstasyondan taksiye binmiş ve evinin önünden sahile inen taşlı yolu yürüyerek çıkmıştı. Ayakkabılarını çıkarmış ve deniz kenarına kadar tüm yolu, buz gibi kumlar üzerinden yürümüşü. Yavaş ve soğuk dalgaların kıvrılmasını, fırtınalı gökyüzünü ve deklanşöre basarken suların kuma vurmasını izlemişti; bulutları yarıp geçen ve dalgalara vuran ışığı yakalamıştı. O gün sahilde dururken, merceğinden bakıp siyah beyaz tonlamalarını düşünürken, ilk kez Sumiko'yu içindeyken fark ettiği doğal dünyanın gücünün, siyah beyaz bir fotoğraftan gümüş bir balık gibi çıktığını hissetmişti.

Bu fotoğraf çok fazla şeyi temsil ediyordu: sahip olmak istediklerini ve elinde kalanları. Onu bastığını da hatırlıyordu; karanlık odanın alkalin kokusu, soldurma ve yakma yaparak farklı versiyonlar denemesi dün gibi aklındaydı. Elleri fotoğraf kâğıdı ile ışık kaynağı arasında uçarcasına hareket ediyor, parlaklığı ve gölgeyi kusursuz şekilde vurgulamaya çalışıyordu. Kaitaro'nun tüm bunları görmesini beklemiyordu ama bu kadar özenle incelemesi, kompozisyona dikkatle bakması, fotoğrafı masaya koymadan önce masadaki kırıntıları yere süpürmesi hoşuna gitmişti. Parmaklarındaki yağ bulaşmasın diye fotoğrafı en uçlarından tutması onu gülmüştü. Belki de oradaki maziye görüyordu; çünkü parmakları, bir zamanlar Rina'nın parmaklarının ışığı ayarlamak, ışıktandırma yapmak ve dalgaların detaylarını kâğıda yakmak için durduğu yerlerde duruyordu.

"Bundan sonra çalışmayı bıraktın mı?" dedi Kaitaro. Soru sormaktan ziyade durumu beyan eder gibiydi ama Rina başını sallayarak onayladı. "Şimoda'da bir seriyi tamamladım ve birkaç ortak sergiye katıldım ama bu fotoğraf sergiledikten sonra..."

"Evliliğine odaklanmaya başladın," diye tamamladı Kaitaro. Rina yine başıyla onayladı, ses çıkarmadan başparmağını ısırды ama söylediği şeye itiraz etmedi. Sesinde ayıplama yoktu, sadece olanı söylüyordu.

"Sumiko'yu işlerine dâhil etmedim mi hiç?"

Rina buna gülümsedi. "Eskiden isterdim. Bazen onunla Şimoda'dayken evimizin üstündeki ormanda ya da sahildeyken ışığın silüetinden yansıdığını ya da bana gülümserken yüzünü aydınlattığını görüyorum ama... o boşluğu nasıl dolduracağımı bilmiyordum. Yeni bir proje düşünemiyorum, fikirlerim tükendi." Rina ellerine baktı, parmaklarını

kucağında birbirine geçirdi. Birkaç saniye sonra Kaitaro'nun öne eğildiğini hissetti ve gözlerini kaldırıp ona baktı.

"Rina, istediğin her şeyi yapabilirsin," dedi Kaitaro. "Ne istersen." İddialı bir sözdü, muhtemelen öylesine söylüyordu ama ifadesindeki bir şey, gözlerindeki enerji Rina'ya inanç veriyordu. Umudu ve teşviki, içinde bir şeyleri uyandırıyordu.

"Olabilir," dedi hafifçe gülümseyerek.

Dosyasını masanın üzerinden çekip katladı ve çantasına kaldırdı. "Ya sen?" diye sordu. "Sen işlerine kimseyi dâhil ettin mi?" Kaitaro kaşlarını çattı ve Rina güldü, konuşmayı ona çevirmekten memnundu.

"Hayır," dedi Kaitaro sessizce.

"Kimseyi mi?"

Kaitaro başını salladı, Rina'nın gözlerindeki kararlı bakış karşısında bir kez daha yüzünü buruşturdu.

"O kadar fotoğraf çekmişsin, kimseyi mi..."

"Dayım olabilir."

"Dayın mı?"

"Bana fotoğrafçılığı o öğretti." Kaitaro gözlerini kacırdı ve ensesini ovuşturdu. "Gösterdiğim fotoğrafları birlikte çekmiştik."

Rina bir süre sessizliğini korudu, sadece Kaitaro'yu izledi. Ginza'daki konuşmadan sonra içtikleri ilk kahvelerini düşündü. Ona birlikte çalıştığı, aynı zamanda akıl hocalığı yapan bir fotoğrafçıdan bahsetmişti ama ailesinden biri olduğunu söylememişti. Rina da Kaitaro'nun gösterdiği fotoğraflar hakkında çok düşünmüştü; tarlaların üzerinden yükselen güneşi, yarı saydam pirinç kökleri üzerindeki altın ışıkları; kasımpatı dolu devasa, ticari seraları, rüzgârda süzülürken saydam kanatları seçilen helikopter böceğini... Kaitaro onlara "kartpostal fotoğrafı" demişti ama Rina hiç

öyle kartpostal görmemişti. Kuzeye yaptığı bir gezide çektiği deneysel manzara fotoğrafları olabileceklerini düşünmüştü; onu, akıl hocasını ve gezerek çalışabilmelerini kıskanmıştı. Ona evini gösterdiğini ya da gösterdiği fotoğraflarda hiç insan olmadığını fark etmemişti.

“Ne zaman çektin?” diye sordu Rina. “Gösterdiğin fotoğrafları?”

“Tokyo’ya taşınmadan hemen önce.”

“O zamandan beri görüşmüyor musunuz?”

Rina bekledi, ona tereddütle bakmasını izledi, zorlamak istemiyordu.

“Eve dönmedim,” dedi sonunda. “Dayım da dönmemiştir herhâlde, onu hoş karşılamazlar.”

Rina alnında kırıksıklıkların oluştuğunu hissetti ve hemen yüzünü gevşetti. Kaitaro bakışlarını masanın benekli gri yüzeyine çevirdi, göz kapakları seyirdi. Rina bu ana kadar Kaitaro’nun sadece memleketine karşı utanç duyduğunu sanıyordu. Onu nereden geldiği için suçlamıyordu elbette ama şimdi bu meselenin daha derine uzandığını ve yeni bir zeminde olduklarını fark etti. Belli ki Kaitaro bu konuyu sık sık açmıyordu. Devam etmesini umarak biraz daha sessizce bekledi.

“Babam dayımı suçladı,” dedi Kaitaro sonunda. “İnsanları suçlamayı severdi.”

“Ben de öyle birini tanıyorum,” dedi Rina yumuşak bir sesle. Ona baktığında Kaitaro’ya gülümsedi.

“Dayın fotoğrafçıydı yani?” diye devam etti Rina. “Sana ne zaman öğretti?”

“Şu zaman bu zaman... Büyürken işte,” diye cevap verdi Kaitaro. Ağzının kenarında sakladığı bir gülümseme vardı,

Rina doğru soruyu sorduğunu görünce sevindi. Demek ki en azından bu anılar iyiydi.

“Çok seyahat ederdi, yalnızlık ruhunda vardı ama bizim oralardayken beni de yanına aldı. Asistanı olarak başladım; kamerasına film koyuyordum, kullandığımız karanlık odaları temizliyordum, sonu gelmeyen filmleri banyo ediyordum.” Durdu. “Bir keresinde geliştirici yerine sabitleyici koyup bütün filmini silmiştim!”

Rina kendini tutamayıp güldü, gülüşü sempatikti. “Hangimiz yapmadık ki?” dedi, Kaitaro da ona gülümsedi.

“Sonunda fotoğraf makinesini elime almama izin verdi, bir daha da geri alamadı.” Kaitaro güldü, sesindeki memnuniyet Rina’nın hoşuna gitti. “Düzenli gelirimiz yoktu ama iş bulduğunda ve işverenler ikimizi de karşılayabildiğinde beni de yanma alıyordu, bildiklerini bana öğretiyordu.”

“Nasıl işler yapıyordunuz?”

Kaitaro sırtıttı. “Öyle çok sanatsal şeyler değil. Tren istasyonlarının önüne fotoğraf tezgâhları açardık. Bazen daha büyük projeler alırdık; yerel festivaller, lise mezuniyeti falan. Genelde ucuz sigara içen sevgililer geliyordu ama.”

“Deri ceketleri giyip motosiklete atlayanlardan bahsediyorsun?” dedi Rina, Kaitaro başını sallayınca güldü. “Motorun var mıydı?” diye sordu.

Kaitaro gülümsedi. “Vardı. Birkaç yılımı aldı ama o gençlerden kazandığımız paradan artıra artıra kendime bir kamera bile aldım. Aptal serseriler, sadece paralarıyla işim vardı.”

“Para işe yarar.”

“Hem de ne yarar,” dedi Kaitaro ve birbirlerini anlayarak göz göze geldiler.

“İyi bir dayıya benziyor,” dedi Rina.

Kaitaro omuz silkti ve gözlerini aşağı çevirdi. Rina nefesini tuttu çünkü Kaitaro'nun kaçındığı kısma geldiklerini anlamıştı, hissedebiliyordu. Kendisine devam edecek kadar güvenip güvenmediğini merak etti. Ellerini oturdukları masada birleştirdi ve parmak eklemlerini kısırdattı, sonra Rina'ya o kadar tereddütle baktı ki Rina uzanıp ellerini kavradı. Kaitaro ellerini kucağına çekip uzağa baktı. Bir şeye karar veriyormuş ve Rina'nın elinden sadece beklemek geliyormuş gibiydi.

"Döndüğünde okulu yeni bitirmiştim," dedi bir süre sonra, alçak sesle. "Mezun olduğumdan beri boş boş geziyordum. Balıkçı teknelerinde iş bulamıyordum ve yosun çiftliklerinde sadece akşamlarımı geçirerek gittikçe miskinleşiyordum." Tekrar durdu, Rina ondan çekindiğini hâlâ görebiliyordu.

"Babam dayımı sevmezdi," dedi. "Annemin hatırına bir şey demezdi ama ona saygı duymazdı. Ona tabigarasu derdi, boş gezen kuzgun yani. İltifat olarak demezdi ama. Dayımın düzgün bir evi yoktu; aylarca gezer, bir gün yeni bir ceket ve süslü kıyafetlerle kapımızda biterdi, her geldiğinde babam insanın hobisinden biraz ek para kazanmasının iyi bir şey olduğunu ama tüm gelirini buna bağlamaması gerektiğini söylerdi. O sene yine onunla çalışmak istedim ama babam izin vermedi. Dayım onu ikna etmeye çalışınca babam dayımı evden kovdu. İyi bir dayıydı ama bana verebileceklerinin bir sınırı vardı. Sonunda batı yakası taraflarına gitti ama nereye, hiç söylemedi."

"Ben fotoğraf makinesiyle devam ettim ama. Annem bir süre beni savundu ama haftalar geçtikçe babamla daha sık kavga etmeye başladılar. Bağırışlarını ta sokağın ucundan duyardım. Babamın kapıyı açtığımdaki kokusunu hâlâ hatırlarım: kan ve sardalye, gemiden üstüne sinen gaz yağı.

Onun gibi olmamı istiyordu. Onun gibi olacağımı düşünüyordu.” Kaitaro gergince bakışlarını kaldırdı ama Rina sadece dinliyordu, gözleri yüzüne sabitlenmişti.

“Daha kabul görür işler bulmaya çalıştım, babamdan kaçınıp gerçeği sakladım ama sonunda...”

“Olan oldu, değil mi?” diye tamamladı Rina, Kaitaro başını kaldırmadan onaylarcasına salladı.

“Babam bana gemilerden birinde bir sözleşme ayarladı, tam zamanlı çıraklık... İyi teklifti ama ben istemedim. Bir gece eve geldiğimde beni bekliyordu. Ev sessizdi, uyuduklarını sanmıştım ama mutfığa gittiğimde oradaydı. İş kabul etmediğimi arkadaşlarından duymuş. Kalkıp karşıma dikildi. Elimde fotoğraf makinem vardı, masaya koymaya çalıştım ama makineyi elimden kaptı. Annem yatak odasından geldi; babamı tutmaya, sakinleştirmeye çalıştı ama babam dönüp anneme vurdu. Sendeleyip düşmesini hatırlıyorum.”

Rina yutkundu, bu kendisinin hiç şahit olmadığı türden bir şiddetti. Kuvvetle ifade edilen öfke...

“Hiçbir şey yapmadım,” dedi sonunda. “Genelde ikimiz de babam uyuyana kadar yoluna çıkmamaya çalışırdık ama o gece bildiğin vurdu. Zordur çünkü, bilir misin? Birini yere sermek kolay değildir.”

“Senin suçun değildi Kai.”

“Öyleydi ama,” diye mırıldandı Kaitaro. “Evde durmaya çalışıyordum, her gün daha geç geliyordum ama sonunda daha kötü oldu işte.”

“O gece... Hâlâ anneme yardıma gitmemiştim, babamın benim üzerime yürümesini bekliyordum, kendini hazırladığını görebiliyordum. Annem pencerenin önüne miso* kâsesi

* Geleneksel bir Japon yemeği, bir çeşit hamur. (ç.n)

koymuştu. Yemek için kullanılamayacak kadar eskiydi ve çatlamıştı, annem de içinde otlar yetiştiriyordu. Babam kâseyi aldı ve kâse, kulağımın yanında duvara çarpıp patladı, toprak ve kilden parçalara ayrıldı. Bu sırada annem yerden kalktı, onun kendini toparlaması babamın dikkatini dağıttı. Babama bağırmaya başladı, yanağının şişmeye başladığını görebiliyordum. Bana gitmemi söyledi, ben de gittim.” Bir süre bu son dediğinin altını çizmek ister gibi Rina’ya baktı. “Gitmemi söyledi ve gittim. Kira bedeli olarak fotoğraf makinemi bıraktım, bisikletimi sattım ve boğazın diğer ucuna geçtim. Bir daha da dönmedim.” Hemen gözlerini kaçırdı ama Rina çoktan gözlerindeki endişeyi görmüştü. Çok fazla şeyi çok erken anlattığını düşünüp panikliyordu, hiçbir şey anlatmaması gerektiğini düşünüyordu.

“Kendi başının çaresine bakmaya karar vermişsin, bunun ayıbı yok,” dedi Rina. Masanın üzerinden öne eğildi ve karşısında oturan genç adama baktı. Çok temkinli, çok dirençliydi. “Sen ona hiç benzemiyorsun,” diye devam etti ve Kaitaro kafasını kaldırdı.

“Rina, umarım benzemiyorumdur,” diye fısıldadı. Yüzü umut doluydu.

“Kai,” dedi Rina, adını onun dilinden duyunca Kaitaro’nun gözleri parladı. “Benzemediğini biliyorum.” Sonunda ellerini uzatıp Kaitaro’nun ellerini tuttu. Kaitaro, Rina ona dokunurken kesik kesik nefes aldı. İkisinin de gözleri masada birbirlerine girmiş olan ellerine kaydı. Rina avucunda onun dokusunu hissediyordu; teni teninin üzerinde kayıyordu ve sıcak tutuşu elini kavıyordu.

“Geri dönmedin mi?”

Kaitaro başını iki yana salladı.

Rina başıyla onayladı. “İmkânım olsa ben de giderdim,” dedi. Kaitaro ellerini daha sıkı tuttu, onu kendine çekti. Aralarında öyle bir yakınlık vardı ki Kaitaro, Rina’nın onu anladığını ve ikisi için de konuştuğunu biliyordu. Adını söyledi ve sesinin titreşimleri Rina’nın omurgasını okşadı.

“Rina. Bir daha ne zaman görüşebiliriz?”

Beni Takip Et

“Nasıl bir şey?” diye sordu Rina.

“Ne?”

“İnsanları takip etmek.”

“İşim ilgini mi çekti?” Kaitaro kahvesinden bir yudum aldı, bardağının üzerinden Rina’yı izledi. Ona özel dedektif olduğunu söylemişti, gerçeğe yeterince yakındı. Daha gerçeğini söyleyemezdi.

“O kadar zor olamaz,” dedi Rina.

Kaitaro’nun gülümsemesi genişledi, işiyle çok ilgilenmişti. Meraklıydı, insanları izlemeyi ve her şeye burnunu sokmayı seviyordu. Birilerini gizlice izleme sevgileri ikisinin de fotoğrafçı olmasına dayanıyor olmalıydı. “Göstereyim,” dedi Kaitaro taburesinden inerken. Rina’nın paltosunu giymesini beklerken adisyona baktı ve masaya birkaç kâğıt para bıraktı.

“Para üstünü istemiyor musun?” diye sordu Rina, tutumluluk içgüdüğü ortaya çıkmıştı. Hızlıca Kaitaro’nun önüne geçti; Kaitaro bir anlığına saçının kokusunu aldı ve sorusuna gülümsedi. “Benimle gel Rina,” dedi ve Rina’nın yanına geçti.

Onu güneş ışığına çıkardı, kafenin cam kapıları arkalarından kapandı. “Kimi seçelim?”

“Şunu; fötr şapkalı, kendini beğenmiş olanı.”

Kaitaro güldü. “Çok kolay, ayrıca ilginç bir yere gittiğini sanmıyorum.”

“Sen seç o zaman.”

“Şu. Kahverengi paltolu kadın.”

“Takip ettiğin insanlarla hiç konuşuyor musun?”

“Bazen,” diye cevap verdi Kaitaro. “Bazen bilgi almak gerekiyor, bazen nasıl biri olduklarını kafanda tartman gerekiyor.”

“Tartabiliyor musun, sadece birkaç dakikada?”

Kaitaro, Rina’ya baktı. Hâlâ gülümsüyordu.

“Kadınla ilk konuşan kazanır,” diye fısıldadı Rina ve hedeflerine doğru yürümeye başladı.

Kaitaro peşinden gitti. Ona köşeyi dönerken yetişti; o kadar neşeli, o kadar mutlu görünüyordu ki Kaitaro ona dokunmamak için kendini zor tuttu.

“Yavaş, çok yaklaşıyorsun.”

“Git başımdan, takım değiliz ki.”

“Beklemen lazım,” dedi Kaitaro sessizce. “Markete ya da dükkâna girmesini bekle, meyve reyonunda konuş sonra.”

“Ya da peynirli pasta sorayım?”

Kaitaro omzunun üzerinden sokağa baktı. “Öyle bir şey, evet.”

Rina adımlarını hızlandırdı, uzaklaşırken Kaitaro tekrar ona dikkat kesildi. Bir kez daha saçının kokusunu aldı ve çenesi seyirdi. Bir türlü tam olarak yalnız kalamamaları, onca insan içinde dokunamaması sinirini bozuyordu; her buluşmalarında daha da fazla...

“Bakalım bizi fark etmeden hakkında ne kadar şey öğrenebileceğiz,” diye fısıldadı Rina, gözleri yavaş ve ayartıcı bir gülümsemeyle buluştu. Kadını takip etmeye koyuldu- lar, zaman zaman çok yaklaştılar, çocuklar gibi gülüşerek peşinden dolaştılar.

Yolun sonuna doğru Ginza’nın parlak mağazalar olan kısmında yeni bir binaya girdiler ve Kaitaro ciddileşti. Kadın birkaç butik gezdi ama hep zemin katta kaldı ve Kaitaro, Rina’nın koluna dokundu, bir parfüm vitrinine bakmak için

öteki yanına geçti. Kadın sokağa çıkarken onu takip ettiler, Kaitaro bedava gazete aldı, yavaşladı ve hangi yöne gideceklerine karar verdi. Hızlı hareketlerle Rina'ya işaret verdi. Onu etkilemek istiyordu, içinde iyi olduğunu göstermek istiyordu.

“Kadınla konuşmak istiyorum,” dedi Rina, Kaitaro ona bir bakış attı. “Bugün ‘yakın takip’ yapmıyoruz.”

“Ben istediğimi yaparım!” dedi Rina omzunun üzerinden ve koşmaya başladı ama Kaitaro ona yetişip kollarını sarınca ve ikisini de bir ara sokağa sürükleyince ciyakladı. Takip ettikleri kadın şokla arkasına bakmış olmalıydı ama kaybolmuşlardı, geride sadece gülüşmelerinin yankısı ve Rina'nın paltosunun parıltısı kalmıştı.

Ara sokakta beklediler, nefes nefese kalmışlardı. Burası güneş ışığından uzaktaydı ve soğuktu, yerler nemliydi ama Kai'nin umurunda değildi, Rina'nın da değil gibi görünüyordu. Ona bakarken gözleri karardı. Kai elini uzattı ve bir parmağıyla yanağını okşadı. Rina nefes verdi, Kai onu kendine çekti, ağızları açılıp birbirlerini örttü. Rina'nın saçları, dokunuşu ve kokusu ellerine doldu. Onu öperken Rina hafifçe inledi Kaitaro ellerini indirdi, yüzünün iki yanına avuçlarını açıp onu korudu. Dışarıdaki insanlar için o herhangi biri, sokaktaki herhangi bir kız olabilirdi ama Kai için o, Rina'ydı. Onun kim olduğunu biliyordu ve bunun zevki vücudunu ele geçiriyordu. Kaitaro onu kendine çekti, ilk kez tadını içine çekti, hiç durmayacakmış gibi öptü ve bir süre ikisi de o ara sokağın dışındaki hiçbir şeyi ve kimseyi fark etmedi. Sonunda Kaitaro kendini uzaklaştırdı ama nefesi düzensizdi. Rina gözlerini kaldırdı ve dudaklarına bir gülümseme yayıldı, öne eğilip Kai'nin yüzüne yaklaştı.

“Beni takip et,” diye fısıldadı.

Arkasına bakmadan ara sokaktan çıktı. Birkaç yüz metre sonra bir dükkânın önünde durup yansımalarına baktı. Kaitaro'yu göremiyordu ama orada olduğunu biliyordu. Camda kendine, gülümseyen yüzüne baktı. Mutluluğun bu olduğunu düşündü; mutluluğun ne olduğu zihninde tekrar canlandı.

Rina dükkâna girip kadınlar tuvaletini sordu. Tuvaletin yanında arka kapı buldu ve başka bir ara sokağa çıktı. Ginza böyle geçitlerle, sokak sanatçıları ve küçük restoranların yerleştiği ara sokaklarla doluydu. Rina'nın en sevdiği restoran, Kyubei, buraya yakındı. İnsanlar etrafından geçerken, hızlıca balık pazarına ve lokantalara doğru giderken durdu. Çiftler dolaşıyordu, turistler dikiliyordu. Rina hafif yaz paltosunu ters yüz etti, artık kırmızı astarlı siyah bir paltosu vardı. Sürekli sağa sola saparak sokaktan aşağı yürüdü. Ana geçide döndü ve başka bir dükkâna girdi. Kapıdan geçerken bir anlığına Kaitaro'nun ten rengi yağmurluğunu görür gibi oldu. Dikkatsizce, diye düşündü ve gülümseyerek dışarı çıktı, sokağın sonuna ondan önce varmaya çalışıyordu. Şaşkın bakışlarına aldırmaz etmeden insanların arasından sıyrılı sıyrılı geçiyordu. Matsuya dükkânına o kadar hızlı girdi ki beyaz eldivenli çalışanlar kapıyı son anda açabildi. Doğruca üst kata çıkıp şık ev kadınları ve hediye arayan turistler için dizilmiş yukata* reyonunu incelemeye başladı. Katın diğer ucuna yürüyüp çatıya giden merdivenleri çıktı ve orada durup Tokyo'ya baktı. Gülümseyip boynundaki incilere dokunurken nefesini topladı.

Çatının merkezindeki Şinto tapınağına gitti ve ahşap çıtaların arasına bir tane bozuk para attı, iyice öne eğildi ve iki kez el çırttı. Ses havada yankılanırken çatının diğer ucundaki merdivenlere koştu, paltosunu tekrar ters yüz edip kırmızı bir parlamayla merdivenlerde kayboldu. Üçüncü katı

* Geleneksel bir Japon giysisi. (ç.n.)

dolaştı, bir kez daha oyuncak reyonuna gitti ve depo asansörüne bindi. Odaya Kaitaro ile aynı anda girdi, Kaitaro odanın diğer ucundan gülümsedi.

Kai yanına gelirken hem zevk hem hayal kırıklığı yaşayan Rina güldü. Kaitaro haftalık alışverişlerini yapan ev kadınlarının arasından ilerleyerek geldi. Yemek reyonunun tam ortasında buluştular.

“Hep yemek,” dedi Kaitaro gülümseyerek.

“Nasıl buldun beni? Çok hızlıydım ve paltomu değiştirdim.”

“O çok zekiceydi,” dedi Kaitaro. “Dâhiyaneydi.” Etrafına baktı ve gizlice Rina’nın elini alıp dudaklarına götürdü, avucunu dudaklarını ağızına bastırdı. “Neredeyse beni kaybediyordun.”

“Kibarlık ediyorsun,” dedi Rina.

“Gerçekten etmiyorum. Bir ara çatıdaydım, nereye gittiğini cidden kestiremedim.” Rina gülüp Kaitaro’nun omzuna yumruk attı. Kaitaro güldü, Rina ona yaklaştı, dokunmadan yaklaşabileceği kadar. Nefesinin saçma çarptığını hissedebiliyordu.

Biraz sonra insanların bakıyor olabileceğini düşünüp bir adım çekildi. Geri döndü, pasta reyonunun önünde durdular. “Kai, baksana ne kadar güzeller. Alalım mı?” Gözleri istediği pastaya takılana kadar rafı inceledi. “Bak. Muzlu çikolatalı...”

Kaitaro’nun yanında hareketsiz durduğunu ve arkasına baktığını fark etmişti ama sonra yüzünü tekrar ona döndü. Pastayı alsalar da yiyecek bir yerleri olmadığını fark edince heyecanı söndü. Eve gitmesi gerekiyordu.

“Rina, benimle kal,” dedi Kai. Önüne geçip elini tuttu; dudaklarına çarpık, oyuncu bir gülümseme yayıldı. Ruh hâlinin değiştiğini, elinden kaçtığını hissetmiş gibiydi.

“Bu yaz seninle Şimoda’ya geleyim.” Rina gözlerine bakıp başını iki yana salladı; birden, acıyla Sumiko’yu ve elle-rindeki diğer hayatları hatırlamıştı.

“Orada birlikte olabiliriz,” diye ısrar etti ama Rina tek-rar kaşlarını çattı.

“Ailem yanımda olacak.”

“Atami’de buluşuruz biz de? Rina, yüzüme bak,” diye yalvardı ama Rina bakmadı.

“Eve gitmem gerek,” dedi Rina yumuşakça ve yavaşça yürüyüp Kaitaro’yu orada, pastaların önünde tek başına bıraktı.

Kaitaro, Rina’nın gitmesini izledi ve bu hisse, onsuz olma korkusuna hiç alışamayabileceğini fark etti. Gözünün kenarıyla yemek reyonunun ucunda hareketlenme, askısıyla oynanan bir çanta gördü. Kaitaro takip etti, yürüyen merdivenleri çıkıp ana lobiye vardı. Dükkândan çıktı ve birkaç blok yürüdü, telgraf direklerinin olduğu bir sokakta durdu. Kısa yağmurların ardından kargalar siyah tellere geri dönmüştü, dikkatsiz insanların kafalarına yağmur damlaları düşürüyor ve gelen geçeni izliyorlardı.

Sokağın sonunda kahverengi deri ceketıyla Haru vardı, yemek reyonunda taktığı kasketi çıkarmamıştı. Trafik lambaları kırmızıya dönünce durup beklemeye başladı, Kaitaro ona yetişip elini omzuna koydu.

“Kai.”

“Selam.” Kaitaro gözleriyle Haru’nun çantasına işaret etti ve çantayı aldı. Ters çevirip içindeki fotoğraf makinesini çıkardı.

“İstedigini aldın mı?” diye sordu.

“Evet, şey...”

Kaitaro onun yerine başını yukarı aşağı hafifçe salladı, fotoğraf makinesinin altındaki mandalı çekti ve dolmuş filmi çıkardı. Haru onu durduramadan filme asıldı, parmakları arasında filmi şerit şerit çekti, hepsini güneşe tuttu. Bir an tereddüt etti, fotoğraf makinesinin merceğini inceledi ve makineyi yanındaki duvara geçirdi. Ayaklarına düşen cam parçalarına dikkat etmeden tekrar Haru’ya baktı.

“Bir daha beni takip etme.”

Portakal Kokusu

Rina uyandığında Şimoda'daki Waşikura'da yalnızdı. Yoşi, Sumi'yi Fuji Dağı'na kampa götürmeden önce yanına uğrayıp veda etmişti. Babası eğilip saçını okşarken örtülerin altından çıkıp uykuyla el salladığını hatırlıyordu. Ahşap storları da açmış olmalıydı zira güneşin yükseldiğini görebiliyordu, ışık ince yaz perdelerinden içeri sızıyordu. Serin esintiyi teninde hissetti ve açık pencerenin hemen ardından güneşin sesini duydu.

Gerinerek güneşin ısıttığı örtülerin arasına kaydı. Bazen yalnız kalmayı istemiyordu, bazense yalnızlıkta huzur buluyordu. Birkaç yıldır tek başına mutlu olamıyordu ancak yazın sonu yaklaşırken tekrar bütün, rahat ve huzurlu hissetmeye başlıyordu. Sato Tokyo'daydı, Şimoda'yı oldum olası sevmediği için aile evinde yalnızdı. Rina o gün kimseyle uğraşmak zorunda kalmayacağını, tek başına olacağını biliyordu.

Gözlerini bir kez daha açtı ve pencerenin önünde, deri çantasında duran Canon EOS 3500'ü gördü, Kaitaro'nun hediyesi. Atami'deki yamaçta birlikte çektikleri fotoğrafları, yaprakların arasından sızan ışığı düşündü. Kalın kabuğunu soyarken portakallardan çıkan tatlı acı kokuyu alabiliyordu, arabada oturup konuşurken arabanın çatısına vuran yağmuru duyabiliyordu, Kaitaro'nun onu sevdiğini söylerken dudaklarında dolaştırdığı parmağını hissedebiliyordu. Dirseğinden destek alarak yavaşça kalktı ve fotoğraf makinesine uzandı. Çantasından çıkardı ve ağırlığını avucunda hissetti.

Telefonun çalmasıyla saniyeler içinde yataktan çıktı ve alt kata indi; ahizeyi kaldırırken nefes nefese kalmıştı.”

“Efendim?”

“Benim.”

“Biliyorum,” dedi Rina gülümseyerek. “Gittiler.”

Koyda buluştular. Rina bahçesinden uzanan patikadan sahile inerken rüzgâr, kurumuş yosun topaklarını yerde yuvarlıyordu. Geniş, kırmızı bir şapka takmıştı ve uyumlu bir bikini giyiyordu. Yere bağdaş kurarken sırtını yamaca verdi ve kumda onun ayak seslerini duymayı beklemeye koyuldu.

“Hiç de acelen yokmuş.”

“Hepimizin evinden sahile inen özel patikası yok,” diye yanıtladı Kaitaro yanına otururken.

Rina omzunun üstünden ona baktı.

“Merhaba,” dedi.

“Merhaba.”

İkisi de gülümsüyordu.

Birlikte denize baktılar. Sahil parlak ve temizdi; su şişesi ya da plastik ambalajlar yoktu, sadece dalgaların sürüklediği dallar vardı, bazıları kemik gibi bembeyaz kalmıştı. Yalnız olsa Rina dalları toplar ve evin sobasına atardı. O gün ise Kaitaro’nun yanında oturmaktan, omuzları birbirine değerken dalgalarda dans eden güneşi izlemekten başka hiçbir şey yapmak istemiyordu.

Rina başını ona doğru eğdi, yakınlığının keyfine vardı. Üzerinden yaz kokusunu alabiliyordu pamuk gömleğinin altındaki sıcak tenini hissedebiliyordu. O da Rina’ya döndü ve dudakları gülümsemeyle kıvrıldı ama gözleri vakurdu, dik-katlıydı. Rina birden onu öpeceğini anladı. Kendisi de gülümseyerek ayağa kalktı, şapkasını suya attı ve suya doğru koşmaya başladı.

“Rina!” diye seslendi Kaitaro arkasından, oyuncu bir kızgınlıkla gülerek. Rina denize doğru giderken o da gömleğinin düğmelerini çözmeye başladı. Suyun kenarında ufak,

taşlık bir yokuş vardı; Rina taşlar ayağının altından kayarken ve suya sürüklenirken çığlık attı.

“Rina dur!” diye bağırdı Kaitaro. “Su soğuktur!”

“Şehir çocuğu!” diye seslendi Rina arkasına dönüp. Su beline kadar gelmişti ve bikinisinin üstünü ıslatmış, rengini koyulaştırmıştı.

Kaitaro’nun elleri pantolonunun düğmesine gitti. Rina hâlâ barizce alaycı bir gülümsemeye onu izliyordu. “Geliyorum,” diye seslendi Kaitaro ama Rina sadece güldü. “Gel de görelim!” diye bağırdı ve Pasifik’in derin mavi sularına dalıp ilerlemeye başladı. Kaitaro yüzmesini izledi, kendinden emin ve güçlü kulaçlarına hayranlıkla baktı. Uzaktan görünen birkaç bulut vardı. Su gölgelerde gri, güneşte maviydi. Kaitaro yokuşun ötesindeki suyun derinliğini bakarak kestirdi ve yüzeyden dalgalara daldı, Rina’nın peşine düştü. Kafasını sudan çıkardığında Rina’nın ondan uzaklaştığını ve onu derin sulara çektiğini gördü. Gittikçe dalgalarda yaz sıcaklığından sadece ufak bir esinti kalıyordu ama Rina soğuktan çekinmiyordu; Kaitaro da çekinmedi. Denizi sevdiği belliydi, akıntılarda rahat hareket edebilen ve gelgitleri bilen bir kadındı. Ondan önde gidiyordu, yavaş yüzüyordu, Kaitaro’nun ne kadar hızlı yüzebildiğini görmeye çalışıyordu. Kaitaro ayak bileğini kavradığında irkildi ve yüzerek uzaklaşmaya çalıştı ama Kaitaro bırakmadı; eli baldırına, dizine ve kalçalarına çıktı. Onu bikinisinin altından tutup kendine çekti. “Ben deniz kenarında doğdum,” dedi; su etraflarından çekiliyor ve çevrelerinden akıyordu. “Bu denizin. Başından beri berabermişiz.”

Rina bir şey demiyordu, dalgalar omuzlarına vuruyor ve boynuna çarpıyordu. Onunla birlikte sürükleniyordu, o kadar yakındı ki Kaitaro neredeyse pürüzsüz vücudunu kendi cildinde hissedebiliyordu, uzun ve solgun bacakları önünde

suyu dövüyordu. Üst dudağından bir damla tuzu yalayarak aldı ve aralarındaki boşluğu kapattı. “Şimdi anlaşıldı,” dedi ve Kaitaro’nun rüzgârdan kızaran dudaklarına baktı. “Şehir çocuklarını sevmem,” dedi ve elini boynuna dolayıp onu dudaklarından öptü.

Kaitaro titredi ve Rina’nın yüzünü tuttu, parmaklarını saçlarında gezdirdi. Onu kendisine çekerken elleri kaskatıydı. Bir su damlası boynundan aşağı yuvarlandı, Kaitaro damlanın izini takip etti, tuzu yaladı, deniz tadının altından Rina’nın tadını aldı. Elleri daha aşağı kaydı ve onu kaldırdı, Rina bacaklarını Kaitaro’nun beline sardı. Bacaklarını sıkıp onu kendine bastırırken Kaitaro’nun nefesi aksadı.

“Boğacaksın beni,” dedi nefes nefese, ikisini de dalgaların üzerinde tutmaya çalışırken.

“Öyle mi?” Rina gülümsedi, gülümsemesi parlaktı ve ona meydan okuyordu. “Hani bunu yapmak için doğmuştun?”

Kaitaro kollarını kasıp Rina’nın belini tuttu ama Rina onu omuzlarından suya bastırdı, kendinden uzaklaştırdı ve ayaklarını gövdesine yaslayıp tüm gücüyle dalgaların altına itti.

Şaşkınlıktan ve deniz suyundan boğulmadan yüzeye çıkabildiğinde Kaitaro, Rina’nın metrelerce ileride olduğunu, hızla kulaç attığını gördü. Bir an bekleyip suda dengesini buldu, sonra peşine düştü. Sahile çıkışını izleyebilmek için kafasını suya sokmadan ilerledi. Rina taşlık yokuşa geldi ve sudan çıktı, Kaitaro’nun kumda bıraktığı çantasına koştu. Ona bakıp sırtıttı ve yere çömeldi. Eşyalarını karıştırmaya başladı, gömleğini kaldırıp ıslak bikinisinin üzerine giydi, yakasını düzeltti ve düğmelerini ilikledi. Sonra Kaitaro’ya son bir bakış atıp şapkasını kafasına geçirdi ve evine giden merdivenleri çıkmaya başladı, peşinden geleceğini biliyordu.

Kaitaro giyinip evin merdivenlerini çıktığında gökyüzü kararmıştı. Ufukta fırtına toplanıyor ve bulutları midye rengine

çeviriyordu. Kaitaro bulutlara baktı ve bir saat içinde denizin üstüne gelip boşanacaklarını, yarımadayı yağmur ve sise boğacaklarını düşündü. Eve yan kapıdan girdi ve küçük bir odayı geçti. Burası Rina'nın odası olmalıydı zira yerde dergileri, kitapları, parmak arası terlikleri, sahil çantası ve bir çocuğun kırmızı kova ve küreği vardı. Salona girdi, kulağı Rina'daydı. Soluna bakınca mutfağı gördü, birden Rina da karşısındaydı, hâlâ gömleğini giyiyordu. Bikinisindeki su kumaşa geçmiş, gömleği üzerine yapıştırmıştı.

"Eşyalarımı mı çalıyorsun?" dedi Kaitaro.

"Senin olan benimdir."

"Dua et seksi olmuşsun," diye cevap verdi ve Rina güldü.

Su ısıtıcıyı kaynamaya bıraktı ve bir çay paketi aramak için buzdolabına döndü. Kaitaro kapının pervazına yaslandı ve onu izledi; zarafetine, bu ev ortamında ne kadar rahatça hareket ettiğine hayretle baktı ama yüz ifadesini okuyamıyordu. Rina kilden yapılma kaba iki kaşık çay koyarken saçı öne düştü ve yüzünü kapattı. Kaynayan suyu iki bardağa boşaltmasını izledi. İki bardağı da ağzına kadar doldurup çaydanlığa koydu, böylece iki bardak da eşit demde olacaktı ve çay artmayacaktı.

Rina ona döndüğünde hâlâ kapının pervazına yaslanıyordu, Kaitaro yanaklarının kızarmasını zevkle izledi. Rina yutkundü ve çaydanlığın durduğu tezgâha yaslandı. "Demlenedursun, ben sobayı yakayım," dedi.

"Ben yakabilirim," dedi Kaitaro, Rina kaşını kaldırdı.

"Evimizde vardı," dedi Kaitaro, kapıdan çekilip onu salona götürmesine izin vererek. Birlikte sobanın önüne eğildiler, Rina çıra ve kâğıt uzattı. Kaitaro yanındaki sepetten iki küçük, bir büyük tahta parçası aldı, en iyi yanacakları şekilde sobaya yerleştirdi. Sonra bir kibrit yakıp kâğıdın ucunu

tutuşturdu, alevlerin tahtalara ilerlemesini ve parlayıp tüm sobaya yayılmasını izledi.

“Demiştim,” dedi Rina’ya dönerek.

Rina ateşlere bakarak başını salladı. “Elinden de her iş geliyor,” dedi ayağa kalkarken. Kaitaro elini uzatınca gü-lümsedi ve cevap olarak geriye doğru adım attı. Kaitaro ka-lakaldı, Rina’nın gözlerindeki alaycı bakışlar onu hem eę-lendiriyor hem kızdırıyordu. Önünde duruyordu, hâlâ onun gömleğini giyyordu, bacakları solgun baldırlarına kadar çıp-laktı. Dudakları meydan okurcasına kıvrıldı.

“Devam et,” dedi Kaitaro çenesini kaldırarak. Rina geri adımlar atmaya devam etti, Kaitaro da adımlarını ta-kip etti, sonunda Rina’nın sırtı duvara geldi ve aralarında ıslak gömlekten başka bir şey kalmadı.

Kaitaro ıslak kumaşın altından elini sokup karnına, bi-kinisinin üstüne geldi, düğümlerini boynunun ve sırtının arkasından çözdü ve bikiniyi yere attı. Gözleri yüzüne dö-nerken elleri göğüs uçlarını buldu, arzuyla titredı ve on-ları sertçe sıktı. Rina nefes verdi, Kaitaro dudaklarını onun dudaklarına yapıştırdı, bir sonraki nidasını yuttu. Tekrar aşağı, aşağı, göğüslerine indi ve göğüs ucunu ağzına çekti, onları gömleğinin üzerinden emmeye başladı. Rina altında gerindi, onu kendisine bastırırken tırnaklarını kafa derisine gömdü, artık gülmüyordu. Onu duvara yaslarken nefesleri birbirlerine karıştı. Kaitaro onu dudaklarından öptü ve el-lerinin üzerinden çekildiğini hissetti. Karşı koyarcasına ona sokuldu ve bikinisinin altını çekip çıkarmış olduğunu fark etti, bikiniyi yerde yatıyordu. Kaitaro bir anlığına nefes al-mayı unuttu ve Rina’nın bacaklarını açıp öne çıktı, onu kal-dırdı, kendini ona bastırdı; Rina’ysa boynunu öpüyor, yalı-yor ve ısıırıyordu.

Kaitaro elini bacaklarının arasına kaydırdı, kayganlığı ve sıcaklığı yüzünden neredeyse kendini kaybediyordu. Haftalarca, aylarca Rina'yla birlikte olmanın hayalini kurmuştu; yeni serilmiş çarşaf lar üzerinde birbirlerini yavaşça ayarttıklarını, kalçalarını yalarken alacağı tuzlu karamel tadını, ona güçl ükle nefes alabileceğ i zevkler yaşatmayı hayal etmişti ama şimdi parmakları vücudunun sıcaklığının içine kayarken tek düşünebildiğ i içinde olmaktı, aralarında tenlerinden başka bir şey kalmayana kadar tüm vücudunu ağızıyla gezmekti. Titreyerek gömleğinin iki üç düğmesini açmıştı ki Rina ellerini durduran sözleri söyledi.

“Hazır değ ilim,” diye mırıldandı Rina.

Kaitaro alınlarını birbirine yaslayıp derince nefes alıp verdi. Oysa o kadar ıslaktı ki ona inanmak istemiyordu ama mecburdu, durdu. Sıcak nefesini yüzünde hissederken kanı damarlarında kaynıyordu. “Şaka,” diye fısıldadı Rina, Kaitaro'nun boynundan kulağ ına doğru ufak öpücükler kondurarak. “Şaka! Şaka yaptım.”

“Komik değ ildi,” dedi Kaitaro nefes vererek ve gömleğ i düğmelerinin ortasından tutup iki yana çekti.

“Yavaş!” diye ciyakladı Rina ama kalan düğmeler etrafa saçıldı, yere dağıldı.

“Umurumda değ il,” dedi Kaitaro kendini ona bastırarak. Elleriyle kumaşı aralarından çekti ve çıplak göğüsleri ortaya çıktı; diri ve sıkılardı, göğüs uçları saten gibi yumuşak ve koyuydu. Onu öpmek için sımsıkı tutarken havaya kaldırdı, kendini ona tamamen açana kadar bacaklarını araladı. Rina inledi ve bacaklarını beline sardı. İçine girene ve onu doldurana kadar ona sımsıkı sarıldı. Kaitaro hareket etmeye başlarken içinden elektrik gibi bir zevk akımı geçti. Kulağ ını, yanağ ını, dudaklarını öperken bir ritim oturtuyordu. Sonunda göğüs uçlarının tadına varabiliyordu ve

keskin inlemeleri içine daha sertçe girmesine sebep oluyordu. Rina ona yaslanarak titredi ve Kaitaro'nun dudakları çenesinin altındaki, nabzının fırtına gibi attığı noktayı buldu. Kaitaro hayal meyal Rina'nın tüm vücuduna bakmak, her yerini keşfetmek istediğini hatırladı ama o anda hissettikleri bile ona fazla geliyordu. "Durmamı istersen söyle." Sesi boğuk çıkıyordu, kendisi gibi değildi. "Asla," diye fısıldadı Rina ve Kaitaro bacaklarının beline daha sıkı sarıldığını hissetti; onu daha derine çekiyordu. Rina'ya sürtünmek ona gittikçe daha fazla zevk veriyordu. Kısa süre sonra kendini kaybetti ve kendisini ona tekrar tekrar çarpmaya başladı, sonunda ikisi de adeta parçalarına ayrılarak zirveye ulaştı ve inlemleri çığlıklara dönüştü.

Birbirlerine dolanmış hâlde, ter içinde yerde yatıyorlardı. Rina, Kaitaro'nun kollarına kıvrılmıştı, başını göğsüne yaslamıştı ve hızla çarpan kalbini keyifle dinliyordu. Yavaşça başını çevirdi ve ona gülümsedi, elini sırtında dolaştırmasını, parmaklarının kalçasına kaymasını ve oyuncu bir edayla sıkmasını seviyordu. Ona bakmak için göğsünde yüzüstü döndü. Kaitaro gözlerini açtı ve küçük, meraklı bir gülümseme yüzüne yayıldı, elini uzatıp Rina'nın kaşlarını, elmacık kemiklerini, dolgun üst dudağını okşadı. Ona gülümseyen Rina başparmağını öpüp hafifçe ısırıldı.

"Beni seviyorsun yani, öyle mi?" diye sordu, Kaitaro yavaşça ve kendinden emin bir şekilde başıyla onaylarken hazla doldu. "Tokyo'da çok kadın oldu mu?" diye sordu ve gözlerindeki ışıgın yumuşayıp solmasını izledi.

"Senin gibisi olmadı," dedi.

"Ya Hokkaido'da?" diye sordu Rina, gözleri yüzünde geziniyordu. Uzanıp burnunu ve kaşlarını çattığında ortada oluşan kırıksıklığı öptü.

“Bir tane vardı,” dedi Kaitaro. “Ama onun için bile orada kalamazdım.” Rina yan yattı, koltuk altına girdi ve ona baktı. Kaitaro elini sırtında dolaştırdı, onu kendine çekti. Rina, ona bakışını seviyordu. Odaklanmasını ve tek kişi olmuşlar gibi aklını okuyan bakışını seviyordu. Kaitaro onu izlerken gülümsedi. “Sor hadi,” dedi.

Rina elini kaldırıp yüzüne dokundu, parmaklarını yanağında dolaştırdı. “Bu kız babanı biliyor muydu? Anneni ya da?”

“Birazını,” dedi Kaitaro sessizce. “Evden kaçtığımı biliyordu.”

“O senin hatan değildi,” dedi Rina. “Kendini kurtardın,” diye ekledi ve Kaitaro’nun ikna olmamış bakışlarını bir öpücükle yumuşattı. “İstedğin gibi yaşamak zorundaydın.”

“Annemle babamı anlamıyordum,” dedi Kaitaro yavaşça. “Annemi hayal kırıklığına uğrattım ama neden gitmedi?”

Rina onu dokunuşuyla yatıştırmaya çalışır gibi ellerini saçında gezdirdi.

“Ondan nefret ettiğim zamanlar oldu... Bunu anlar mısın Rina?”

Rina kollarında başını salladı ama bir şey söylemedi, devam etmesini bekledi.

“Kendisini... İkimizi de babamdan kaçırabilirdi. Ama... Beni suçladı.” Dudakları sıkıca kapandı ve bakışları aşağı kaydı.

“Onlara hem sevgi hem nefret besliyordun,” dedi Rina sonunda. Dirsekleri üzerinde doğrulup ona baktı, yanağına bir öpücük kondurduğunda Kaitaro gözle görülür şekilde gevşedi. “Bu da gayet makul,” dedi Rina, Kaitaro’nun şüpheli bakışlarına gülümseyerek.

“Bence annen seni serbest bırakmış Kai.” Rina yavaşça Kai’nin ensesindeki saçları okşadı ve çekti, ten tene yatabilmek için ona sokuldu. “Senin yerin orası değilmiş,” dedi kollarını ona sararak. “O da sana gitmen için izin vermiş. İstersen hâlâ onunla iletişim kurabilirsin, aranızı kapatabilirsin,” diye ekledi. Alnını alnına dayadı, aralarındakini özel şekilde hissedebiliyordu: Ona ulaşmıştı ve keyfi yerine geliyordu.

“Cidden başka kimseye anlatmadın mı?” diye ısrar etti Rina. Kaitaro sessizce gülerek başını iki yana salladı. “Tokyo kızları bu hikâyelere gelemes,” dedi, Rina gözlerindeki hayret dolu ifadeye gülümsedi. Kaitaro onu sırtının üzerine yatırdı, üstüne çıktı, yanağından dudaklarına öperek ilerledi. Rina yüzünü Kai’nin boynuna gömdü; kendini, ellerinin vücudunda dolaşmasının zevkine bıraktı. Durduğunda hafifçe kulağını ısırdı. Omzunun üzerinden bir şeye bakıyordu.

“Şu ne?” diye sordu Kaitaro.

Rina arkasına döndü ve gülümsedi. “Ne olduğunu biliyorsun, polaroid fotoğraf makinesi.”

“Ne zaman...”

“Atami’deki günümüzden sonra,” dedi Rina. “Bana verdiğin makineyi çok sevdim. Sumiko’ya da oynayabileceği bir şey almak istedim.”

“Sana verdiğimi ne yapacaksın?” Rina, Kaitaro’nun ciddi ifadesine gülümsedi.

“Sumi’yi kıyıda fotoğraf çekmeye götürmeyi düşünüyordum,” dedi parmaklarını göğsünde gezdirerek. “Burada çok kalmayacağız ama koyda oynayabiliriz ve deniz kenarında fotoğraflarını çekebilirim.”

“Yeni bir proje mi?” diye sordu Kaitaro alçak sesle ve Rina başını sallayarak onayladı. Yüzünde gördüğü memnuniyetten zevk alıyordu.

“Ben de gelebilir miyim?” diye sordu Kaitaro. Gözlerindeki tereddütten bunun onun için ne kadar anlamlı olabileceğini anladı Rina, kendisi için de bir o kadar anlamlı olacaktı.

“Evet,” dedi Rina, gözlerinin şaşkınlıkla açılmasını izleyerek. “Şimdi kalkmama yardım et, yemek hazırlamam lazım.”

“Yemek mi?” diye sordu Kaitaro. Rina’ya uzandı, boyununu ve ağzının köşesini öptü.

“Önce gerçek yemek,” dedi Rina ve onu itip hızlıca ayağa kalktı. Elinin ayak bileğini kavradığını ve baldırlarını okşadığını hissetti. “Yapma!” diye azarladı ama sesinde kızgınlık yoktu. Kaitaro’nun üzerinden adım attı, gömleğini yere düştüğü yerden aldı ve üstüne geçirip mutfğa gitti.

“Özel bir şey yapıyorum,” dedi Kaitaro’nun arkasına geldiğini hissedince. Lavaboda midyeleri yıkıyordu, bütün kum lavabonun dibine çökmüştü. Balıkçının midyeleri sarıldığı gazete bir köşede nemli ve buruşuk hâlde duruyordu. Kaitaro önce ensesini, sonra çenesini öperken Rina gülümserdi. Ona sarıldığını ve kollarının sıkılaştığını hissetti, onu kaldırıp ayaklarını yerden kesti. Rina güldü. “On dakika bekle!” dedi. Kaitaro geri çekilirken Rina hemen elini yakaladı. “Hayır hayır...” deyip onu kendine geri çekti. “Gitme.” Çenesini omzuna yasladığını hissetti ve ona dönüp yanındaki sakalları öptü. Yanında duran İtalyan makarnasına ve erkenden hazırladığı sarımsak, biber ve yeşilliklere baktı.

“Yardım edeyim,” dedi Kaitaro, Rina başını iki yana sallayınca güldü.

“Yapabilirim,” dedi. “Makarna yapabilirim.”

Rina midyeleri ayıklamayı bıraktı ve bir parmağını Kaitaro’ya doğrulttu, bakışları ciddiydi. “Öyle *düz* makarna değil.”

Kaitaro, Rina’nın kaldırdığı elini tuttu ve öptü. “Biliyorum... İyi makarna. İyi makarna da yapabilirim.”

“Al dente yapabilir misin?” diye üsteledi Rina ama Kaitaro sadece güldü. Ellerini kaldırıp teslim oldu ve geri çekildi. Rina biberi ve sarımsağı soteledi, ocağın üzerinde soğumaya bıraktı. Erişteleri tavaya tam koymuştu ki Kaitaro mutfağa döndü.

“Bu gece bir ara yemek istersen bana uyar,” dedi Rina. “Buzdolabında beyaz şarap var,” dedi, hâlâ arkasında olduğunu hissedebiliyordu.

“Benimle gel.”

Rina dönünce Kaitaro’nun arkasında bir şey sakladığını gördü ve uzattığı elini tutarak onu kendisine çekmesine izin verdi. Yaklaştığında, öpecek kadar yaklaştığında Kaitaro polaroid kamerayı çıkardı.

“Olmaz!” diye çılgık attı Rina, Kaitaro’yu itip salona kaçı. “Yakın çekime hazır değilim!”

“Muhteşem görünüyorsun.”

“Bıraksana ya! Pis!” Kaitaro’nun bileğini tutmasıyla ciyakladı, onunla boğuşmaya başladı, sonunda Kaitaro ateşin yanındaki deri koltuğa oturup Rina’yı da kucağına oturttu.

“Saçımda kum var.”

“Çok güzelsin.”

“Ver şunu,” dedi Rina ve Kaitaro’nun kafasının üzerinden fotoğraf makinesine uzandı.

Kaitaro bir kolunu beline dolayıp onu kucağına indirdi. “Doğru dur!” Yavaşça burnunu burnuna sürttü. “Yoksa yatırım dizime, görürsün.”

Rina gülerken kamerayı kaldırdı ve fotoğrafını çekti.

“Versene ya,” dedi Rina, Kaitaro fotoğraf makinesini verdi. “Şöyle tutacaksın,” dedi ve kolları beline sarılırken gülümsedi.

Birlikte merceğe baktılar ve gülümsemeleri mutluydu. Onlar gülerek, fotoğraf makinesini kapmaya çalışarak fotoğraf üstüne fotoğraf çekerken boş, siyah kareler yere saçılıyordu. Sonunda Kaitaro, Rina'yı kollarında döndürüp öptü. Rina tam ağızları birbirine dayalıyken gülümsedi ve o sırada mutfaktaki küçük alarmdan üç keskin bip sesi geldi.

“Benimle kal,” dedi Kaitaro. Elleri belindeydi, onu yanında tutuyordu ama tutuşu yumuşak ve gevşekti. Rina eğilip yerdeki fotoğrafları topladı ve tekrar kollarına yerleştirdi. Kucağına oturup fotoğrafları karıştırdı, birlikte gülüşüp fotoğraflar hakkında tartıştılar ve hangilerini saklayacaklarına karar verdiler. Rina iki tanesini kendisine ayırdı ve kalanını masaya koydu.

Kaitaro bir anda endişeli görünmeye başlamıştı. “Dikkatli olursun, değil mi?” dedi. “Kimse görmesin.”

“Bizi güvende tutarım, merak etme.”

“Söz mü?” diye sordu Kaitaro bir kez daha öperek. Yüzünü ellerinin arasına aldı ve Rina gözlerine baktı. Önce Rina, sonra Kaitaro gülümsedi. “Söz,” dedi Rina.

Yansıma

Kaitaro otel odasının penceresinin önünde duruyordu. Komodininde duran çağrı cihazı öttü, iş yerinden bir mesajı vardı ama Kaitaro duymazdan geldi. Rina'yı Şimoda'da bırakalı saatler olmuştu ama uyumayacağını biliyordu. Gökyüzüne baktı, semanın mürekkep gibi yayılıp gittiğini düşündü ve camı açıp dışarı uzandı. Altında uzanan kaldırım, akşamın karanlık ıslaklığıyla ayna gibi parlıyordu. Sahildeyken gördüğü bulutlar sözlerini tutmuştu ve Kai şehrin yağmur oluklarından taşan suları duyabiliyordu. Motelinin iki yanındaki binalara, tepeleri kaplayan saunalara ve pansiyonlara baktı; gözleri, sahile ve iskelelere inen sokak lambalarını takip etti. Limandaki yatlar dalgalarla inip kalkıyordu. Arka lambaları karanlıkta ışık saçıyordu.

Cebinden kibrit kutusu çıkarıp önündeki masaya koydu. Önündeki küçük, metal çöp kutusunu da masaya aldı. Hâlâ akşam vakti Rina'nın verdiği montu giyiyordu. Kumaşta Rina'nın silik izleri vardı, dokunuşu gibi. Masanın çekmece-sindeyse günler önce ondan bahçede aldığı mendil vardı. Kaitaro kumaşı bir an yüzüne kaldırdı, sonra kibrit çakıp ipeği tutuşturdu ve alevlerin mendili sarmasını izledi. Mendili yavaşça çöp kutusuna bıraktı. Cebinde polaroid fotoğraflar vardı.

Çoğunu Rina'ya bırakmış ve onları iyice saklayacağına söz verdirtmişti ama üç tanesini kendine almıştı. Birinde kucağında oynuyor ve gülüyordu, birinde sobanın önünde oturuyor ve onun gömleğini giyiyordu. Fotoğraflara bir süre baktı, parmak uçlarıyla kâğıtların dokusunu hissetti. Onun için çok değerli, çok kıymetlilerdi ama aynı zamanda

Sato'nun ihtiyacı olan delillerdi. Fotoğrafları kaldırdı ve teker teker ateşe attı; plastiğin kabarıp filminden ayrılmasını, görüntülerin çatlamasını ve erimesini izledi. Ateşi yellerken sıcaklığı yüzüne geliyordu. Cildinden Rina'nın kokusu yükseliyordu. Çantasından sigara çıkardı, yaktı ve yavaşça nefes çekti içine. Rina sigaradan nefret ettiği için onun yanında hiç içmiyordu, bırakmaya çalışıyordu ama bu son sigaranın nikotini ciğerlerine sinerken nefesini verdi ve dumanın havada dağılmasını izledi. Nadir bir zevk.

Sonunda sigarayı da çöpe attı ve ateşi bir şişe suyla söndürdü. Kâğıt kararıp kendi içine kıvrıldı; Kaitaro çöp kutusunu pencerenin önüne koydu. Duman dalgaları havaya yükseldi, birbirine girdi; üstlerinde ay yükselmiş, koy ve yaz semalarının üzerinde parlıyordu. Yağmur havayı temizlemişti, ileride Atami'nin ışıkları seçiliyordu.

Sumiko

Ayakkabılar

Annemin gençliğini hayal etmekte hep zorlanıyorum. Ne zaman onu düşünsem zihnimde sadece annemin imgesi canlanır, başkasını getiremem. Peki siz hiç anne babanızın gençliğini düşündünüz mü? Yeni tanıştıkları ve sadece kendileriyle ilgilenen, karşılındakini düşünmeyen insanlar oldukları ve farklı hayatlar sürdükleri zamanları... Annem bensiz bir hayat sürdü. Onun farkı bunu ben doğduktan hem önce hem sonra yapmasıydı.

Anneme dair düşünceler yıllarca aklımdan çıkmadı. Sürdüğü hayata geri döndüm hep. Hâlâ bıraktığım izleri takip edersem, onlara farklı bir açıdan bakarsam annemi görebileceğimi hissediyorum: çalışan genç bir kadın, âşık bir kadın, doğru şeyi yapmaya çalışan bir anne... Hayatındaki bir sürü şey benim hiç ulaşamayacağım kadar uzak, kendine sakladığı olaylarla dolu. Yine de eğer yaşasaydı belki bir gün onları benimle paylaşırdı ve birbirimize annelerle kızların birbirine baktığı gibi bakabilirdik diye düşünmeden edemiyorum.

Geriye pek bir şey kalmadı. Çocukken bütün eşyalarını saplantılı gibi sakladım, aile mihrabımızdaki fotoğraf gibi alınacaklarından korkuyordum. Yine de ondan kalma bir şeyim var, bana verdiği bir şey: anı defterime koyayım diye verdiği, Hokkaido'dan bir uçak bileti. Başka şeyler de vermişti. Bir gün baumkuchen, ağaç pasta getirdiğini hatırlıyorum; katman katman hamur ve hem beyaz hem bitter çikolatadan yapılan, huş ağacı kütüğüne benzeyen bir pasta. Muhteşemdi. İlk gördüğümde ağacın dalı sanmıştım ama içinde sünger gibi katmanlar vardı ve annem tadının çok güzel olduğunu söyledi. "Diline güneş ışığı gelmiş gibi," demişti

Çünkü Hokkaido tereyağıyla yapıliyormuş. Baumkuchen'i ol-
dum olası severim ama sevgim bu pastayla mı başladı emin
değilim. Tabii oturup yedik, o yüzden ne iz kaldı ne başka
bir şey, bakıp ne olduğunu anlamak mümkün değil.

Boşanmaları sonuçlandığında annem büyükbabamla ve
benimle yaşamaya geldi. Bizimle sadece birkaç ay kaldı ama
uçak bileti o zamandandı, yaptığı kısa bir seyahattendi. Ma-
ceraya atıldığını söylemişti, Şinagawa'da evimizi bulması gibi,
benim için önden gidip yeni bir ev arayacaktı. Hokkaido'nun
ikimiz için de çok özel bir yer olacağını ve beni oraya götü-
receğini söylemişti ama tabii ki götüremedi.

Öldüğü zaman, büyükbabam annemin hayatından ka-
lanları bana getirdi. Bütün eşyalarını eve taşıdı ve Meguro'da
büyüdüğü odaya koydu, benim odamın yanındaki odaya.

Çocuk hâlimle bile bir sürü şeyin eksik olduğunu anla-
mıştım; hiç kitap yoktu, hiç fotoğraf yoktu, hiç fotoğraf ma-
kinesi yoktu. Sadece birkaç kıyafeti, ayakkabıları, kâğıda sa-
rılı resmî kimonosu, küçük takı kutusu, kaligrafi fırçaları ve
son olarak kokusuyla dolu paketler... Paketi 100 yene satıl-
an, rahiplerin tapınaklara girmeden önce arınmak için sü-
ründüğü ve rengini kahveden alan pudra... Annemin cil-
dinde bu kokuyu alarak büyümüştüm, o yüzden kokuyu
erkeklerle ya da tapınaklarla bağdaştıramıyordum. Sadece an-
nem ve Şimoda'daki evimizin yukarısındaki çam ormanı...

Uzun süre bunlar tek varlıklarım oldu, hepsine gözüüm
gibi baktım. Büyüdükçe onları gizli gizli ziyaret eder oldum,
büyükbabamın beni görmemesine dikkat ettim çünkü ağla-
yıp olay çıkarmazsam orada olduklarını unutacağını ve on-
ları tutmama izin vereceğini düşünüyordum.

Yurie Kagaşima annemin cinayet dosyasını verdiğinde
içindekilerle saplantılı hâle geldim. Tüm kâğıtları yemek
masasına yaydım, büyükbabamın kahvaltısını ettiği ve işten

önce bana gazete kupürleri kestiği masayı doldurdum. Yine de deliller ve ayrıntılar aklıma yerleşirken ben hep annemin eşyalarına dönüyordum. Odasından beni çağırıyorlardı, sonunda gardırobun kapaklarını açmış ve halıya diz çökmüş buluyordum kendimi.

Annemin ayakkabılarını hep sevdim. O gün son meskenlerinde yatan ayakkabalara bakarken her birinin ne kadar zamansız olduğunu düşündüm, sanki benden sonra bile orada duracak gibiydiler. Ayakkabılar dolabın içindeki metal bir rafa diziliydi, yaşarken annem de ayakkabılarını böyle dizerdi. Annem liseden üniversiteye, üniversiteden yetişkinliğe geçtikçe, değiştikçe ayakkabı koleksiyonu da sürekli değişmişti; eski çiftler arkaya kaldırılmış, yeni çiftler öne konmuştu ama o gün koleksiyon durağan hâldeydi, artık değişmiyordu. Annemden geriye kalan her şey Meguro'da kalmıştı, benim gibi.

Hayattayken bile ayakkabılarına hayrandım. Onları nerede giydiğini merak ediyordum: ucunda gümüş altın kurdele olan siyah ayakkabı, topuğu delik olan beyaz koşu ayakkabısı, bir stajyer avukatın giyeceği gibi kalın ve lacivert topuklu ayakkabı ve benim en sevdiğim; parmak uçları açık, koyu kırmızı, bileklere dolanan kayışları olan, kısa topuklu ayakkabı. Çocukken bunları giymeyi denerdim. Ucuna biraz kâğıt tıktırırsam ayağımı sokabiliyordum ve kayışları bileklerime bağlayınca yürüyebiliyordum. İçindeki deride bir çatlak var, annemin ayağının izi. Bu ayakkabıları ikimiz de çok seviyorduk.

Gardırobun önünde eğilmiş dururken yine koyu kırmızı ayakkabalara uzandım. Ölmeden bir sene önce aldığı, en sevdiğimiz ayakkabılar... Birlikte geçirdiğimiz son yaz Şimoda'da akşam yemeği yerken bunları giymişti, arabasını Atami'ye sürerken de bunları giymişti. Ve o sonbahar, Tokyo'ya döndüğümüzde, Meguro'da büyükbabamı ziyaret etmeye

gittiğimizde... Yerde oturdum, çocuk gibi bağdaş kurdum ve ayakkabıları yüzüme götürüp kâfur kokusunu içime çektim, o akşamı düşündüm.

Eve varır varmaz annem kırmızı sandaletlerini antredeki ayakkabı rafına koymuştu, ben de hemen oradan almıştım, annemle büyükbabam aşağıda çay yaparken ayakkabılarla üst kata koşmuştum. Halıya oturmuş ve yeni, beyaz üstüne pembe şakayık işlemeleri olan elbisemin eteğini kaldırmıştım. Sonra yere uzanmıştım, tavandan düşen toz tanelerine bakmıştım. Kapının önünde annemin elbisemle uyumlu olsun diye aldığı pembe bale ayakkabıları vardı ama o akşam annem olmak istiyordum. Tıpkı onun gibi olmak istiyordum ve aramızdaki farkın çocuk olmamdan kaynaklandığını biliyordum.

Kırmızı ayakkabılarını elime aldım, sıkı dikişlerin üzerinde parmağımı gezdirdim, derinin ipeksi dokusunu hissettim. Sonra ayağa kalktım ve ayakkabıları ayağıma geçirdim. Ayağım yarısını ancak dolduruyordu ama aynanın karşısında kendime bakınca ayakkabılar benimmiş gibi görünüyordu. Sırayla ayaklarıma eğildim, kayışlarını iyice bağladım. Görünüşümü sevmiştim; daha uzundum ve bacaklarım daha zarif, daha endamlıydı. Leydi olabileceğimi düşündüm, kırmızı ojeli ve kırmızı ayakkabılı bir leydi.

Büyükbabamla annemin koridora girdiklerini duydum, konuşmaları fısıltılarla başlamıştı ama sesleri yükseliyordu. Ben kendime bir sağdan bir soldan bakarken kapı zili çaldı. Büyükbabam sesini yükseltip bağırdı. Annemin kapıya doğru gittiğini duydum, büyükbabamdan uzaklaşıyordu.

“İzin vermem Rina,” dedi büyükbabam. “Bu evde olmaz.”

“Sumi!” diye seslendi annem. “Neredesin?”

Bileklerime, sıkıca ve simetrik şekilde bağladığım kayışlara baktım. Hiçbir şeyi bu kadar iyi bağlamamıştım.

“Sumi! Ayakkabılarımı çıkar da aşağı gel. Bir arkadaşımız sana merhaba demek istiyor.”

Aynada yüzümü buruşturdum. Yere oturup özenle bağladığım kurdeleleri çözdüm. Antrede beni bekleyen sıkıcı bale ayakkabılarımı düşündüm ve merdivenleri inmeye koyuldum. Büyükbabam kapının önünde duruyordu, öfkeden suratı kızarmıştı. “Benim evimde olmaz dedim,” dedi tekrar.

“Evinden gideriz o zaman Yoşi,” dedi annem. Merdivenleri inip kırmızı ayakkabıları anneme verdim, o da bale ayakkabılarımı bana verdi. Sonra ön kapıyı açtı ve güneşe çıktı, bahçede bekleyen arkadaşına doğru gitti. Yazın bana dondurma alan arkadaşıydı. Ben annemin peşinden giderken adam bize döndü ve gülümsedi. Gülümsemesini sevmiştim.

Rina ve Kaitaro

Oyuncak Bebekler

Rina poşetlerini bir eline aldı, diğer eliyle kapının sürgüsünü şekti. Kapının önünden bile Sumiko'nun büyükbabasıyla oynarken gülüşmelerini duyabiliyordu. Daha sonbahar olmasına rağmen Yoşi şimdiden Rina'yı Kızlar Günü* hakkında sıkıştırıp duruyordu, seneye nasıl kutlayacaklarını soruyordu. Sürekli Rina'nın hâlâ evde tuttuğu hinamatsuri bebeklerinden söz açıyor, ne zaman Sato'nun Ebisu'daki evine götüreceğini soruyordu. Tüm bunlar Rina, Kai'nin Meguro evine uğramasına izin verdikten birkaç gün önce başlamıştı, Rina sadece bir arkadaşı olduğunu söylediyse de Yoşi inanamamıştı. O zamandan beri memnuniyetsizliği aralarında bir gerilim yaratıyordu, Rina gerilimin bir şekilde eyleme dökülmesini bekliyordu. Belki de Yoşi bebekleri depodan çıkartmıştı. Bu Sumiko'nun heyecanını da açıklardı.

Rina anahtarını kapıya yerleştirip içeri girdi ve poşetlerini kapının yanına bıraktı. Ayakkabılarını çıkarıp terliklerini giyerken aynada kendini gördü. Ayna çocukluğundan beri orada asılıydı, o daha yokken bile vardı, o zamanlar annesinin evindeydi. Eve giren çıkanı yansıtıyor, ailelerinin tarihini kaydediyordu. Normalde Rina paltosunu asar ve bir daha bakmadan içeri geçerdi ama o gün gördüğü bir şey durmasına sebep oldu: Rina kendisini aynada hep tanırırdı. Her yaşında, her ruh hâlinde kendisini olduğu gibi görebilirdi ama o gün aynaya bakarken yüzünün yarısı yansımanın dışında kalıyordu ve Rina kendisine benzemiyordu. Bir anlığına donup kaldı; tanıdığı kişiyi, aldığı kararların sonuçlarıyla yaşamaya hazır kadını görmeye çalıştı. Gözlerini

* *Hinamatsuri*, Oyuncak Bebek Festivali de denir. Japonya'da her sene 3 Mart'ta kutlanan bir gündür. (ç.n.)

kapadı ve aynada bir şey arayan bakışlarla geri açtı ama camın tıraşlı kenarında sadece kaybolan kendini gördü. Kendisi de ondan önceki bütün kadınlar da kapıdan sızan soluk akşamüstü ışığına doğru gidip kayboluyordu.

Duvar saatinin sesiyle Rina korkup olduğu yerde sıçradı ve birden koridordan koşarak Sumiko geldi. “Anne anne! Gel bak!” dedi ve Rina’nın elini tuttu. Terliklerini ayağına geçiren Rina kızının peşinden salona girdi ve aklından geçenlerin gerçek olduğunu gördü: Yoşi gerçekten bebekleri çıkartmıştı. Bodrumda duran merdiven şeklindeki siyah, ahşap stantlarını bile salona kurmuştu. En tepede imparator ve imparatoriçe; onların altında leydiler, müzisyenler, vezirler ve en altta korumalar vardı. Babası yerde oturuyor ve leydilerin ellerindeki yelpazelerle samurayların küçük kılıçlarını yerleştiriyordu. Geri çekilip eserine baktı, Rina da babasının ne kadar ince çalıştığına hayret etti. Eskiden annesinin aldığı açık turuncu, yeşil ve beyaz pastadan düğün hediyelerine kadar her şey eksiksizdi zira bebekler sadece imparatorun taht odasını değil aynı zamanda düğünü temsil ediyordu. Tüm genç kızların hayali ve görevi. Rina arkasını döndüğünde küçükken Yoşi’nin ona okuduğu Başo antolojisini gördü, eskiden Sumi’ye de şiir okumuştı. Şiirlerden biri aklına geliverdi: *Bu kapının ardında / Şimdi çime gömülü bir nesil / Onlar da kutlayacak / Oyuncak Bebek Festivali’ni.*

“Onu böyle şımartmamalısın Otosan*,” diye itiraz etti Rina, babasına bakarak. “Şimdi ne ağzı susacak ne bebekleri kaldırtacak.” Sumiko yere, Yoşi’nin yanına oturmuştu. Annesinin itirazlarını dinlemek yerine İmparatoriçenin küçük kimonosunun on iki katmanını sayıyordu, ipek elbise-den çıkan porselen ele dokunuyordu.

“Bunları da eve götürmelisin Rina,” dedi Yoşi. “Kızlar Günü’nü Ebisu’daki o küçük oyuncak setiyle kutlamaya

* Babaya karşı saygılı hitap biçimi. (ç.n.)

devam edemezsiniz, bunun yanında o hiçbir şey.” Kendi setine baktı, nesillerdir Saraşıma kızlarını kutlamak için biriktirilmiş bebekler sıra sıra yükseliyordu. Rina dudağını ısırdı ve başıyla onayladı, babasıyla tartışmaya girmek istemediği her zaman yaptığı gibi. “Ebisu’da yerimiz yok,” diye mırıldandı ama Yoşi duymadı. Sorun babasının haklı olmasıydı; bu Sumiko’nun mirasıydı ve Kızlar Günü’ne bayılıyordu. Okuldaki, arkadaşlarının evindeki oyuncak bebek sergilerini görünce hep heyecanlanıyordu ve adaların ötesindeki ailelerin kendi bebeklerini çıkardıklarını düşünmeyi seviyordu. Rina’nın Ebisu’da kurduğu küçük sete çok değer veriyordu. Şimdi bile her 3 Mart’ta Sumiko koşarak Osamu ve Rina’nın yatak odasına gelirdi. Hazırlanacak zamanları olmazdı; sadece koridordan gelen ayak sesleri ve küçük bir beden odaya dalıp kendini yatağa atarken oluşan hava akımı... Sumiko aralarındaki battaniyeyi kaldırır ve sürünerek aralarına girerdi. “Anne! Baba! Hazır mı? Bebekler hazır mı?” diye sorardı ve Rina onu gıdıklayıp battaniyeye sararken kahkaha atardı. Osamu da gülerdi, uzanıp Sumiko’nun saçlarını okşardı. Kendi ailesiyle hiç böyle anlar yaşamamıştı. Bu konuyu hiç açmazlardı ama Rina anlardı, bu yüzden Osamu’nun böyle anlarda yaşadığı geçici yumuşamaları daha da değerliydi. Artık Rina o zamanları, gözlerinin kızlarının üzerinde buluşmasını özlemle hatırlıyordu çünkü aralarındaki şeyin değerini o zaman açıkça görebilmişti. Birlikte kızlarına, solgun cildine, uzun ve siyah kaşlarına, kahverengi gözlerinin parıltısına bakarlardı ve bir daha asla bu kadar özel ve saf bir şey yaratamayacaklarını anlardı.

“Kızlar Günü ta Mart’ta Otosan. O zaman gelir alırım.” Yoşi bir anlığına bebeklerle oynamayı bırakıp kızına baktı. “Şimdi götür,” dedi. “Evin Ebisu, kocan Ebisu’da. Mart ayına kadar değişecek değil ya?”

Hayal Dünyası

Rina merdivenlerde arkasında Kaitaro'yu hissedebiliyordu. Binanın üst katlarına çıkmanın tek yolu merdivenlerdi; ne yürüyen merdiven vardı ne de asansör. Çıkarken eteği bacaklarına sürtündü, beton üzerinde topuklu ayakkabılarının sesini dinledi. Bunu çok düşünmüştü: Kaitaro nerede yaşıyordu, onunla değilken nerede oluyordu? Birlikte olmak git-tikçe zorlaşıyordu. Oyuncak bebek meselesinden beri Yoşi bu durumu tasvip etmediğini daha açık şekilde gösterir ol-muştu. Artık Sumiko'ya bakmayı reddediyordu, bu yüzden Rina'nın kaçması neredeyse imkânsız hâle gelmişti. İnsan içinde dikkatli olmaları gerektiğini Kai de söylemişti. Hiç ona çok yakın durmuyor, elini okşamıyor, yüzüne dokun-muyordu. Şimoda'dan beri onu öpmemişti. Rina çaresizlik-ten bir iki saatliğine Love Ho'ya gitmelerini önermişti ama Kai istememişti. Onu buraya, evine getirmek istemişti.

Metro yolculukları boyunca Rina eve varıp nihayet yal-nız kaldıklarında ne olacağını düşünmüştü. Dokunuşunu hatırlıyordu, birlikte yüzerken ve denizde öpüşürken kol-larıyla bacaklarının nasıl hissettirdiği aklındaydı. Her şeyi hatırlıyordu ama metroda direğe tutunurken ona dönmedi. Öylece ayakta durdu, aralarına münasip bir mesafe koymaya dikkat etti, Asakusa'ya varana kadar.

Kaitaro arkasından kolunu uzatıp kapıyı açtı ve ceketi Rina'nın koluna sürtündü, önden onu eve buyur etti. Rina doğruca mutfığa girdi. Duvara dayalı bir ocak ve ocağın üzerinde aspiratör vardı. Karşısındaki tezgâhta su ısıtıcı ve tabak çanak için çekmece vardı. Daire uzun bir koridor gi-biydi, sonunda yatak odası vardı. Rina küçük duşakabinin

yanından geçti, Kai'nin arkasında olduğunun farkındaydı, evine göz gezdirirken onu izliyordu.

Yatak odası daha genişti; içeride büyük bir yatak, bir masa ve ışık alan bir pencere vardı. Rina arkasını döndü ve kapıdan kendisini izleyen Kaitaro'ya gülümsedi. Yatağına saçılmış kıyafetler ve kitaplar vardı, fotoğraf makinesi ve dosyası masadaydı. Gardırobunun kapağı aralıktı, içinden bir motorcu ceketi görünüyordu. "Hokkaido'dan mı?" diye sordu Rina. Kai başıyla onayladı.

"Tek eksikim motor," dedi ama Rina kafasını iki yana salladı.

"Sumi'yi bindirmeye kalkarsın, olmaz," dedi, Kai güldü.

Rina ona arkasını dönüp pencereye gitti ve manzaraya baktı. Tek raylı bir trenin yolcularını aşağı; kanallara, otobanlara ve şehrin kavşaklarına baktıracak şekilde keskin bir yükselişe geçmesini izledi. Bu sırada aşağıda insanlar telaşa koşuşturuyordu, gözleri ilerideki raylardaydı, trenlerine yetişmeye çalışıyorlardı. Rina istasyondaki itiş kakışı düşündü ve aniden titredi; tren, içinde sadece birkaç metre öteden hayatına bakan yüzlerce gözle istasyona girerken platformda beklediğini düşündü. Derin nefes aldı, Kaitaro yanına gelmişti. Sıcak eli sırtında dolaşıyordu; diğer eliyle uzanıp perdeyi çekiyor, dünyayı dışarıda bırakıyordu. Rina minnetle ona döndü, yakınlığına ve sakinleştirici kokusuna dikkat etti. Etraflarını saran her şey çok özeldi; nihayet tek başlarına, birlikte, bir yatak odasının kapalı kapıları ardındaydılar.

"İçki alır mısın?"

Rina kafasıyla onayladı. Yakınlığı başını döndürüyordu. Onu kollarına aldığı son zamanı, vücudunda dolaşan ellerini ve ağzını, hâlâ onun kokusunu taşıyan ve Şimoda'da tahta bir kutunun altına sakladığı gömleğini düşündü. Elini uzatıp ona dokundu, göğsünde kalbinin atışını hissetti. "Rina,"

dedi ellerini tutarak. “Benimle kal.” Rina gözlerini ondan ayırmadı, sanki Kai ne düşündüğünü biliyor gibiydi. “Yeni bir eve çıkarız, hem bize hem Sumiko’ya uygun bir yere.” Rina tek parmağını Kai’nin ağzına götürdü, yumuşak ve narin cildine bastırdı. Kai’nin elleri beline indi, kendinden emindi ve onu sahiplendiğini hissettiriyordu. Bu adamın yanında hissettiği güven hissini, öz güvenini seviyordu. Kendine kurduğu hayata, bileğinin hakkıyla kazandığı bağımsızlığına baktı.

“Beni kurtaramazsın Kai,” dedi. “Ben sana iyi gelmiyorum,” diye ekledi ve Kai güldü. “Senin önün çok açık. Hokkadio’ya dön ve fotoğrafçılık firmanı aç.”

“Sensiz olmaz.”

“Burada olmamalıyım,” dedi Rina, Kaitaro yanağına dokundu, elinin sıcaklığı cildine yayıldı. “Yeterince güçlü değilim, cesur değilim.” Kaitaro diğer elini ensesine koydu ve onu kendine çekti, nefesini yüzünde hissedebileceği kadar yakına.

Elini daha fazla bastırdı, saçını okşadı, onu teskin etti. “Rina,” diye fısıldadı. “Yanılıyorsun.” Sonra onu öptü; derinden ve tüm benliğiyle öptü, Rina ona çekildiğini hissetti. Kollarına kendini gittikçe daha da bırakıyordu; hayal dünyasından çıkmak istemeyen bir kadın oluyordu.

Karasu

Kaitaro Tokyo'ya geleli uzun yıllar geçmişti ve farklı kadınlar için farklı adamlar olmuştu ama bu sefer kalmak istiyordu. Bu sefer, Rina'yla, tekrar kendi kalıbına dönmüştü ve her şey çok doğru hissettiriyordu. Kendisi olmanın verdiği rahatlık ruhunu hafifletiyordu.

Onunla tanıştığından beri daha açık düşünebiliyordu, sanki yıllardır başka insanları okumaya ve onlara uyum sağlamaya harcadığı enerji vücuduna dönmüş gibiydi. Neşesini, üzüntüsünü ve şüphesini oldukları gibi ifade etmenin doğal akışkanlığı öyle rahatlatıcıydı ki neredeyse özgür hissediyordu. Hokkaido'yu terk ettiği için duyduğu suçluluk bile azalıyordu ve gidip özür dilemeyi düşünmeye başlamıştı. Yine de geceleri uyanık yatıyordu. Kaitaro, Şimoda'dan beri uyuyamıyordu. İş yerinden çağrı cihazına mesajlar gelip duruyordu, görmezden gelmeye çalışıyordu. Sadece Rina'nın varlığı onu sakinleştirebiliyordu ve birlikte değillerken ona söylediği şeyleri düşünüyordu: Evi hakkındaki gerçekler ve hayatı hakkındaki yalanlar... İçinden çıkamaz olana kadar etrafına inşa ettiği yalanlar... Geceleri yalanlar etrafını sarıyor, üzerine kapanıp nefes almasını engelliyordu.

İkisinin de Tokyo'ya dönmesine şaşırdığını sezebiliyordu. Kendini geri çektiğini, kararlılığının sarsıldığını hissedebiliyordu. Onunla kalmasına, onu seçmesine ihtiyacı vardı ama Sato hakkındaki gerçeği söylemeden bu mümkün değildi ve o zaman kendi gerçeği de ortaya çıkacaktı. Geceler boyu oturup birbirleriyle kalabilecekleri ama odasının karanlığını da terk etmeyecekleri, sadece perdenin arkasından gelen neon

ışıkları görecekleri bir yol bulmaya çalışıyordu. Çözüm gelmiyordu. Kaitaro ona anlatamayacağını biliyordu.

Gözlerini ovuşturarak yatağından kalktı. Çağrı cihazı masasındaydı ama bir kâğıt yığınının altında kalmıştı, kâğıtların çoğu fatura ve banka ekstresiydi. Hesap dökümü de oradaydı. Üç ay idare edecek parası vardı, o kadar. Parasının geri kalanı Rina'nın fotoğraf makinesine ve iş yerinde çenesini kapalı tutsun diye Haru'ya verdiği rüşvetlere gitmişti. Yakın zamana kadar Takeda hoşnuttu, Kaitaro'nun yaz boyu verdiği raporlardan ve kaydettiği ilerlemeden memnundu. Ama artık delil fotoğrafları ve Kaitaro'nun raporunu beklemekten sıkılmaya başlamıştı. Kai aynı bahaneleri uzun süre daha kullanamayacağını biliyordu. Zamanı daralıyordu.

Masada yarım bardak koyu kahve vardı, Kai bardağı kafasına dikti, vücuduna yayılan acı dalgayı zevkle karşıladı ve ısınmayan odada titredi. Dışarının muhtemelen içeriden daha soğuk olmadığını fark eden ve evinde etrafını saran korkulardan bunalan Kai kendini sokaklara atmıştı. Bir gece yürüyüşünün aradığı cevapları bulmasına yardımcı olacağını umuyordu. Karasu'yu da orada, gökyüzüne bakarken fark etti.

Bu siyah ve tehditkâr kuşlar Tokyo'nun hem belası hem simgesiydi. Her köşe başında, fast food restoranlarının yanındaki çöp kutularından çıkarlardı, telefon tellerine konarlardı, insanların üzerine dalarlardı, yavrularına yaklaşanlara saldırırlardı. Hem evcil hayvanlardı hem de posta kuşlarıydı, savaş alanlarına çok gider gelirlerdi. Gerçeklerine de masallardakilere de...

Fotoğrafçı Masahisa Fukase, karısı Yoko onu terk ettikten sonra sadece karasu'ları çektiği bir koleksiyon hazırlamıştı. İlk fotoğraf albümünü arayan çoktu ama çok zor bulunuyordu. Ancak Kanda'nın arka sokaklarında, Rina'nın buluşmaya gelemediği günlerden birinde Kaitaro "Karasu"nun bir

baskısını bulmuştu ve Fukase'nin Japon kargagillerine adanmış eserini bizzat görebilmişti: Hokkaido'nun kuzgunları ve Tokyo'nun orman kargaları.

Kaitaro sayfaları karıştırırken parmakları pahalı, parlak kâğıda yapıştı. Evliliğinin sonunda Fukase'yi hayal edebildiğini fark etti: Üzerine duman sinmiş, saçları dökülmeye başlamış, Hokkaido'ya giden bir gece treninde uyanık, memleketine dönüyor. Çantasında sadece iç çamaşırı, fotoğraf makinesi ve viski matarası var. Kaitaro fotoğraflara baktı ve elini saçma götürdü, karşılaştırma yapmak istemiyordu.

Ama fotoğraflar muazzamdı. Her sayfada kuşlar ya büyük sürüler halinde ya da kış gökyüzünün önündeki siyah silüetler olarak görülüyordu. Fotoğraflar siyah beyaz, empresyonist ve aşırı ışıklıydı; böylece sayfaya yayılan geniş kanatlar kâğıda karışıyordu. İssiz, karşı konulmazdılar. Kaitaro mahallesinde dolaşırken kendisinin de karasu fotoğrafları çekip çekemeyeceğini merak etti; belki o da onların güzelliklerinde avuntu hatta kefaretle bulabilirdi. Etrafındaki kuşların gözleri ışık saçıyordu, gagaları parlıyordu ve tüyleri ay ışığı altında alacalı bir ışık veriyordu. Bir görünüyor bir kayboluyorlardı; çok insana çok şey ifade ediyorlardı ve gecenin sessizliğinde toplanıyorlardı.

Kaitaro'nun apartmanının yakınında plastik çöp torbalarını kaldırıma bırakmış bir fast food restoranı vardı. Şimdi den bir sürü toplanıyordu. İnsanların tüketiminin ve atıklarının üç katına çıktığı son yıllarda karga sayısı da artmıştı. Paniğe kapılan otoriterler haşere ağı kullanma emri çıkarmıştı ama bu böyle kuşlar için ufak bir önlemdi. En yakın grubu gözüne kestiren Kaitaro kuşların sokak lambası altında toplanmasını izledi. En büyükleri kıvrımlı, koça gagasıyla dostlarının arasına daldı ve ağda bir açıklık buldu, poşeti zorlanmadan yırtıp hayvan artıklarını ve et parçalarını asfalta saçtı. Kaitaro merceğini ayarlarken daha önce

gözünden kaçan birkaç detay fark etti. Görmüş olması gereken şeyler... Bu kuşlar, Hokkaido'daki gösterişli yaratıklardan, Fukase'nin güçlü ve sanatsal yorumlarından hatta kafasındaki kuşlardan bile farklıydı. Bunların kanatlarının uçları yoluktu, şişkindi. Bazılarının kuyruğunun yarısında tüy yoktu. Diğerlerinin kafası keldi. Bunun kaçınılmaz olduğunu düşünerek merceğini üzerinde et kalmamış kemiklere, kalan tavuk parçalarının üzerinden sızan yağa çevirdi ama kuşlar umursamıyordu; hayatta kalmak için hepsini yutuyorlardı.

Dinle

Kaitaro eve girdiğinde Sato cin tonik hazırlıyordu. Ön kapı açılıp kapanırken arkasını bile dönmedi, kristal bardağına buz koymaya devam etti. Kaitaro içeri girdi, gözleri Rina'dan izler arıyordu. Masadaki büyük, pembe deniz kabuğunu ve içinde duran tek anahtarlığa baktı. Orada olmadığını anlayınca rahatsız bir nefes çekti ve ayakkabı rafını görmezden gelerek Sato'ya doğru yürüdü. Salonu geçerken botları ağır geliyordu.

“Ne oluyor?”

Sato gülümseyerek oturmasını işaret etti. “Seni görmek ne güzel Kaitaro. İçki alır mısın?”

“Rina beni burada görse ne olacak?”

Sato önce Kaitaro'nun çıkarmadığı ayakkabılarına, sonra da koşmuş gibi terleyip karışmış saçlarına baktı. Gülümsemesi genişleyip bir sırıtmaya dönüştü. “İçki?”

“Sağ ol, almayayım.”

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu Sato, salonundaki beyaz mermerleri, uzun pencereleri, krem rengi halıları ve lake gardıropları göstererek. Kaitaro gösterdiği yerlere baktı ama başka şeyler gördü, gözleri Rina'ya ait eşyalara takıldı: Büfedeki bir vazoda duran ipek işleme kamelyalar, kutularında toz toplayan kaligrafi fırçaları, bir keresinde Nara'ya getirdiği ve ona tarif ettiği ahşap Buda heykeli... Ama eve girdikten sonra aslında içerisinin oldukça boş olduğunu görmüştü. Büfede Sumiko'nun birkaç fotoğrafı vardı, ailecek çektirdikleri ise sadece bir fotoğraf vardı. Uzun süre önce bir kayak tatilinde çekilmiş benzeyordu. Daha yenisi yoktu.

“Pek güzelmış,” dedi Kaitaro, sinirini kontrol altında tutmaya çalışıyordu. Saatine baktı ve ifadesiz bir yüzle Sato’ya döndü.

“Hoşuna giden bir şey var mı?” diye sordu Sato.

Kaitaro arkasına döndü ve kanepeye oturdu. Minderlerin arasına yerleşirken çok hafif bir sedir pudrası kokusu aldı. Rina.

“Benin işim bu. İster evini iste ister birikim hesabını; bana ne?”

“Her şey para mı sanıyorsun?”

Kaitaro omuz silkti ve saatine tekrar bakma dürtüsüne direndi. Rina yakında Sumiko’yu okuldan alırdı. Okula gitmesi yirmi, eve gelmesi bir yirmi dakika daha sürüyordu. Onlar gelmeden gitmeliydi.

“Sato,” diye başladı diplomatik bir tavrıla. “Beni evini göstermeye çağırmadın. Ne istediğini söyle de yapayım. Beni ne akla hizmet buraya çağırdın? Rina’ya ifşa olmamı mı istiyorsun?” Son cümlede sesinin yükselmesine engel olamadı.

“İşini yapmıyorsun.”

“Halledeceğim,” diye cevap verdi Kaitaro öne eğilerek ve ellerini birbirine bastırarak. “İşi başkasına veremeyiz artık, çok ilerledik.”

“Ben de onu diyecektim,” dedi Sato içkisinden bir yudum alarak ve genç adama doğru yürüyerek. “Takeda’yla konuştum. Müsait, başka bir çalışan varmış, çok başarılıymış.”

Kaitaro yutkundü ve yukarı baktı, Sato’nun yüzündeki üstü kapalı öfkeyi görmekte geç kalmıştı. Omuz silkmeye çalıştı ama kendini kasmayı bırakamadı, dilinde korkunun metalik tadını alabiliyordu. “Ne yapacağını sen bilirsin ama bu saatten sonra yeni adam alırsan anca suyu bulandırırısın.”

Sato burnundan nefes verdi. “Yerin doldurulamaz diyor-sun yani? Patronun şu Haru’ya aranızda çekişme olduğunu söylemişti zaten.”

Kaitaro ayağı kalktı ve yine Rina’nın kokusunu alır gibi oldu. “Biraz zamana ihtiyacım var sadece.”

“Daha önce de böyle dedin.”

“Bakın ne isterseniz yapabilirim.”

“Senin işin *bana* zaman kazandırmak Nakamura,” dedi Sato. “Zaman. Para. İstıraplı boşanma süreci.” Gözlerini Kaitaro’dan ayırmadan bir yudum aldı. “Başka çalışan olmayacak.”

Kaitaro keskin bir nefes verdi. “Çok teşekkürler.”

“Evli kalmaya karar verdim.”

“Ne?”

“Kovuldun. Ajanstan da kovuldun, inanmazsan Take-da’ya sor.” Sato durdu, Kaitaro’nun yüzündeki ifadenin tadını çıkardı. “Siktir git şimdi, karım seni evimizde görsün istemiyorum.”

Parlayan Her Şey

Rina gençken sokakların sıcaklığını, penceresinin önünden akan trafiğin vızıltısını çok severdi. Akşamları hava kararırken yatak odasında yalın ayak yere oturur, caz müzik açar ve ayaklarıyla ritim tutarak ayın yükselmesini izlerdi.

Her şeye rengini veren gençliği olmalıydı. O gece caz kulağına aynı gelmiyordu. Sıkıcıydı, senkronizeydi. Hava kararıyordu ama Rina aşağıdan akan trafiği, insanların ayak seslerini, arabaların gürültüsünü, buhar ve duman sesini duymıyordu. Son Hilton'ın yirmi sekizinci katında parlak cam duvarlar her şeyin sesini kesiyordu.

Rina çocukken Yoşi ona Tokyo'nun geçirdiği dönüşümleri ve nasıl bu kadar değişimin kendi hayatına denk geldiğini anlatmıştı. Savaş hikâyelerini hatırlıyordu; yokluktan Yoşi'nin kedisinin bile askerlere eldiven yapmak için el konulduğu zamanlar. Yeni yapılan yolları ve çocukluğunun alt geçitlerini; Today'deki yıllarının canlılığı ve özgürlüğüne kıyasla evliliğinin arifesinde Tokyo'ya akan zenginliği düşündü. Acaba Sato'nun arzuladığı dünya hakkında babası ne düşünüyordu? Altın kaplı kokteyllerle ve yıllanmış içkilerle dolu bu dünya. Muhakkak olduğu gibi görüyordu ama Rina'nın bundan faydalanmasını bekliyordu. Yoşi kızını yüksek refahlı bir dönemde yetiştirmişti, kızının bu imkânlara dört elle sarılmasını beklerdi. Rina dört elini fotoğraf makinelerine sarınca Yoşi evlenmesine de razı olmuştu, sonunda evliliğine de yatırım yapmıştı. Rina biliyordu ki Sato'yla kurdukları, babasının inandığı hayatı terk ederse ailesinin tüm fertlerine ihanet etmiş olacaktı.

Şampanya bardağı elinde ısınmıştı, Rina bardağı kenara bıraktı. Sağında Sumiko yeni ayakkabıları üzerinde sallanıyor, elbisesinin beyaz dantellerinden parmaklarını geçiriyordu. Bu onun ilk yetişkin partisiydi; girmeye can attığı yeni bir dünyanın eşiğindeydi. Birkaç çocuk daha vardı ama onlar Sumiko'dan büyüktü, bazıları onlu yaşlardaydı, yetişkinlerle sohbet edebilecekleri varsayılıyordu. Uslu durduğunda Sumi de gayet şık görünüyordu ve babası için önemli bir değer taşıyordu.

Karşılarında Sato iş arkadaşlarıyla zaman geçiriyordu. Eşleri gülümsüyor, kaz ciğerli kanepe yiyor ve şakalarına gülüyordu. Çemberin hemen dışında kıızıyla duran Rina, içeride dönen şakaların kendisi için olmadığını anlıyordu; Sumiko da anlıyor olabilirdi. “Yemeğe çıktığımız zaman...”

Bir garson yaklaşık Sumi'ye bir bardak limonata ikram etti ama Sumi istemedi, siyah saçlarını iki yana salladı. İçecek alırsa elbisesine dökülebilirdi ya da ellerini yıkaması gerekebilirdi ve babası onunla ilgilenmeye döndüğünde orada olmak istiyordu.

Limonatayı onun yerine Rina aldı ve odaya göz gezdirdi. Beyaz ipek örtülü büfe masalarına ve insanların üzerinde parıldayan şamdanlara baktı. Etrafında ne kadar insan olursa o kadar yalnız hissediyordu. Birisi hariç.

Rina biraz yana döndü ve kendisini izleyen kadın grubuna başıyla selam verdi; kendi arasında konuşan ve yanlarına yaklaştığınızda arkalarını dönen gruplardandı. Bu bariyerler Sato için hiçbir şeydi, kalabalıklarla iyi anlaşırdı; her küçük grubu uzaktan değerlendirebilir, herkesin nabzına göre şerbet verebilirdi. İnsanların da onu değerlendiriyor olmasından rahatsız olmazdı. Sato ilgi odağı olmayı severdi, ilgi gördüğünde kendisinin en iyi versiyonu olurdu.

Babası gibi Sumiko da böyle durumlarda rahatını bozmadı. Tek çocukların çoğu gibi o da yaşının ele verdiğinden daha olgundu ve yetişkinleri kitap gibi okumada çok iyiydi. Sumi heyecanlıydı ama kendi başına da gayet rahattı ve davet edildiğinde yetişkinlerin konuşmalarına da zevkle katılıyordu. Çocukluktan gelen müthiş bir dokunulmazlığı vardı; istediği muhabbetten istediği zaman çıkabiliyordu.

Birden o an geldi ve Sato, Sumiko'ya döndü, onu yanına çekti. "Kızım," dedi ve Sumi kibarca öne eğilip bir kanepeyi kabul etti. Rina kızının kendisinden uzaklaşmasını seyretti. Onu geri çağırmak istiyordu ama bir yandan da Sumi soruları cevaplarken ve babasının arkadaşlarıyla gülerken içten içe gururlanıyordu. Sumi övülmeyi ve takdir edilmeyi seviyordu. Yoşi onun kolay etki altında kalan bir çocuk olduğunu söylüyordu ama Rina kızını izlerken dokunulmazlığında ve coşkusunda sadece zarafet görüyordu. Yabancıların arasında gülümseyen Sumiko'ya baktı ve gülümsemesini her daim koruması için dua etti.

Dakikalar geçerken Sumiko arkasına dönüp annesine baktı ve Rina ona kadehini kaldırdı. Sumi bebekken yetişkinlerle masaya oturmasına izin verildiği zaman her kadeh kaldırıldığında suluğunu kaldırmayı ve annesinin şarap kadehine vurup "Kanpai!" demesini beklemeyi çok severdi; Rina ve herkes de çok eğlenirdi. Bebeğin neşesi de kutlama sevgisi de bulaşıcıydı. Rina, büyüdükçe yüzünün ciddileşmesini ve masadaki herkesle kadeh kaldırmak istemesini, kadeh tokuşturmak için ileri uzanmasını hatırlıyordu.

Rina etrafına baktı ve kızına biraz alan vermeye karar verdi; konuşmaya katlanabileceği birini bulacaktı. Boş kadehini yanına bıraktı ve Sumiko'ya son bir kez baktı. Artık partinin ilgi odağı hâline gelmişti, beyaz dantelli elbisesinin omuzları kalabalığın arasından güçlkle seçiliyordu.

Sato çocuklarında bir müttefik ve bir şovmen bulmuştu. Öz güvenli ama kibardı, tam olması gerektiği kadar olgundu.

Bir zamanlar Rina da böyleydi: emin ve cesur. Annesinin onu her zaman koruyacağını düşünmüştü, herkesin gözlerinin ona çevrileceği ve yalnız hissedeceği bir zaman geleceğini hiç düşünmemişti. Sato'nun gülüşünü duyarken Sumiko'ya böyle bir yalnızlığı asla tattırmayacağına yemin etti.

Rina'nın neslinin en önde gelen isimleri o akşam o odadaydı, 'Todai'den birkaç sınıf arkadaşı bile vardı. Sumiko'yu onlarla tanıştırmıştı ve arkadaşları kibarlık etse de evliliğini ve kızını, potansiyeli ve bir zaman kurduğu hayaller ile karşılaştırdıklarını görebiliyordu. Rina gülmüştü. Sumiko avukat olmak istediğini söylemişti, belki hâlâ büyüyüp vazgeçecek zamanı olabilirdi. Annesinin arkadaşlarına gülümsedi ve tam onların gülümsemeleri de yok olurken arkasını dönüp gitti.

Odanın diğer ucuna yürürken Rina kadınlar tuvaletine gitmeye karar verdi. Belki birkaç dakika yalnız kalmak moralini yerine getirirdi. Kendisi hakkındaki hiçbir şeyi sevmemesi de duruma yardımcı olmuyordu; üzerinde siyah boncuklar olan dar elbisesini bile sevmiyordu. Ama çok ışıktı, Avrupai idi ve Sato ısrar etmişti. Rina yürürken elbisesinin yakasını çekti.

Kaitaro'yu iki haftadır görmüyordu, ondan kaçıyor ve Kaitaro aradıkça felç edici sessizliğine daha da fazla gömülüyordu. Yoşı bu durumu onaylıyordu. Haftalar geçtikçe daha sivri dilli olmuştu, Rina'ya velayet yasalarını bile hatırlatmıştı. Rina babasının onu ve Sumiko'yu korumaya çalıştığını biliyordu ama neler olabileceğinin o da farkındaydı ve sürekli hatırlatılmaya ihtiyacı yoktu. Rina on beş yaşındayken annesi ölmeden önce evliliği hakkında konuşmuşlardı, bir ömürlük nasihati ellerinde kalan birkaç aya sığdırmışlardı. Annesi mutlu olmasını istiyordu, boşanırsa yanında

duracağını söylemişti ama tek bir şartla: çocuğu yoksa. O kadar. Nihayetinde önemli olan her zaman çocuğu olacaktı.

Bir saniyeliğine kendine Kai'yi düşünme izni verdi. Onu seviyordu ama birlikte olamazlardı. Çekim heyecanı, arkadaşlıklarının güzelliği, aralarındaki güven... Hepsi derinleşip o kadar hızla kusursuz bir şeye dönüşmüştü ki geri kalan her şeyi önemsiz gösterebiliyordu. Şimdi Tokyo'ya, hayatına dönmüştü ve neleri riske attığını daha açıkça görebiliyordu. Gölgede ve artık zamanlarda gizlice buluşmuş, yakınlaşmışlardı ama ışıktaki var olamazlardı.

Rina bunun kusurlarından biri olduğunu biliyordu: Neredeyse kasıtlı şekilde her şeye gözünü kapayarak bir yola çıkabiliyordu, hemen yanında eylemlerinin sonuçlarını görebiliyor ama hiç dönüp bakmıyor gibi. Bu taktiği hayatının her alanında uygulamıştı: fotoğrafçı olmaya çalışırken de Sato'yla evlenirken de Kaitaro'ya âşık olurken de. Sadece artık kaçınılmaz bir gerçek vardı ve Rina arkasını dönemiyordu.

Bazı çiftler her şeyi kendi aralarında anlaşılarak halleder, evliliklerinin inişleri ve çıkışları boyunca iletişim kurardı. Bunlar bir devlet dairesine gidip boşanmalarının koşullarını sakın kafayla tartışabilirdi ama bu ihtimali düşünmek bile Rina'nın tüylerini ürpertiyordu. O ve Sato öyle değillerdi. Dengede olan, üzerinde tartışacak çok şey vardı ve Rina, Sato'nun tartışmadan geri durmayacağını biliyordu. Onunla çatışmaya giremezdi, çocuğunu kaybetmeyi göze alamazdı.

Rina'nın arkasında parti sesleri gelmeye devam ediyordu. Koridorda ne kadar giderse gitsin kaçamıyordu ve zaten bu elbiseyle pek hızlı da yürüyemiyordu. Vestiyeri geçti ve şehre bakan bir cumbanın önünde durdu. Bir nevi seyir penceresiydi bu, pahalı görünen ipek perdeleri vardı. Belki kısa süreliğine de olsa burada biraz huzur bulabilirdi. İleri adım

atıp uzun pencereye yaklaştı; evine, büyüdüğü şehre baktı, şehrin de ona baktığını hissetti.

Karanlığa bakan Rina cumbaya birinin girdiğini ve sırtına dokunduğunu hissetti. Siyah kravat takmıştı ve çok güzel görünüyordu, kıyafetine para harcamış gibiydi. Yaptığı her şey gibi kıyafetlerini de kolayca, rahatça taşıyordu. Saçı alışılmadık derecede yumuşaktı ve Rina'nın parmakları altındaki teni daha pürüzsüzdü ama gözleri aynıydı. Âşık olduğu o sıcak parlaklığı taşıyordu.

“Buraya nasıl girdin?” diye sordu Rina aynı anda hem kaşlarını çatarak hem de gülümseyerek. Onu gördüğü gibi her şey daha iyi olmuştu. “Kocam seni gördü mü?” diye sordu ve hemen utandı ama utanması perdenin arkasına bakmasına engel olmadı.

Kai omzunu cama yasladı ve ona baktı. “Hayatta izin vermem öyle bir şeye,” dedi ve bakışlarına karşılık verirken Rina doğruyu söylediğini biliyordu.

“Telefonunu açmıyorsun,” dedi ve Rina'nın kalbi hızlandı. Bastırılmaktan keskinleşen ve sivrilen duyguları yüzeye çıkıyordu ama sağduyusu da bir o kadar hızlı kendini gösterdi. Buna devam edemezdi. Onunla olmak, onun kollarında olmak istiyordu ama her dokunuş ve okşayışla ona umut veriyordu. Dokunmamaya çalışarak geri çekildi.

“Artık...” dedi. “Artık yapamayız, biliyorsun.”

Kaitaro'nun çenesi kasıldı, Rina'ya dokunmamak ve endişelerini gidermemek, ki bunu yalnızca o yapabilirdi, için kendini zor tuttuğu belli oluyordu. “Rina,” dedi, sesini kontrol etmekte zorlanıyordu. “Çıkar yol olmadığını düşündüğünü biliyorum ama gerçekten bunu yapabiliriz. Bir hayat kurabiliriz.”

Rina başını kaldırıp ona baktı. Ondan uzakta, kollarında olamadığı zamanlarda ne kadar uzun olduğunu unutmuştu.

“Benim hayatım var,” diye cevap verdi. “Evli olduğum bir adam var, ondan çocuğum bile var. Bir evimiz, geleceğimiz var.” Rina gözlerini kapadı, önceki gece Sato’nun yanında yatmasını, bütün çarşafllara sinen kokusunu, teninden yükseliyor gibi gelen siyah çay kokusunu düşündü. Sato da evlilik yataklarında kalmıştı Rina da.

“Ya biz?” Sesi çatallanıyordu, Rina’nın duyduğu acıyla titriyordu.

“Bana güvenmiyor musun?” diye sordu.

“Güveniyorum,” dedi Rina.

“Bize güvenmeyecek misin?”

Rina dudaklarını ısırdı. Kai’nin gittikçe gerildiğini hissedebiliyordu, Tokyo’ya döndüğünden beri geçen haftalarda da hissetmişti. Ona umut vermek doğru değildi. Şimdi bile kararsızlığı Kai’yi yaralıyordu ve bunu hissedebiliyordu. Derin bir nefes alıp tuttu, onu dinlemeye ve kararını savunmaya hazırlandı ama Kai ona geldi. Kollarını okşayan avuç içleri yumuşaktı. Aniden yakınlaşması ve yüzünü ona yaklaştırması karşısında Rina titredi.

“Benim ederim bu kadar mı?” diye fısıldadı Kai.

Rina gözlerini kırıştırdı ve uzaklaştı. “Bu kadar mı?” Kaitaro peşinden geldi, onu duvara sıkıştırdı. Sıcaklığı ve medeniliği kaybolmuştu; artık sadece sevdiği adam vardı, bırakıp gittiği adam. Elini kaldırıp kolunu tuttu. Rina sinirli olduğunu fark etti, onu hiç bu kadar sinirli görmemişti.

“Sahip olduğumuz şeyi bir kenara atacaksan bari bizi ne için feda ettiğine bak.” Sesi alçaktı ama öfke doluydu. “Bu hayattan gerçekten ne istediğini sor kendine.” Eli elbisesinin boncuklu yakasına çıktı ve içeri kıvrılıp yumuşak cildine dokundu, okşadı, gözlerinin onunkilerle buluşmasını izledi, gizleyemediği arzusuna baktı. “Mutlu olmak için bunlara ihtiyacın yok, bunlar seni ancak tembelleştiriyor.”

Rina geri çekildi. “Sen beni yargılayamazsın. Senin kaybedecek bir şeyin yok.”

“Ben her şeyimi kaybedebilirim,” diye tısladı Kaitaro. “Sen... İçinde bulunduğun şartlar...” Seçtiği kelimeyi uzunca düşündü. “Seni bir korkağa çevirmiş. Güven içinde olduğun sanrısını, kendi hayatını sürdürecektir özgürlüğe tercih eder olmuştun.”

“Hayır,” dedi Rina diklenerek. “Sana ihtiyacı olan kimse yok, senin de kimseye ihtiyacın yok.” Bunları söylerken titriyordu, parmaklarının altında Kai’nin sert kalp atışlarını hissedebiliyordu. “Benimle ve kızımın ne yapardın? Daha annene bakamıyorsun.” Onu avuç içleriyle sertçe itti. Artık gitmeliydi ve Rina’nın korktuğu gibi gerçekten de gitti. Rina, Kaitaro’nun ondan zihnen uzaklaştığını hissediyordu ki Kaitaro hislerini eyleme döktü; pencereye gidip geceye baktı.

“Beni bırakıp gidebilirsin Rina. Beni de sunabileceğim hiçbir şeyi de istemediğini söyleyebilirsin ama tavsiyene uyduğumu söylemek istedim. İşimi bıraktım ve Tokyo’yu terk ediyorum. Evime, aileme gidiyorum; bağlarımızı ve kopan ne varsa hepsini onarmaya çalışacağım.”

Bunları söylerken Rina’ya bakmıyordu bile, sözlerinin yaratabileceği etkinin farkında bile değil gibiydi. Rina gözlerini kapadı. Acı göğsünü yakıyordu, yarasını dağlaması gerekirdi ama dağlamıyordu. Kaitaro geleceğe bakıyordu, Rina’nın parçası olamayacağı bir geleceğe. Birden onu ittiğine pişman oldu. Kollarını omuzlarına sarıp gücünü hissetmek istiyordu, onunlayken hissettiği huzuru bir kerecik daha hissetmek istiyordu ama Kaitaro gidiyordu ve şimdi dokunmasını reddederse Rina bunu kaldıramazdı.

“Yarın gidiyorum,” dedi tekrar Rina’ya dönerek. “Fikrini değiştireceksen, benimle bir hayat istiyorsan vakit şimdi.”

Rina hareket etmeden kaldı, partinin sesi kulaklarında yankılanıyordu. Kaitaro ona gidişıyla birlikte karşılaşacağı yokluğu hissettirmeye çalışıyorsa başarılı oluyordu ama Rina hâlâ direniyordu. Gözlerini ondan kaçırdı, koridordan geçen birinin onları görebileceği bir anda aklına gelmişti. Kaitaro'nun dudakları kıvrıldı, sanki aklını okumuştı. "Güvendesin," dedi. "İçeri gitmene, evliliğine dönmene hiçbir engel yok.

Rina yutkundu. Ona hissettiği her şeyi anlatacak bir şey söylemek istiyordu, en azından biraz daha zaman vermesini istiyordu ama kelimeleri bulamıyordu. "Güle güle," dedi. Kaitaro'nun bakışının pudralı teninden sıkı topuzuna, oradan boynundaki boncuklara kaymasını izledi.

"Hoşça kal Rina," dedi ve ilk o veda etmiş olmasına rağmen Rina'nın canı yandı.

Rina cumbadan çıkmak üzere adım attı ama Kaitaro kolunu tuttu, parmaklarını cildine bastırdı. "Dinle," dedi yüzüne bakarak. "Seninle olmak istiyorum ama bu geceden sonra, eğer ciddiysen beni aramaya gelme. Beni düşünme çünkü ben senin yanında olmayacağım. Anladın mı?" Elini kaldırdı, parmaklarını açıp yanağına dokundu. Rina cildi üzerinde sert dokunuşunu hissedebiliyordu, başparmağı ağzının kenarında durdu, neredeyse okşayacak gibiydi.

Rina ona baktı; sevdiği gözleri soğuyordu, sevdiği dokunuşu çekiliyordu. Başını salladı ve başka bir şey söyleyemeden Kaitaro onu cumbada yalnız bıraktı. Orada olduğuna dair tek iz, parfümünün belli belirsiz kokusuydu.

Arabada, eve dönüş yolunda Rina, Sumiko'ya sıkı sıkı sarıldı. Sato sessizdi, şoför Lexus'un vitesini değiştirdi. Rina, Sumiko'nun konuşmak, partiyi anlatarak tekrar yaşamak istediğini biliyordu ama kızının küçük elini avucuna aldı ve sıktı. Sato dirseğini pencereye yasladı ve içeri esen gece havasına doğru yaslandı. Kızına da karısına da bakmadı.

Sumiko göğsüne yaslanırken Rina deri koltukta kıpırdandı. Bir anlığına yüzünü kaldırıp kafası karışmış gibi kaşlarını çatı, sonra tekrar annesine sokulup gözlerini kapadı.

Işıltılı sokaklardan ve neon ışıkların altından geçerken Rina akşamı aklında baştan yaşıyordu, Kaitaro onu cumbada bulana kadar geçen her saniyeyi. Sato ortadan kaybolduğunu fark etmişe benzemiyordu, partiye geri döndüğünde gözleri kırmızı olmasına rağmen Sumiko da bir şey dememişti. Bir kez daha Kaitaro'yu görünce hissettiği mutluluğu görmezden gelmeye ve içinde olduğu arabanın gerçekliğini kabullenmeye çalıştı. Birinin onları görmüş olması korkusunu düşündü; belki de bütün itibarını ve evliliğini riske atmıştı. Sonra yaptığı seçimin bundan belki de daha korkunç olduğunu fark etti.

Her zamanki gibi gecenin geç saatlerine kadar kalmışlardı, Sumi'nin yatma saati geçmişti. Sato partilere bayılırdı, işi asla bitmezdi. Ama ne zaman ki büfedeki gümüş tepsi-lerdeki yemekler soğumaya, garsonlar kendi aralarında konuşmaya başlamıştı işte o vakit, sonunda, gitmişlerdi. Balo salonunda yürürken ışıklar Rina'nın yorgun gözlerine fazla parlak geliyordu ve mekân romantik ışıltısını yitirmişti. Uzun pencere soğuk hatta tehlikeli görünüyordu ve artlarındaki gece kapkaraydı. Yarıyı yenmiş kanepelerin, kreplerin, hav-yarların, soslu tavukların yanında boş tabak ve bardak yığınları oluşuyordu. Her yerde çiğnenip bırakılmış kokteyl kürdanları vardı. Bu kadar seçkin bir buluşmadan geriye kalanlar bunlardı.

Dairelerine çıkan asansöre bindiklerinde o odanın hatırası Rina'nın aklından çıkmıyordu. Sumi'nin bitkin düş-tüğünü, göz kapaklarının tutamadığını fark etmişti. Ancak Sato'nun önünde Sumiko dik duruyordu, ayakkabılarını kapının yanındaki ayakkabı rafına özenle koydu ve terliklerini giydi. Rina salonu Sato'ya hazırlamaya girişti, içeri sıcak ve

tanıdık bir ışık veren lambayı açtı. Sato'nun içkisini koymak için büfeye yöneldi, elleri viskiye uzandı. Ama gözlerini kaldırdığında kocası ona bakıyordu. Bir an akşam nereye kaybolduğunu, arkadaşlarının yanında neden hiç konuşmadığını soracağını sandı ama sonra sehpanın üzerinde Sumiko'nun oyuncaklarını gördü. Çıkmadan önce Sumiko'ya oyuncaklarını toplamasını söylemişti ama hazırlık telaşıyla unutmuş olmalıydı. Sato, Rina'ya bir kaşını kaldırdı. Rina içki arabasında Sumiko'nun oyuncak yayını gördü ve Sato görmeden avucuna aldı ama diğerlerini saklayamıyordu. Sato içki kadehini Rina'dan aldı ve kanepeye geçti. Rina odada dolaşmaya başladı, iki tane trolü ve bir bebeği yerden aldı, gündüz düzleşen yastıkları kabarttı. Kızına döndüğünde Sumiko'nun babasını ne kadar dikkatle izlediğini fark etti.

Rina ona gülümsemek ve onu teskin etmek, oyuncaklarını toplamamış olmasının sorun olmadığını ve korkacak bir şey olmadığını söylemek istedi ama tam o sırada Sato bir anda Sumi'ye dönüp yatağına gitmesini, onları yalnız bırakmasını söyledi. Sumiko hızlıca ileri atladı, Rina'nın görmediği bir oyuncakı kaptı ve odasına koştu. Sato haberleri açmış ve Sumi'yi görmemişti ama Rina görmüştü.

Üçüncü Bölüm

Görmenin iki yolu vardır: beden ve ruh. Beden gördüğünü unuttur ama ruh her şeyi hatırlar.

DUMAS

Sumiko

Geçici Enkazlar

Ertesi sabah şafak sökerken uyandım. Perdelerden sızan ışıktaki göz kapaklarımın altına girip onları açan bir şey vardı. Birkaç saniye içerisinde tamamen uyanmıştım. Birbirine girmiş çarşafplarımın arasından kalkarken havada bir acelecilik vardı. Artık kolay uyuyamıyordum, göz açıp kapayıncaya kadar da uyanıyordum.

Kasetlerle ve dava dosyasıyla ilgilenecek hâlim yoktu, şehirdeki küçük bir kafeye gittim. Günlük rutinlerini sürdüren başka insanların arasına olmak beni rahatlatıyordu. Kalın kızarmış ekmeğim ve fıstık ezmesi kaseyle tezgâha oturdum, Tokyo koyunun ucundaki bir alışveriş merkezinde, hayat dolu kafeyi izledim. Saat daha erkendi, pencerelerden görünen su griydi. Su maviye dönerken taburemden kalktım, tezgâha birkaç bozuk para bıraktım ve koydan kalkan Odaiba feribotuna bindim.

Sahilde suya kadar yürüdüm ve diz çöktüm, sığ suda parmaklarımı gezdirdim. Soğuk ve yoğundu, sanki gecenin beklenmedik soğuğu suyu uyuşturmuş gibiydi. Yazın böyle aldatıcı geceler olur; sabah yine her yer ateş gibi sıcak olur, denizden havaya sis yükselir. O günün de böyle olacağını biliyordum.

Şehre bakan ince patikadan yürüyerek bir kayaya tırmandım ve güneşin Tokyo'nun üzerine yükselmesini izledim. Gökdelenlerin ve Tokyo Kulesi'nin zirvesinin üzerinden başladı. Sonra ışık koya yayıldı, Gökkuşağı Köprüsü'nün beyaz taşlarını aydınlattı.

Bizim dilimizde manzaraya “fukei” denir. “Akış” ya da “rüzgâr” kelimesi ile “görüntü” kelimesinin birleşimidir: “Akan görüntü.” Fani ve geçici olan ama asla durmayan bir şey.

Benim gördüğüm görüntü ile annemin burada üniversite öğrencisiyken, parklarda ya da yeni inşa edilmiş binalarda zaman geçirirken gördüğü aynı değildi. Onun için su, kesintisiz bir mavilik akıntısı olabilirdi: Sadece Tsurumi, Tama ve Arawaka nehirleri. Köprü yoktu.

Belki de Kaitaro ile geçirdiği o zor aylarda dikilen sütunları ve aralarına gerilen yolları görmüştür. Ama nihayetinde şehrimizin göz bebeği “Gökkuşağı Köprüsü”nü görmemişti zira köprü 1994’te tamamlanmıştı, onun ölümünden bir sene sonra.

Güneş yükselirken hava serinliğini koruyordu ve adanın üzerinde keskin bir esinti geçiyor, Tokyo ile arama set çekiyordu. Yine de saatler geçtikçe şehir parlamaya başladı, ben de sisin betonlardan kalkıp rüzgârla bana kadar gelmesini izledim: sülfür kokulu sıcaklık.

Annemin fotoğrafçı olduğunu biliyorsunuz. Belki de evlenmesi ve beni doğurmasa büyük bir fotoğrafçı olurdu. Bir gün fotoğraf makinesini de alıp dışarı çıktığımızda bana amacının sahnelerin özünü yakalamak olduğunu söylemişti; bir günün belli bir anı. Ancak pozlama üstüne pozlama yapsa da fotoğrafları doğada görülenin sadece ödünç bir parçası olabiliyordu; manzaranın sadece bir kısmını çekebiliyordu, insan gözünün görebildiğinin küçük bir parçası...

Güneşin parlaklığı gözlerimi acıtıyordu ve uzaktan dalgalanan şehri izlerken ısının fotoğrafını çekip çekemeyeceğimi merak ettim; acaba annem olsa nasıl yapardı? Bazı şeyleri hayattan ödünç alıp filme basmak mümkündü ama muhakkak ki o gün hissettiklerimi ya da cildimde yanan

ateşi, saçlarımın arasından boynuma süzülen terleri, Ağustos'ta Tokyo'nun parlaklığını çekemezdim.

Suyun üzerinden annemin de bildiği binalara baktım: Balon Dönemi'nden kalma, Altın Plaza ya da Güneş Işığı Kuleleri gibi isimleri olan gökdelenlerin yanındaki toplu konutlar. Japonya'nın hâlâ zengin olduğu zamandan kalma binalar.

Evime annemin bildiği gibi bakmak tuhaftı. Zamanının renkli camlı, şık binaları artık demode kalmıştı ve şehri dolduran pasajlar köşelerinden parçalanıyordu, üzerlerini siyah is kaplamıştı.

Tokyo'da geçmişten kalan bazı izler var ama hiçbir şey uzun süre kalmaz. Kaybolan nehirleri, hendekleri ve Edo kanallarını görmek istiyorsanız köprülere, otobanlara ve nehir yataklarına kurulan üst geçitlere bakmalısınız.

Şehrimizin kalkınması annemin hayatı sırasında bir ivme kazanmış. Babamla evlendiğinde ve kısa süre sonra beni doğurduğunda zenginlik, şehrimizi geleceğe taşımış. Toprak sahil kumu altından çıkartılmış ve zamanının popüler balıkçılık merkezleri ortadan kaybolmuş. Liman elden geçirilmiş. Her yere yılan gibi otoban ve ray döşenmiş ve gökdelenler dikilmiş. Kanto Depremi'nden ve savaş sırasındaki bombardımanlardan sağ çıkan tuğla binalar köklerinden sökülmüş. Kalkınma heyecanı ile her şey yenilenmiş, parlak ve temiz bir dünyaya göre uygun hâle getirilmiş. Aylar geçtikçe tarihin, geçmişin ve şimdinin tonları yok edilmiş, çürüyecek zamanları bile olmamış. Tokyo'da kalıcı hiçbir şey yok artık, sadece geçici enkazlar var.

İnsanlar çoğu zaman binaların kendilerinden uzun ömürlü olacağını düşünür. Yok edilmez gibi görünürler, oysa onlar da insanlar kadar kırılgandır. Döküntü ve hurdadan inşa edilmiş bir şehrin, kolayca yıkılabilecek ve yok edilebilecek kalıntıları; tıpkı bir anne ya da baba gibi.

O öğleden sonra, rüzgâr yüzüme vururken ve boynumdaki saçları uçuştururken körfezdeki yeni kulelerin üzerinde yansımalar gördüm. Bir geçici enkaz bir diğerini yansıtıyordu ve gördüğüm her şeyin yakında yok olacağını biliyordum.

Rüzgâr etrafımdan esiyordu, denizi kaldırıp küçük, beyaz köpük dalgaları oluşturuyordu. Dünyamızın dönüşümleri çıplak gözle görülemediğine göre belki de bir hikâye içinde çarpıtılabilir diye düşündüm. Şehrin hafızası benimkiyle bütünleşti. Evde beni bekleyen kasetleri ve belgeleri düşündüm. Nelerin hâlâ ayakta olduğunu sadece onlar söyleyebilirdi.

Kâğıt Davalar

Eğer bir gün davalı konumuna düşerseniz sakın “suçluluğunuz kanıtlanana kadar masum” olduğunuzu düşünme hatasına düşmeyin. Burada tutuklandığınız andan itibaren suçlusunuzdur. Bu tutumu medya bile destekler; davaların başlangıç aşamasında şüpheliler yakalanırken ve suçluların cezalarına karar verilirken uzun ve detaylı makaleler yazarlar ama dava başladıktan sonra aynı muhabirler bir iki paragraflık özetlerden başka bir şey yazmaz. Davalının olası kaderi bir cümleyle geçirtilip atılır.

Bunu istediğiniz avukata sorabilirsiniz, özellikle savunma avukatlarına. Zira gözaltına alınırsanız serbest kalma ihtimaliniz her geçen gün azalır. Dilimiz bile bunu destekliyor. Polis bazen daha suçlamalar bile yapılmadan birini tutukladığında soyadlarının sonuna eklediğimiz “Bay” anlamına gelen ve saygı ifade eden “san” takısı kullanılmaz olur ve yerini “yogişa” alır. Yüksek makamların koridorlarında ve polislerin sorgu odalarında “higişa.” Biri günlük konuşmada geçen, biri yasal bir terim olan bu kelimelerin anlamı aynıdır. Bu şekilde kişi değişir; artık sıradan vatandaş değil Higişa Nakamura olur: Adli Sanık Nakamura.

TOKYO EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Takanawa Karakolu, Şinagawa Semti, Dava # 001294-23E-1994

OLAY YERİ RAPORU

Olay Tarihi: 23 Mart 1994

İhbar Saati: 20.42

Maktulün Adı: Rina Sato

İhbar Eden: Yoşi Saraşima

Yaralanma: Ölümcül

Maktulle İlişkisi: Babası

Olay Yerine İntikal Saati: 21.18

Görevli Memurlar:

Zabıt Memuru: Dedektif İçiro Soma

Tıbbi Tetkikçi: Akihiko İto

Yardımcı Komiser: Masaşi Hikosaka

Adli Tabipler: Keigo Miyabe, Natsuo Murasaki ve Akio

Ogawa

Yer: 03-08-20 Takanawa, Minato-ku, Tokyo.

20.45 Dedektif İçiro Soma yukarıda belirtilen adrese yönlendirildi.

21.18 Dedektif Soma olay yerine vardı ve ihbarı yapan kişiyle, maktulün babası Yoşi Saraşima ile buluştu. Kendisi kızı Rina Sato'nun cesedini bulmuş idi.

Yoşi Bey kızının öğleden sonra kendisiyle Meguro'daki evinde buluşması gerektiğini belirtti. Maktul eve gelmeyince torunu ve maktulün kızı olan ve şimdilik Yoşi Bey ile ikamet eden çocuk korkmaya başlamış. İki saat kadar bekledikten sonra kızına hâlâ telefonla ulaşamayan Yoşi Bey, kızının Şinagawa'daki evine gitmeye karar vermiş. Eve kızının verdiği anahtar ile girmiş ve maktulü yerde yatar hâlde bulmuş ayrıca evde yere saçılmış eşyalar ve mobilyalar varmış. Yoşi Bey kızının duvar dibinde oturduğunu ancak vücudunun gevşek ve doğal olmayan bir pozisyonda durduğunu, başının öne doğru düştüğünü belirtti. Maktulün sevgilisi Kaitaro Nakamura cesedin yanındaymış ve elinde kendine ve maktule ait eşyaların olduğu bir çanta varmış. Yoşi Bey, katil zanlısının da boğuşma izleri taşıdığını

belirtti; saç ı dağınık ve terliymiş, kıyafetleri yırtıkımış ve yü- zündeki bir tırmalama izinden kan akıyormuş.

Yoşi Bey kızına koşup nabzını yoklamış ancak nabız hissedememiş ve ambulansı aramış. Bunun üzerine vatandaşlık hak- larını kullanarak Kaitaro Nakamura'yı geçici gözaltına almış ve ikisi polisin olay yerine intikal etmesini beklerken Kaitaro Nakamura maktulü öldürdüğünü itiraf etmiş.

21.38 Acil tıp teknisyenleri olay yerine gelip maktulün öldü- ğünü doğruladı. Olay yeri güvence altına alındı ve dairenin hem içeriden hem dışarıdan fotoğrafları çekildi. İçerideki eşyalar ve konumları not edildi. Olay yerinin çevresel koşulları: dış sı- caklık 16°C, bağıl nem %70; iç sıcaklık 21°C, bağıl nem %40.

22.00 Tıbbi tetkikçi İto, maktulü inceledi, ölüm sertliği he- nüüz oluşmamışken ellerde, bacaklarda ve uzuvların uç kısım- larında ölüm lekelerinin ortaya çıktığını; dolayısıyla ölümün muhtemelen iki ila dört saat önce gerçekteştiğini belirtti. Tıbbi tetkikçi İto yaraların ve vücut üzerindeki izlerin, elle ve telle boğma metodu ile uyuştuğunu belirtti ve vakanın cinayet va- kası olduğuna kanaat getirdi.

22.30 Savcı Kurosawa olay yerine geldi; Dedektif Soma, Tıbbi tetkikçi İto ve şahit Yoşi Saraşima Bey ile konuştu.

22.45 Yoşi Bey torununun evde kendisini beklediğini belirtti. Olay yerini terk etmek için izin aldı ve ertesi gün karakola ge- lip tam ifadesini vermeyi kabul etti.

23.15 Maktulün cesedi olay yerinden çıkartıldı ve otopsi ve resmî kimlik teşhisi için şinagawa Bölge Hastanesine nakledildi.

23.00 Higişa Nakamura resmî olarak gözaltına alındı. Muka- vemet etmedi.

TOKYO EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Takanawa Karakolu, Şinagawa Semti, Dava # 001294-23E-1994

OLAY YERİ RAPORU

Olay Tarihi: 23 Mart 1994

Görevli Memurlar:

İhbar Saati: 20.42

Zabıt Memuru: Dedektif İçiro Soma

Maktulün Adı: Rina Sato

Tıbbi Tetkikçi: Akihiko İto

İhbar Eden: Yoşi Saraşima

Yardımcı Komiser: Masaşi Hikosaka

Yaralanma: Ölümcül

Adli Tabipler: Keigo Miyabe, Nat-

Maktulle İlişkisi: Babası

suo Murasaki ve Akio Ogawa

Olay Yerine İntikal Saati: 21.18

Yer: 03-08-20 Takanawa, Minato-ku, Tokyo.

Savcı: Savcı Hideo Kurosawa saat 22.03'te, olası bir cinayet vakası olduğuna dair bilgilendirildi ve saat 22.30'da adli tabipler ile olay yerine geldi.

Dedektif Soma'nın İlk Analizi

Maktulü salonda, duvara yaslanmış şekilde oturur pozisyonda buldum. Kolları doğruca yere sarkıyordu, avuç içleri yukarı bakiyordu, bacakları ise önüne doğru uzatılmıştı. Beyaz balıkçı yaka bir kazak, kot tulum ve tek bir beyaz spor ayakkabı gi-yiyordu, ayakkabısının diğer teki cesetten 1,23 metre ötede, devrilmiş şekilde duruyordu. Maktulün yaralarının çoğu çıplak gözle görülebiliyordu; cildinde bağlanma izleri ve boyun bölgesinde ciddi morluklar vardı, ip veya sicime ek olarak elle de boğulduğu belli oluyordu. Yaraları daha fazla incelenmeden önce otopsi yapılması gerektiğine karar verdim ancak kollarındaki ve ellerindeki ezilme izleri, katil zanlısı ile mücadele ettiğini gösteriyordu. Maktul büyük ihtimalle olay yerinde öldürülmüş olsa da bulunduğu pozisyonda ölmüş olmayabilir.

Boğuşmanın bir kısmı salonda yaşanmış. Ön kapının yanındaki masa devrilmişti. Görgü şahidi Yoşi Bey, eve girdiğinde ev telefonunun yerdeki masanın yanında durduğunu ve polisi

aramak için telefonu kullandığını belirtti. Telefonun genelde masanın üzerinde durduğunu söyledi. Salon penceresinin altındaki parkelerde bir ayakkabı izi bulundu (erkek, 42 numara); Yoşi Bey'in 40, Higişa Nakamura'nın ise 45 numara ayakkabı giydiği doğrulandı.

Salonun ortasındaki siyah sehpa yerinden oynatılmıştı, altında somon balığı ve bir ikura bento kutusunda bulunan malzemeler vardı. Sehpanın üzerinde dik duran bir bento kutusu vardı. Maktulün el çantası sehpanın yanında bulundu. İçindekiler: bozuk para kesesi, cüzdan, mendil, defter, iki kopya anahtar (Çantadaki her şey yere saçılmıştı). Sehpanın diğer tarafındaysa içinde yetişkin kadın kıyafetleri, bir saç fırçası, tuvalet malzemeleri, bir fotoğraf makinesi ve bir çocuk obi'si* olan bir valiz vardı. Bu valiz ile Higişa Nakamura'dan delil olarak alınan ve fotoğraflarla dolu olan çanta aynı değildi. Mutfağın girişinde yerde bir kutu kırmızı fasulyeli börek ve kiraz çiçeği tatlısı bulundu, yanlarındaki fişten ikisinin de mahalle fırınından alındığı anlaşıldı.

Maktul ile saldırganın yatak odasına girdiğine dair delil bulundu. Çarşaflarda 3 mm ila 5 mm çapında üç yeni kan lekesi bulundu (DNA analizine yollandı). Yatak odasının geri kalanının dağıtılmış olduğunu gözlemledim: Gardırop kapakları açılmıştı, sandık ve çekmeceler açılmıştı ve yerde üç kitap vardı. Ekranı çatlamış bir çalar saat ve içine kıyafetler tıkılmış iki koli vardı.

Adli inceleme sonucunda salon kapısının pervazında maktule ait el ve parmak izleri bulundu. Bu izlerin yüksekliği, sıklığı ve üzerlerindeki yağ dağılımı, maktulün geri çekilmeye direnmek için kapı pervazını kavramış olabileceğine işaret ediyor. Salonun zemininde de maktulün el izlerine rastlandı. Bu izlerdeki yağ dağılımı, maktulün saldırgandan emekleyerek kaçmaya ya

* Kadınların ve çocukların kimono üzerine bağladıkları kuşak. (ç.n.)

da yerdeki telefona erişmeye çalıştığına işaret ediyor. Bulunan son el izinden 33 cm ileride, yumağından kısmen çözülmüş bir parça mutfak ipi bulundu.

Bu raporun yazılması esnasında, adli tıp uzmanlarına teslim edilen deliller tahlil edilmek üzere karakol adli laboratuvarına götürüldü, delillerin envanter listesi bu raporun yazılmasını müteakip beş gün içinde bütün soruşturma ekibine dağıtılacak. Olay yerinin krokisi, eşyaların dağılımı ve tam ölçüleri için Ek A'ya bakınız.

Salonumun loş ışığı altında otururken parmaklarım titriyordu. Dava dosyasında yazanlar üzerinde parmağımı gezdirdim. Her belgeyi tekrar tekrar okudum, olanları anlayana kadar o masada hapsedilmiş gibi hissediyordum. Kaitaro Nakamura'nın sonunda ifadesini imzaladığını biliyordum, Savcı Kurosawa'nın hazırladığı son versiyonu imzalamıştı. Annemi öldürdüğünü itiraf ettiğini de biliyordum ama evimin yumuşak ışığı altında otururken fark ettiğim, önümdeki belgelere verilen önemdi. Bir zamanlar bu ifadeler ve raporlar açık duruşmalarda tartışılırken artık satır satır belgeler konuşuyordu adeta.

Kaitaro'nun itirafı, davasının yapısını değiştirmişti, bir günde bitecek bir dava hâline getirmişti. Bölge Mahkemesine çıktığı gün savunmasını, başlarında "Saiban-Çou" denen baş hâkimin olduğu, üç yargıçtan oluşan bir heyete sunacaktı, jüri olmayacaktı. Hâkimlerle savcı konuşacak ve dava dosyasını sunacaktı. Her belgenin kısa bir özetini verebilir ve mahkemeye kendi denemesini de okuyabilirdi ama savcı ve savunma avukatı dava hakkındaki görüşlerini verdikten sonra bütün belgeler değerlendirmeye alınmak üzere hâkimlere verilecekti. Davayı kendi aralarında konuşacaklardı

ve en önemli kısım bu şahsi okumalardı, okuyucu ile sayfa arasındaki ilişkiydi.

Japonya’da cinayetle ilgili tek ve temel bir yasa vardır: Ceza Kanunu’nun 199. Maddesi. “Bir kişiyi öldüren kişi cezalandırılır.” Bu madde üzerinden ilerlenecekti. Cinayet nasıl bir cinayet, sebepleri neler, katil pişmanlık duyuyor mu, uygun ceza nedir... Bunların hepsine kapalı kapılar ardında üç hâkim karar verir.

Savcıların görevi gerçeği bulmak, kusursuz bir resim çizemeseler bile yaşanan olayları olabildiğince ortaya çıkarmaktır, derler. Savcı Kurosawa’nın mahkemeye sunduğu ifade olayları anladığı gibi yansıtıyordu ama her hâkimi davanın merkezine ve Kaitaro Nakamura’nın zihnine götürecek olan toplanan deliller, dosyalar ve sorgu videolarıydı.

Hukuk sistemimiz sebep üzerine kuruludur. Kim, nasıl, nerede ve ne zaman sorularının hiçbirisi *neden* kadar önemli değildir. Zihnin derinliklerinde yatan arzular irdelenip kanıtlanmadan cezaya karar verilmez. En canice cinayetlerde bile katilin ruh hâli göz önünde tutulur. Sevgi kavramı şu şekilde kategorize edilir: “hatsukoi,” ilk aşk; “miren,” kalıcı bağlılık; “kataomoi,” tek taraflı arzu; “aişau,” karşılıklı sevgi ve “fukai aijo,” derin sevgi. Mahkeme katilin sevgisini değerlendirir ve ne kadar anlayış gösterileceğine karar verir. Kişinin kaderi bu soyut değere bağlıdır. Çoğu kişi için aşk bir ölüm kalım meselesidir.

Yaşam ya da Ölüm

Hiç “yalan sorusu” diye bir şey duydunuz mu? Psikologlar bunlara çok önem verir. Yalan soruları geliştirmekle o kadar uğraşırlar ki hâlâ Japonya’da yalan dedektörü testlerinde bu sorular kullanılır, henüz sadece televizyonda gördüğünüz bir antika değildirler. Bu testlerin amacı genelde kişiyi şüpheli konumundan çıkarmaktır ama yine de önemlilerdir ve ilk soru, nabzınızı ve tansiyonunuzu ölçen soru en önemli sorudur. Olduğunuz kişiyle olmak istediğiniz kişi arasındaki farkı bu soru belirler.

Sorgucunun karşısına çıktığınızı düşünün: Adınızı, yaşınızı, mesleğinizi, yaşam tarzınızı biliyor. Yavaş başlamasını bekleyebilirsiniz ama başlamaz. Cinayet soruşturmalarında sorgucu doğrudan kişiliğinizle ilgili bir soruyla başlar. “Hiç birini öldürmeyi düşündünüz mü?” gibi. Ve zihninin odasında, düşünce ile konuşma arasındaki o boşlukta gerçek gizlidir. Hepimiz birini öldürmeyi düşünmüşüzdür. Bu sorunun cevabı ahlak dersi vermenize ya da dürüst olmamanıza izin vermez. Hepimiz düşünebiliriz. Öldürmek hepimizin içinde yatan bir dürtüdür.

Bir kez daha yatak odamda, yerde oturuyordum; çocukluğumdan aklıma üşüşen parçaları görmezden geliyor ve televizyonda oynatan kasete odaklanıyordum. Kaitaro sorgu odasına kelepçeli hâlde giriyor. Girdiğinde Savcı Kurosawa oturuyor ve başka kimse yok, kâtip bile yok. Yine de Kaitaro aynalı camın arkasındaki adamların ifadesini imzalamasını beklediğini biliyor olmalı zira Kurosawa kelepçelerini çözmek için masanın diğer ucuna yürürken Kaitaro’nun hareketleri oldukça minimal. Bileklerini ovuşturmuyor ama

rahat bir pozisyona geçiyor, bir kolunu önündeki masaya dayıyor, kendi alanını oluşturuyor.

Kurosawa plastik su bardağını Kaitaro'nun önüne koyuyor. Bu jestiyle sessiz bir gülümseme, Kaitaro'nun dudaklarında bir düzleşme kazanıyor. Bir anlığına savcı kameraya bakıyor. Bunu her izlediğimde kamerayı kapatacağını düşünüyorum ama tam işaret parmağının düğmeye bastığını hayal ederken Kaitaro başını kaldırıyor. Devam ediyorlar.

Kaitaro sandalyesinde kıpırdanıp objektife dönüyor. Bir kez daha onu, yüzündeki çizgileri, dudaklarının aşağı kıvrılmayı öğrendiği yerdeki kırıksıklıkları görebiliyorum.

“İstedığınız her şeyi almadınız mı?” diye soruyor Kaitaro.

Savcı omuz silkiyor. “Her şey gerçekler değil.”

“Ruhumu mu istiyorsunuz? Bu yüzden mi idareci salakların kafamı ütölüyor?”

“Şahsi bir şey konuşmak istiyorum.”

“Daha fazla duygusallık istiyorsun yani?” Kaitaro öne eğilip suyundan yudum alıyor.

“Aşk.”

“Aşk ne? Sana aşkı mı tanımlayayım?”

Kurosawa bir şey demiyor.

Kaitaro tekrar suya uzanıyor ama bardağı dudaklarına götürürken birden duruyor. “Gerçekten âşık mıydım diye mi soruyorsun?”

“Evet.”

Kaitaro'nun yüzündeki ifadeyi okumak mümkün değil.

“Adil olmak istiyorum,” diyor Kurosawa. “Tutku yüzünden işlenen cinayetlere daha önce de baktım.”

“Benim gibi insanlar var mıydı o davalarda?”

“Yoktu.”

Kaitaro arkasına yaslanıyor, düşünüyor. “Hiç âşık olmadığımı mı söyleyeceksin?”

“İşini anlat,” diyor savcı.

“Sen de mi Kurosawa? Sen de mi beni sallandırmak istiyorsun?”

“Anlat,” diyor Kurosawa yumuşak sesiyle. “İşini anlat.”

Kaitaro öne eğiliyor ve ellerini yüzüne örtüyor.

“Başına gelecekler umurunda değil mi?”

“Artık başıma ne geldiğinin bir önemi yok.”

“Anlatmak sana yardımcı olabilir,” diyor Kurosawa.

Kaitaro hâlâ şakaklarına bastırarak kafasını sallıyor. “Hiç bir şey yardımcı olamaz bana.”

“O zaman gerçeği söyle.”

Aralarındaki sessizlik geriliyor. Ekranın köşesindeki sayaçta sadece birkaç saniye geçiyor ama günler, yıllar gibi geliyor.

“Bazen,” diyor Kaitaro. “Bir başkası olmak daha kolay gelir.” Kurosawa’ya bir bakış atıyor. “Sen hep kendin olmak mı istedin? Her durumda rahat hissediyor musun? Benim mesleğimde ve senin hayatında insanlarla yakınlaşmamız gerekiyor, bir nevi şekil değiştirmemiz icap ediyor.”

Kurosawa başını sallıyor; şaşırıyor mu onaylıyor mu anlaşılmıyor.

“Yapmak istemediğin işler, tanımak istemediğin insanlar olur ama senin de bildiğin gibi insanlardan hoşlanmadığını belli etmek tehlikelidir, erkek de olsa kadın da olsa. Güvende olduğun zamanlar olabilir, onları sevmediğini belli etmeye uygun bir ortamda olabilirsin ama benim dünyamda gerçek duygularını göstermek yasaktır. Seninkinde de farklı olduğunu sanmıyorum.”

Kurosawa öne eğiliyor. “Rina Sato’dan hoşlanmıyor muydun? En başta ondan kaçtın, değil mi?”

“Denedim,” diyor Kaitaro.

“Peki bu ‘tehlikeli’ değil miydi? İçgüdülerine ters düşmedi mi?”

Kaitaro gülümsüyor. “Sağduyuma ve talimatlarıma ters düşüyordun, evet. İçgüdülerime değil ama.” Bekliyor. “Çok iş aldım. Hayatlarında heyecana ihtiyacı olan, seçimlerinin sorumluluğunu almak istemeyen, parası neyse verip duygusal travmayı es geçmek isteyen insanlar hep vardır. İşin püf noktası profesyonel olmak, kendinle oynadığın karakter arasına bir mesafe koyabilmek. İşler sırasında da herhangi bir sosyal durumda ne yapıyorsan onu yapmak gerekir. Ben başarılıydım,” diye ekliyor Kaitaro. “Başarılı olmak belli bir tatmin veriyor.”

“Özel hayatında zorlanmıyor muydun?”

Kaitaro gülümsüyor. “Özel hayatım yoktu, başlangıçta ihtiyacım da yoktu. Tüm o insanları öylesine deniyordum, kendimi zorluyordum ama yeni ve heyecanlandırıcı her şey sonunda yorucu hâle geliyordu. Kendi vücudundan çıkmak, başka biri olmayı öğrenmek çok enerji harcayan bir şey.”

“Yani kimseyi sevmiyordun, kimse de seni sevmiyordu,” diyor Kurosawa.

Kaitaro iç çekiyor. “Bizim meslekte çoğu kişinin durumu öyledir. İnsanlara temkinli yaklaşırlar, birine güvenmek imkânsız olur. Ama yalnız yaşayamayız, değil mi?”

“Samimi olduğun biri olsun istedim yani?”

“Tek başıma olmak istedim.”

“Zaman mı denk geldi? Rina’yla tanıştığın zaman değişime mi ihtiyacın vardı?”

“Hayır!” Kaitaro sırtını dikleştiriyor. “Ben ne hissettiğimi biliyorum. Bırak da kendi düşüncelerimi bileyim bir zahmet.”

“Sormak zorundaydım,” diyor Kurosawa. “Çoğu insan öyle düşünür, Rina’nın sadece uygun olduğunu.”

“Yanlış düşünürlermiş.”

Kurosawa ses çıkarmıyor, odanın arkasındaki aynalı cama bakıyor ve bir el işaretiyle bir bardak daha su istiyor. “Zaman değilse, yorgunluk değilse seni ne değiştirdi o zaman? Farklı olan neydi?”

“Rina’ydı,” diyor Kaitaro. “Onu tanıdıkça aradığım şeyim o olduğuna kani oldum.”

“Güzel miydi?” diye soruyor Kurosawa, Kaitaro hafifçe gülüyor.

“Çok güzeldi ama güzelliği kendine hastı. İçinde hayran olduğum bir güç vardı.”

“Başlangıçta onu kendinden uzaklaştırmak istedim?”

“Denedim,” diyor Kaitaro. “Onu işimle değil, gerçek bir insan olarak tanımak istedim ama birlikte zaman geçirdikçe... Uyduk. Birbirimizi anladık ve onu yaşadığı hayata bırakamazdım.”

Bir bardak daha önüne konulurken Kaitaro duraklıyor. Kurosawa’ya buruk bir gülümsemeyle bakıyor, ona tavrındaki değişikliği fark ettiğini gösteren küçük bir işaret. “Onda kendimi görüyordun, her yönden eşim gibiydi. Birbirimiz için mücadele ettik, birlikte olmanın bir yolunu bulduk. Ona kimseye güvenmediğim kadar güvendim.”

“O sana güvendi mi?”

“Güvendi,” diyor Kaitaro emin bir sesle.

“Sence bu yeterli miydi?”

“Yeterli olacağını ummuştum.”

“Rina hedeflerinden biri değil miydi yani?” diye soruyor Kurosawa ve önündeki masaya bir fotoğraf koyuyor. Fotoğrafı rafta Rina gece pazarında, bir elmayı havaya atmak üzere.

“Hayır,” diyor Kaitaro fotoğrafa dokunarak. “Hedef de vardı.”

Odamda tek başıma sebepleri ve sonuçları düşündüm. Hâkimler aynı anda iki yüz davaya bakabilir ve savunmasını dinledikleri insanların çoğu suçludur, ifadelerini yazmış ve imzalamışlardır. Yine de suçluluk da davalılar da basit şeyler değildir. Hâkimlerin işi suçun tam kapsamını belirlemek, gerçeği saptamak ve hem düzeltici hem öğretici cezalar vermektir. Bunu hızlı yapmaları da gerekir çünkü davalarını kapatma hızları; makamlarını, terfi alma şanslarını, geleceklerini belirler. Yetkinlikleri ne kadar dava aldıklarına ve davaları ne kadar az uzattıklarına bağlıdır.

Kaitaro Nakamura’nın ceza alması için ifade vermemiştim ve ona olan öfkem dosyalarda geçmiyordu. Bunun yerine onu bekleyen ihtimallerin elle yazılmış bir listesini buldum. Farklı seviyelerde hapis cezalarından idama kadar yolu vardı. Bir çeşit hapis cezası alacağını varsayıyordum zira tek cinayet işleyen suçlulara nadiren idam cezası verilirdi ama Yurie Kagaşima bu son ihtimalin yanına bir yıldız koymuştu, sanki Kaitaro Nakamura’nın tüm varlığını savunması gerekecekti gibi. Elimdeki tek bilgi, mahkemede geçirdiği iki günün planlarıydı; ilk gün davası dinlenecek, ikinci gün hüküm verilecekti. Ve bunlardan anladım ki hâkimler ne karar aldıysa bunun için uzun süre kafa yormamıştı.

Bir kez daha düşüncelerim alt kattaki masaya yayılmış belgelere, olay yerindeki ayak izine ve annemin otopsisindeki DNA analizine kaydı. Cildinde bulunan salya, ölmeden kısa

süre önce biriyle temas ettiğini gösteriyordu. O satırı hatırladım; Kaitaro Nakamura'yı ve cezasını düşündüm. Annemin öldüğü gün orada olan herkesi ve bir hayatı sonlandırabilen seçimleri düşündüm.

•
•

Rina ve Kaitaro

Kansız Siyah Beyaz

Rina pencerenin önünde tek başına duruyordu. Salonun mermer yerleri, çıplak ayaklarının altında soğuktu, kanını donduruyordu. İleri doğru eğildi.ve alnını cama yasladı, bir sağa bir sola çevirerek sıcak cildiyle camda iz bıraktı. Başının ağrısı çok kötüydü ve tüm vücuduna yayılıyordu. Önceki gece içkinin ararını kaçırmıştı ama ağrının sebebinin bu olmadığını biliyordu. Yüzünü cama daha sert bastırmaya, hissettiği baskıyı artırmaya başladı. O an elinden gelse katlanıp buzdolabına girebilirdi, rafların arasına sıkışabilirdi ama soğuk yine de iyi gelmezdi. Bu zonklayan acı, gözlerinin arkasındaki kör edici nabız yine orada olurdu.

O gitmişti. Rina seçimini yapmıştı. Artık hiçbir şey kalmamıştı. Kendi aşınması tekrar başlamış ve durdurmak için elinden bir şey gelmiyor gibiydi. Bu çaresizliği kendisi seçmişti.

Rina döndü ve avuçlarının altını gözlerine bastırdı. Kendini birkaç gece önce galada olduğu gibi gördü: elinde bir şişe şarapla kokteyl kürdanlarına bakarken. Arabada Sumiko'nun göğsüne sokulduğunu hatırlıyordu; küçük yüzünü Rina'ya bastırmasını, sonra ter ve alkol kokusundan hafifçe geri çekilmesini. Rina kollarının ve bacaklarının ne kadar ağır hissettirdiğini ve kimsesizliğin vücuduna yayılmasını hatırladı. En son da eve geldiklerinde Sato'nun ona nefretle bakışını, yerde bıraktığı oyuncakların dağınıklığını, Sumiko'ya bağırmasını...

Bunu uzun yıllar önce kabullenmişti ve şimdi yine aynı seçimi yapmıştı. Gözlerini açtı ve yemek masasını gördü, bu masa düğün hediyesiydi. Masanın parlak, siyah yüzeyine bakarken Rina masada kendini gördü, evleneli daha birkaç sene

olmuştı. Masada birkaç renkli paket kâğıtları vardı, Rina büyük bir kare kesiyordu. Koridordan, odasında oyun oynayan Sumiko'nun neşeli sesleri geliyordu. Sessizce bir şarkı mırıldanıyordu; sağlıklı bir çocuğu olan genç bir anneydi ve yanaklarındaki kızarıklık bunun kanıtıydı. Kenara koyduğu şekerliğe uzanırken arkasından Sato'nun geldiğini hissetti. Elleri omuzlarını kavrarken kasıldı, boynunda dudaklarını hissetti. Çok hafifçe geri çekilmişti ama Sato hissetmişti. Sato ellerini aşağı indirirken göğüslerine değdi, Rina hareket etmemek için kendini zorladı.

Başını kaldırmadı, masaya bakmaya devam etti ama Sato gülüp yanına bir sandalye çekti. Rina bir kez daha şekerliğe uzandı ve şekerliği alıp kâğıtların arasına koydu. Şekerliğin sarılı olduğu selofan, parmaklarının altında gıcırdadı. Rina kâğıdı şekerliğin bir tarafına bantladı, bant görünmesin diye kâğıdın diğer ucunu da üzerine katladı. Sato gülümsüyordu, o kadar hareketsizdi ki Rina'nın dikkatini çekti.

“Ne gülüyorsun?” diye sordu.

“Sana! Çok gerginsin.”

“Şunu Yoşi'ye güzel hazırlamak istiyorum,” dedi Rina başıyla hediyeyi göstererek.

“Çok tatlısın.”

Rina kaşını kaldırarak baktı, kendisini hiç o şekilde düşünmemişti.

“Değil misin?” dedi Sato. “Tatlı değil misin?”

Rina bir şey söylemedi, sadece hafifçe gülümsedi.

“Ama iyi de dövüşürsün.”

Rina bunun üzerine başını kaldırdı. Doğruca Sato'ya bakıyordu, gülümsemesi silinmişti.

“Birisi sıkıştırırsa falan yani,” diye açıkladı Sato.

Rina şekerliği bıraktı, iki yanından uzanan renkli kâğıtları görmezden geldi. Sato'nun arkasına, salonlarının karşısındaki, artık depoya dönüşmüş olan karanlık odasına baktı. Eski hayatı toz topluyordu. Sato elini tuttu, ona baktı ve parmaklarını okşadı. "Bir zarafetin var, ışık saçıyorsun," dedi ve Rina kaşlarını çatı. "Ama onun altında... Onu diyorum işte."

O anda Rina ayağa kalkmak, elini çekmek ve Sato'ya sesini kesip defolmasını söylemek istedi ama söylemedi.

"Güçlüsün," dedi Sato sessizce. "Odaklandığında gücün yüzüne yansıyor."

Rina elini yavaşça çekti. Bir şaka yapmak üzere ağzını açtı ama o sırada, hayatını bu noktaya getiren seçimler karşısında belirdi. Sato'nun dediği kadar güçlü olup olmadığını merak etti.

"Hadi çabuk!" dedi Sato paket kâğıdını göstererek. "Çık-mamız gerek."

Rina o konuşmayı düşündü ve Sato'nun söylediklerinin doğru olup olmadığını merak etti. Genç bir kızken tanıştıkları zaman ışık saçtığı doğrudu; kararlar verip fırsatlar kaçırmamış herkes gibiydi. Bir daha asla öyle olmayacaktı ama Sato da ışık saçtığına aslında asla inanmamıştı, değil mi? Onu en başından görmüştü; hem Rina'yı hem bekleyen kadını, savaşıyı.

Rina başını kaldırıp evine baktı. Onu tam olarak suçlayamayacağını biliyordu. Kusursuz bir eş olamamıştı, belki iyi bir eş bile olamamıştı. Sato'nun hayallerinin ve hedeflerinin kendininkilerin yerini asla dolduramayacağını biliyordu. Gözleri açık evlenmek daha iyi olurdu ama eskiden ne ol-duysa olmuştu, şimdi nasıl yaşayacağı onun seçimiydi. Kai ona bu seçimi vermişti. Rina ailesini bir arada tutsa bile eski hatalarını tekrarlamak zorunda değildi. Hem kızı hem kendisi için, belki de üçü için de hayatını geri alabilirdi. Salonun

diğer ucuna yürürken başındaki gerginliğin azaldığını hissetti ve karanlık odasının kapısını açtı. Burayı temizleyecek ve tekrar kendisine yer açacaktı. Kırık bir tenis racketinin ve Sato'nun birkaç eski ayakkabısının üzerinden adımını attı ve ilk kutuyu kaldırdı.

Form pembeydi. Şimdi tamamen pembe olmadığını görebiliyordu. Kâğıt aslında beyazdı. Şaşıarak kırmızı satırların solduğunu, birbirlerine karıştığını fark etti. Pembe renk dağılımını yeşil dikdörtgenler bozuyordu. Rina kutunun üzerinde duran forma baktı, kalbi atıyor, atıyor, atıyordu. Uzanır gibi oldu ama elini geri çekti. Bazı belgelere dokunmak zehirli olabilirdi.

Uzun süre formun güzelliğini hatırlayacaktı Rina; rengini ve sadeliğini, korkmaya başladığı her şeyin sembolünü. Rina pembe kanji'yi*, cevaplarını yazması için boş bırakılan yeşil dikdörtgenleri, en altta Sato'yla kişisel mühürlerini basmaları için bırakılan alanı düşündü. Bu kadar ciddi bir şeyin bir renk ve emir örtüsü arkasına saklanması ulusal vicdan hakkında ne söylüyordu?

Rina her devlet kurumunun maskotunu düşündü: Şizuka Vilayeti'nde deniz fenerlerinin üzerine kaptan şapkalı ve mavi paltolu bir beyaz fok resmedilirdi. Güvenliğin sembolü olur, sahil güvenlik ekiplerinin denizden sağ çıkamayanların yüzlerini saklama başarısını ifade ederdi. Ve Peepo; Tokyo Polisi'nin tombul, turuncu perisi. Adı bile polisle halk arasında mutlu bir ilişki olduğunu ima ediyor. Yine de polisler ve maskotları ne kadar neşeli olursa olsun silahları üniformalarına ne kadar sıkı bağlasalar da (unutmak istemedikleri eldivenleri gibi) silahlar da içlerindeki mermiler de gerçkti. Japonya'da idam cezası hâlâ vardı ve hapishaneler

* Japon alfabelerinden biri ve bu alfabedeki her karakter. (ç.n.)

çocuklarınızın asla karşılaşmamasını umacağınız insanlarla doluydu. Bugün bile istisnasız her polis memuru hayatınıza korku ve dehşet salabilir. Rina yere çöküp kâğıtları önüne açarken formların da böyle olduğunu düşündü. İnsanların yarattığı her şey böyleydi.

Meguro'da büyüyen genç bir kadinken Rina olduğu yerde oturamazdı; o sırada ne sorun ya da krizle uğraşıyorsa mutlaka her an bir şey yapıyor olması gerekirdi. Çok zaman çalışma odasında volta atarak babasıyla davaları konuşmuştu. Üniversiteyi bırakmak istediğini ilk söylediğinde masanın etrafında köpekler gibi birbirlerini kovalamışlardı ama artık hayatı onu alt etmişti, yalnızlığı onu yere çökmeye zorluyordu ve yerde elinden sessizce oturup başını dizlerine yaslamaktan başka bir şey gelmiyordu.

Rina tekrar kâğıtlara baktı. Çoğu tuhaf şekilde boştu. Sato ikisinin de yerine doldurmuştu, adreslerinin ve kimlik numaralarının altına bir *kyogi rikon* istediklerini belirten seçeneği de işaretlemişti: karşılıklı mutabakatla boşanma. Ayrılık koşullarının yazılacağı bir kutucuk da vardı ama boştu. Kutucukların çoğu boştu, biri hariç, Japonya'daki tüm boşanma formlarında olan bir kutucuk: çocukların velayetinin kime verileceği.

Burada Sato, sanki eskiz hazırlıyor gibi kurşun kalemle kıvrımlı bir çizgi çizmişti: Sumiko'nun hayatını belirleyecek bir soru işareti. Soru işareti Rina'yı şoke etti ve hızlı bir hareketle ayağa fırlamasına neden oldu. Ayaktaydı ve kanına, kemiklerine kadar öfkeliydi. Kalkarken formu eline aldı, altındaki birkaç kâğıt da eline geldi. Bunlar bembeyazdı, pahalı kâğıtlardı.

Rina kâğıdın antetindeki Tokyo Aile Mahkemesi logosuna ve altındaki açıklayıcı paragrafları okudu. Bu belediyeden alınmış bir boşanma başvurusu değildi; Rina'nın dolduracağı

bir yer yoktu, özel koşulların belirtildiği bir sayfa yoktu. Bu sadece boşanma davasını açan eş, Sato için düzenlenmiş yasal bir belgeydi. Mutlaka kazanacağı bir dava...

Formda evliliğin sonlanması sebeplerinin sıralandığı bir tablo vardı. Kalın ve siyah harflerle çiftin durumuna uyan tüm seçeneklerin altının çizilmesi, en çok uyanınsa iki kere çizilmesi gerektiği yazıyordu. Sato burada kalemi eline almış ve Rina'yla hiç konuşmadığı kadar açık konuşmuştu. Tek bir kelimenin altını siyah tükenmez kalemle tekrar tekrar çizmişti: zina.

Rina yavaşça parmaklarını gevşetti ve kâğıt yere düştü. Biliyor, diye düşündü. *Ve çocuğumu almak istiyor.*

Rina odadan çıkıp salona döndü. Etrafı yaşadığı hayatla çevriliydi ama tanıdık manzara değişmişti. Sato'nun önerdiği korkunç bir şeydi, Rina mahkemeye zorla çıkartılan insanlar biliyordu. Sistem kabahat bulur ve suçlu gösterirdi; olduğunuz kişiyi parçalara ayırır, bütün çirkinliğinizi ve utancınızı tüm dünyaya gösterirdi. Rina, 'Todai'de geçirdiği dönemden, böyle boşanmaların mahkemeye sevk edilmeden önce yıllarca arabuluculuk aşamasında kaldığını ve belediyenin aziz memurları olan arabulucuların paneller kurup evliliğinizi kemiklerine kadar analiz ettiğini biliyordu. İnsanlar hayatınızı özetleyen kâğıtları karıştırırdı ve ne kadar mücadele etseniz de olaylar sizin gözünüzden nasıl olursa olsun sonuç hep aynı olurdu. Anne babadan biri çocuğun tam velayetini alırdı, diğeriye muhtemelen çocuğu bir daha göremezdi. Ortak velayet yasa dışıydı, ancak bir yasanın olabileceği kadar kesin şekilde: kansız siyah beyaz.

Todai'deki ikinci yılında Rina, bedava hukukî danışmanlık hizmeti veren gönüllü bir gruba katılmıştı. Orada çocuklarından ayrı düşen çok anne babayla tanışmıştı. Onların çaresizliğini, kimsesizliğini düşündü. Boşanma sona erdikten

ve velayet verildikten sonra mahkemeler genelde geri kalan tüm konuların “aile içinde çözülmesi gerektiğini” söyler ve daha fazla müdahil olmazdı. Resmî olarak anlaşmanın olmadığı, sadece anne babadan birinin çocuğu aldığı durumlarda bile mahkeme çocuğu alanın tarafında olurdu, hukuken onda dokuzu sahiplik haklarıydı.

Rina tanıştığı insanları düşündü. Çocuklarını görebilmek için okullarının yakınındaki vilayetlere taşınanlar vardı; zil çalarken çocuklarına uzaktan bakarlardı, sonra ya eski eşleri ya da bir polis gelip karga kovar gibi onları uzaklaştırırdı.

Rina bunu başkalarına yardımcı olarak yaşamıştı, kendi başına geldiğini düşünemiyordu bile. Sumi’nin okulunun önünde beklediğini düşündü, belki Nagoya’da belki daha da uzakta. Cebinde eski bir doğum gününde çekilmiş, kenarları kıvrılmış ve buruşmuş bir fotoğraf olurdu. O kapıların yanında diğer anne babalara görünememeye çalışarak nasıl duracağını biliyordu. Sonra okulun üzerindeki çan çalarken, bronzun içindeki çekiç çınlarken onu görürdü, küçük kızı, ne kadar değişmiş, elindeki fotoğraftan ne kadar farklı... Bu yeni Sumiko arkadaşlarıyla yürüyor, şakalaşıyor ve şeker değiş tokuş ediyor olurdu. Rina beklemeye çalışırdı ama sonunda ileri fırlamaktan kendini alıkoyamazdı, kızına doğru koşardı, onu korkuturdu. Sumi annesini görelî yıllar geçmiş olurdu. Çok korkardı ve kafası karışırdı. Rina, Sumi’nin elindeki şekeri sıkarak geri adım attığını gördü. Rina’ysa titriyordu, yüzündeki ifade Sumi’yi daha da korkutuyordu. “Hatırlamadın mı Sumi? Eskiden bana anne derdin.”

Dehşete düşen Rina kendini bu kâbustan çekip çıkardı. Yüzünden yaşlar akıyordu. Boşanma formlarını yemek masasına koyup mutfığa gitti. Su içmeye gelmişti ama Sumiko’nun tezgâhta kuruyan, pandalı bento kutusu gözüne takıldı. O sabah pandalı kutuyu yıkamak için Sumi’nin yemeğini ayılı kutuya koymuştu. Pandalı, Sumi’nin en sevdiğiydi. Yarın

Rina o kutuyu farklı şekillerde kesilmiş, rengârenk sebzelerle ve pirinç topraklarıyla dolduracaktı. Kızından ayrı kalamazdı, kanlı canlı çocuğu yerine birkaç kâğıt parçasıyla yaşayamazdı.

Salonda dönüp elini telefona attı ama ahizeyi hemen yerine geri koydu. Telefon kayıtlarının arabulucu ofisinde ya da mahkemede çıkartılabileceğini düşündü, Sato'nun elinde şimdiden yeterince delil vardı. Antredeki pembe deniz kabuğundan anahtarlarını aldı, evden çıkıp aşağı inmeye başladı, asansörü beklemedi. Kapıcının yanından koşarak geçerek apartmandan çıktı, birkaç sokak aşağıdaki telefon kulübesine girdi.

Telefonun bir kere, iki kere çalmasını dinledi, sonra telefona o çıktı. Kendi ahizesine konuşuyordu ve sesi kablolardan Rina'ya ulaşıyordu. "Efendim?"

Rina titriyordu. Telefon kulübesinin önünden geçen insanlara baktı, onu izleyen biri olabilirdi. "Hâlâ buradasın," dedi. "Şükürler olsun, buradasın." Hattın diğer ucunda sessizlik vardı ama Rina devam etti. "Boşanmak istiyor," dedi.

"Ne?" Kaitaro'nun sesi birden kulağına çok net şekilde gelmeye başladı, dikkat kesilmişti. "Rina, kendisi mi söyledi?"

"Formları kutu odasında buldum. Odayı şey yapacaktım... Şey istedim..."

"Rina," dedi Kaitaro ve sesinin ağırlığı Rina'yı ona, güvenliğe doğru çekti. "Ne kadarını doldurmuş?"

Rina yürürken kayınlardan ve akça ağaçlardan kehribar rengi yapraklar dökülüyordu. Kiraz ağaçları çiçeksiz kalmıştı, çıplak dalları rüzgârda tıkırdayan siyah çubuklar hâline gelmişlerdi. Rina hızlıca yürüyordu, topukluları Ueno Park'ın beton zeminine vurdukça ses çıkarıyordu. Ana yol kavşağına geldi ve onu bir telgraf direğine yaslanmış beklerken buldu.

Telefonda onu Sato'nun fotoğrafçılar tutmuş olabileceğine karşı uyarmıştı. Görülmemeye dikkat etmelilerdi.

Rina trafik ışıklarında karşıya geçti; ışık kırmızı yanıyordu, arkasından ayıplayarak bakan yayaları görmezden geldi. Ulusal müzenin kapısına koştu, varınca yürüyüşünü yavaşlattı. Karşısındaki kare bina bir kale gibi yükseliyordu. İçeride sonbaharda yaprakları izleme şenliklerindeki cariyelerin resmedildiği beş yüz yıllık tablolar ve camekânlara konulmuş araç gereçler vardı. Esinti eşliğinde kararıp hışırdayan bunlara bakan insan, ormanın gölgeleri altında çalan şamisen* tıngırtılarını duyar gibi oluyordu.

Merdivende içeri alınmayı bekleyen bir grup öğrenci aralarında sohbet ediyordu. Bir tanesi fazla yüksek sesle güldü ve öğretmenleri çocuğa “Şşt!” dedi. Küçük kız ellerini ağzına götürüp kıkırdadı, etrafındakiler de aynısını yaptı.

Rina müzeden uzaklaşıp yanındaki bahçeye yöneldi. Dışarısı buz gibiydi. Hava kapalıydı ve bahçeden geçip büyük havuzdaki kayalara dökülen akarsuyu daha koyu gösteriyordu. Kimse dışarıda durmuyordu, hava oturmak için çok soğuktu. Babasının hediyesi olan saatine baktı ve bahçenin ortasına yürüdü, havuzun kenarındaki ahşap çay evini geçti. Yazın burası çardak olarak kullanılırdı ama o gün kapalıydı, kış için kepenklerini indirmişti. Rina patikadan yürüyüp müzeden uzaklaştı, ağaçların arasında iyice izini kaybettirdikten sonra durdu. Üzerinden esen rüzgâr uğulduyordu, dallar sürtünüyordu ama Rina sadece akarsuyun şırıltısını duyabiliyordu.

Yerinde duramıyordu, patikanın ilerisine bakmak için arkasını dönünce onu gördü. Ceketinin önü açıktı ve koşarken saçları arkaya uçuşuyordu. “Özür dilerim, çok özür dilerim,” dedi Rina ama Kaitaro ona yaklaşırken yavaşlamadı.

* Geleneksel bir telli Japon çalgısı. (ç.n.)

Öpücüğü narin değildi. Rina'nın ağzına ter, korku ve öfke tadı geldi. Parmaklarını ensesindeki saçların arasına geçirdi. Sonunda Kaitaro ağzını ondan ayırdı. "Özür dilerim," dedi Rina alnını alnına yaslayarak.

"Buradayım," dedi Kaitaro. Başka bir şey demesine gerek yoktu.

Rina için yere serecek gibi ceketini çıkardı ama Rina çoktan yere oturmuştu, dizlerini altına kıvrırmıştı.

"Çok aptallık ettim. Çok..."

"Aptal değilsin Rina."

"Değil miyim sence?"

"Bilemezdin."

"Hiç... Hiçbir şeyi düzgün yapamıyorum."

Kaitaro çimlere, yanına oturdu.

"Bizi gören var mı?"

"Yok, baktım."

"Peşime birini takmış mıdır sence?"

"Taksaydı görürdüm."

"Şehirdeki bütün özel dedektifleri tanıyor musun?"

"Benden bir şey kaçmaz Rina," dedi Kaitaro. Üstü örtülü övünmesi Rina'yı gülümsetti.

"Formda seni suçluyor mu? Boşanma sebebi belirtmiş mi?"

"Zina," dedi Rina sessizce. "Beni dava etmeyi planlıyor, gayet de edebilir." Durup Kaitaro'ya baktı. "Bizi biliyor."

"Seni mahkemeye verse eline ne geçer ki?"

"Sumiko'nun velayeti," diye cevap verdi Rina. "Onu yetiştirmeye uygun olmadığımı söyleyebilir, belki ailesinin yanına Nagoya'ya götürür."

“Rina, sakin ol.” Kaitaro uzanıp ellerini tuttu. “Sumi-ko’yu almayacak. Davadan başka ne kazanabilir?”

“Zina için biraz tazminat ödeniyor ama çok değil.”

Kaitaro durdu. “Sato ailene kabul edildiğinde para aldı mı? Babanın profesyonel bağlantılarını kullandı mı, sermaye borç aldı mı?”

“Nereden biliyorsun bunları?”

“Tahmin ettim, yanlış mı?”

“Yok, doğru,” dedi Rina.

“Yatırımları güç durumda mı peki? Gayrimenkul yatırım şirketinde çalışıyordu, değil mi?”

“Ev fiyatları hâlâ düşüyor,” diye mırıldandı Rina. “İtiraf etmek istemese de...” Yüzünü çevirip tırnaklarını kemirmeye başladı, başparmağının tırnak etlerini ısırdı. “Ama ne kadar borcu var ne kadar satın aldı bilmiyorum. Öyle şeyleri benimle konuşmuyor.”

“Ya Yoşi’yle?”

Rina başını salladı. “Utanır, konuşmaz...”

“Ve?”

“Babam bana söylerdi.” Rina iç çekti. “Kai, açıkçası babam para durumumuzu, harcamalarımızı bilmemi bekler. Haberi olsa beni affetmez...”

“İzin ver durumu ben bir araştırayım,” dedi Kaitaro bir kez daha ellerini tutarak. “Amacının ne olduğunu anlarsak plan yapabiliriz.”

Rina başıyla onayladı ve yavaşça nefes verdi, sakinleşmeye başlıyordu, tekrar mantıklı düşünebiliyordu. “Bununla mücadele edebiliriz, değil mi Kai?” Kai cevap vermeyince Rina başını kaldırdı.

“Rina, sana bir şey söylemem lazım.”

Rina kaşlarını çattı, midesine keskin bir ürperti oturdu. Kaitaro'nun gözleri karanlıktı, Rina daha önce hiç bu kadar siyah olduklarını görmemişti.

"Ben onu tanıyorum Rina."

"Ne?"

"Takip ediyorum." Rina ayağa kalkarken Kaitaro savunmaya geçerek ellerini kaldırdı.

"Ne yaptın sen?"

"Rina, mecburdum."

"Kocamı takip etmeye mi mecburdun?"

"Hayır." Kaitaro da ayağa kalkmıştı, ellerini uzatıyor, yalvarıyordu. "Hayır! Ben... Beni ne için terk ettiğini görmem lazımdı. Seni incitmeyeceğine güveniyordum."

"Bundan haberin var mıydı?" diye sordu Rina, yeni öğrendiği bu bilginin korkunçluğu vücuduna yayılıyordu. "Böşanma formundan haberin var mıydı?" Neredeyse bağıırıyordu.

Kaitaro keskin bir nefes aldı. Bir an, bir anın bir parçası kadar bekledi.

"Var mıydı?"

"Yoktu," dedi Kaitaro. "Ama Nagoya'ya birini görmeye gidiyor."

"Ha," dedi Rina. Ruhsuz bir sesle "Nagoyalı, onandır," diye ekledi.

"Rina," dedi Kaitaro, ona dokunmak istiyormuş gibi bakıyordu ama Rina'nın bakışlarındaki bir şey onu durduruyordu. Rina, Kaitaro'nun gözlerinde kendi yaşadığı şoku ve acıyı görebiliyordu, yüzünü çevirdi.

Kendi nefes almasına odaklanmaya çalıştı ama aptallığından, suçluluğundan başka bir şey düşünemiyordu. Elbette yarım bir hayat yaşayan tek kişi o değildi. "Yıllar önce bir

gün Sato sarhoş olmuştu,” dedi yavaşça. “Lisede hoşlandığı bir kızı anlattı bana. Benden daha güzel ve daha eğlence-
liymiş ama ailesi Sato’yu onaylamamış, o da vazgeçmiş. Adı Naoko’ydu galiba.” Rina, Kaitaro’ya hızlı bir bakış attı. “O mudur? Safılık mı ediyorum yoksa, gereksiz yere romantik-
lik mi yapıyorum?”

Kaitaro cevap vermeyince Rina paltosunun üzerinden kollarını ovdu, kendine sardı. “Bana asla yalan söylemez-
sin, değil mi Kai?” diye fısıldadı.

“Söylemem,” dedi Kaitaro. Sesinin sert ve yoğun tonu, yalandan ne kadar nefret ettiğini belli ediyordu.

“Her şey benim suçum,” dedi Rina ve utancının ağırlığı bir anda üzerine çöktü.

“Bilmem gerekirdi ve...” Bir kez daha Kaitaro’ya baktı. “Çok kötü bir eş oldum.”

“Rina, hayır! Ne olur yapma. Hiçbiri senin suçun değil.” Rina çime oturdu, Kaitaro da yanına geldi. Bu sefer Rina’yı kendine çekti, kollarına aldı.

“Çok aptalım,” diye mırıldandı Rina. “Bende ne bul-
dun ki?”

“Her şeyi,” dedi Kaitaro basitçe.

Rina ona baktı. Kaitaro, yüzündeki ifadeyi görünce su-
ratını ekşitti, çaresizliği hâlâ yüzünden okunuyor olmalıydı. “Neden anlatmadın bunları bana?” diye sordu Rina yumu-
şak bir sesle.

Kaitaro kafasını salladı. “Ben seni hak etmiyorum Rina, ayrıca...” Durdu, bir an ellerine bakıp tekrar Rina’ya döndü. “Beni... Benim için seçmeni istedim.”

“Seni seçiyorum,” dedi Rina yumuşakça. “Anlamış ol-
malısın... Gala gecesi hissetmedin mi? Hep seni istedim, sa-
dece elim kolum bağlı hissediyordum...” Bakışları kaşlarının

arasındaki kırıksıklıkta, ağzının kıvrımında ve yeni çıkan sakallarının yanaklarında yarattığı gölgede gezindi. Kaitaro yutkundu ve Rina ellerinin yüzünü kavradığını hissetti. “Başım belada olduğu için gelmedim buraya.”

“Rina, biliyorum...”

“Hayır,” diye sözünü kesti Rina. “Bilmiyorsun. Başka insanları bizden öne koydum ama gördüm ki bencilin önde gideniymişim. Sumi’den sonra sadece seni istiyorum.” Dudaklarının kıvrılıp bir gülümsemeye dönüşmesini izledi “Beni cesur olmasam da sevebilir misin?”

Gülümsemesi daha da genişledi ve başını salladı.

Rina başını omzuna yasladı ve sokuldu. Kaitaro yüzünü kendisine çevirip onu dudaklarından öptü.

“Sato’yla yaşadığım şey...” dedi. “Tüm ilişkilerin öyle olmadığına inanıyorum. Bencillik ve ihanet üzerine kurulu olmadığına...”

“Biz öyle değiliz.”

Rina elini tuttu; uzun, güçlü parmaklarını kendi parmaklarına geçirdi. “Biz değiliz, değil mi?”

“Değiliz,” dedi Kaitaro ve avucunun içini öptü.

Rina bir an tereddüt edip Kaitaro’ya döndü. “Eskiden evlensek hayatımızın nasıl olacağını düşünürdüm ama şimdi... Bilemiyorum...”

“Ne verebilirsen kabulüm,” dedi Kaitaro. Takip eden sessizlikte Rina doğru söylediğini anladı. Gülümsedi, kucağına çıkıp boynuna sarıldı.

“Birisi böyle fotoğrafımızı çekerse biteriz,” dedi Kaitaro. İkisi de güldü, gerginlikleri yavaşça kaybolup esintiye karıştı. Bir süre bir şey söylemediler, rüzgârın ağaçların arasından geçip engin gökyüzüne esmesini izlediler.

“Davayı seni tehdit etmek için açıyor. Sumi’yi almayacak,” dedi Kaitaro. “Arabulucular ve ne karar vereceği belirsiz hâkimlerle gözünü korkutmak istiyor.” Kaitaro onu kollarında kenara kaydırđı, rahat olduğundan emin olmak istiyordu.

Rina tek kaşını kaldırdı. “Hangi okula gittin sen?” diye takıldı ama başını omzuna yaslayarak söylediğine katıldığını belli etti.

“Sato anlaşma istiyor, boşanma şartlarını kendi belirlemek istiyor.”

Rina, Kai’ye baktı. “Sumiko’nun velayeti?”

Kaitaro yüzünü ekşitti. “Koz olarak kullanıyor. En sevdiğin şeyin.”

Rina başını salladı, Kaitaro’nun elini tuttu, parmaklarını geçirdi.

“Ona karşı kullanabileceğin delillerim var,” dedi Kaitaro sessizce ve Rina’nın bunu hazmetmesini bekledi. “Sana veriririm. Kullan, malî anlaşmaya varın. Doğru damarlarına basarsan mahkemeye gitmekten vazgeçer.” Nazikçe yanağını okşadı, yüzündeki gerginliği aldı. “Bunu başaracağız...”

“Kai, Sato’yla kendi başına yüzleşme, tamam mı? Bu onunla benim aramda,” dedi Rina. Kaitaro başıyla onayladı.

“Güven bana Rina, Sumiko’nun velayetini biz alacağız.”

Rina ona yaslandı ama gülümsemedi. “Özür dilerim,” dedi biraz sonra. “Sana öyle davrandığımı için özür dilerim.” Kai ona sardığı kollarını sıktı ve Rina yüzünü boynuna bastırdı. “Seni tüm bunların ortasında bıraktığım için özür dilerim.”

“Hepsini düzelteceğim,” dedi Kaitaro.

“Peki... Hokkaido’ya gidecek misin?” diye sordu Rina.

Kaitaro biraz geri çekildi, Rina’ya hevesle bakıyordu.

“Ben de gelebilir miyim?” diye sordu Rina; Kaitaro’nun Şimoda’da söylediğı sözleri dile getirmişti.

Bir anda karşılıklı gülümsemeye başladılar. Kaitaro eğilip onu dudaklarından öptü. Dudakları ayrıldığında birbirlerinden çok az uzaklaştılar. “Aşkım, benden kalan senindir,” diye fısıldadı Kaitaro. Rina gülümsedi, rahatlamıştı, ılık saçıyordu.

Rina parktan çıkarken saatine baktı. Sumiko’yu almaya geç kalmıştı, bütün senedir geç kalıyordu ama telafi edecekti. Sumiko okçuluk kursunda olmalıydı, okuluna çok yakındaydı. Rina kızını sıranın en önünde düşündü, ısınmayan spor salonunda nefesi neredeyse havada görülürdü. Yayını kavrarken beyaz çoraplı küçük ayakları serin ahşap zeminde kayardı. Rina gülümsedi; Sumi yaptığı her şeyi ciddiyetle yapıyordu, şimdiden eldiven takmasına ve ok atmasına izin veriyorlardı.

Rina kızının öne çıkıp yayını çekmesini, duruşunu düzeltmesini sırtını dikleştirerek omuzlarından topuklarına düz bir çizgi oluşturmasını izledi. Yavaşça nefes aldı, her nefesine dikkat ediyordu. Yay başının üzerine kaldırırken havayı içine çekiyordu ve indirirken yay kulağına kadar getiriyordu. Ge-yik derisi eldiveninin parmakları yanağına sürtündü; gözlerini kaldırıp yayını bırakırken durgunluk içinde bir saatin sesi duyuldu. Kendinden emin ve sakindi, olması gerektiği gibi.

Metroya inerken Rina floresan ışıkların aydınlattığı dükkanlara ve bakkallara göz gezdirdi. Yoşi, Sumi’yle birlikte gelmeleri için akşam yemeğine davet etmişti ama Rina bunun düşüncesine bile katlanamıyordu. Sumiko’yu alırdı, birlikte çikolatalı moçi* yemeye giderlerdi. Sonra Rina tofulu ve bahar soğanlı yengeç yapardı, yapmayı Sumi’ye de öğretirdi. Sumi annesiyle yemek yapmayı çok seviyordu, Rina en sevdiği Pazar yemeği için inanılmaz hızıyla patates doğrarken

* Pirinç keki. (ç.n.)

onu dikkatle izliyor, “Benim sıram benim sıram!” diye bağıyordu.

Rina sertçe yutkundu, yeraltının ışıkları gözünü alıyordu ve bir kez daha korkunun içinde yükseldiğini hissetti. Kai’nin yardımıyla bile kızını kaybetme ihtimalinin ortadan kalkmadığını biliyordu.

Sumiko

Zilyet

Annemle babamın aynı anda evde olmasının nasıl bir şey olduğunu hatırlıyorum. Geceleri mutfakta oturup udon* ya da patatesli yahni yerlerdi, bazen annem babamın sevdiği lahanalı domuz yemeğinden* yapardı. Babam o zamanlar eve sadece yemek yemeye gelirdi ve ne kadar geç gelirse gelsin annem hep yemeğini hazır tutardı. Üstelik çeşit çeşit yemek yapardı: et yemeği, çorba ve salata. Mutfakta konuşmalarını dinlerdim, bazen küçük televizyonu mutfığa götürüp kısık sesle açarlardı, babam haberleri dinlerdi ama nazik ve sakinleştirici sesleri gelmeye devam ederdi. Babam geldiğinde neredeyse her zaman yatmış olurdum. Odamın gölgeleri içinde perdelerin yumuşattığı şehir ışıklarını seyrederdim. Uykum gelirken o ışıkları seyreder, ısıtıcının ve yakınımnda konuşan ailemin sesini dinleyerek uykuya daldardım.

Ben büyüdükçe babam eve gittikçe daha geç gelmeye başladı, annem de her gece yemeğini hazırlamayı bıraktı. Her gece taze yemek hazırlamak yerine bizim yediklerimizden bir parça ayırıp babama onu vermeye başladı. Bir süre sonra bunu da yapmaz oldu ve markette satılan bento kutularından almaya başladı. Onların yerini yeşil çay ve pirinç topları, onların da yerini kapta makarna aldı.

Bazen geceleri uyanırdım ve evde neredeyse doğal olmayan bir durgunluk olurdu. Kapının dilinin döndüğünü duymamla birlikte eve bir boşluk hücum ederdi. Annemin bir odadan diğerine yürüdüğünü, perdeleri çektiğini, ışıkları kapadığını duyardım. Salondan televizyonun sesi gelirdi; kısık sesle başlardı. Annemin uyanıp uyanmadığımı görmek için

* Buğday unundan yapılan bir çeşit erişte. (ç.n.)

odama baktığını düşünürdüm, benden ses çıkmayınca birkaç dakika sonra annem sesi sonuna kadar açardı. Televizyon gürültüsünden başka bir şey duymak istemiyor, dünyanın sesini kesmek istiyor gibiydi.

Bazı geceler ne televizyon izler ne de uyurdu. Evin içinde boyuna volta atardı. Kilitleri ve pencereleri kontrol ettikten, evimizin güvenli olduğundan emin olduktan sonra kapımın önünde dururdu, beni uyandırmamak için kapıyı sadece bir iki parmak aralardı. O anları iple çekerdim, yine de sesini duyduğumda ve kapımın altından gölgesini gördüğümde gözlerimi kapatıp uyuyor numarası yapardım.

Bir gece içeri girdi. Kapıyı açtığını duydum ve başımda elini hissettim, yanağımı öptü. Ben gülümserken yanıma kıvrıldı. Kıkırdadım, bana sarıldı ama o gülümsemedi. Kollarını etrafıma sardı ve yüzünü boynuma gömdü. Titriyordu; terinin, korkusunun acı kokusunu alabiliyordum. Saklamaya çalışıyordu ama içinden azılı bir enerjinin elektrik gibi geçtiğini hissedebiliyordum. Boynumu, yanağımı ve saçımı öptü. “Bir şey yok,” dedi. “Bir şey yok.” Ebisu’daki evde geçirdiğim son gece buydu.

Artık neden korktuğunu biliyorum. Bugün bile her ayrılıkta anne babadan biri çocuğunu kaybetmeyi kabul etmek zorunda kalıyor. Kendi aralarında da karar verebilirler, çocukla hiç tanışmamış bir hâkim de karar verebilir.

Bu uygulamanın sebebi; boşanan çiftlerin görevlerini iş birliği içinde, uygun şekilde ve çocuğun çıkarını gözetecek yerine getiremeyeceklerine inanılması. Bu yüzden velayet sadece birine veriliyor, mahkemenin uygun bulduğuna.

Yine de ortada bir seçim var. Zor dönem ve yasal işlemlerden önceki o kısa süre içinde anne ve baba kendi aralarında velayetin kimde kalacağına ve ziyaret haklarının nasıl olacağına karar verebilir. Böyle durumlarda çocuğun hem

annesini hem babasını görerek büyümesi mümkündür. Ama tabii ki güvenin korunması gerekir. İki taraf da çocuklarını her şeyin önüne koyacaklarına söz vermelidir: yeni işlerin, yeni evlerin, yeni partnerlerin... Genelde çiftler bu aşamada çözülmeye başlar.

İnsanlara arzuları hükmeder, istediklerini elde etmek için neredeyse her şeyi yaparlar. Boşanan taraflardan biri eski eşinden başka bir şehre ya da ülkeye taşınabilir. Yakında kalsalar bile eski eşlerinin çocuklarını görmesini imkânsız hâle getirebilirler; hastalık, doktor randevuları, planlanmamış hafta sonu gezileri... Eşler arasında anlaşılan şartları yürüten kurallar yoktur ve genelde bir eş eli boş kalır. Ne hukukî çare ne adalet ne intikam...

Bu sebeple her ayrılık sonunda aynı kapıya çıkar: çocuğun fizikî zilyetliği. Velayet davalarında mahkeme zilyetliğe çok önem verir ve karşılıklı anlaşmanın mümkün olduğu davalarda çocuğu fiziken kendi tarafında bulundurma mücadelesi erkenden başlar. Genelde büyükanneler ve büyükbabalar olaya müdahil olur, çocukları saklar. Ebisu'daki evimizde bana sarılırken ve Kaitaro'nun babam hakkında bulduğu delilleri beklerken annem de oynayabileceği son kartın bu olduğunu düşünmüş olmalı. Ertesi gün beni büyükbabamı görmeye götürdü.

Meguro'daki evin yeşil taşlı yolunda dururken bir arkadaşım oyun oynamaya gidiyor gibi hissettiğimi hatırlıyorum; birkaç saate annem gelip beni alacaktı. Ancak o zaman yüzümü okşadığında gözyaşlarını fark ettim; gözlerini kırpmasından o gece uyumadan önce beni öpmeyeceğini anladım.

"Sumiko," dedi beni kollarına alırken. Beyaz kaplanım Toray'ı aramıza koydu ve beni kendine çekti. Ona sımsıkı sarıldım, boynuna gömülüp nefes aldım. "Anne."

“Buradayım,” dedi, ağlamaya başladım. “Buradayım. Yakında tekrar birlikte olacağız.” Mendilini çıkardı ve kimse görmeden hem kendi gözlerini hem benim gözlerimi sildi. “Artık ağlamayalım. Biz Saraşımayız!”

Evin önündeki yolu yürüyüp benden uzaklaşmasını, iki yanımızdaki çakıl taşlarının yağmurda ıslanmasını izledim.

Şanslı olduğum söylenebilir. Benimle geçirdiği kısa süre içinde annem, sonra da büyükbabam beni büyük özenle yetiştirdi. Ama bu hikâyemizin o kadar çok yönü var ki sanırım asla tamamını öğrenemeyeceğim. Babamın beni sevip sevmediğini asla bilemeyeceğim; onun için bir yük mü, piyon mu yoksa çocuk mu olduğumu asla bilemeyeceğim. O gün yanımdan ayrılırken annemin ne düşündüğünü asla bilemeyeceğim. Neyle yüzleştığını, ödediği bedeli asla öğrenemeyeceğim.

Meguro’da tek başıma, ikimizin de büyüdüğü evde, adeta annemin yokluğu odalarda yankılanıyordu. Araştırmamın başlangıcında sadece gerçeklerle uğraşmam gerekmişti, her detayın kendini açıklamasına ihtiyacım vardı ama dava dosyasını okudukça annemle geçirdiğim son yıldan anılar yüzeye çıkıyordu. Kendi aklımda kaybolmuş hâlde saatler geçiriyordum, önümde duran belgeleri unutuyordum.

Bir sabah, yemek odasındaki saatin sesinden başka ses çıkmazken büfenin üzerindeki takvime baktım ve günleri hesapladım. Büyükbabam Hakone’ye gideli bir haftayı geçmişti, yakında dönerdi. Olanları kavramak istiyorsam, büyükbabam karışmadan çalışmak istiyorsam acele etmem gerekiyordu.

Kapı çaldığında önüme yaydığım kâğıtlara bakıyordum. Postacı bana bir kutu getirmişti. Kutuyu büyükbabamın çalışma odasına çıkardım ve alışkanlıkla masasına koydum, lambayı yaktım. Birkaç fatura ve Nomura ve Higaşino’dan

sözleşmemin olduğunu bildiğim bir zarf vardı, imzamı ve mührümü bekliyordu ama onu düşünmeye dayanamıyordum, kenara koydum. Kolinin içinden küçük, siyah bir kutu çıktı. Bir an duraksadım. Hukukun annemin hayatına nasıl etki ettiğine, onu nasıl koruyamadığına o kadar takılmıştım ki benim hayatıma da etki ettiğini unutmuştum. Bu yüzden yıllardır hazırlandığım gün gelip çatığında tamamen hazırlıksız yakalandım. *

Uzun süre oturup elimdeki kutuya baktım ve sonunda açtım. İçinden mavi kadifenin üzerine iliştirilmiş avukatlık rozetim çıktı. Masa lambasının ışığı altında sağa sola yatırdım, ışığın altın kaplamanın üzerinden yansımaları izledim. İncelikle işlenmiş ayçiçeği yaprakları ve içindeki küçük terazi parlıyordu. Tüm insanlar için özgürlük ve adaletin sembolleri.

Rozetin arkasını çevirdim. Arkasına işlenmiş kimlik numaramı okudum. Bu rozetler sadece hukukî semboller değil, aynı zamanda güç sembolleri. Japonya Federal Barolar Birliğine aitler ve sadece hak edenlere ve kendini kanıtlayanlara veriliyorlar. Bir suç işlerseniz, barodan atılırsanız, iflas ederseniz ya da ölürseniz aileniz rozetinizi geri vermek zorundadır.

Rozetinizi kaybedecek kadar dikkatsizseniz yenisi yapılır ama ikinci ya da üçüncü rozetiniz olduğunu belirten bir işaret konur; bir utanç sembolü ve bir uyarı. Kayıp rozet bildirileri *Kanpo*'da, resmî gazetede yayınlanır; böylece dikkatsizliğiniz herkesin kulağına gider. Bu sembollerin verdiği güç ve otorite asla kötüye kullanılmamalıdır ve her zaman hukuk gözetilmelidir.

Buna rağmen büyükbabamın bir zamanlar kariyerimi planladığımız çalışma odasında rozetime bakarken hukukla ilişkimin değişmiş olduğunu fark ettim. Gözleri çabuk açılan çok avukatla tanışmıştım ama bendeki bu umut ve heves varken bana da öyle olacaksa bile çok uzun zaman alır

diye düşünmüştüm. Şimdi hukukun sınırları ve yararlılığına dair sorularım gün gibi ortaya çıkmıştı. Hukuk anneme yardımcı olmamıştı, onu sadece tuzağa düşürmüş ve tehlikeye atmıştı. Bana da yardımcı olmamıştı. Anlıyordum ki hukuk korumuyordu. Hukuk ne sorun çözüyordu ne de onarıyordu.

Annem yıllar önce beni büyükbabamla yaşamaya getirdiğinde o kadar huzursuzdum ki büyükbabam bir süre Tokyo'dan gitmemize karar vermişti. Tuhaf bir yaz tatili parodisi olarak Şimoda'daki evimize gittik. Denizin ve İzu Yarımadası ormanlarının arasında annemlerden haber almayı ve kaderimi öğrenmeyi bekledim.

Uğruna o kadar çalıştığım rozete baktım, elimde yavaşça çevirdim. Sonra masaya koydum ve bir parmağımla vurup bıraktım, zar gibi dönmesini izledim.

Deniz Değişimi

Ormanda yürürken böcekler sessizdi. Yarımadadan geçen akarsuların sesinden ne bir vızıltı ne bir tıslama duyuluyordu. Havada bir durgunluk vardı. Hava bile yavaşlayıp çalılıkların arasında süzülen bir esintiye dönüşmüştü. Sessiz ve gözle görünür nem ise ağaçların kabuklarına işliyor, onları simsiyah yapıyordu.

Üstümde dallar sürtünüyordu, kalan yaprakları o kadar inceydi ki güneş ışığını seçebiliyordum, daldan damarları aydınlatıyordu. Şimoda'ya geleli iki gün olmuştu ama daha çok olmuş gibi hissediyordum. Trene binmeden önce büyükbabam bana yeni spor ayakkabılar almıştı. Pembeydiler ve üzerlerinde gökkuşakları vardı, şimdi kurumuş çamurla kaplanmışlardı. Yazın tanıdık, son izlerini görmek istiyordum. Bildiğim şeyleri aradım: Kuşların dokunmadığı koyu renkli üzümler, dar geçitleri ve vadileri saran eğrelti otlarının altında açan beyaz çiçekler... Ama hepsi gitmişti. Ormanda hiçbir şey bitmiyordu. Yer dökülen yapraklarla kaplıydı ve yakında sonbahar meyveleri çürüyüp toprağa karışacaktı. Kış geliyordu ama hiçbirimizin bildiği gibi bir kış değildi bu. Rüzgârın bile donacağı bir kıştı.

Geçerken ellerimi ağaçlara sürttüm. Gövdeleri yosun tutmuştu ve elime soğuk, renkli bir balçık bulaştı. O yıl orada bol bol yalnız zaman geçirmiştim, kimse bana göz kulak olmazken evime giden patikaları öğrenmiştim ve şimdi yine yalnızdım.

Bir kayalığa tırmandım, üzerlerindeki demir damarları pas kırmızısı olmuştu. Başımı kaldırıp ağaçların üzerinden

tapınağın girişini gösteren torii'yi* aradım. Durdum, kulak kabarttım. Havadaki seslerin mırıltısını, taşla sürtünen sandaletleri duymayı bekledim. İbadethane izole bir yerdeydi ama o, o zamandı ve sonuçta o zamanlar ormanın dinginliği insanların olduğunu bile gizleyebiliyordu.

Güneş gökyüzünde alçalıyordu, soğuğun keskin ve temiz kokusunu alabiliyordum. Kısa hayatım boyunca yarımada ya hiç kar yağmamıştı. Hiç kar görmemiştim ama insanlar bir zamanlar denizi donduran ve uçurumlardaki kayaları bembeyaz buzla kaplayan bir fırtınadan bahsedirdi. Efsane idi bu, büyükbabamın anlattığı hikâyeler gibiydi. Ama o gün kopacağını hissediyordum.

Yarımada çok tapmak vardı; koylara, sahillere inşa edilmiş tapınakların parlak kırmızı torii'leri, denize doğru uzanan volkanik kayaların üzerine dikilmişti. Çok da popülerlerdi, anne babalar dua tabletleri alırken çocuklar binmaların arasında koşturuyor, dondurma yiyor, dalgaların sesini dinliyordu.

Benim aradığım yer kıyıdan daha uzaktaydı, ormanın kalbindeydi. Oraya az kişi giderdi. Bazen Yeni Yıl kutlamaları sırasında ibadet etmeye gelenler olurdu ama o zaman bile daha çok rahiplerin geldiği bir yerdi. Dalların ve ezilmiş yaprakların temizlendiği bir patıkaya girdim ve ormanın içinden geçtim. Patikanın kenarlarında biten bambuları önümde çekerek, döne kıvrıla ilerledim. Ben açıklığa çıkana ve akşam güneşine adım atana kadar patika yeşil yeşil parlardı, fosforlu ve gölgeli olurdu. Köprünün güzelliği beni hep afallatırdı: önümde uzanan kalastan kemer, diğer ucunda bekleyen ağaçlık ve hepsinin altında, granit taşlardan yağmur sularının aktığı yarık. Neredeyse cüppeleriyle köprüyü geçerken dua eden rahipleri görebiliyordum

* Şinto tapınaklarının girişlerinin üzerine yapılan ahşaptan geçitler. (ç.n.)

O sene annemin ve büyükbabamın benimle oynayacak daha az zamanı olmuştu, ben de tek başıma bu yamaçları keşfetmeye çıkmıştım. Tapınak benim sırrım oldu, ziyaret ettiğim yerlerin çoğu gibi. Gizli bir yere, huzur bulup kendimi güvende hissedeceğim bir yere ihtiyacım vardı ama o akşam çocukluğumun ağaçları değişmişti. Yaz gerçekten geçmişti. Ellerimi ovuşturdum, toprak ve yosunla kaplanmışlardı ve donmak üzereydiler. Aklıma başka bir hikâye geldi: yuki-onna'nın hikâyesi. Her yıl ilk kar yağdığında geldiği söylenen, bembeyaz kıyafetler giyen, karda iz bırakmamak için havada süzülen kar kadın. Her yıl yeni kar yağdığında annelerin çocuklarını koruması gerektiği, evlerinde güvende olmayan çocukları yuki-onna'nın kaçırdığı söylenirdi.

Yamaçta tek başıma, çamur ve ıslak yaprakların arasında üşüyordum. Tapınağa doğru koştum ama taş binalar etrafında kararıyordu, güneş batarken döşeme taşlarına gölgeler düşüyordu. Çardağa girdim ve tepeye çıkan patikayı geçtim, boyunlarına kırmızı mendiller bağlı inari tilkisi heykellerini geride bıraktım.

Patika bir dizi torii'nin altından geçiyordu; bu torii'leri işlerindeki başarıları için inari tilkilerine minnettar olan kişiler bağışydı. Kırmızı geçitlerin altından geçerek tırmandım. Yeni olanların bağışçılarının isimleri tahta işlemede çok rahat seçiliyordu, bizimkinde ise Saraşima kanji'si dondurucu rüzgârdan aşınmıştı. İç avluya çıkarken titredim. İçerisi volkanik kayalardan yontulmuş fenerlerle donatılmıştı. Gölge günlerde bunlar yakılırdı ve her mum soğuktan sönen kadar parlardı. Kar yağsa, honden'in* üzerinde buz sarkıtı, sarksa nasıl görüneceğini düşündüm; önce sadece kiremitler öylece konan beyaz toz bir süre sonra yavaş yavaş tutunurdu.

* Şinto tapınaklarının tamamen tanrıya adanmış ve en kutsal kabul edilen kısmı. (ç.n.)

başlardı, sonunda her şey bembeyaz bir örtü altında kalırdı ve ormanda geceyi mumların aydınlattığı bir açıklık olurdu.

O an annemin Tokyo'daki evimizde volta atmasını düşündüm. Acaba neler yaşıyordu? Babam iş gezisine gitmişti ve döndüğünde ne olacağını merak ettim. Bana ne olacağını merak ettim. Etrafımda rüzgâr güçleniyordu, yanaklarım soğuktan yanıyordu ve boğazım sanki buz yutuyormuşum gibi üşüyordu. Tulumumun kollarını ellerime çektim, tenim soğuktan kızarmıştı. Avlu artık çok daha karanlıktı, yanan fener yoktu. Burada huzur bulmayacaktım ve güvende değildim. Gitmek için arkamı döndüm ama tam o sırada bir rahip avluya girdi. Akan suyun doldurduğu ve üzerine bambudan kepçelerin dizildiği kurnaya gitti. Bir kepçe aldı, ellerine ve yüzüne su dökerek ağzını temizledi. Yutkunurken irkilmedi. Ben olduğum yerde kalmıştım, tapınaktan kayar gibi hareketlerle gelen bu figürü izliyordum, beyaz cüppesi neredeyse parlıyordu. Sonra beni gördü ve ürküp bağırdı, bense arkamı dönüp kaçtım.

Eve geldiğimde saat geç olmuştu ve Hannae görünürde yoktu. "Yattı," dedi bir ses, olduğum yerde korkudan zıpladım ve yemek odasının kapısından içeri baktım. "Bu soğuk lekelerine kötü geliyor, dinlenmesini ben söyledim." Büyükbabam koyu renk tahta masada tek başına oturuyordu. Önünde bir kâse soba* vardı, yeşil eriştelerin buharı tütüyordu. Bana da bir kâse koymuştu, küçük bir kapta da sos vardı. "Gel ye Sumiko, hâlâ sıcak." Ayakkabılarımı çıkarıp yanına gittim, dikkatle sandalyeme oturdum, döşemeyi gıcırdatmamaya çalıştım. Sandalyenin bambu örgüsü ağırlığım altında ses çıkardı. Yemesini izledim ve sorusunu bekledim.

"Neden beni beklemedin?" dedi sonunda. "Hani şehre beraber gidecektik?" Sinirliydi, çok sinirliydi, biliyordum.

* Karabuğdaydan yapılan bir çeşit erişte. (ç.n.)

“Sana beni beklemeni söylediğimde sözümü dinlemen lazım Sumiko.” Sesi sertti ama aynı zamanda beni utandıracak kadar alçak sesle konuşuyordu. Ben eve gelmeyince çok korkmuştu. Ellerimi bacaklarımın altına sakladım. İçeri girmeden önce yıkamak istemiştim ama ormanda koşmaya başladıktan sonra duramamıştım. Etrafımı saran karanlıktan, soğuktan, ne olduğunu bilmediğim her şeyden korkmuştum.

“Annem aradı mı?”

Büyükbabam iç çekti. Sanırım hiçbir şeyin, onun teskin edici sözlerinin bile bir işe yaramadığını biliyordu, başından beri biliyordu.

“Sumi, yakında görüşeceksiniz. Her şey yolunda. Panik içinde koşuşturmanın âlemi yok. İyiyiz işte, değil mi?” Kalkıp bana sıcak bir ıslak havlu getirdi ve yağmurluğumu çıkar-mama yardım etti. Ceketimi çıkarırken eğilip başımı öptü. Ona sormak istediğim çok şey vardı ama dudakımı ısırdım.

Büyükbabam benimle oturdu ve çayından bir yudum aldı.

“Burada ne kadar kalacağım?” diye sordum.

“Yarın anneni arayacağım.”

“Eve gitmek istiyorum. Burada seninle olmak istemiyorum!”

Son cümlemin onu yaralamasını beklemiştim ama büyükbabam öylece bakmaya devam etti. Kâsede soğuyan eriş-telerimi gösterdi. “Ye hadi, donmuşsundur.” Kendi yemeğine döndü ve uzun soba parçalarını ağzına götürmesini izledim. “Bundan güzel yemek yok,” dedi bir süre sonra. “Ne kadar uzun olduğunu görüyor musun?”

Başım-la onayladım, yemek çubuklarımı sosa batırdım.

“Uzun hayat,” dedi büyükbabam birkaç erişteyi daha ağzına götürürken. “Bu yüzden yiyoruz bunları,” diye devam etti. “Uzun hayatlar yaşamak için. Uzun yaşamak için dua

etmeliyiz.” Bir ısırik alıp sıcak erişteleri yutarken büyükbabamın örneğine uydum ve sevdiklerim için dua ettim.

O gece pencereimin kenarında otururken kar yağmaya başladı, başlangıçta yağmurdan güçlölkle seçilebilen beyaz parçacıklar düşüyordu. Doğuya, Tokyo’ya, annemin olduğu yere baktım. Yatmaya hazırlandım ve perdeleri kapadım. Birkaç saat içinde nem damlaları kırağına dönüşecekti, penceremi don saracak ve buzla kaplayacaktı, sabah kalktığımdaye beyaz örtü serilmiş olacaktı. Yatağıma kıvrıldım, örtülerini boynuma kadar çektim, nefesim önümde kristalize olurken gözlerimi sımsıkı kapadım.

Pater Familias

Büyükbabam ertesi gün yine beni teselli etmeye çalışıyordu. Annemle konuşacağını ve yakında Tokyo'ya döneceğimizi söylüyordu ama ona inanmıyordum, bir terslik olduğunu biliyordum.

*

Telefonun çaldığını duyunca sessizce aşağı indim. Büyükbabam çalışma odasında ve benim çoktan uyuduğumu sandığı için kapısını aralık bırakmıştı. Kapının dışından yaklaştım, Avrupa'dan getirdiği saatin altına oturdum. Saatin vuruşları yüzünden söylediği ilk birkaç şeyi duymadım, kapıya doğru eğildim, dediklerini kaçırmaktan çok korkuyordum.

"Neymiş şartları?" diye sordu büyükbabam.

Bir şey daha demesini bekledim ama bir an durdu ve anneme bir saniye beklemesini söyledi. Ayak seslerini duymamla birlikte kaskatı kesildim. Odadan çıkmasını beklemiştim ama sadece masasının önünde volta atabilmek için annemi hoparlöre aldı.

"Rina? Orada mısın?"

"Buradayım Otosan." Annemin sesini duyunca kalbim daha hızlı atmaya başladı. Yakınımdaydı, onunla konuşmak istiyordum. "İsteksiz," dedi ve büyükbabamın yumruğunu masasına vurmasıyla olduğum yerde zıpladım. "Otosan, yapma," diye yalvardı annem. "Konumunun zevkini çıkarıyor sadece."

"Ona bu gücü sen verdim," diye tersledi büyükbabam. Derin bir nefes alıp volta atmaya devam ettiğini duydum. "Şimdi nerede?"

“Nagoya’ya gitti, bir gayrimenkul portföyünü bozduracakmış, en azından öyle dedi. Sanırım iş yerine dönmüştür ama eve gelmedi.”

“Roppongi’de mi?”

“Suyuma gidiyor, ona iyi bir teklifle gelelim diye yapıyor hep.”

“Ne istiyor?”

“Sanırım Ebisu’daki evi ve biraz da para,” dedi annem. “İşlerini Kaitaro araştırdı.” Annem sinirle öksürdü. “İkimizin de fikri bu.”

Büyükbabam durdu. Kâğıda sürtünen kalem sesini duyabiliyordum. “Ne kadar nakit?” dedi. “Ne kadar ister?” Bir an büyükbabam duraksadı. “Rina, parasını versek bile gelip daha fazla istemeyeceği ne malum? Ya Sumi?”

“Ben...” Annemin sesi tereddütlüydü. “Sumiko’dan uzak duracağını yazılı olarak kabul etmesi gerek.”

Büyükbabam keskin bir sesle güldü, kaşlarını çatmıştı. “Bir imza attı diye uzak durur mu sanıyorsun?”

Annem bu sefer konuştuğunda sesi bıkkındı. “Güvenmek zorundayız. Sürecin... İstedığımız gibi ilerleyeceğini garanti edemem. Anlaşmalı boşanmayı ve velayeti vermeyi kabul etsin yeter, ümit edebileceğimizin en iyisi bu.”

“İleride tehdit eder,” dedi büyükbabam. “Sumi’nin okulunun önünde bekler, hafta sonları çıkagelir... Hayatımızı cehenneme çevirir, asla kurtulamayız ondan.” Sesi sertti ama derinden gelen endişesini de duyabiliyordum hatta belki suçluluk bile vardı.

“Bence,” dedi annem bu sefer çekinerek, “Bence uzak durur. Sonuçta yeni bir hayata başlayacak.”

“Bu yeterli değil Rina. Borcu yok mu?”

Hattın diğerk ucunda bir sessizlik oldu ve annem sessizce “Var,” dedi.

“Babasıyla benim düğünde verdiğimiz para?”

“Bitti. Emlak balonu sırasında haddinden çok yatırım yapmış sanırım.”

“Nihai rakamı kabul etmeden önce banka dökümlerini görmem lazım,” dedi büyükbabam.

“Hoşuna gitmeyecektir ama sorarım.”

Sessizlik oldu, büyükbabamın derin bir nefes daha aldığınyı duydum. “Özür dilerim Rina. Onu araştırtmalıydım, peşine dedektif takmalıydım.”

“Hayır...”

“Ailesiyle arkadaşlığımızın ötesine bakmalıydım.”

“Otosan,” dedi annem, yumuşak ama kendinden emin bir tonda konuşuyordu, soğukkanlıydı. “Bu benim seçimimdi; onunla evlenmeyi ben seçtim.”

Büyükbabam bir süre sessizliğini korudu, sonra ayağa kalktı. Sonunda “Senin için eskizleri hazırlayayım mı?” diye sordu.

“Sağ ol. Şartları daha iyi anlayabildiğim zaman ararım. Makul olmasını sağlamaya çalışacağım.”

“Tamam hayatım. Güçlü kal!” dedi yüreklendirici bir tonda. Bunu duyunca gözlerimi kırıştırdım çünkü genelde annemin ve büyükbabamın bana söylediğı bir sözdü bu.

“Teşekkür ederim,” dedi annem. Acaba gülümsüyor mu, diye düşündüm.

“Şu yeni adam,” dedi büyükbabam. “Ona güveniyor musun?”

Bu sefer gülümsediğini duyabildim. “Güveniyorum.”

“Onunla konuşmak isterim.”

Annem biraz bekledi, ben de onunla birlikte bekledim. “Anlaşmaya vardıktan sonra Kaitaro’yu konuşabiliriz,” dedi. “Sumi nasıl? İyi mi?”

Büyükbabam iç geçirdi. “Gergin. Dün ormanda kayboldu, çok korkmuş.”

Annemin acı çektiği sesinden anlaşılıyordu, adeta evde bizimleymiş gibiydi ve biraz mutlu olduğumu hissettim. “İyi mi? Onunla konuşabilir miyim?”

“Kız yattı Rina. Onu bu işe karıştırmayalım.”

“Tamam,” dedi annem ama aynı fikirde değildi. “Tamam. Anlaşma konusunda...”

“Evet?” dedi büyükbabam.

“Kaitaro, Sato’yu iyi araştırmış. Masaya oturttuğumda çok yardımı olacak.”

“Seni seviyor mu Rina?”

“Seviyor.”

Yoşi iç çekti, sesindeki yorgunluğu duyabiliyordum. “O zaman usulüne göre tanışmam gerek, değil mi?”

“İyi bir adam,” dedi annem, bu sefer gülümsediğinden emindim. “Sato gibi değil.”

“Sato’dan iyi olmak marifet mi ki?” dedi büyükbabam ve annemin güldüğünü duydum.

“Otosan?”

“Efendim canım?”

“İyi ki babamsın.”

“Sen de iyi ki benim kızımsın. İyi geceler.”

“Sumi’yi benim için öper misin?”

“Öperim,” dedi büyükbabam.

Annemin telefonu kapatmasıyla hattın diğ er ucundan bir tıkırtı geldi. B y  kbabam  alışma odasının diğ er ucuna vardığında ben çoktan üst kata koşmuştum. Parmak u larımda ses çıkarmadan yatağıma gittim, çarşafların arasına girerken etrafımda derin ve açılmaz bir karanlık vardı. Odamın dışında b y  kbabam ses çıkarmadan bekliyordu, dinliyordu.

 
 

Rina ve Kaitaro

Son Dövüş

O yıl soğuk, Tokyo'nun her köşesine sinmişti; camdan binalar ve gökdelenler soğuğa adanmış, buzdan anıtlar gibiydi. Kaitaro metrodan inip Roppongi Meydanı'na çıktı. Zengin turistlerin ve iş adamlarının meskeni olan bu yere gelmek için nadiren sebebi olurdu ama müşterileri burayı seviyordu, girişimciliğe biraz hevesi olan beyaz yakalılar da buradan yararlanabiliyordu. Bu aralar Sato hep buralardaydı, herkesin her dediğini dinliyordu.

Kaitaro bir otelin lobisine girdi ve balkon barına çıkan asansöre bindi. İçerisi ağzına kadar doluydu ve erkeklerden çok kadınları alıyorlardı ama kapıdaki adam Kaitaro'nun tanıdığıydı, girmesine izin verdi. Sato'yu bulmak zor değildi, iş arkadaşlarıyla birlikte merkezdeki masalardan birine oturmuştu. Seçkin bir masa, hem görebileceği hem de görülebileceği bir yer...

Kaitaro bara gitti. Barmeni çağırdı ve Sato'ya bir mesaj iletmesini istedi. "Ona telefon olduğunu söyle."

Sato'nun gölgelere bakmasına ve kendisiyle göz göze gelmesini izledi, başıyla selam verdi. Sonra ana kapıyı gösterdi ve oraya doğru ilerledi. Sato masasındakilerden müsaade isteyip peşinden geldi. Kaitaro arkasından yetiştiğini hissetti ve döndüğü anda Sato kolunu tuttu.

"Ne var?"

"Sana bilgim var."

"Daha ne kadar açık söyleyebiliyorum bilmiyorum Nakamura: Kovuldun. Sana ihtiyacım kalmadı."

Kaitaro bardaki kalabalığa ve Sato'nun yanlarından kalktığı iş arkadaşlarına baktı. "Çağırdığımda geliyorsun ama," dedi.

Etraflarını saran cam duvarlardan Roppongi boylu boyunca görölüyordu. Kaitaro kolunu sıkan Sato'nun eline baktı. "Aşağı. Göz önünde olmak istemiyorum."

"Yenildiğini anlamaz mısın sen?"

Kaitaro ceketinin iç cebinden bir paket sigara çıkardı. "Yürü," dedi. "Sigaran benden." Kolunu diğer adamın pençesinden kurtardı ve asansöre yöneldi.

Dışarıya çıkıp bir köşeden döndüler ve iki otelin arasında kalan sokağa girdiler. Sato homurdanarak sigarasını uzattı, Kaitaro sigarayı yaktı. Sato gözlerini kısarak bir nefes çekti ve dumanı havaya üfledi.

"Boşanma formu almışsın," dedi Kaitaro sonunda. "Ama daha doldurmamışsın."

"Sana ihtiyacım yok Nakamura. Ona istediğimi kendim yaptırabiliyorum."

"Bunu kesmen gerek."

"Korkuyor, değil mi?" Sato gülümsedi, kendinden emindi.

"Elinde ona karşı delil yok."

"Senin bildiğin kadarıyla yok."

"Biliyorum," dedi Kaitaro, Sato'nun yüzüne yaklaşarak. "Hiçbir şeyin yok."

"Dediğim gibi, emin olamazsın." Sato güldü. "En azından onu sikebildin. Sonunda!" Sigarasından bir nefes daha çekip gülerken Kaitaro öne çıktı ve boğazını kavradı. Sato geriledi, başını duvara vurdu ve sigarasını düşürdü. Elleri Kaitaro'nun ön kollarına yapıştı. Gülümsedi. "Hah," dedi. "Ben de ne zaman vahşileşeceksin diye bekliyordum. Ne yaptığını sanıyorsun? Filmlerdeki gibi son dövüşe mi geldin?"

"Anlaşmayı kabul edeceksin," dedi Kaitaro yavaşça, bileğini Sato'nun gırtlığına bastırmaya devam ediyordu. "Olayı mahkemeye taşımayacaksın ve Sumiko'nun velayetini Rina'ya vereceksin."

Sato güçlükle nefes alıyordu ama Kaitaro'ya gülümsedi. "Hiç sanmıyorum Nakamura." Onu duvara mıhlayan kola asıldı ama kurtulamadı. "Bence bir arabulucuya ihtiyacımız olacak." Sato tekrar ittirdi, sonunda Kaitaro bıraktı.

"Mücadele edecek," diye devam etti Sato. "Neyle karşılaşacağını bir hayal et Kaitaro. Sorular... Topluluğun önde gelen isimlerinin dikkatle okuyacağı yazılı ifadeler... Tüm o insanlar karım hakkında yazanları okuyacak, evliliğimizi değerlendirecek. Rina da inkâr etmeyecek, değil mi? Yalan söyleyemeyecek ve önüne gelenle düşüp kalkan kadın diye adı çıkacak. Tıpkı senin gibi."

"Rina tehlikede değil. Onunlayken fotoğrafımın çekilmemesine dikkat ettim."

"Evet ama bir iki tanesi gözünden kaçmış olabilir. O yüzden şöyle yapacaksın..."

"Hayır Sato, sen benim dediğimi yapacaksın." Kaitaro tekrar öne çıktı, yüzüne yaklaşıırken Sato'nun gözlerindeki belirsizliği, korku kıvılcımını görebiliyordu. "Olayı mahkemeye taşımayacaksın," diye devam etti Kaitaro. "Ebisu'daki evi alacaksın. Yoşi Saraşima'yla bir meblağ belirleyeceksin ve Sumiko'nun velayetini Rina'ya vereceksin."

"Öz kızımı niye o kadına bırakayım? Hele sana?"

"Bırakmazsan ailene Nagoya'daki kadınla çektiğim fotoğraflarını gönderirim. Borçlarını açıklarım. Babanla bizzat konuşmaya gider, bana yaptırmaya çalıştığın işi anlatırım ve hakkında topladığın tüm delilleri mahkemeye veririm. Rina sana karşı bir dava hazırlamamış olabilir ama ben hazırladım. Ayağını denk almazsan bir daha Tokyo'da sana rahat yok."

Sato uzun süre bir şey söylemedi, sonra cebinden kendi sigarasını çıkardı.

“Onu bırakmayabilirim,” diye mırıldandı sigarasını yakıp kibritini yerdeki oluğa atarken. “İkimizin de hataları oldu. Boşanmaktan vazgeçersem uygun teşvikle beni seçecektir.”

“Ama eline tek kuruş geçmez,” diye karşılık verdi Kaitaro.

“Ya Sumiko?” diye sordu Sato.

❁ “Ziyaret edebilirsin.”

“O konu Rina’nın merhametine kalır.”

“O senden daha merhametli.”

“Öyle düşünüyorsan sen bitmişsin çocuk,” dedi ve güldü Sato.

Kaitaro gözlerini Sato’nun yüzünden ayırmadı. Nefret ettiği bu adamın kendinin ve Rina’nın hayatını aklından geçirmesini izledi.

“Seni asla kabul etmezler,” dedi Sato ama pes etmeye başladığı belli oluyordu. “Seninle düşündüğünden daha fazla benziyoruz ve sen de onu mutlu edemezsin.” Duvara yaslandı, sigarasını ağzına götürdü. “Onun kimseye ihtiyacı yok,” dedi sessizce. “Ve bunu fark ettiğinde sen de gitmiş olacaksın.”

Kaitaro ilk kez Sato’nun nefesindeki alkolü fark etti ve bir an acaba tahmin ettiğinden daha mı sarhoş olduğunu düşündü.

“Seni gerçekten sevmeyecek,” dedi Sato sessizce. “Normal bir hayat, normal bir rutin oturduğunda ona yetemeyeceksin.” Göğsündeki his olmasa Kaitaro gülerdi. Sato’ya karşı hissetmeyi hiç beklemediği bir his: acıma. Bir anlığına korku ve acıma birbirine karıştı. Rina’nın sevgisi olmadan yaşadığını hayal bile edemiyordu ama buna mecbur da olmadığını fark etti. Kaitaro omuzlarının gevşediğini hissetti, gerginliği akıp giderken tekrar Sato’ya baktı. “Rina’yla senin aranda geçenler seni ilgilendirir,” dedi ve Sato ona baktı.

“Ne oldu Nakamura, bozuldun mu?”

Kaitaro omuz silkti.

“Ona de ki...” dedi Sato. “De ki anlaşmada bana ters yaparsa...”

“Rina seninle konuşmaya geldiğimi bilemez.”

“Ne?!” diye güldü Sato, neşesi geri gelmişti. “Bir de senin için yalan mı söyleyeyim?”

“Beni pazarlıklarınıza karıştırma. Sana neler yapabileceğimi unutma Sato. Rina’nın nasıl tanıştığımızı öğrenmesini istemiyorum. Sen sus, ben de susayım.”

“Evi bana vereceğini nereden biliyorsun?”

“Rina ilişkimizi ve senin boşanmak istediğini babasına söyledi. Yoşı onu koruyacak, anlaşmayı kabul edecek.”

“Her şeyi çözmüşsün.”

“Bu işi bitirmek istiyorum.”

“Peki ona söyleyecek misin? Bir gün...”

Kaitaro bir şey söylemedi. Sessizce gülmeye başlayan Sato’ya baktı. Kaitaro onu sokağın duvarına yaslariken hâlâ gülüyordu, onun öfkesinin karşısında bile gülmeyi kesmedi.

“Sana neler yapabileceğimi unutma Sato,” diye hırladı Kaitaro. Eli diğer adamın boğazını kavramıştı. “Sakın unutma...”

Kaitaro, Sato’nun yutkunmaya çalıştığını hissetti ve nefes borusuna daha da bastırdı; göğsünü ittirmeye çalıştığını hissetti ama yerinden oynamadı. Sonunda Sato gülümsedi ve Kaitaro’nun yüzüne fısıldadı: “Kendini benden çok daha iyi sanıyorsun, değil mi?”

Kai diğer adama sertçe baktı; kan bürümüş gözlerini, yanaklarındaki patlayan kılcal damarları ve tekrar gözlemini, gülmesini izledi.

“Evet,” dedi Sato’nun boğazını bırakarak. Sonra sokaktan çıktı, Roppongi’nin parıldayan ışıklarını ardında bıraktı ve geceye daldı.

Sonunda Özgür

Kaitaro evinde Rina'yı bekliyordu. Sağ elinde masasının ahşap yüzeyinde umursamazca çıtlattığı kalem vardı. Rina içeri girdiğinde Kaitaro ne yaptığının pek farkında değildi; sersemlemişti ama pencereden gördüğü manzaradan değil, Rina'dan ötürü.

Rina mutluydu. Mutluluğu çenesinin duruşundan, kapağı kapatıp ona yürürken kafasını çevirmesinden belliydi. Saçları uzamıştı, köprücük kemiğine değiyordu, bluzunu omuzlarından tutan ipek bağları okşuyordu. Çok güzeldi. Burada, uzun bir günün sonunda bile güzel ve zarifti. Aksi bir ihtimalin varlığını reddediyordu Kaitaro.

Rina yanına geldi ve masasının kenarına oturdu, yarısı dolu çay kupasını kenara aldı, ahşapta bardak izleri bırakmıştı ve her yere saçılmış kâğıtlar vardı. Kaitaro pasaklı olduğunu biliyordu ama Rina bundan rahatsız olmuyor gibi görünüyordu.

“Gitmeye hazır mısın?”

“Seni sonsuza kadar izleyebilirim.”

“Beni akşam yemeğinde izlemeye ne dersin?”

Kaitaro gülümsedi ve kalemini masaya bıraktı; kalem yuvarlanarak ondan uzaklaştı ve üzerinde yazılı slogan yuvarı bakacak şekilde durdu: *Honma Gayrimenkul Yatırım*. Sato'nun şirketi, Sato'nun karısı; kısa süreliğine... Birkaç ay önce bu kalem görmek Rina'yı afallatabilirdi, onu sorguya çekmesine sebep olabilirdi, onları ve yaptıkları şeyi merak ettirebilirdi. Ama o gece Rina gülümsedi ve Kai'nin elini tuttu. Sato hayatından çıkıyordu ve umurunda değildi.

“Sumi nasıl?”

“Tokyo’ya dönmek için sabırsızlanıyor. Yoşi’nin dediğine göre her gün beni soruyormuş ama bence arkadaşlarını özlüyor.” Kaitaro onu kendine çekerken Rina gülümsedi.

“Ne kadar süre benimsin?”

“Sadece bu gece. Yarın Meguro’ya dönüyorlar, ben de yanlarına gideceğim.”

“O kadar erken mi?”

“Sumi’yi görmem lazım, çok özledim.”

Kaitaro Rina’ya çantasını verdi, Rina gözlerine bakarken çantanın sapını tuttu.

“Kısa süreliğine,” diye açıkladı Rina. “Sonra Hokkaido’da görüşeceğiz.”

“Bir gün sonsuza kadar benim olacaksın, o zaman sınırlamalar olmayacak.”

“Evet,” diye iç geçirdi Rina. “Ama şimdi karnım aç!”

Kaitaro güldü ve çantayı bıraktı. Beline sarıldı ve bina-
dan çıktılar. Varmak üzereydiler, sonunda özgür olacaklardı.

O akşamın ilerleyen saatlerinde Rina, Kai’nin masasında oturuyordu. Önünde bir fotoğraf vardı, siyah beyaz bastığı bir fotoğrafları. Rina fotoğrafı eline aldı, baş ve işaret parmaklarıyla çerçeve yaptı. Yatağında uyuyan Kaitaro’ya baktı. Bir kez olsun Kai rahattı, gerçekten huzurluydu, yüzü gevşemiş ve pürüzsüzdü.

Kai’nin açık olmasını, onun yanında hiçbir savunma mekanizması olmamasını, uyurken yüzüne fotoğraf makinesi tutan bir kadınla yaşamak istemesini seviyordu. Bu cesaret isterdi. Gerçek güven. Cesurluğunu takdir ediyordu, özellikle fotoğraf makinesi karşısında.

Rina yanağını avucuna yasladı. Gecenin sessizliğindeki bu anları seviyordu, birlikte akşam geçirme şansı onlar için

yeni bir armağandı. Geçtikleri aylarda ne zaman ayrı kalsalar Rina kendini onun evinde hayal etmişti; küçük stüdyo dairenin kendi evi olduğunu düşünmüştü, duvarlara iştirilmiş fotoğrafların oraya ait olduğunu ve dünyanın bu adamdan, masadan ve yataktan ibaret olduğunu hayal etmişti. Ama artık fantezi gerçek hayata taşmıştı ve bütün hayatı, kızı da fanteziye dâhil olmuştu. Daha büyük ev buldukları zaman gerçek bir aile olacaklardı; Rina yakında bulacaktı o evi. O zaman Sumi de hep onunla olabilirdi ve asla ayrı kalmaları gerekmezdi.

Önündeki fotoğrafa bir daha baktı. Bu bir plandı; kişisel ve toplumsal hayatın arasındaki katmanlar ve yakınlık hakkında yapmayı düşündüğü yeni serisinin bir parçasıydı. Bu evde çekilmişti, fotoğraf makinesini tam şu an oturduğu masanın üzerine koymuştu. Merceği yatağa doğrultmuş ve zamanlayıcıyı on dakika sonraya ayarlamıştı. Ona arkasını dönmüş ve çarşafardan kozasına çekilmiş olan Kaitaro'nun yanına oturmuştu. Onu izlerken Kaitaro dönmüş, beline sarılmış ve kendisini yatağa çekmişti. Deklanşörün sesi gelip ikisini de oldukları pozisyonda dondurduğunda Rina yurkarı bakıyordu; gözleri büyük ve karanlıktı, burnundaki çiller belli oluyor, yanaklarındakiler titreyordu. Kaitaro bulanık çıkmıştı, huzur içinde uyuyordu, kolu Rina'nın beline sarılıyordu.

Rina bu fotoğrafta yakaladığı savunmasızlığı çok seviyordu. Onu korkutan, yırtıcı bir yanı da vardı, Kaitaro bihaber uyurken onu izleyen merceğe Rina'nın bakışı... Bu hâlde bile Rina'yı sahiplenmesi, elini tutması ve diğer elinin beline sarılmış olmasını da çok seviyordu; ikisi tek bir zihindi, birbirlerine geçmişlerdi, ikisinde de bir gülümseme esintisi vardı.

Siyah beyaz fotoğrafçılık ve ortaya çıkardıkları her zaman ilgisini çekmişti. Bir insanın siyah beyaz fotoğrafına bakarken

dikkatinizi onun doğallığından başka hiçbir Şey çekmez, hakkında daha fazla Şey öğrenebilirsiniz. Kaitaro'nun ona sahile vuran bir dalga gibi sarıldığı fotoğrafa baktı.

Dışarıda Şehrin üzerine Şafak söküyordu. Uzakta tek raylı tren uğuldayarak geçiyordu, güneş ışığı filmlı camın köşelerine vuruyordu. Rina gülümsedi, trendeki yüz ve gözleri düşünmek artık onu korkutmuyordu. İsteyen herkes dünyasına bakabilirdi, umurunda değildi. Masadan kalkarken odada çantasını aradı. Defterini açıp Meguro'ya gitmeden Sumi'ye alacak bir Şey not edip etmediğine baktı. Defteri geri koyarken tişörtünü çıkardı, elinde buruşturup çantasına tıktı. Bir an olduğu yerde durdu, ışığın önünde siluet yarattı; güneş omzunun, göğüslerinin ve dantelli çamaşırının altındaki diri kalçalarının kıvrımlarını çevreliyordu, ayakları tahta zeminde çıplaktı. Rina önünde sarkan perdeye uzandı, birbirine dikilmiş renkli ipek kareler bir duvar yorganını andırıyordu. Kaitaro'ya bu perdeleri pazardan o almıştı. Güzel göründüklerini düşünmüştü, Ebisu'daki evin dekoruna seçtiği Őeylere hiç benzemiyordu. Burada bej döşemeler ya da lake dolaplar yoktu; sadece perdesinin renkli kareleri ve fotoğraflarla dolu hasır sepet vardı. Hokkaido'dan dönüp yeni bir yer bulduklarında bunların hepsi de onlarla gelebilirdi.

Rina arkasından deklanşör sesi duydu. Kollarını kaldırdı ve ellerini başının üzerinde birleştirdi. Deklanşör sesi tekrar geldi, Rina omzunun üzerinden ona baktı, yüzünün yarısı kolunun arkasında saklanmıştı. Kaitaro yatakta oturuyordu; güneş yüzüne vuruyor, sabah ışığında kısa sakallarını yakalıyordu. Fotoğraf makinesini bir kez daha kaldırdı ve ona doğrulttu. Rina kaşlarını kaldırıp gülümsedi.

İlk Aşk

Kaitaro ahşap pervazın altında durdu ve koltuklardan birine oturdu. Oturduğu yerden denizi, ışıklar saçarak koy boyunca uzanan kuşağı görebiliyordu. Yoğun ve koyu bulutlar toplanıyordu, daha öğleden sonra olmasına rağmen havaya alacakaranlık tonu veriyordu.

Onu gördüğünde şaşırdığı belli olmasın diye erken gelmek istemişti. Buraya dair anıları vardı, buranın bir kadına neler yapabildiğini biliyordu ama Megumi burayı sevmiş ve kalmak istemişti. Çay ve midye tempura sipariş etti. Ona mektubunda yazdıklarını düşündü; cümlelerinin inceliğini, eve döndüğünü ne kadar kısaca açıkladığını... Ama yakınlık gerektiren durumlarda mesafeli durmayı öğrenmişti. Bu şehirden öğrenmişti ve eski alışkanlıklar zor unutulurdu.

Megumi'nin mektubu için onunla dalga geçeceğini düşündü ama biraz sonra kendini durdurdu. Eski Megumi olsa, Hokkaido'nun çıplak vahşiliğini seven ve bir balıkçıyla evlenmek isteyen kız olsa dalga geçerdi. Birazdan buluşacağı kadının onun Megumi'sine hiç benzemiyor olabileceğini düşünmek güçtü. Mektubu kafasını karıştırmış, onu sinirlendirmiş bile olabilirdi. Kaitaro'nun hayatıyla uzaktan yakından alakası olmadığını düşünüyor olabilirdi. Yine de onu uyarmak istemişti, buraya Rina'yı getirdiğinde sürpriz olmasını istemiyordu. Megumi'yi arkadaşı olarak hatırlıyordu ve üzülecekse buna engel olmak istiyordu.

Penceresinin yanında bir şemsiyenin kapanmasıyla irkildi ve başını kaldırdı. Dışarı baktı; işte orada, yağmurda durmuş ona bakıyordu, eskiden buluştukları kafede. Yüzü hiç değişmemişti. Gözünün etrafında kırışıklıklar vardı ve cildi

kalınlaşıp elmacık kemiklerini öne çıkarmıştı ama oydu ve onu arayan gözlerinde iyilik vardı.

Onu parmağıyla yanma çağırdı, eskiden yaptıkları gibi sahilde, arkasında yağmurdan ıslanan kumlarda yürümeye davet etti. Kaitaro midye tabağını kaldırıp Megumi'ye gösterdi, boğazındaki düğüm yavaş yavaş çözülüyordu, bu tartışmayı hep yaparlardı.

Megumi hafifçe omuz silkip içeri girerken Kaitaro rahatlayarak lokmasını yuttu. Megumi otururken atkısını eline aldı, özenle katlayarak kare yaptı ve yağmurluğunun cebine koydu. Anaç bir hareketti ama nasılsa ona yakışıyordu.

"Kaitaro Bey," dedi.

"Megumi Hanım," dedi Kaitaro. "Bir şey alır mıydınız?"

"Onlar siparişimi bilir, getirirler şimdi."

Kaitaro'ya bakarken rahat görünüyordu ama Kaitaro gerçekten rahat olamayacağını biliyordu.

"Evleniyor musun?" diye sordu Megumi.

"Sen evlisin," dedi Kaitaro.

"Evet." Megumi hırkasının kollarını yukarı sıyırdı, Kaitaro'ya düşüncelerini toparlaması için biraz zaman verdi. Ağır hareketler, bulunduğu ortamın gerginliğini yumuşatmamak pek Kaitaro'ya göre değildi. Yine de Kaitaro gözlerini ondan alamıyordu. Bakışları yüzünde, küçük ve sevimli burnunda, ince kaşlarında dolaştı. Siyah saçlarının arasında beyaz teller olduğunu fark etti. Ruju cildi için fazla parlak görünüyordu. Onu tanıdığı zamanlar ruj sürmezdi.

"Üzülmene gerek yok Kaitaro," dedi Megumi bir süre sonra.

"Tsuji nasıl?"

"Onunla mutluyum. Çok. Doğru seçim oydu."

"Ona ne şüphe!" Kaitaro güldü ve durup sırtını dikleştirdi.

Bir an yüzünü son görüşmelerinde olduğu gibi gördü. Uzayıp giden, sevdiği kumlarda durmuştu ve Kaitaro gideceğini, Hokkaido'da onunla yaşayabileceği hayattan bir kanzancı olmadığını söylemişti. Ona bağırmasını, yüzüne bir şey atmasını beklemişti ama hareketsizliğini hatırlıyordu. Onu teskin edebilmesi için kendisine dönmesini beklemişti. Tek arkadaşı olan bu kıza sarılmak istiyordu ama Megumi elinin bir hareketiyle onu başından savmıştı.

Uzun bir süre hareket etmeden durmuştu, kollarını göğsünde kavuşturmuştu, denize bakmıştı. Arkasını dönüp giderken Kaitaro ardından seslenmişti ama o yürümeye devam etmişti. Suyun kenarına kadar gitmiş ve yürümeye devam etmişti, sular eteğini ıslatana kadar yürümüşü. Kaitaro, Megumi'yi en son böyle görmüşü: alacakaranlıkta gri sularla çevrili.

"Geldiğin için teşekkür ederim Megumi."

"Neden geldin?" diye sordu Megumi sonunda. Dudaklarını bastırdı, rujunu tenine sürdü.

"Seni özledim."

"Çok sevindim!" dedi ve ikisi de güldüler, ona karşı hep dürüst olmuştu, Kaitaro bunu takdir ediyordu.

"Anneni gördün mü?" diye sordu bir süre sonra.

"Evet, sabah uğradım."

"Annen çok güçlü kadın."

"Onun gücünü bilirim ben," dedi tersçe Kaitaro sonra özür diler gibi başını önüne eğdi. "Ve artık yalnız."

Megumi bir şey söylemedi. Kaitaro, onu hâlâ hatalı bulup bulmadığını merak etti. Acaba annesini, ikisini de burada bıraktığı için onu ayıplıyor muydu?

"İyi görünüyorsun," dedi Megumi. "Şehir seni açmış."

Garson yanlarına gelip masalarına bir tepsi çakıl çikolata, çay ve ıslak el havlusu koydu. Megumi'ye gülümsedi, o çünkü işler hakkında sohbet etti ve Tsuji'nin de gelip gelmeyeceğini sordu. Kaitaro normal şartlar altında Megumi'nin onu tanıttacağını düşündü ama Megumi onun çok kalmayacağını, fazla iz bırakmak istemediğini sezmişe benziyordu.

"Ben Tokyo'yu sevmezdim," dedi garson yanlarından ayrılınca. "Televizyonda gördüm hep. Küçük evlerine tıkmış zenginler."

Kaitaro gülümsedi. "Her iyi şey deniz kenarında, üç odalı ve koridor mutfaklı evlerden çıkacak diye bir şey yok."

Megumi omuz silkti ve çikolatalardan birini ağzına attı.

"Senin şehir kızı nasıl?" diye sordu.

"Düşünceli," dedi Kaitaro. "Güçlü. Fotoğrafçı. Bir kızı var."

"Güzel mi?"

"Evet, güzel."

Megumi başını salladı ve saçıyla oynadı, telleri parmaklarının arasında gerdi.

"Ne zaman geliyor?"

"Yarın."

"Ne kadar kalacaksın?"

"Ona birkaç şey göstermek istiyorum sadece."

"Hep birlikte yemeğe gidelim ister misin, Tsuji de gelir."

"Yok, teşekkür ederim. Ben..."

"Sevindim," dedi Megumi sessiz bir gülümsemeyle.

"Onu seversin Megu, cidden seversin."

"Muhakkak."

"Yemek değil de çay içsek?" diye önerdi Kaitaro.

“Bir ara tanışırım, evimiz küçük.” Gülümsedi, Kaitaro’nun bu konuda nasıl hissettiğini biliyordu.

“Adınıza sevindim, Tsuji ile yani,” dedi Kaitaro. “Nerede yaşıyorsunuz şimdi?”

“İskelede küçük bir evimiz var. Çok seviyorum,” diye kabul etti Megumi ve ona gülümsedi, bu sefer kendini zorlamıyordu.

“Eskiden bana gösterdiğin ev mi yoksa?”

“Evet o.” Megumi gülüyordu. “Tsuji etrafına veranda yaptı.” Kocasından bahsederken tekrar gülümsedi, ruju tamamen çıkmıştı. “Yazın akşamları verandada çay içiyoruz.”

“Kulağa cennet gibi geliyor.”

“Öyle. Benim için öyle,” dedi Megumi.

“Hesabı söyleyeyim mi?”

“Gerek yok, benim hesabıma yazarlar.”

“Ama Megu...”

“İsrar ediyorum. Misafirimsin.”

Paltolarını aldılar ve dükkândan çıktılar.

“Şey soracaktım... Çocuğun var mı?” diye sordu Kaitaro paltosunun önünü ilikleyerek sahil yolunda yürürken.

“Yok.” Megumi durdu. “Çocuğumuz olmuyor.”

Kaitaro da durdu, rahatsız edici bir sessizlik hâkim olmuştu. “Affedersin,” dedi sonunda, az önce kurdukları rahatlığı tekrar yaratmaya çalışıyordu. “Ama mutlusun, değil mi Meg?”

“Mutluyum,” dedi Megumi. Pencereden ona bakarken gözlerinde gördüğü iyilik yine oradaydı, kederliydi ama oradaydı. Elini sıktı. “Senin de mutlu olmanı istiyorum Kai.”

“Ben de mutluyum sanırım,” dedi Kaitaro ve gülümsedi.

“Güzel!” Çocukluklarındaki gibi parlak sesiyle cevap vermişti Megumi. “Görüşürüz,” dedi ve koy boyunca ilerleyen kıvrımlı sahil yolundan giderek uzaklaştı, yeşil şemsiyesi sarkaç gibi sallanıyordu. Kaitaro ona asla yeterince teşekkür edemeyeceğini düşündü.

Son Aşk

Havadan yaklaşırken Sapporo hiç beklediği gibi değildi. Uçak inişe geçip Hokkaido'nun üzerinde alçaktan uçmaya başlayınca Rina heyecanla aşağı; küçük siyah ayıların, engin buz düzlüklerinin ve kış birası fabrikalarının yurduna baktı. Ama adanın başkenti sıradan bir şehirdi; gri ve kala-balıktı, kuzeyinden ve güneybatısından bir elin parmakları gibi çıkan banliyöleri vardı. Tokyo'nun enginliğinin ufka kadar uzandığı Narita'nın aksine Sapporo'nun sınırları, şehirden biraz ötede bitiyordu ve ardında düz ovalar ve yeşil sis içinde çam ormanları başlıyordu.

Valiz teslim yerinde Rina holdeki insanlara göz gezdirdi, gözleri onu aradı. Beklerken boynundaki yün atkıyı sıktı ve paltosuna çekti, kızının kokusunu ciğerlerine doldurdu. Rina havaalanına giderken Sumi, Meguro'daki evin kapısında idi. Yoşi bir baş hareketiyle veda etmişti ama sarılmamıştı. Sumi ise bacaklarına asılarak onu yere çekmiş ve atkısını boynuna geçirmişti, Rina eğilince boynuna atkısını geçirmiş ve "Sıcak tutar," diye fısıldamıştı. Sonra Rina'nın eline küçük bir oyuncak ayı sıkıştırmıştı. "O da gezmek istiyor," demişti ve Rina gülüp kızına sıkıca sarılmıştı. "Birkaç güne döneceğim tamam mı? Bu gezi önemli." Sumiko başını sallamıştı, Yoşi yanına gelip elini tutmuştu. "Uçağın kaçacak," demişti Yoşi.

Şimdi valizlerinin yanında beklerken ailesi çok uzak geliyordu ve tek başına dururken dakikalar uzuyordu. Derken sonunda onu gördü. Omzuna bir çanta atmış, kendisine doğru geliyordu. Onu şimdiye kadar hissetmemesinin ya da göz kenarıyla görmemesinin tuhaf olduğunu düşündü

ama Kaitaro doğruca kendisine doğru geliyordu, artık kollarını açmıştı. Terminalin ortasında birbirlerine vardıklarında gözlerindeki ışık görmeye değerdı. “Rina,” dedi ona bakarak, dudakları onunkilere değmeden önce gülümsedi, acele etmedi, artık insan içinde öpüşebiliyor olmalarının tadını çıkardı. Rina’nın elleri sırtından yukarı çıkıp saçlarını okşadı; onun hissini, sıcaklığını içine çekerek gülümsedi.

Arabayla sahil yolundan kuzeye doğru ilerliyorlardı, arabanın klimasından gelen sıcak hava dalgaları, buz tutmuş denizin soğuşunu dışarıda tutuyordu. İki saat kadar sürdüler, Rumoi Gölü’nü ve limanını geçtiler, sonunda koydaki küçük bir ev kümesinin ortasında durdular. Rina emniyet kemerini çözdü ve etrafına bakındı. Arkalarında bir bakkal, yolun sonundaysa bir kafe vardı. Sonunda Kaitaro’ya döndüğünde onun da sağlarında kalan küçük, tek katlı evi izlediğini gördü. Bacadan ince dumanlar yükseliyordu.

“İçeride,” dedi arabanın anahtarını çevirip motor sesinin kesilmesini beklerken.

Rina bir anlığına Kaitaro’nun koluna dokundu. “Burada olduğumuza inanabiliyor musun Kai? Başaracağımıza inanıyor muydun?”

“Umuyordum,” dedi Kaitaro sessiz bir gülümsemeyle. “Bir ara beni korkuttun.”

“İyi olmuş!” dedi Rina çantasını alıp arabadan çıkarken. Kaitaro yanma gelirken gülümsedi.

“Gerginim,” dedi Rina eve bakarak. Perdeler çekiliydi, içerisi hiç görünmüyordu.

“Olma.” Kaitaro onu koluna aldı ve yanına çekti. “Birlikteyiz.”

Annesi onları içeri alırken sessizdi. Rina’yı öne eğilerek selamladı ve paltosunu aldı, önüne misafir terliklerini koydu. Rina da eğildi, çaktırmadan eve göz gezdirmeye çalışıyordu.

Kai'nin dediği gibi küçüktü ve perdeler çekiliyken oldukça karanlıktı. Bayan Nakamura pencerelele gidip bir ipi çekti, içeri ışık doldu. Öğleden sonranın kış güneş i pantolonunun üzerine giydiği sabahlığına ve saçına vurdu, topuzundan birkaç bukle dökölüyordu. Kapıyı çaldıklarında uyuyor olduğunu düşündü Rina. Peşinden Kaitaro'nun odasına gitti, mutfak ın önünden geçti. Denize bakan mutfak penceresinin önündeki saksılar ve bitkiler gitmişti.

Rina sonradan o pencerenin önüne oturdu. Önünde bir kâse soğuk su vardı ve kâsenin dibindeki pirinci duruluyordu, su nişastadan bulanana kadar pirinç tanelerini eliyle çevirdi. Bayan Nakamura yanında oturuyordu, birlikte iş yaparken çok az konuşuyordu ama ara sıra göz ucuyla Rina'dan tarafa bakıp nasıl çalıştığını izliyordu. Rina gülümsedi, tekniğinin takdir kazanacağını umdu. Kaitaro'nun evinde olmak, annesiyle birlikte ailesine pilav hazırlamak güzel bir histi.

O akşam şüphesiz, tam bir ziyafet çekeceklerdi; mutfak tezgâhındaki güz hasadı gözlere şenlikti. Rina dolgun matsutake mantarlarını, balkabağını, tazeliğinden daha etindeki kan akmamış olan somon fileyi göstererek ne kadar etkilendiğini söylemişti. İltifatının karşılığında belli belirsiz bir baş hareketi almıştı ve kabuğunu kazıyıp kokusunu alabilsin diye eline bir kaboşu limonu verilmişti. Yemekte kaboşu çeşnili ızgara matsutake mantarı, tencerede somon, soslu bal kabağı ve pilav olacağını söylemişti Bayan Nakamura. Rina o kadar geniş gülümsemişti ki Kaitaro'nun annesi biraz daha ısınmış, ona yardım etmesi için bir bal kabağı bıçağı vermişti.

Gece hep beraber, orta odadaki sobanın yanında, alçak masada, kucaklarında battaniyelerle yediler. Bayan Nakamura, Rina'ya söylemeye izin verdiği adıyla Şinobu, kendisinden bahsetmeye başladı; Rina, annesinin Kaitaro'ya gülümsemelerinden büyük zevk alıyordu. Kaitaro da gevşemişti,

evinde hep birlikte oldukları için omuzlarındaki gerginlik akıp gitmişti. Rina başta çok az şey söylüyordu ama zaman geçtikçe sohbete katılmaya başlamıştı, Sumiko'yu ve Tokyo'yu anlatmıştı. Sonunda Kaitaro birlikte planladıkları hayatı anlatmaya başlamıştı ve bu sırada ikisi adına da konuşmuştu. Şinobu genellikle sessiz kalmıştı ama yemeğin sonuna doğru, Kaitaro konuşurken uzanıp elini tutmuştu.

Çay içerken Rina valizine gidip Tokyo'dan getirdiği hediyesini aldı. Yere, yanlarına geri oturdu, bacaklarını tekrar battaniyeyle örttü ve kutuyu kaldırıp resmî bir hareketle uzattı. "Yeni değil," dedi. "Ama evden getirdim." Rina paket kâğıdının soyulup kenara konmasını heyecanla ve sabırsızlıkla izledi, içinden antik bir miso kâsesi çıktı. "Annemindi," dedi Rina ve Şinobu'nun gülümsemesini izledi.

Yaşlı kadın çok yavaşça dizlerindeki battaniyeyi kaldırdı ve ayağa kalktı. "Ben de sana bir şey vereceğim," dedi. "İkinize de." Yatak odasına gitti ve anahtarlığından plastik etiket sarkan bir anahtarla geri döndü. "Bu Kaitaro'nun dayısınınındı," dedi yanlarına otururken. "Öldüğünde bana bıraktı. Karanlık odasını kurduğu kulübenin anahtarı." Hafifçe gülümsedi. "Orada yaşarken Kai için çok kıymetliydi. Belki sana da gösterir." Kaitaro uzanıp anahtarı aldı, avucunu açıp anahtara baktı. Sonra annesine dönüp ellerini tuttu, parmaklarını ağzına götürüp öptü.

"Baban ne zaman öldü?" diye sordu Rina ertesi gün sahilde yürürken.

"Birkaç yıl önce."

"Annen nasıl peki?" diye sordu Rina çekinerek. "Babandan sonra."

"Sona doğru yumuşadığını söylüyor annem." Kaitaro hızlıca yürüdü, Rina'yı kafeye ve balıkçıların şimdiden günün

avını ayıkladığı iskelelere doğru çekti. “İlk onun gittiğine inanmıyorum,” diye mırıldandı. “Ben hep şey düşünmüştüm...”

“Tahmin ediyorum,” dedi Rina. “Doğru mu peki? Yumuşamış mı?”

“Ben üzölmeyeyim diye öyle dedi,” diye cevap verdi Kaitaro.

Rina durdu, daha fazla soru sormak istiyordu ama denize varmışlardı ve Kaitaro çoktan gemilerdeki genç adamlara sesleniyordu. Yaşı daha büyük olanlardan bazıları da dönüp Kaitaro’ya başlarıyla selam verdi, Kaitaro yanlarına yaklaşıp günün avlarından sohbet açtı.

“Ne yapıyorsun?” diye sordu Rina, Kaitaro elleri balık dolu plastik poşetlerle geri dönünce.

“Sana öğle yemeği hazırlıyorum,” dedi Kaitaro. “Hadi.”

Bakkaldan yuzu*, çıra ve başka birkaç şey aldılar. Rina arka reyonlara gidip tanıdık malzemelerin olduğu raflara baktı, kenarda duran büyük buzdolabında hazır bento kutuları bile vardı. Ara sıra birileriyle göz göze geliyordu ama gülümseyip başını çeviriyordu. Sonunda dışarı çıkıp orada beklemeye koyuldu, yolun sonuna baktı, balıkçıların ve gemilerinin arkasında uzanan dümdüz sahili ve engin denizi izledi. O an yük gemileri, yere inmiş bulutlar gibi sahilde birbirlerini kovalıyordu, denizin dibinden plankton ve kumla dolu köpükler yükseliyordu.

“Oraya gidiyoruz,” dedi Kaitaro ıslak düzlüğü ve kıyıya çarpan sörf dalgalarını göstererek.

“Orada donarız!”

“Değecek, söz veriyorum.” Sokağa adım atarken Rina kaşlarını çatı, birinin kaldırırna döktüğü tuzun ayaklarının altında kütürdemesini hissetti. Yol yer yer kesinlikle

* Doğru Asya’da yetişen bir limon türü. (ç.n.)

kayganlaşıyor ve dondurucu rüzgâr doğruca yüzüne esiyordu. “Sumiko’ya tek parça dönmek istiyorum!” diye ciyakladı.

“Dönersin,” dedi Kaitaro yüzündeki gülümsemeye elini tutarak. “Hadi, çılgın Hokkaido kızı seni.”

Rina yüzünü buruşturdu, yoldan çıkıp kumlarda yürümeye başladılar.

“Az ileride bir girinti var.”

Sonunda haklı çıktı; kayalar onları soğuktan koruyordu ve kayaların arasında rüzgârın yetişmediği bir mağaranın girişi vardı. İçeride duvara yaslanmış, muşambaya sarılı metal bir mangal vardı.

“Herkes kullanıyor,” dedi Kaitaro, mağaranın ağzına Rina’nın yanına gelirken.

Rina, Kaitaro’nun mangalın muşambasını açmasını, eski ateş çukurunu temizlemesini ve içindeki külleri dışarı atmasını izledi. Muşambayı siper ederek ateşi yavaş yavaş yaktı, bakkaldan aldığı dalları ve talaşları özenle dizdi. Sonunda mangalı ateşin yanına taşıdı ve çantasından kesme tahtası, bıçak, poşet nevale, karides ve Rina’nın adını bilmediği, simsiyah derili bütün bir balık çıkardı.

“Bir dakikaya geliyorum,” dedi Kaitaro, balığı ve bıçağı alıp denize doru yürürken. Rina öğle yemeklerinin kaderi için biraz endişe duyarak onu izledi ama kısa süre sonra gülümsemeye başladı; Kai’nin balığın karnını ustalıkla yarmasını, göremediği bir kesik açmasını ve koyu kırmızı kahverengi organlarını ayıklamasını, kanını deniz suyunda yıkamasını hayranlıkla izledi. Arkasında, kısa kış gününün ardından güneş alçalıyordu ve kalamar balıkçıları gemilerinin lambalarını yakıyordu, ışıkları ufukta sağa sola süzülüyordu.

Kaitaro döndüğünde ve esintiler alevleri bir anlığına eğip geri doğrulttuğunda ateş kararlı şekilde yanıyordu. Işık yok olurken tahta parçaları çatırdadı, çukurun dibinde göz

yığınınına dönüştü. Kaitaro pazarlık ederken bir sürü şey almıştı, poşetinde kuzeyde mevsimi gelen tatlı karideslerden de vardı. Rina bunların fotoğraflarını görmüştü ama gözü-nün önündekiler kocamandı; en az bir karış boyları vardı, kırmızıyla karışık açık turunculardı, o kadar dolgun ve etli-lerdi ki Rina kızardıklarında tatlarının ne kadar yoğun ola-cağını şimdiden hayal edebiliyordu. Kaitaro bıçağıyla yu-zu'ların kabuğunu soyarken ve karideslerin birkaçını şişe geçirip üzerlerine pütürlü sarı kabukları örterken Rina'nın karnı guruldadı. Kaitaro yarı saydam balık dilimlerine de aynı işlemi yaptı. Rina çalışmasını hiç hareket etmeden izli-yordu. Balığın ne olduğunun merak ediyordu ki Kaitaro pisi balığı olduğunu söyledi. Rina Tokyo'da bir kere pisi balığı yemişti ama Kaitaro eline bir şiş verdiğiinde hayrete düştü. Ağzındaki şeyin tadı hiç bu kadar zengin ve diri gelmemişti, yuzu kabuğundan akan yağlarla karışan suyu ağzında hafif bir acılık, bir yanık tadı bırakıyordu. Rina eline akan suları zevkle emdi ve karidesleri ısırdı, zengin umami* tadını ağ-zında gezdirdi. Kai'nin yetenekleri muhteşemdi ve o yapar-ken çok doğal görünüyordu.

Ateşin sıcaklığının yanında Kai ceketini çıkardı, üzerinde sadece süveteri ve atkısı kaldı. İkisi de Rina'ya yabancı geli-yordu, Kai bunları annesinin evindeki odasından almış ol-malıydı. Tokyo'da bunları giydiğini düşünemiyordu ama bu-rada, bu çetin ve saf yerde çok yakışmıştı. Çantasında hâlâ canlı yengeçler vardı, üzerlerine ceketini koymuştu. “Evde pi-şireceğim,” dedi Rina'nın sormamasına rağmen. Rina kendi kendine gülümsedi, onun bu yanına hayran olmuştu: Usu-lüne göre yengeç ve muhtemelen istakoz da pişirebilen, hangi mevsimde dalgaların nasıl olacağını ve pınarda istiridye ağla-rını nereye açacağını bilen bir adam. Huzurlu görünüyordu

* Tatlı, ekşi, acı ve tuzlunun yanında beşinci temel tat. Japonca “hoş tat” an-lamına gelmektedir. (ç.n.)

ve Rina lezzetli, taze, sadece birkaç saat önce yakalanmış balığını yerken daha da huzur buluyordu. Sonunda birbirlerine sarıldılar; tam olarak ısınamadılar ama karınları doymuştu, birbirlerine sokulmuşlardı.

“Bunu Sumi’ye de yapman gerek,” dedi Rina bir süre sonra.

Kai kolları altında ona sarılan Rina’ya baktı.

“Tokyo’da mı?”

“Şimoda’da, evimizin yanındaki sahilde. Olmadı onu da buraya getiririz? Çok sever burayı,” dedi Rina neşeyle. “O da küçük vahşinin biri.”

“Annesi gibi,” dedi Kaitaro aşağı eğilip onu öperek.

“Babası gibi,” diye cevap verdi Rina. “Ona balık tutmayı babası öğretecek.”

Rina, Kai’nin yüzündeki duygunun kuvvetine gülümsedi, kendisinininkiyle aynıydı. “Bizi kabul edersen tabii,” dedi Kai onu mağaranın taş zeminine yatırıp öperken. Arkalarında, sahilin ta öbür ucunda dalgalar karaya dönmüştü ve çakılları dümdüz etmişti; çakılların üzerinde bir çulluk sekiyor, yemek arıyordu.

Dördüncü Bölüm

Kötü ol, yalancı olma.

TOLSTOY

Sumiko

Şimoda

Hayatınızda bazı sabitler vardır ki önemlerini kaybedenler kadar anlamazsınız. Şimoda'daki evimiz de benim için böyleydi, kaybedeceğimi hiç düşünmediğim bir şeydi. Yıllarca o ev benim için ailemin merkezi, bir sevgi ve mutluluk yuvası olmuştu. Orada yaşayan herkesi ve evin onlara ne ifade ettiğini düşündüm. Büyüdükçe duvarlarındaki hikâyeleri, artık sadece yerin altındakilerin duyabildiği yankıları merak ettim.

En net hatırladığım şey birisi ya da bir fotoğraf değil, bir ses. Salondaki, her saat başı çalan saatin sesi. Büyükbabam Waşikura'ya tek başına gittiği zaman ona Tokyo'dan telefon ederdim. Her aradığımda dikkatle dinlerdim. Büyükbabamın sesinin yumuşak tınısına kulak verirdim. Pencere açıksa dışarıdan kuş sesleri gelirdi ve hepsinin üzerinden saat çalardı, yavaş ve ahenkli notalarla. Bana bunun dünyadaki en büyük saatin, Big Ben'in sesi olduğunu söylediler ama benim için o, Şimoda'nın sesi. Tokyo'nun tozu dumanı içinde telefondan o saatin sesini duyduğumda evimizin parlak parkeleri gözümün önüne gelirdi, salona giren güneş ışığının sıcaklığını hissederdim. Bahçemizin hemen dışındaki okyanusu, dalgalarına vuran ışığı bile görebilirdim; bütün hayatımı yanı başında geçirdiğim okyanus... Saatin sesi büyükbabamın söylediklerini bastırırdı ama o birkaç saniye sözcüklerin önemi kalmazdı zaten; orada onunlaymışım, evimizin kalbinde onu dinliyormuşum gibi hissederdim.

Hatırladığım başka şeyler de var. Yaz sabahları geç kalktığımda ve inip herkesi bahçede oturur hâlde bulduğumda mutfağın pembe döşemeleri üzerinde yalın ayakla dururdum ve elimde bir bardak sıcak çikolatalı sütle yamaçtan aşağı kıvrılan bahçemize bakardım. Güneşin okyanusun üzerine

yükselip güney körfezini aydınlatmasını izlerdim. Bir parmak erimiş lav denize dökülmüştü, şimdi ucunda beyaz bir deniz feneri yükseliyordu.

Bazı günler hava kül gibi gri ve düzensiz olurdu, fırtına yaklaştığını anlardık. Ama bazen, ben parlak güneş ışığı altında büyükannemin begonvillerini evin verandası etrafında takip ederken ufuktaki beyaz bulutlar kararıp karaya doğru ilerlerdi, sis ve rüzgâr deniz tuzuyla birlikte bulutları da getirirdi.

Büyükbabam bana begonvillere bakmayı öğretti ve her yıl, ne kadar rüzgârlı ve soğuk geçerse geçsin, budanmış dallar orada kaldı ve mor yaprakların arasında küçük beyaz çiçekler açtı. O son yaz çimlere çıktığımda evimin, toprağımızın ve o deniz manzarasının bana ait olmayacağı bir gün geleceğini hiç düşünmemiştim.

Şimoda'ya hâlâ gidiyorum. Trene biniyorum ve istasyondan tepelere, ormanlara kadar yürüyorum. Orada annemi hissedebiliyorum; ağaçların hemen arkasında benimle olduğumu hissediyorum. Yine de yamaçtan ağaçların seyrekleştiği kıyıya inerken gerçekle yüz yüze geliyorum. Evimize bakıyorum ve hırsız gibi hissediyorum.

Artık orada yeni insanlar yaşıyor. Hem onların mülküne hem kendi anılarıma izinsiz giriyorum. Büyükbabamın kışın çilek yetiştirmek için kurduğu serası gitmiş, yerini şişme havuz almış. Bahçeler ve çiçek yatakları yerlerini bakımı kolay çimlere bırakmış. Evin güney tarafında uzanan eski, ahşap veranda sökülmüş, yerine beton ve fayans döşenmiş. Begonvil yok. Odamın penceresine bakınca yolumu gözleyen kaplanım Tora'yı görmeyi bekliyorum ama hiç oyuncak göremiyorum. Evde yaşayan insanlar ailem hakkında hiçbir şey bilmiyor, evimizi onlar inşa etmedi ve içinde neler olduğundan haberleri yok. Benim olan artık benim değil ve orada olan artık yok.

Çocuk İçin

Ailenizden size ne kaldı? Anılar, aile yadigârları, belki şanslıysanız birkaç video, sevdiklerinizi televizyonda izleyebileceğiniz birkaç klip?.. Bana sadece kodachrome slaytlarım ve bu kasetler kaldı: uzun film şeritleri, parlak ve hain, yağ gibi. Annemi öldürmekle suçlanan bir adamın kayıtları. Her birini tekrar tekrar izledim. Aklıma musallat olansa kasetlerin sonuncusu ve her yolun ona çıkacağı hissi.

Bu kaseti ilk izlediğimde artık gözümün alıştığı sorgu odasına bakarken olacıklara dair hiçbir ipucu yoktu. Pençeresiz duvarlar hiçbir şey söylemiyordu. Nasıl bir gün olduğunu bile göremiyordum; belki yaprakların arasından taze bir rüzgâr esiyordu, belki de basık, gri bir gökyüzü vardı. Tek bildiğim Kaitaro sorgu hücreesine gelip kameranın karşısına oturduğunda tavrının yirmi üç günlük sorgunun her günüyle aynı olduğuydu.

Kaitaro polis dedektiflerinin hazırladığı ilk ifadeleri imzalamayı reddetmişti ve ifadeler bir daha görünmemişi ama bugün savcı Kurosawa odaya girerken kolunun altında gazetesinin yanında bir de deri dosya var. Kaitaro başını kaldırıyor ve farklı koşullarda rakibini selamlayabileceği gibi başıyla selam veriyor. Dosyayı ve içindeki ifade kâğıdını gördüğünde dudakları kıvrılıyor ama günün sonunda farklı bacakacak ve farklı bir baskı altında olacak.

Kurosawa cebinden bir paket sigara çıkarıyor. Eliyle altına vurup bir tane çıkarıyor, bir tane de Kaitaro'ya uzatıyor. Kaitaro fiyatını sorar gibi kaşını kaldırıyor. Kurosawa bunu önemsemeden sigarayı Kaitaro'nun önüne bırakıyor ve elindeki yakıyor, uzun bir nefes çekiyor.

“Basın boğazımıza çöktü,” diyor bir süre sonra. “Özel-likle yabancılar.”

Kaitaro sigaraya bakıyor ve bir fiske atıp Kurosawa’ya geri yuvarlıyor.

“Yoşi Bey çocuğun velayetini almaya başvurdu,” diyor savcı, sandalyesine otururken. Kaitaro gibi onun da duruşu gevşek ve arkadaş canlısı. “Muhabirler evine gitmiş. Neyse ki çocuk, bakıcısıyla dışarıdaymış. Ama adam kızı okuldan almak zorunda kaldı.”

“Şimoda’ya gidecekler mi?” diye soruyor Kaitaro.

Kurosawa duruyor. “Hayır,” diyor sonunda. “Evi satıyorlar.”

“Anladım,” diyor Kaitaro yumuşak bir sesle.

“Yoşi Bey’le yakın mıydınız?”

Kaitaro biraz düşünüp başını iki yana sallıyor. “Yoşi’yle yakın olan tek bir kişi vardı.”

“Kızı mı?”

“Evet.

“İlişkinizi onaylıyor muydu?”

“Sonlara doğru evet.”

“O umurunda değil miydi?” diye ısrar ediyor Kurosawa. Kaitaro cevap vermeyince başka bir taktik deniyor. “Ya çocuk? Onu tanıyordun, değil mi? Onu seviyor muydun?”

“O nasıl?” diye soruyor Kaitaro.

“Hem annesini hem babasını kaybetti ve kendi evinde yaşayamıyor.”

Kaitaro yutkunuyor. Öne eğilip avuçlarını masaya yaslıyor, ellerine bakıyor, tırnakları uzun ama temiz.

“Davaya gidersek basın yakamızdan düşer.”

“Cidden mi?” diye soruyor Kaitaro. Başını kaldırmıyor ama sesinde bir ciddiyetsizlik var. Alay mı ediyor, önemsemiyor mu, ciddi mi, taklit mi yapıyor anlamıyorum.

“İddianameyi hazırladığımda dava hız kazanacak. Dikkatler aileden çekilecek.”

“İstediğin delil elinde.”

“Doğru.” Kurosawa arkasına yaslanıyor.

“Onları yalnız bırakacaklar mı?”

Kurosawa omuz silkiyor. “Basını kontrol edemem ama en azından medyanın dikkati başka yere kayacaktır.”

“Ya Sumiko?”

“Büyükbabasıyla büyüyecek.”

Kaitaro sandalyesinde öne kayıyor. “Yoşi size ne planladığını söyledi mi?”

Kurosawa bir an duraksıyor, Kaitaro’ya ne kadar bilgi verebileceğini düşünüyor gibi. Sonunda “Yeni bir okul buldu ve soyadını değiştirecek,” diyor.

“Saraşıma’ya mı?”

“Evet.”

“Bunu bana verdi,” diyor Kurosawa dosyasını açıp bir fotoğraf çıkarırken. Kaitaro’ya uzatıyor, Kaitaro fotoğrafı iki eliyle tutuyor, fotoğrafta kendimi görünce bir an nefes alamıyorum. Kaitaro fotoğrafı nazikçe önüne bırakıyor, parmakları yüzümün iki yanına dokunuyor. Altı yaşımdayım, okulun ilk günü için üniformamı giymişim. Çok tertipli ve küçük görünüyorum ama tüm resmiyetime rağmen gözlerimden heyecan okunuyor. Gülümsememin parlaklığına bakarken birden fotoğrafçının kim olduğunu, anneme baktığımın farkına varıyorum.

Kaitaro'nun parmakları yanağımın kıvrımında dolaşıyor, ağzımın kenarındaki gamzede duruyor. "Rina bu fotoğraf-tan cüzdanında taşırdı," diyor. "Asla yanından ayırmazdı."

"Bu sadece seninle alakalı değil," diyor Kurosawa net bir tonla, Kaitaro'nun öfke ve acıyla çarpılan yüzünü kaldırmasını izliyor.

"Neye ihtiyacın var?"

Kurosawa aralarında duran deri dosyaya uzanıyor. İçinden büyük bir ataşla tutuşturulmuş, kalın bir kâğıt tomarı çıkarıyor. Kaitaro'nun ilk reddettiklerinden çok daha uzun. Kurosawa masaya bir kalem ve parmak izi için mürekkepli sünger koyuyor.

Kaitaro derin bir nefes alıyor. "Dalkavuklarından biri mi yazdı?"

"Hayır, ben yazdım." Kurosawa gözlerini Kaitaro'dan ayırmıyor. "Kasetlerden alıntı yaptım," diyor. "Okumak ister misin?"

Kaitaro hareket etmeden oturuyor, düşünüyor. Masada duran kâğıtlara bakıyor ve kalemi işaret ediyor. "Sana güveniyorum," diyor.

Kurosawa bir şey söylemeden kalemi uzatıyor ve Kaitaro, Kurosawa'nın gösterdiği yerleri imzalıyor. Son sayfaya parmağını basmak üzere mürekkepli süngere uzanırken Kurosawa bir sigara daha teklif ediyor. Kaitaro son derece kasıtlı şekilde başını iki yana sallıyor.

"Cidden istemiyor musun?"

"Bıraktım," diyor Kaitaro.

"Ne zaman?" diye soruyor Kurosawa.

"Bir yıl önce."

"Onun için mi?"

"Evet," diyor Kaitaro. "Rina için."

Gözlerimi kapatınca hâlâ Kaitaro'nun fotoğrafındaki ellerini, kâğıttaki parmak izini, imzasındaki karakterleri görebiliyorum. Kulaklarımı tıkadığımda karanlıkta onun sesi yankılanıyor. Söylediği sözler ilk duyduğum andan beri benimle kaldı, kafamda dolaştı. Benden bahsederkenki samimiyeti, annemin adını söylerken sesindeki yumuşaklık, yazlığımız Waşikura'dan bahsederken kendinden eminliği... Oraya annem ve ben gibi kısaca "Şimoda" diyor. Hakkımızda çok şey biliyordu, neredeyse bizden biri oluyordu. Büyükbabamdan bahsetmesini hatırlıyorum. Ona "Yoşi" diyordu, Yoşi Bey değil, Yoşi. Hakkı varmış gibi. Yatak odamda oturup ekranın önümde yanıp sönmelerini izlerken büyükbabamın da Kaitaro Nakamura ile karmaşık bir ilişkisi olduğunu ve aradığım cevapları savunma dosyasında, çalışma odasında ya da Meguro'daki evin herhangi bir yerinde bulamayacağımı fark ettim.

Göze Göz

Büyükbabamın ofisine giden yol geniş ve sıkıcı. Yolda bir sürü bina, katlarını hukuk bürolarına kiraya veren pasajlar vardı ama aynı zamanda yerleşim bölgesiydi; Roppongi'deki iş teklifi aldığım cam kuleli firmalara nazaran hukuk için daha yavaş bir bölgeydi. Yürürken kaldırımın yanındaki ağaçlara baktım. Yapraklar ağır yaz havasında hareketsizdi ve ortalık sessizdi, karanlık çökmek üzereydi. Alacakaranlık, gökyüzünü pusla kaplıyordu; akşamları şafağa benzeyen o andı ve neredeyse ofisine varan büyükbabamı görebiliyordum: Bisikletini süren yaşlı bir adam, artık istemeye istemeye kullandığı bastonu ise bisikletinin sepetinde. Beni büyüten adam. Bir an için çok uzakta olduğuna, yapmak üzere olduğum şeyin ona zarar vermeyeceğine sevindim.

Diyaфона bastım ve asansörle birinci kata çıktım. Açık sekreter havuzunun içinden geçip büyükbabamın asistanı Yuka Teyze'nin yanına gittim, kendisi şirkete ben on iki yaşındayken katılmıştı. Büyükbabamın ofisinin yanında, küçük bir kabinde oturuyordu. Beni gördüğünde heyecanla "Sumi!" dedi. "Nomura ve Higaşino'dan teklif almışsın, tebrik ederim." Gülümseyerek başımı salladım, uzattığı elini sıktım. "Büyükbaban Hakone'ye gitmeden önce söyledi. Seninle çok gurur duyuyor!" Bana gülümsedi ve hafifçe koluma vurdu, şefkatle sıktı. Küçük bir gülümsemeyle karşılık verdim.

"Harikasın! Hepimiz çok sevindik."

Öne eğildim ve tekrar teşekkür ettim, çocukken de geldiğim ofise göz gezdirdim.

"Teyze," dedim. "Büyükbabam bazı belgeler almamı istedi. Döndükten sonra birkaç dosyaya göz gezdirmek istiyormuş."

“Tabii hayatım,” diye cevap verdi, masasının çekmece-sinden anahtarları çıkardı. “Keşke bu kadar sıkı çalışmama-sını söylesen. Hâlâ telefon edip mesajlarını soruyor, biliyor musun?” İnatçılıkla ilgili bir şeyler mırıldandım, Yuka Teyze yine kolumu okşadı. “Nomura’daki zamanın bitince bize katılırsın, o zaman yavaşlar. Sana güveniyoruz.”

“Teşekkürler teyze,” dedim anahtarları alırken. Elim büyükbabamın ofisinin kapı kolundaydı, içeri girmek üzereydim ki Yuka Teyze tekrar seslendi. “Çay ister misin Sumi? Todai’deki konuşman nasıldı?”

“Güzeldi!” dedim daha fazla çekinmeyerek. “Teyze müsaade edersen... Acelem var da.”

“Tabii hayatım! Nomura’ya başlamadan yapacak bir sürü işin vardır şimdi...” Eğilip, tekrar eğilip kapıyı kapattığımda hâlâ konuşuyordu.

İçeri girdiğimde ofisin tanıdık kokusuyla karşılaştım: sedir ağacı, talaş ve büyükbabamın siyah çayına katmayı sevdiği limon. Çay seti lake masasının üzerinde duruyordu, fincanları ve tepsisiyle Tokonomeware çaydanlık... Burada otomat yoktu. Pencerenin yanındaki lotus yaprakları ve zambaklardan ikebana çok zarif ve tazeydi, üç günde bir yenileniyordu. Hiçbir şey ihmal edilmiyordu, büyükbabamın yokluğunda bile.

Masasının önünde geçtim ve odanın sağ tarafındaki, uzun ve abanoz panelle örtülü dolaplara gittim. Tüm profesyonel dosyalar, üçüncü kattaki firma kütüphanesinde kilitliydi ama Yoşi kişisel dosyalarını burada tutuyordu. An-nem ve katili hakkında topladığı ne varsa burada olmalıydı.

Annemin adının altında annemle babamın boşanma formunu, yanında da imza atıp ve mühürlerini bastıkları boşanma şartlarını buldum. Ebisu’daki evin ve ek bir meblağın babama aktarılacağı yazıyordu. Aynı dosyada Şimoda’daki

evin satılık ilanı da vardı, üzerindeki tarih boşanmadan birkaç ay sonrayı gösteriyordu. Anlaşmanın yanında yerel gazetelere ve emlakçılara dağıtılan yazı vardı: *Böyle ev kırk yılda bir gelir! Geleneksel yapısını koruyor, deniz kenarında ve seksen yıldır aynı aileye ait. Pazarlık yapılır.* Tarihe bir kez daha baktım ve ilanın Kaitaro Nakamura gözüktüyken yayımlandığını fark ettim. Dosyanın en arkasında bir zarf vardı, eskiyip sararmıştı. Annem zarflarını çıkartmalarla kapatmayı severdi, kendisine ait kişisel belgeleri bile. En çok turna desenlileri severdi; bunda uçan bir kuş görünüyordu, yırtılıp ikiye ayrılmıştı. Çıkartmanın yırtık kenarının üzerinde parmağımı gezdirdim.

Büyükbabamın dava notlarını bulmam biraz zaman aldı. “Tokyo Bölge Mahkemesi” altında dosyalanmışlardı, büyükbabam annemin ölümünü ancak bir adalet kurumuyla bağdaştırabilmiş gibi. Bunları ve sarı sarfı masasına götürüp ikisini de açtım.

Bulduklarımı tarif etmek zor. Şimoda’daki evin Kaitaro Nakamura yüzünden satıldığını öğrendim. Büyükbabamın annemin ölümünü ve Kaitaro Nakamura’nın rolünü asla kabullenemediğini öğrendim. Ömrünün sonuna kadar annemin katilinin peşinde olacağını ve ona en büyük bedeli öde-teceğini öğrendim: göze göz.

Yoşi

1994

Yoşı kayar paneli yana çekti ve Waşikura'nın yemek odasına girdi. Önünde batılı tarzda, büyük bir masa vardı, masayı Rina'nın doğumundan sonra yaptırmıştı. Yavaşça parmak uçlarını akçaağaç masanın üzerinde gezdirdi. Dokusunu ve çeşitliliğini seviyordu; koyu kahverengi ve kenarlarda kömür rengiyle karışık altın damarları vardı, sanki ağacın kendisi yakılmış gibiydi. Elini yavaşça cilalı yüzeyin üzerinde kaydırdı ve bir budak yerine bastırdı. Ceviz şeklinde bir sarmal, ağacın yaşının bir göstergesi.

Eskiden burada Rina'yla konuşurdu. Rina bu odayı çalışma odasından daha çok severdi ve küçük bir kızken bile Yoşı onu bu masada otururken, denize bakıp kitaplarını ve kalemlerini önüne dizerken bulurdu. Okulu ve hukuku bırakmaya karar verdiğini bu odada söylemişti. Burada tartışmışlardı ve Rina seçimini burada açıklamıştı. Sözlerini hâlâ duyabiliyordu, pencerenin önünde ileri geri yürüdüğüünü hâlâ görebiliyordu. Rina en iyi yürürken düşünürdü, tıpkı Yoşı gibi.

"İnsanların her zaman fotoğraflara ihtiyacı olacak," demişti. "Gelecekte teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin fotoğraflar hep olacak ve insanlar onlara değer verecek. Bunu seviyorum. Sevdiğim şeyi yapmamı istemiyor musun?" Yoşı zeki ve kararını vermiş kızına bakarken onunla aynı şeyi istediğini fark etmişti. Şimdi o gitmişti, Yoşı'ya sadece sözlerinin yankıları kalmıştı.

Kaitaro konusunu bu masada itiraf etmişti. Mevsimlerden yazdı, bu evde birlikte geçirdikleri son yazdı. Sumi bahçede oynamaya çıkmıştı ve Rina, belki de babasıyla baş başa

kalma fırsatını sezerek, kendine çay yapıyordu. Yoşi önünü kestiğinde mutfaktan çıkıyordu. Durdu, bardağı elindeydi ve hırkasının kenarlarını etrafına sarmıştı. Yoşi yemek odasına işaret etti, Rina da peşinden geldi. Bir süre hiçbir şey söylemeden, aralarında sadece düşünceleri ile oturdular. “Biriyle buluşuyorsun,” dedi Yoşi sonunda. Rina ellerini buharı tüten kupadan kaldırdı ve ona baktı. Yüzünde sakin ve kararlı bir ifade vardı. “Birkaç gezi, bir şey değil.”

“Lütfen dikkatli ol,” dedi Yoşi ama Rina elini kaldırıp onu durdurdu. Yoşi sandalyesinden kalkmasını izledi. Ne kadar sağlam durduğunu ve her nedense ayaklarında beyaz çoraplar olduğunu hatırlıyordu. Çoraplar aklından çıkmıyordu. Genç kadındı, anneydi ama hâlâ onun kızıydı, her zaman onun kızı olacaktı. “Sadece arkadaşız Otosan,” dedi Rina, kesin ama ikna edici olmayan bir sesle. Yoşi dudaklarını bastırıp cevap vermemeye çalıştı ama kendini tutamadı. “Onu Sumiko’yla tanıştırmadın, değil mi? Onu buraya getirmedi?” diye sordu. Cevap gelmeyince başını kaldırdı. “Hayır Otosan,” dedi Rina. “Buraya getirmedim.” Rina kapıya yöneldi ama yanından geçerken babasının elini omzunda hissetti, sıcaklığı tenine yayılıyordu. “Söz,” dedi. Şimdi gitmişti ve ondan kalan tek şey bu evdi, kirlenmeyen tek yer burasıydı.

Yoşi uzun süre yemek masasında oturdu. Bir süre kalkamadı. Onun kaybını asla atlatamayacağını düşündüğü zamanlar olmuştu. Vücudunun yaşamaya karşı gösterdiği direncin bir parçasıydı bu. Sabahları eklemleri ağrıyordu ve yatağından rahatça kalkamıyordu. Yaşlandığını da biliyordu, baba olacak yaşı geçtiğini kemiklerinde hissediyordu ama artık olması gereken şey de bir babaydı, Sumiko için.

Yoşi antredeki küçük valizini aldı ve eşyalarını boşaltmak üzere odasına çıktı. Birkaç gün daha kalıp Sumi’yi yanına alacaktı. Hannae, Sumi’yi akrabalarını görmeye götürmüştü, amacı kızı yaşanan dehşetten ve Tokyo’dan uzak

tutmaktı ama burada, Şimoda'da birlikte olmak ikisine de iyi gelirdi. Bu sırada Yoşi dinlenip biraz huzur bulmaya çalışıyordu, kıyıya vuran dalgaları ve denizin sesini dinliyordu.

Yoşi buzlukta donmuş balık tuzlama buldu. Çözölsün diye dışarı çıkardı ve pilav makinesine bir paket pirinç koydu. Salondaki sobayı yakıp yemeğini ateşin karşısında yiyecekti. Bahar gelmişti ama geceleri hâlâ soğuk oluyordu ve gökyüzü o kadar bulutluydu ki ay ışığı bile karanlığı dağıtamıyordu.

Suyu ocağa koydu ve kaynadıktan sonra küçük, kil çaydanlığa aldı, kili ısıttı. Soya, mirin ve taze soğandan hafif bir sos hazırladı ve balığı buğulamaya başladı. Basit bir yemekti, annesinin evde olmadığı zamanlar babasının hazırladıkları gibi. Erkek erkeğe hayatta kalmaları gerekiyordu ve babasının hazırladığı yemek buydu. Yalnız ve keyifsiz olduğunda en çok bu yemeği severdi. Sumiko üniversiteye gitmeye hazırlandığı zaman ona da öğretecekti bunu yapmayı.

Yoşi salondaki sepetin yanma çöktü ve sobaya atacak birkaç odun seçmeye koyuldu, birkaç kokulu elma ağacı tahtası bulana kadar yığını karıştırdı ve sobayı kâğıt ve çırayla doldurdu. Yemeği ve çayıyla gecenin geç saatlerine kadar orada oturdu. Babasının eski radyosunu getirdi ve koltuğunun yanındaki küçük sehpa koydu. Frekansı ayarlamakta zorlandı, anne babasının nasıl yaptıklarını merak etti, derken hoparlörlerden Elgar'ın açılış notaları gelmeye başladı. Yoşi gözlerini kapatıp geçmiş hayal etti.

Yoşi, Şimoda'ya Sumi'yle nasıl bir hayat sürebileceğini düşünmeye gelmişti. Bir süre tek başına kalması, düşünmesi ve plan yapması gerekiyordu ama acısı çok tazeydi ve içinde Sumi olmayınca ev terk edilmiş gibi hissettiriyordu. Evin boşluğu Yoşi'ye kendi hayatını anımsatıyordu, ne olduğunu yüzüne vuruyordu: başarısız olmuş yaşlı bir adam. Belki Şimoda'da Sumiko ile daha fazla zaman geçirebilirdi. Ona kendi

anne babasından, eskiden nasıl yaşadıklarından bahsedebilirdi; bu evin nasıl ona kaldığını ve neden çok önemli olduğunu anlatabilirdi. Buraya taşınabilirlerdi, hukuk bürosunu satıp hayatını Sumi'ye adayabilirdi, Rina için istediği hayatı kurabilirdi. Onu güvende tutabilirdi.

Üst kattaki evrak çantasında Kaitaro Nakamura davasının başındaki savcıya göndermeyi düşündüğü itham kâğıtları vardı. Yoşi hepsini yakacaktı. Yaptıklarını da ona yapılanları da unutacaktı. Bunu Sumiko için yapacağını düşündü.

Ertesi sabah, güneş denizin üzerine yükselirken Yoşi enerjisinin küçük bir kısmının geri dönmüş olduğunu hissetti. Kahvaltıdan önce Tokyo'ya telefon etti ve sekreteriyle konuştu. Şimoda'da kuracağı yeni hayatı düşünmek ona bir amaç vermişti, korkusunu ve yasını alt etmesine yardımcı olacaktı. Pazara gitti ve en iyi pisi balığı dilimini bulana kadar epey gezdi. Pazarlık bile etmedi. Evde balığı buzdolabına kaldırdı ve akşam yemeğini hazırlarken kullanacağı otları kenara ayırdı, her birini ayrı buzdolabı poşetlerine koydu, çeşni olarak da yuzu sıkacaktı. Bu geçici anlarda Yoşi, gençliğinin bir kısmının tekrar onunla olduğunu hissediyordu. Düzgün bir yemek yapıp geleceği düşünecekti.

Öğleden sonra elinde birer not defteri ve kalemle evde yürüdü, eve göz gezdirdi ve buraya taşınırlarsa ne değişiklikler yapacağını düşündü. Mangal yapabilmek için verandayı genişletirdi. Sumi'nin odasını elden geçirmek ve ders çalışabilmesi için yeni kitaplıklar almak lazımdı. Bir de yemek odasının yanındaki kiler vardı. Şimdiye kadar sadece depo olarak kullanmışlardı, resimli kitapların ve bahçe ayak-kabılarının durduğu bir yerdi sadece. Kiler bahçeye ve denize bakıyordu ama elden geçirilmemişti. Yemek odasının aksine raylı, cam kapıları yoktu, sadece su sızdıran bir penceresi vardı. Altında pencere önü tabure olarak kullandıkları bir sandık vardı. Rina eskiden öğleden sonraları bu sandığa

oturur ve yalnız kalmak isterdi, burası her şeyden çok onun odası gibiydi. Belki Yoşı burayı Sumiko için bir odacığa çevirebilirdi, kendine ait bir alanı olurdu.

Yoşı defterini bırakıp sandığa doğru yürüdü. Yıllar içinde bu sandığa çok şey konmuştu: Rina'nın oyuncakları, Rina'nın dergileri, Rina'nın serada kullandığı bahçe eldivenleri, Rina'nın Sumi'yi deniz kenarına götürürken giydiği parmak arası terlikleri... Temizlenmesi gerekecekti ve bir an için Yoşı sandığa gözlerindeki kasvetli endişeyle baktı. Burada Rina'nın dokunduğu, sevdiği ve kenara ayırdığı şeyler vardı. İhtiyacı olduğu zaman burada bulabileceğine emin olduğu şeyler.

Yoşı'nın sandığı açmasıyla küçük odaya küf kokusu yayıldı. İçine baktı. Sandıkta ıslanmış dergiler, Rina'nın eski sandaletleri ve Sumiko'nun kırmızı oyuncak kovanı vardı. Yoşı plastik torba buldu ve dergileri torbaya doldurmaya başladı. Sandık düşündüğü kadar dolu değildi; Belki Rina geçen sonbahar sandığı temizlemiştir, diye düşündü. Rina'yla yıllar önce Atami'deyken evi elden geçirmeyi ilk düşündükleri zaman aldıkları birkaç mimarî kitabı buldu. Kitapları kenara koyarken bir kitabın şömizi elinde kaldı ve sert kapaklı kitap yere düştü. Yoşı şömizi geri takmak üzere kitabın kapağını açtı ama gördüğü şey ona kapağı unutturdu. Kitabın arasında Rina'nın kırmızı başlı turna desenli çıkartmalarından biriyle kapatılmış bir zarf vardı.

Yoşı elleri titreyerek turnayı başparmağıyla ikiye yırttı. İçinde not yoktu, mektup yoktu, sadece bir polaroid fotoğraf düştü zarftan. Yoşı fotoğrafı elinde çevirdi. Çok daha genç, mutluluk saçan, doğruca kameraya bakan bir Rina vardı karşısında. Kendisine bol gelen bir gömlek giyyordu. Yoşı dikkatli bakınca yarısına kadar iliklenmiş gömleğin bir erkek gömleği olduğunu fark etti. Altına kıvrıdığı bacakları çıplaktı. Omuzlarına fotoğrafçının kolları sarılıydı. Yüzü insanı yanıltacak ve şüpheyi yer bırakmayacak kadar gençti.

Yoşı'nın sobanın önündeki koltuğunda oturuyorlardı. Rina ateşi yakmıştı ve yanlarında alevlerin parlaklığı görülüyordu. Adam bej pantolon ve Yoşı'nın bahçıvan kazağını giyyordu, o yaz kaybolan kazağını. Rina kazağı kilerden almış olmalıydı, belki de adamın gömleğine karşılık olarak vermişti. Kaitaro, Rina'ya sarılırken gülümsüyordu. Yüzleri yakındı, birbirlerinden ayrılmaz gibi görünüyorlardı. Rina fotoğrafın arkasına *Şimoda'daki ev* yazmıştı.

Yoşı fotoğrafı yere düşürdü. Hızlıca kitabın sayfalarını çevirdi ama başka bir şey yoktu. Kitabı kapaklarından tutup ters çevirdi, salladı ama ona kalan hiçbir şey yoktu. Kitabı kenara attı, yerde sürüklenmesine dikkat bile etmedi. Diz çöküp kızının ve onu öldüren adamın fotoğrafına baktı. Akşam çökerken hareket etmedi, güneş ufukta alçalırken hâlâ yerdeydi. Ancak göremeyecek kadar karanlık olduğunda acıyla ayağa kalktı.

Yoşı fotoğrafın ne zaman çekildiğini biliyordu. Saçları nemli ve kumluydu. Sobayı kurumak için yakmışlardı ama mevsim yazdı, koyda Ağustos'tan sonra yüzülmezdi. Fotoğraf onların evinde, onun koltuğunda çekilmişti. O yazı, Şimoda'da bir aile olarak geçirdikleri son yılı düşündü. Rina'nın evde yalnız kalıp sevgilisini davet edebileceği bir avuç tarih vardı, Yoşı'nın Sumi ile Fuji Dağı'na gittiği hafta sonları. Tekrar kilerdeki sandığa gitti ve kapağını hışımla açtı. İçindeki her şeyi öfkeyle torbaya doldurmaya başladı. Bunlar Rina'ya aitti ama Yoşı'nın umurunda değildi. Birkaç düğmesi eksik bir erkek gömleği buldu ve kederi içine çöktü. Rina'nın takmayı çok sevdiği kırmızı güneş şapkasını aldı ve avucu içinde ezerek tortop etti, kenara fırlattı. Yepyeni görünen bir defter bulana kadar devam etti. Onu da atmak istiyordu ama defter çok masum, hiç kullanılmamış duruyordu. Rina tek bir sayfasına yazmıştı. Yoşı, Şimoda bölgesindeki okulların bir listesini Sumi'nin adının altında listelenmiş şekilde gördü.

Listenin altında eve yapacağı değişiklikler yazıyordu: *Sumi için bir köşe, mangal ocağı, yeni döşeme (?)*

Rina bir süredir onlara yalan söylüyordu. Evliliğinin durumu, ilişkisi, planları hakkında yalan söylemişti. Yoşi'nin onun için yaptığı her şeyden, o kadar uğraşından sonra Rina ona yalan söylemişti ve hayatını ona açmamıştı.

Yoşi fotoğrafı cebinden çıkarıp özenle yere koydu. Birlikteykenki rahatlıklarına, mutluluklarına tahammül edemiyordu. Rina, Kaitaro'yu buraya getirmişti, aile evlerinde onunla yaşamayı düşünüyordu, tıpkı şimdi Yoşi'nin Sumi'yle yaşamayı düşündüğü gibi. Kendine bir hayat kuruyordu ve bunu Yoşi'den gizlemişti. Belki de onsuz bir hayat kuruyordu. Boğazında taze bir acıyla Yoşi bunun tanıdığı kızı olmadığını, kızının ondan alınmış olduğunu fark etti.

Yoşi ayağa kalktığı anda çok geç olmuştu. Merdivenleri çıkarken dizleri isyan ediyordu, kilerin ısınmayan zemininde çok fazla oturmuştu. Özenle seçtiği pisi balığı tezgâhta duruyordu; soyduğu yuzu kabuğu kurumuş, küçülmüş ve kıvrılmıştı. Yoşi fark etmedi. Her şeyi olduğu gibi bırakıp yatağına çıktı ve saatlerce uyuyamadı.

Dinlenmek Yok

Birkaç gün sonra Tokyo'da, şirketin merkezinde, Yoşi özel ofisinde bir dolabı açtı. Burada evleri ve ailesiyle ilgili özel belgelerini saklıyordu. Yoşi aradığını bulana kadar dosyaları aradı. Başka bir çekmeceye uzanıp mahkemenin hükmü tüzüğünü çıkardı, yıllar içinde defalarca okuduğu bir belgeydi bu. İş yerindeki eşyaları etrafını bir tuzak gibi sarmıştı: çay seti, ses kayıt makinesi... Sekreteri hemen dışarıda bekliyordu ama ne kadar güvenilir olursa olsun Yoşi bu konuyu ona açamazdı.

Yoşi dosyayı açtı ve her belgeyi teker teker çıkardı. Kızının ölümü ve katili hakkında toplayabildiği tüm bilgiler bunlardı. Belgeleri birer birer masasına koydu. Saat geç olmuştu. Dışarıdan son telefonlarını eden genç avukatların ve eve gitmek için eşyalarını toplayan asistanların uğultusu geliyordu. Birisi masaların arasında dolaşp bardakları toplarken tabak çanak sesi çıkıyordu.

Yoşi oturdu. Yapacağı iş son dere kişiseldi ve mahremiyete ihtiyaç duyuyordu. Odasına çekilmeden önce dava özetlerinin çoğunu başka avukatlara dağıtmıştı, sekreterine telefon bağlamamasını ve bütün toplantılarını iki hafta sonraya ertelemesini söylemişti. Ekibi bu işe karışmayacaktı, bu iş sadece onundu ve onu tüketecekti.

Yoşi'nin dosyayı yakmayı düşündüğü bir zaman olmuştu. Şimoda'da, Sumi ile yeni bir hayat kurabileceğini düşünürken. Ama geçmiş amansızdı ve sığınağında saklanıyordu. Hiçbir yer güvenli değildi, gelecekte başka bir şey yoktu ve Yoşi başladığı işi bitirmeliydi. Waşikura'ya bir alıcı bulunduğu zaman tüm parayı Sumiko için hesaplara yatıracaktı.

Tokyo'daki hayatını bırakmak için çok yaşlıydı, artık başka bir yola girecek yaşta değildi ama parayı onun için ayırabilirdi ve belki Sumiko baştan başlayabilirdi, onun giremediği yola Sumiko girebilirdi.

Son kâğıt tomarına uzanırken bileği ağrıyordu, bunlar dava için aldığı notlar ve hüküm için tavsiyeleri idi. İlk sayfaya atışla tutturulmuş kâğıtta savcının adı ve adresi yazıyordu: Hideo Kurosawa. Yoşi ellerini notlarının üzerinde gezdirdi, kâğıdı parmaklarının altında hissetti ve dudaklarını kıvırdı. Normalde idam cezası sadece birden fazla cinayet işleyenlere verilirdi ama istisnalar olurdu; her şey delillere, katilin sebeplerine ve davacı tarafın hazırladığı argümanlara bağlıydı. Yoşi temiz bir kâğıdı önüne çekti ve kalemine uzandı.

Sumiko

Kaitaro Nakamura Davası

Büyükbabamın neslindeki avukatlar hukukun her alanıyla ilgilenirmiş. Bugün bizim yaptığımız gibi en başından bir uzmanlık alanı seçmezlermiş, çok farklı davalara bakabiliyorlarmış böylece. Büyükbabam bu işe ömrünü vermiş muhteşem bir avukat ve tam bir *heralancı* olmuş. Her işe elini atabilirmiş, ölüme bile.

Ofisinde dava için hazırladığı bir dosya buldum. İçinde bir düzine mektup ve gönderilme tarihlerinin yazıldığı bir kâğıt vardı. Mektupları büyükbabam, savcı Kurosawa'ya yazmıştı, her birinde büyükbabamın kendine özgü kesinliğiyle yazılmış yasal argümanları vardı. Cevap yoktu.

Büyükbabam savına Wakaresaseya sektörünü ele alarak başlamıştı: İlgallığın sınırında, denetimsiz ve Tokyo'da hızla yayılıyor. Sektörü denetleyen hiçbir yönerge ya da tüzük olmadığının altını çizmişti, özel dedektif ya da Wakaresaseya ajanı olmak için almak gereken bir lisans bile yoktu. Bu sektörde çalışanların halka arz ettiği tehlikeyi betimlemişti. Bu “ajanların,” sıradan insanların hayatlarına müdahale etmeyi kendilerine hak gördüklerini ve faaliyetlerinin sık sık yasalara mugayir eylemlere yol açtığını belirtmişti. Büyükbabam, Kaitaro'da ciddi psikolojik hasar belirtisi olmaması ve sicilinde başka şiddet içeren olay bulunmamasından yola çıkarak annemi manipüle etmesinin ve sonunda saldırmasının tamamen kendi çıkarı için ve planlı olduğunu savunuyordu. Sektöre ciddi sınırlamalar getirilmesi ve Kaitaro Nakamura'nın yolundan gelenlere uyarı niteliğinde yaptırımlar uygulanması gerektiğini söylüyordu.

Büyükbabam, ailemi uzun uzun anlatmıştı ama tahmin ettiğiniz gibi değil. Hayatımızdan detaylar vererek savını güçlendirmişti. Şahsi varlıklarını, anneme sağladığı finansal güvenceyi anlatmıştı. Annemin adına olan banka hesaplarını sıralamıştı. Açık ve belirgin şekilde Kaitaro'nun annemle kalmaktan elde edeceği finansal geliri ve annem onu terk ederse kaybedeceklerini saymıştı.

Büyükbabam özenle annem ile tanıştıktan sonra birkaç ay içinde Kaitaro'nun işinden kovulup düzensiz fotoğrafçılığı dışında gelir kaynağı olmadan yaşadığının altını çizmişti. Kaitaro'nun hayatının ve geleceğinin büyük bir kısmını anneme bağladığını ve onun için riskte olanın bu olduğunu anlatmıştı.

Son olarak, bencillik ve finansal çıkar gözetilerek işlenen birkaç cinayet araştırmıştı. Maktullerin ve sanıkların profillerini çıkarmış, her birine verilen hükümleri detaylı şekilde betimlemişti, böylece bir düzen ortaya koymuştu. Olabildiğince yakın tarihte görülen davaları seçmişti. Hepsinde mahkeme merhametsizce davranmıştı.

Size bir savcının mahkemeye sunduğu denemeyi ve bir avukatın savunmasını nasıl hazırladığını anlattım. Mahkemeler de kendi anlatılarını oluşturur. Bu anlatıların amacı; olayların merkezine inebilmek, sanığın gerçek motivasyonunu anlamak, devlete yalan söyleyip söylemediğini belirlemek ve ne kadar pişman olduğunu görmektir.

Kaitaro Nakamura'nın davasında bir değil üç hâkim vardı. Kamu jürileri adli sistemin bir parçası değildir, bu yüzden mahkemenin olayları nasıl değerlendireceği, hükümleri ve verecekleri ceza tamamen mahkemedeki, mevkileri yaş ve tecrübelerine göre belirlenen adamlara bağlıydı.

En gençleri benim gibi olsa gerekti, Wako'daki Temyiz Mahkemesi eğitim tesisinden yeni çıkmış, gelecek vaat eden

biri. Ona ilk anlatıyı yazma, bir hüküm ve ceza önerme görevi verilecekti. Çalışması ikinci hâkimin önüne gelecekti; kariyerinin ortalarına gelmiş, belki Tokyo'ya üç yıllık bir görev için gelmiş bir adam. Sonunda dosyayı son hâkim düzenleyecek ve onaylayacaktı: kuruluşun kıdemli bir üyesi, hukuk kurumunun temsilcisi.

Büyükbabam hukuk sisteminin işleyişine aşinaydı. Kamu jürileri gibi hâkimler de insandı ama jüriler kadar tahmin edilemez değillerdi. Hâkimler sistemin birer parçasıydı, savcılara fazla bağılılardı ve aynı anda yüzlerce davaya bakıyorlardı, genelde sanıkları suçlarını kabul ederdi. Mahkemeler kötü insanların yargılandığı yerlerdi; hâkimlerin görevi yalancıları ayıklamak, öğretmek ve düzeltmekti. Üçler erki sistemi hâlâ uygulanıyor, yargıda tutarlılık sağlamaya ve yargı sisteminin tarafsız değerlerinin korunmasına yarıyor. Büyükbabam bunu anlıyordu. Yargı şekillerinin de düşünce şekilleri gibi oluştuğunu biliyordu: Ne kadar tekrar edilirse o kadar değer kazanırdı. Adli fikirler yavaşça evrilir, nesilden nesle fazla değişmez, öngörülebilir ve bu fikirlerin izi sürülebilir. Becerikli bir savcı ise bu fikirlere şekil verebilir, büyükbabamın amacı da buydu.

Büyükbabamın kâğıtlarında bir pişmanlık havası vardı. Babamla annemin anlaşmalarına yardım ettiği için pişmandı. Boşanmaları için anlaşırken büyükbabam babama, annemin hayatından çıkması için para vermişti. Belli ki bu para Yoşi'ye son bir şey daha almıştı.

Görgü tanıklarının savcıya Kaitaro Nakamura hakkında verdikleri ifadelerin arasında Osamu Sato'nun el yazısıyla yazılmış bir ifade vardı. Bunu büyükbabamın ısrarı üzerine yapmıştı ama mahkemede sorgulanmanın getireceği utançtan kurtulmasına da yaramıştı. Babam ifadesinde Kaitaro Nakamura'yı para karşılığı tuttuğunu itiraf etmişti. Kaitaro'nun annemi baştan çıkarmasını ve babama boşanmak için

sebepler vermesini istediğini söylemişti. Büyükbabam; Kaitaro'nun en başından beri kontrol etmesi zor bir adam olduğunu, daha ilk günden iş tanımının dışına çıktığını ve Sato'yu takip ve tehdit ettiğini belirtmişti.

Babam ifadesinde Kaitaro'nun açık şekilde annemin servetinin peşinde olduğunu, annemi sevdiğini ve onu destekleyebilmesi için yanına taşındığını söylemişti. Son görüşmelerinde babam Kaitaro'nun Rina'yı ve ailesini kandırmaya devam etmeye niyetli olduğunu söylemişti. Kendisinin durumunu açıklamak istediğini ama Kaitaro'yu tutmuş olmandan utandığını belirtmişti. Birkaç kez neredeyse gerçeği söyleyeceğini ama Kaitaro'nun ona şantaj yaptığını, ailesine ifşa etmekle tehdit ettiğini söylemişti. Babam pişman olduğunu söylemeye çalışmıştı. Bencilliği ve korkaklığı için kendini affetmeyeceğini söylemişti. Sonuçta Kaitaro ve onun gibi adamların başkalarına zarar vermesinin önüne geçilirse annemin boş yere ölmemiş olacağını söylemişti.

Mahkeme eylemleri için babama sivil sorumluluk cezası kesmişti ama savcı suç duyurusunda bulunmamayı seçmişti. İfadesi genel anlatıyı oturtmak üzere dosyaya alınmıştı ve Kaitaro Nakamura suçunu itiraf ettiğinde babamın beyanı en önemli ifade hâline gelmişti. Böylece her şeyi başlatan babam serbest kalmıştı. İnsanların gözünde adalet sağlanmıştı.

Babamın ifadesi ya da kaçması hakkında büyükbabamın ne düşündüğüne dair bir işaret yoktu ama okudukça bu ifadeyi, çizdiği Kaitaro profilini desteklemek için kullandığını gördüm: gözaltında polislerle konuşmaya direnmesinden gerçeği umursamadığı ve pişman olmadığı anlaşılan bir adam. Büyükbabam, Kaitaro'nun savcılık tarafından hazırlanan ifadeyi imzalamayı geciktirerek zaten incittiği insanların acısını artırdığını ve basının ithamlarına maruz bıraktığını belirtmişti. Sevgi ve aile kavramlarını anlamayan, yaptığından asla pişman olmayacak bir adamdı. Sonunda

bir ifadeyi imzalamış olması pişman olduğunu değil, yorulduğunu gösteriyordu. Kaçınılmaz olanı kabullenen bir suçludan başka bir şey değildi.

İfadeler “düzeltilebilirliğin,” yani suçlunun topluma geri kazandırılabilme imkânının bir ölçüsüye büyükbabam, Kaitaro’nun kazandırılmamaşı gerektiğinde kararlıydı. Kefaret, gerçekten pişman olanlara hastı. Kaitaro’nun pişman olmadığını tüm detaylarıyla açıklayan büyükbabam, en ağır cezanın verilmesini, idamının istenmesini umuyordu.

İdam cezalarının uygulanması yıllar alır. Uyarı vermeden olur. İnsanlar baltanın boyunlarına inmesini bekleyerek hücrelerinde yıllar geçirir ve bir gün ansızın balta iner. Ancak kişi öldükten sonra ailesine cesedi almaları için haber verilir.

Bu süreç yıllardır hiç değişmeden uygulanıyor, tek bir şey hariç. “Unutulan Taraflara” yapılan muamele, sonunda revize edildi ve Mağdur Bildiri Sistemi ortaya çıktı; böylece maktulün ailesi, onlara zarar veren suçlunun başına gelenlerden haberdar olabilmeye başladı, kaderlerini bilmeye hakları olduğuna karar verilmişti. O zaman Adalet Bakanlığının beni neden aradığını, bunun Kaitaro Nakamura ve benim için ne anlama geldiğini anladım.

Dosyanın en sonunda bir belge daha vardı: büyükbabamın eliyle yazdığı şahsi ifadesi. Tüm yasal işlemler bittikten sonra sonunda ceketini sandalyesine asıp bu kâğıdın başına oturmasını gözümün önüne getirebiliyordum. Çalışırken elini sürmediği çayının üzerinde içerken dudaklarına yapışan bir tabaka oluşmuştu. Sıvı soğuk ve keskindi ve büyükbabam memnundu. Önünde bomboş bir kâğıt vardı ama eli titriyordu, öfkesi tükenmişti. Ofisinin tanıdık sedir kokusu etrafını sarmıştı, ona Waşikura’nın üzerindeki, tepenin üstünü kaplayan ağaçları hatırlatıyordu. Aralarında koşan Rina’nın ayak seslerini duyabiliyordu. Sanki hâlâ yanındaydı,

onu izliyor gibiydi. Hiçbir şey yoktu; ne mahkeme ne emsal dava... Sadece ezici yas. Dünyada en sevdiği insanı, koruyamadığı insanı kaybetmişti. Yoşi ofisinde yalnız olduğunu, Rina'nın orada olmadığını biliyordu ve elinden gelen tek şey gerçeği kendi gözünden yazmaktı. Gerçekle yetinmekten başka çaresi yoktu.

Yoşi Saraşıma'nın İfadesi

Kızım Rina benim hayatımdı. Torunumun doğumuna kadar yaşamımın tek amacıydı. İnsan baba olarak çok şeyden korkuyor, neredeyse sürekli bir dehşet hâlinde yaşıyor. İlk adımlarını attıkları andan itibaren onlara gözünüz gibi bakıyorsunuz. Onları her şeyden sakınıyorsunuz. İlk dürtünüz onları korumak oluyor. Büyüdükçe hayatlarını kusursuz hâle getirmek; sizin yaşadığınız zorlukları yaşamamalarını, sizinle aynı acıları çekmemelerini, aynı hataları yapmamalarını istiyorsunuz. Kendi hatalarını yaptıklarında bile onları yerden kaldıran siz olmak istiyorsunuz, kaç yaşında olurlarsa olsunlar.

Rina öldü. Ona bir daha asla sarılamayacağım. Kızım hiçbir kabahati olmamasına rağmen gitti. Her konuda anlaşmazdık ama harika bir kız ve muhteşem bir anneydi. Kızını o kadar seviyordu ki ölürken bile onun için iyi olanı yapmaya çalışıyordu.

Onu bizden Kaitaro Nakamura aldı. Ellerini boğazına koydu ve boğarak canını aldı. O, gece vakti sokakta tanımadığı bir adama kurban giden bir kadın değildi; kendi evinde boşanmasının etkisini atlatmaya çalışan ve kızının iyiliğini düşünen bir anneydi. Onu terk etmek istiyordu, tekrar başlamak ve çocuğunu güvenemeyeceği birinin etkisinden korumak istiyordu. Kızının dünyasını daha güvenli

bir hâle getirmek istiyordu ve Kaitaro Nakamura bu sebeple onu bizden aldı.

Rina'ya dair çok anım var, geceleri yattığımda da günümün her dakikasında da aklımdan çıkmıyorlar. Onun yokluğunda değiştim, kırıldım. Evimin diğer ucundan beni çağıran sesini bir daha hiç duymayacağım, bana Otosan derken yanağımı öpmesini hissedemeyeceğim. Sumiko'yu yatağına yatırmasını ya da eşimin ona öğrettiği gibi kendi kızına resim yapmayı öğretmesini izleyemeyeceğim. Yazlık evimizin önündeki kumsalda yürüyemiyorum çünkü attığım her adımda arkamda Rina'nın fotoğraf makinesinin sesini duyuyorum, kumda koşarken çıkardığı sesleri hayal ediyorum. Artık büyüyecek, benimle birlikte yaşlanmayacak, kızının mezuniyetini ya da bir kadın oluşunu göremeyecek. Sumiko'nun düğününde olamayacak, muhtemelen ben de olamayacağım.

Eşim, Rina on beş yaşındayken kansere yenik düştü. Rina annesinin kaybını çok ağır yaşadı. Annesiz büyümenin nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Bu acıyı Sumiko'nun çekmesini asla istemezdi. Kızıyla yaşayacağı hayat için, paylaşacakları tecrübeler için çok büyük umutları vardı. Sumiko'nun ne kadar sevildiğini bilmesini isterdi ama bunu ben bile kelimelere dökemem.

Umarım Rina da sevildiğini biliyordur. Onu büyütme ve ona rehber olmak için elimden geleni yaptım. Hem anne hem baba olmayı denedim ve başarısız oldum. Şimdi tarih kendini tekrar etti, bir kez daha hem anne hem baba olacağım. Bu sefer Sumiko için, umarım başarabilirim.

Suçlu olduğum gerçeğinden kaçamam. Rina'nın evliliğinde oynadığım rol için kendimi asla affetmeyeceğim. Kocasının da Kaitaro Nakamura'nın da hayatımıza girmelerine

engel olmadığım için kendimi asla affetmeyeceğim. Onu korumam gerekirdi, onu kurtarmam gerekirdi.

İnanamıyorum ama hâlâ mutluluğu tattığım anlar oluyor. Sumiko'nun söylediği bir şeye ya da yemek yemek gibi sıradan bir aktiviteye gülümserken buluyorum kendimi. Kabullememediğim şeyler de var. Ben yaşarken Rina'nın yaşamadığını ya da benim yüzümden öldüğünü kabullenemiyorum. Rüyalarımnda evimizin odalarında ruhunun dolaştığını görüyorum ve beni affetmesini umuyorum. Kızını elimden gelen en iyi şekilde büyüteceğim.

Ve biliyorum ki Rina kasıtlı olarak canını alan, onu bırakacak kadar sevmeyen bir adamı affetmezdi. Karşınızda duran adam kızıma tuzak kurdu, yalan söyledi ve sonunda onu öldürdü. Ne yaptığını biliyordu. Hepimizin hayatını yok etti. Şimdi kızımın hatırasının onuruna ve mahkemenin adaletine olan inancıma sığınarak sizden rica ediyorum, size yalvarıyorum: Bu adama verebileceğiniz tek cezayı verin. İdam cezası.

Masasında tek başıma oturuyordum ve bizi ayıran tek şey ifadesini yazdığı mürekkebin çoktan kurumuş olması ve elimdeki kâğıdın, özenli büyükbabamın dosyaladığı bir fotokopi olmasıydı. Ağlıyordum. Annemi bir daha kaybetmiştim ve büyükbabamın çaresizliği benimkiyle birleşmişti; sanki yıllardır bu odada beni bulmayı bekliyormuş gibi. Hiçbir şey kalmamıştı, sadece sevdiklerimden arta kalanlar vardı. Onların hatıralarına dört elle sarılmaya çalışıyordum ama yapamıyordum, değişmişlerdi.

Kaplıcaların keyfini çıkaran, geleceğimi güvenceye aldığımdın bilinciyle rahat rahat yayılan büyükbabamı düşündüm. Benim için yaptığı plan buydu, geleceğim parlak

olacaktı artık. Bana adaleti öğreten, beni kucağına oturtup bildiği tüm hikâyeleri anlatan adamı düşündüm. Yası da benimki kadar ölçsüzdü ama onu değiştirmişti. Artık tanıdığım adamı göremiyordum. Yasının ve belki de suçluluğunun nasıl buna yol açtığını anlayamıyordum.

Kâğıtlarla bir başıma otururken parmaklarım satırlarda dolaşıyordu ve sözlerinin altında başka neler yattığını merak ettim. Büyükbabam, Kaitaro Nakamura ile o özgürken, annemle yaşarken ve annemi severken tanışmıştı. Onu tanıyordu, onu annemin gözlerinden görmüş ve kısa bir süreliğine de olsa benimle planladıkları hayattan birkaç kesit yakalayabilmişti. Kaitaro'yu ailemize kabul etmişti, ifadesini ve oluşturduğu dava dosyasını okudukça bu yakınlık beni rahatsız etmeye başladı. Sonunda başka bir şey olup olmadığını merak ederken buldum kendimi; acaba büyükbabamı sürükleyen, yastan daha güçlü bir şeytan mı vardı?

Masasından gözlerimi kaldırdığımda oda kararmıştı. Ben okurken güneş batmıştı. Masa lambasını açtım ve büyükbabamın kâğıtlarıyla notlarını toplamaya koyuldum, dosyaya yerleştirdim. Hepsinin altında duran plastik dosyayı ancak o zaman fark ettim ve onu gördüğümde istemsiz olarak gülmüsedim. Büyükbabam, Savcı Kurosawa'ya bir dava dosyası ve dosyayı destekleyici nitelikte belgeler hazırlamışsa savunmayı da düşünmüş olmalıydı. Dosyanın üzerinde "Yurie Kagaşima" yazıyordu. İçinde sadece birkaç sayfa ve daktiloda yazılmış bir mektup vardı.

Yurie ile yıllar önceki ilk karşılaşmamı düşündüm, daha çocukken. Kibarlığını, yılan balığı bento'sunu ve şogi setini hâlâ hatırlıyordum ama tabii ki bu anılar da değişmişti, olanları öğrenmemle birlikte başka bir şeye dönüşmüştü. Yurie Kagaşima benimle karşılıklı oturmuştu, annemin cesedini

görmüş ve ona dokunmuştu, büyükbabamla konuştuğunu bana kendisi söylemişti. Oysa büyükbabama defalarca yaklaşmış.

Bu davada Yurie'ye dokunan bir şey varmış, kanıtlar ve kasetlerden başka bir şey. Kaitaro Nakamura'yla yüz yüze görüşmüş, benim asla görüşemeyeceğim şekilde. Onunla karşılıklı oturmuş, yaralarına bakmış ve hikâyesini dinlemiş. Sonra onu dava tarihini beklemeye hüccesine götürmüşler.

Kaitaro'ya acıması büyükbabamın sinirine gidiyormuş ama davaya bakış açısını değiştirmiyormuş. Onun kâğıtlarına gelene kadar, toplanan bütün delilleri okumuştum. Belgeleri kendim değerlendirmek, detayları tek başıma incelemek istiyordum; hâkimler gibi. İnsanların fikirlerinin ve amaçlarının aklımı bulandırmasına ihtiyacım yoktu. Bu yüzden Yurie Kagaşima'nın kullandığı ve atıfta bulunduğu tüm belgeleri okumuş olmama rağmen kişisel notlarına ve özetine, yani mahkemeye sunduğu fikir beyanatına bakmamıştım. O akşam sonunda baktığımda büyükbabamın tahminlerinin ne kadar isabetli olduğuna şaşırdım.

Genç Yurie Kagaşima kurnazdı ama büyüdükçe edineceği cesarete sahip değildi. Bana belgeleri vermesi gibi hukukun üzerinde davranışlarda bulunması için daha yirmi yılı vardı. Dava sırasında Kaitaro'nun itirafını ve savcılığın ona karşı hazırladığı dosyayı kabul etmişti. Sempatik ama geleneksel bir savunma hazırlamıştı. Müvekkilinin ne kadar pişman olduğunu uzun uzun anlatmış ve samimi olduğuna kanaat getirmişti. Annemi her şeyden çok sevdiğini tekrar tekrar söylemişti. Onsuz yaşamak istemediği iddiasını tekrarlamıştı.

Mahkemenin ne isteyeceğini biliyordu ve Kaitaro'nun aileme maddi tazminat ödeme tekliflerini sunmuştu ama hepsi

reddedilmişti. Annemin öldüğü gece evlerinde anneme ait her şeyi ayırdığını, onların Saraşıma hanesine teslim edilip benim için saklanmasını istediğini söylemişti. Annemin çalışmalarını, fotoğraflarını bir çantada toplamış. Yurie, Kaitaro'nun sicilinin temiz olduğunu, daha önce gözaltına bile alınmadığını belirtmişti. Tüm bunları toplayıp onu mahkemeye iyi göstermeye ve ölümden kurtarmaya, cezasını azaltmaya çalışmıştı.

Sonunda, 23 Mart 1994 günü yaşanan olayların sebebinin annemin, Kaitaro'nun gerçek mesleğini öğrenmesi olduğunu öne sürmüştü. Kaitaro'nun anneme gerçekten değer verdiği, onu sevdiği ama ilişkilerini bir yalan üzerine kurduğu için kendini kurtulamadığı bir durumda bıraktığı gerçeği, davanın merkezine oturmıştı. Canice plan yapıp cinayet işlemişti, başka çıkar yol göremeyen, çaresiz bir adamdı sadece. Annemle Kaitaro'nun ilişkisini, karşılıklı sevgi ve bağlılıklarını anlatmıştı. Birlikte planladıkları hayatı yazmıştı: Annemle evlenme ve beni evlat edinme niyeti varmış, böylece aileme kabul edilmiş olacaktı.

Büyükbabam, Yurie Kagaşıma'nın notlarındaki bu son satırın altını çizmişti. Büyükbabamın ifadesini ve bu kâğıtları okuyarak bir şey keşfetmişim artık korkularım ve şüphelerim biraz daha mantıklı geliyordu. Yurie Kagaşıma yaratıcı değildi ama işinin hakkını vermişti. Büyükbabama benim hiç düşünmediğim bir açıdan yaklaşmıştı. Ona mektup yazmıştı, dosyada bulduğum mektup da buydu. Buluşmak ve Kaitaro Nakamura'nın teklif ettiği tazminatı tartışmak için son bir çağrıydı. Şeffaflığı korumak için büyükbabama onun hakkında bir şey öğrendiğini söylemişti. Kaitaro Nakamura'yı araştırması için özel dedektif tuttuğunu, gerçek mesleğinden ve hayatımızdaki rolünden haberi olduğunu biliyordu. Yoşi'nin kızına gerçeği söylemeyerek Kaitaro'yu kabullenmiş

olduğunu ve onu bir kez oğlu olarak kabul edip geçmiş günahlarını affettiye şimdi de edebileceğini söylüyordu.

Büyükbabam, Kaitaro hakkındaki gerçeği annemin ölümünden aylar önce öğrenmiş ama anneme söylememiş. Ölmesinden önceki haftadan telefon kayıtları varmış, bahar şekerleriyle ve taşınmaya hazırlık olarak benim birkaç eşyama onu ziyaret ettiğini söyleyen görgü tanığı ifadeleri varmış. Gerçeği ona belki de en nazik şekilde söyleyebilecek, onu hazırlayabilecek ve sorunun ötesini görmesini sağlayabilecek tek kişi olan büyükbabam sessiz kalmayı seçmiş.

Ayçiçekleri ve Teraziler

Tokyo Bölge Mahkemesi temiz, sakın bir yerdir. Her gün koridorlarında gezen yüzlerce ayak sesini, yerlerdeki gri muşamba ve tavandaki pervanelerin uykulu vızıltısı bastırır. Odalar beyazdır, Kaitaro'nun sorgulandığı hücreye benzerler; filtresiz beyaz ışık insanın cildini açar. Havada bile canlılıktan eser yoktur: İçerideki hava devridaim edilir ve yaz kış aynı sıcaklıktadır; iki dünya arasındaki bekleme salonu için üretilmiş, ölü bir havadır.

Büyükbabam elbette davaya katılmıştı. Haber verilmeyecek ya da bilgi saklanacak, sıradan bir “unutulan taraf” değildi o. Hukuk dünyasının içinden bir profesyonel olarak sisteme son derece aşinaydı ve mahkeme programını kolaylıkla bulmuştu. Mahkemede bulunmasının davayı nasıl etkileyebileceğinin de farkındaydı hatta bu etkiye güveniyor olmalıydı. Öldürülen kadının babası, yetim kalan kızın büyükbabası, Tokyo’da saygı gören bir avukat olarak konumunu ayna gibi kullanabilir ve onu hukuk sisteminin yüzüne tutabilirdi.

Japonya’da cinayetle ilgili tek bir yasa vardır: Ceza Kanunu’nun 199. Maddesi. “Bir kişiyi öldüren kişi cezalandırılır,” der. Bu kadar. Planlı cinayet, şehvet suçu ve canilik arasındaki farka hâkimler heyeti karar verir ve cezayı belirler. 1994’te yanlarına dava kâğıtlarını alıyor ve bu kararları kapalı bir odada, tek başlarına alıyorlardı. Büyükbabam mahkemedeki varlığını; suçun ve sonuçlarının ağırlığını vurgulamak, Kaitaro’nun mesleğini ve Rina’nın cinayetine vahşiliğini ön planda tutmak için kullanıyordu.

Ben de çok davaya katıldım, nasıl olduğunu tahmin edebiliyorum. Büyükbabam tavrından asla taviz vermemiştir; sessiz kararlılığını, öfkesini sonuna kadar korumuştur. Kaitaro Nakamura'yı tanıdığını hiç belli etmemiştir. Ne empati ne şefkat göstermiştir. Gösterseydi dava önemsiz görünebilirdi ve Kaitaro serbest kalabilirdi, bu yüzden idam cezasını daha da şiddetle savunmuştur.

Kaitaro mahkemeye girdiğinde yüzü tıraşlıymış, devlet saçını ve tırnaklarını kesmiş. Sanıklara verilen bej gömlek ve pantolonu giyiyormuş. Elleri kelepçeliymiş ama aynı zamanda beline turuncu bir ip bağlıymış, iki tarafındaki gardiyanları ipin uçlarını tutuyormuş; ona parıltılı, modern şehrimize girmiş hayvan gibi davranıyorlarmış. Kaçması daha da zorlaşsın diye plastik terlikler giyiyormuş.

Mahkeme salonunun arkasındaki kürsüde görkemli cübbelerini giymiş hâkimler varmış, sandalyelerinin siyah sırtları arkalarından yükseliyormuş. Kaitaro huzurlarına getirilirken tepki vermemişler. Hâkimlerin bir kademe altında lacivert takım elbiseli stajyerler varmış, elleri dizlerinde oturuyorlarmış. Mahkeme salonunun iki yanında, paralel masalarda Savcı Hideo Kurosawa ve Savunma Avukatı Yurie Kagaşima varmış.

İlk önce en genç hâkim konuşmuş, yüzünü talihsiz şekilde sivilce basmış genç bir adammış. Kaitaro'nun adını, adresini ve yargılandığı suçu okumuş: Rina Sato cinayeti. Kaitaro'ya bilgilerin doğru olup olmadığını sormuş Kaitaro kısaca "Evet," demiş. Davası boyunca söylediği tek şey buymuş.

Savcı Kurosawa ayağa kalkıp monoton sesiyle iddianameyi okumuş ve suçlamayı söylemiş: cinayet. Birkaç saniye boyunca mahkeme salonuna sessizlik çökmüş. Genç hâkim üstlerine bakmış ve başlarının bir hareketiyle onay aldıktan sonra Kaitaro'ya dönüp eğilmiş. Her suçlamadan sonra

davaliya konuşma, belki ifadeleri yumuşatma şansı verilir ama Kaitaro sadece hafifçe başını sallamış. Hiçbir şey dememiş.

Mahkeme memurlarından biri, Savcı Kurosawa'ya yaklaşmış ve denemesi ile imzalı ifadesinin olduğu kalın kâğıt dosyasını almış. Dosya en kıdemli hâkime verilirken savcı konuşmaya başlamış: “Saiban-Çou, makamımız bu suçun son raddede canice olduğu kanaatinde. Görüşlerimi ibraz ettiğim raporundan da okuyabilirsiniz ancak bir noktanın altını çizmek istiyorum: Rina Sato iple boğma yoluyla havasız bırakılarak öldürülmüştür.”

“Boğulma, çok uzun süren ve çok acılı bir ölüm şeklidir. Kurban nefes almayı asla tam olarak bırakmadığı için serebral hipoksi gerçekleşene kadar birkaç dakika boyunca fiziksel kuvvet uygulanması gerekir. Davalı, maktulün çırpındığı ve nefes almaya çalıştığı son anlarında direnmesine karşı koymuş olmak zorundadır. Sırf bu gerçek bile katilin kötü niyetini, maktulü öldürme ihtiyacının şiddetini gözler önüne sermektedir. O uzun, geçmek bilmez saniyelerde davalı tereddüt ya da merhamet göstermemiştir, sadece maktulün canını alma isteğiyle hareket etmiştir.”

“Kaitaro Nakamura'nın son derece bencil bir adam olduğunu biliyoruz. Kendisi, yapısı gereği yıkma üzerine kurulu bir meslek icra etmekteydi. İnsanların yuvasını yıkmak için para alıyordu ve evli çiftlerin mutsuzluğundan kâr sağlıyordu. Bu genç kadını kocasından, kızından ve babasından ayırdı. Hayatları bir daha asla eskisi gibi olmayacak.”

“Kaitaro Bey'in Rina Sato ile ilişkisi ve duygusal bağılığı, bu davanın merkezine birtakım spekülasyonlar katabilir ancak ben, kendisinin eylemlerinin kesinlikle sevgiye dayanmadığı kanaatindeyim. Kendisi katildir, topluma tehlike arz etmektedir ve kendisine verilecek en münasip cezanın idam olduğunu düşünüyoruz.”

Mahkeme salonunun ortasında duran Kaitaro bir anda dönmüş; Kurosawa'ya veya savcılık kadrosundan kimseye değil, katılımcı sandalyesinde oturan Yoşi Saraşima'ya bakmış. Bakışı uzun ve doğrudanmış. Yoşi hayal kırıklığına uğratmamış, bakışına karşılık vermiş.

Hafifçe öksürerek savunma avukatı ayağa kalkıp söz almış, Genç Yurie Kagaşima sadece beyaz gömlek ve siyah hırka giyiyormuş. Uzun saçlarını ensesinden at kuyruğu yapmış. Elinde tuttuğu kâğıttan okumaya başlamış:

“Saiban-Çou, müvekkilim imzaladığı ifadesinde tüm suçlamaları kabul etmiştir,” demiş. “Kendisi bugün yargılanmak üzere burada. Anlayışınıza sesleniyorum ve müvekkilimin adına hazırladığım; Rina Hanım'ın ailesine yaşattığı acıdan ötürü duyduğu pişmanlığı ve içten vicdan azabını, ailesinin üyeleriyle ilişkisini ve davaya dair diğer detayları açıklayan dosyayı incelemenizi rica ediyorum. Bu materyalin ışığında davacı makamın önerdiğinden daha hafif bir ceza verilmesini talep ediyorum.”

Mübaşir, Yurie'ye yanaşıp kendisinden bir dosya ve üç kaset almış. Mahkemedeki tüm gözler dosyanın kürsüye çıkarılıp davacı makamın dosyasının yanına konmasını izlemiş. Orta hâkim iki dosyayı da alıp önüne koymuş, üst üste. “Mahkeme toplanan delilleri gözden geçirecek ve üç hafta sonra, 6 Haziran Pazartesi günü cezayı açıklamak üzere tekrar toplanacak,” demiş ve üç hâkim de ayağa kalkmış, mübaşir dosyalarını alıp peşlerinden gitmiş. Davacı taraf arkalarındaki kapıdan çıkmış ve o ana kadar sessiz kalan katılımcılar tartışmaya başlamış. Kaitaro Nakamura tekrar iplerle bağlanır, kelepçelenir ve dışarı çıkarılırken büyükbambam toplanan basın mensuplarına dönmüş. Genç savunma avukatı Yurie Kagaşima masasında hareket etmeden oturmuş ve olanları izlemiş.

Büyükbabamın kâğıtlarını karıştırıp dağıtırken, mahkemenin son kararını ararken arkamdan saatin sesi geliyordu. Dosyaya tekrar tekrar baktım ama hiçbir şey yoktu. Kararlar yazıya dökülmez ve dağıtılmaz. Büyükbabama gönderilmeyeceği kesindi ama davaya katıldığına göre sonucu biliyor olmalıydı.

Her şeyin ne kadar özenle dosyalandığına dikkat ettim, büyükbabam başarılı olmuştu. Enerjisinin, azminin, Kaitaro'dan intikam alma isteğinin benim de içime dolduğunu hissettim ve anladım ki aramızda bana kalan tek şey, eve gelmesini beklemek ve ona birini öldürmenin nasıl bir şey olduğunu sormaktı.

Ofisinde tek başıma, annemin kırmızı turnalı çıkartmasıyla kapattığı zarfı aldım ve açıp içindeki polaroid fotoğrafı çıkardım. İşte oradaydılar: çok genç, çok mutlu, çok âşık... Zamanda donmuş iki insan. Artık ölü iki insan.

Yavaşça dosyayı geri toplamaya başladım, sayfaları doğru sıraya koydum. Bu belgeler arasında çok şey bulmuş ve çok şey kaybetmiştim ama esas sorum hâlâ cevaplanmamıştı: Bu noktaya nasıl gelmişlerdi? Gerçekler açık seçik önümdeydi, sadece taşların yerine oturmasını bekliyordum ve sarsılmaz bir ürpertiyle yakında oturacaklarını bildiğimi hissediyordum. Kafamda bir kez daha davanın üzerinden geçtim. Büyükbabamı ve onun ölmeden önce annemle ne kadar az konuştuğunu düşündüm. Dairedeki Kaitaro'yla uyuşmayan ayak izini düşündüm. Vücudundaki sahibi belirlenemeyen salya... Her şeyi başlatan ve Nagoya'da bir hayata çekilen babamı düşündüm. Başlangıçtaki sessizliğinden sonra hikâyesinin duyulmasını isteyen Kaitaro'yu düşündüm. En son da yeni bir hayat hayal eden annemi düşündüm. O gün annemin hayatının son saatlerine dâhil olan herkesi düşündüm ve büyükbabamın dolabını açıp diğer dosyaları geri ittim.

İşte orada, derin bir çekmecenin dibinde, üzerinde annemin adı bulunan zarfın içinde bir kaset vardı.

O kasetin etiketini birkaç kere okuduğumu hatırlıyorum. Önce anlayamamıştım ama sonradan mideme yumruk gibi oturan bir acıyla tek bir şey olabileceğini anladım.

Güvenlik kamerası kaydıydı. Etiketdeki fırının adı tanıdık gelmedi ama Şinagawa'daydı ve annemin öldüğü gün kaydedilmişti.

Böylece başından beri korktuğum şey; yaşanan olayların ailemin her üyesine zarar vereceği ve tanınmaz hâle gelene kadar değiştireceği, doğruydı. Annemin ölümünde hepimizin rolü vardı hatta hepimiz suçluyduk. Ben bile.

Rina

Hakikat

Rina perdeleri açtı ve güneş ışığı yeni evine doldu. Mart gelmişti; yeni hayat ayı. Yere vuran güneşe bakarken burasının tam anlamıyla yeni evi olduğu anı hatırladı: Kaitaro ile anahtarları teslim aldıkları gün.

Boş dairede yan yana uzanmışlardı. Kıyafetlerini yavaş yavaş çıkaracak, pencereden giren güneşin altında uzanıp birbirlerine bakacak kadar sıcaktı. Hokkaido’da hissettikleri bütünlük burada, Şinagawa’daki evin kayın parkeleri üzerinde de vardı.

“İşimizi görür mü?” diye sordu Kaitaro; boş eve, bir çivi bile çakılmamış duvarlara, eşyasız mutfığa bakarken.

“Çok güzel.”

“Sumi’nin odası için birkaç fikrim var. Gel göstereyim...” dedi Kaitaro ayağa kalkmaya yeltenerek.

“Daha değil,” diye cevap verdi Rina ve Kai’yi yere çekti. Kai hiç karşı koymadan kendini yere bıraktı. Rina sokuldu, elini Kai’nin karnında gezdirdi, karışan kokularının tadını çıkardı. Göğsündeki birkaç tel kılla oynadı ve onu hafifçe ısırdı. Kai dönüp sarıldı, Rina’yı sırtüstü yatırdı. Perdesiz, açık pencerelerden giren ışık, parlak ve ıslak huzmelerle tenlerinde dolaştı. Üzerlerine hiçbir şeyin gölgesi düşmüyordu.

Rina bu hatıraya gülümsedi. Yerde olmayı seviyorlardı belli ki... Ne kadar utanç verici. Parmaklarını önündeki cama koydu. Ebisu’daki uzun, geniş manzaralarla uzaktan yakından ilgisi yoktu. Bu pencere dikdörtgendi ve duvara sabitlenmişti; Şinagawa’nın iri, beton apartmanlarına ve yan-ğın merdivenlerine bakıyordu. Bu evin en sevdiği özelliklerinden biri, apartmanın en üst katında olması ve bu yüzden

bolca ışık almasıydı. Bir de görünürde hiç yeni toplu konut olmaması.

Rina dönüp eve baktı; neredeyse bitmişti. Evliyken aldığı mobilyalar, Kaitaro ile bu evi bulmalarından aylar önce, Ebisu'daki ev ile birlikte Sato'ya verilmişti. Rina, Yoşi ve Sumiko ile yaşamaya Meguro'ya dönmüştü. Şimdi, o kadar hazırlığın ardından evi neredeyse hazırda ve Kaitaro ile birlikte kendi küçük fotoğrafçılık firmalarını açmışlardı.

İlk projelerinden biri, mahallelerine sundukları hizmetti. Rina geriye baktığında işlerinin ne kadar geliştiğine; manzaralardan kendilerine, kendilerinden buna nasıl dönüştüğüne hayret ediyordu. Kaitaro da Rina da fotoğraf makinesinin arkasına geçtiklerinde müthiş bir sorumluluk hissiyle doluyorlardı ama sadece portre fotoğrafçılarına duyulan güvenden de zevk aldıklarını keşfettiler, buna kıymet vermeye başladılar. Çoğu gün birlikte çalışıyorlardı; siparişleri organize ediyorlardı ama bir başlarına çalışabilecekleri şekilde değişiklikler de yapıyorlardı. Biri çekime ya da ortak karanlık odada fotoğraf geliştirmeye gittiğinde diğeri evle ilgileniyordu, alışveriş yapıyordu ya da ikinci el dükkânlarından mobilya bakıyordu. Her şey yerine oturuyordu ve bu küçük ev sonunda sadece onlarını.

Rina, salonun bir yanına bol dolaplı bir büfe koymuştu, içinde soğuk aylar için battaniyeler ve taşınabilir ısıtıcı vardı. En uçta küçük bir mutfak, mutfağın da hemen önünde yere yakın, siyah, kare yemek masası ve etrafını saran dört yer minderi vardı. Rina o masada yaşanacak şeyleri düşündü: aile yemekleri, Sumi'nin ödevleri, Rina'nın dikiş dikmesi, yerel festivaller için kostüm dikmesi... Belki aralarına bir bebek daha katılırdı ve Rina ile Kaitaro, çocukları uyuduktan sonra o masada para durumlarını gözden geçirirdi.

Salonun dışında kısa koridor vardı, iki yatak odasına ve banyoya çıkıyordu. Rina koridorun girişine, İçiroya'daki bitpazarından aldığı eski, ipek kimonodan yaptığı noren'i* asmıştı. Kimono birinin çeyizinin parçasıydı, yıllardır aynı ailedeydi ama bir yangında kısmen yanmıştı ve satılığa çıkmıştı. Rina pazarları ve pazarlarda bulduğu beklenmedik şeyleri seviyordu.

Rina çalışırken kimononun arkasındaki büyük desene zarar vermemeye dikkat etmişti, kumaşa sadece bir kesik atmıştı; evin bir kısmına mahremiyet verirken deseni de bozmamıştı. Şimdi dikişler sabah güneşi altında parlıyordu. Panelin ortasında yeşim ve zümrüt yaprakları yelpaze gibi açılan ağaçlar vardı. Ağaçların üzerinde altın şeritlerden bir gökyüzü, bulutların olması gereken yerde ise kırmızı, bej, siyah ve kahverengi kanatlarını çırpıp turnalar vardı. Rina bu panelin renklerinin salonla uyumunu çok sevmişti. Sabah çiçekçide aklına gelmişti ve şimdi büfede duran kahverengi kâğıda sarılı çiçekleri almıştı.

Mutfaktan kristal vazo (babasının ev hediyesi) ile makas aldı. İkebana üzerine eğitimi yoktu, ne biliyorsa kendi kendine öğrenmişti ama böyle olmasını tercih ediyordu. Ebisu'daki toplu konutlarda her kattan birkaç kadın sabahları buluşup çiçek düzenlerdi, hangi eğitmeni bağladıklarını anlatarak hava atarlardı ama Rina hiç onlara katılabileceğini hissetmemişti. Katılmasına gerek yoktu. Önce her yaprağı hem kendine has hem de gruba ait, uzun saplı, yeşil bir kasımpatı seçti. Sonra kırmızı yapraklarının ucunda turuncu sarı gölgeler olan bir cennet kuşu çiçeği aldı. Son olarak da bir palmye dalı ekledi. Tırnağını yaprağın köküne bastırıp ufak bir kesik açan Rina, uzun ve yeşil bir şerit söktü. Bunu

* Duvarlara, pencerelere veya odaların girişlerine asılan dekoratif kumaş parçaları. (ç.n.)

üç kere yapıp şeritleri diğer çiçeklerin gövdesine sardı, yerlerine sabitledi.

İkebana'yı tamamladıktan sonra vazoya yerleştirdi; pal-miye şeritlerini buketin kırmızı ve yeşilliklerinin üzerine çık-sınlar diye eliyle dikleştirdi. Gülümsedi; Kaitaro geldiğinde harika olacaktı, canlı bir karşılama.

O sabah erkenden çıkmıştı ve bütün gün çocuk doğum günü partilerinde fotoğraf çekecekti. Rina'nın görevi Sumi-ko'nun odasını boyamayı bitirmek ve gümüş yıldızlı karton-piyerleri asmaktı. Bahar tatilinden önce Sumi'nin okuldaki son günüydü ve Rina önlerindeki haftalar için bir sürü plan yapmıştı, bunların arasında kızını yeni evine getirmek de vardı. Yoşi acele etmemelerini, Sumi'nin onunla biraz daha kalmasını istiyordu ama Rina kabul etmiyordu. Kai ile ye-terince beklemişlerdi. Sumi'nin odasını bitirecekti ve her şey hazır olur olmaz bir aile olarak yaşamaya başlayacaklardı.

Rina üzerine boya lekeli, eski bir tulum geçirdi ve Ku-bei'yi aramak üzere telefonu eline aldı. Akşama bento sipa-rişi verecekti, Kaitaro sonunda eve geldiğinde akşamlarını birlikte geçirebileceklerdi. Telefonu yerine koyarken kapının çaldığını duydu. Kapıya kim vuruyorsa sertçe vuruyordu, Rina irkildi. Apartmanları eskiydi ve eski evinin aksine ka-pıcısı yoktu, isteyen elini kolunu sallayarak girebiliyordu. Zil-leri şimdilik çalışmadığı için kapıyı çalmaktan başka çare yoktu ama Rina bunu da yakında çözmeyi düşünüyordu. Tam adını söylerken kapı deliğinden gördü onu.

Sato onu gördüğünde önce gülümsedi ama gerçek bir gülümseme değildi ve şapkasını çıkarmadı. "Amma geç aç-tın, ne yapıyorsun?"

"Hiç," diye mırıldandı Rina. "Niye geldin?"

"Kocanı içeri davet etmeyecek misin?"

“Eski kocam,” dedi Rina sırtını dönüp Sato’nun önünü açarken. Paltosunu almadı, fazla kalmayacaktı.

Sato ceketini çıkarıp kapının önündeki masaya bıraktı. Ayakkabılarını çıkarmadan içeri girdi, elleri belinde etrafa baktı.

“Senin alışık olduğun gibi değil pek,” dedi hafif bir gülümsemeyle. “Parasını kendin mi verdin?”

Rina başını salladı, başka bir şey söylemedi.

“Şey nerede... Neydi adı?”

“Kaitaro dışarıda.”

“Yeni müşterisiyle mi?” Sato hâlâ gülümsüyordu.

“Sana ne?” Rina, Sato’nun karşısına, ipek noren’in önüne geçti. Yatak odalarına girmesini istemiyordu.

“Kızımın odası orada mı?”

“Benim kızım o.”

“Bizim kızımız.”

“Artık değil,” dedi Rina. Sinirlenmeye başlamıştı, onu ilk gördüğü an yaşadığı şaşkınlık geçiyordu. Olduğu yerden çekilmedi, Sato ona dik dik bakarken gözlerini kaçırmadı. Sato çok uzun değildi, asla korkutucu biri olmamıştı ama Rina’ya tepeden bakacak kadar uzundu.

“Yoşi ne diyor bu anlamaya?”

“Evleniyoruz.”

“Evet,” dedi Sato odaya göz gezdirerek. Geleneksel yer masasına ve Kaitaro’yu karşılamayı bekleyen ikebana’ya baktı. “Duydum.”

Bunu söylerken Rina bir adım geri attı, Sato’nun yüzündeki ifade hayra alamet değildi. “Gitmeni istiyorum.”

“Evi gezdirmeyecek misin?” diye sordu Sato üzerine yürüyerek. “Karımla çocuğumun nasıl yaşayacağını göremeyecek miyim?”

“Biz senin...”

“O kadar da kötü ayrılmadık, değil mi Rina? Ne istediysen verdim.”

“Ne istiyorsun Sato?” diye sordu Rina.”

“Ben...”

“*Ben* seni bir daha görmek istemiyorum,” dedi Rina açıkça “Sumiko’nun görmesini de istemiyorum, aksine de ikna edemezsin.” Bunu söylerken gülümsedi, küçük ve nazik bir gülümseme. “Kanun belli. Benim yapabileceklerim ve senin yapamayacaklarını biliyoruz. Bana kafa tutma hakkını kaybettin.”

“İşte,” dedi Sato. “Savaşçı.”

“Çık git.”

“Baba o olacak yani? Sumiko’yu o büyütecek. Dizine oturacak.”

“Senden iyi baba olacağı kesin.”

“Hayatında olmasından memnunsun o zaman?”

“Elbette.”

“Onu hayatına ben soktum.”

Rina sırtını dönüp pencereye yürüdü. “Ciddiyim Sato, defol. Senin oyunlarına ayıracak zamanım yok. Seninle yeterince oynadım.”

“İşini anlattı mı sana? Aldığı işleri?”

“Müstakbel kocamı seninle tartışmayacağım.”

“Şu an nerede olduğunu sanıyorsun?”

“İşte.”

“Ya kızım nerede?”

“Büyükbabasıyla.” Rina, Sato’ya baktı. “Seni bir daha asla görmemesini sağlayacak. Ben de sağlayacağım.” Rina kendini pencerenin önünden itip Sato’ya yaklaştı. “Buraya gelebileceğini düşünme. Seni bitiririm. Tüm sırlarını biliyorum, beni tehdit edersen aileni de hayatını da başına yıkarım.”

“Onu ben işe aldım Rina.”

“Yalancı.”

“Yeni hayatın, yeni ailen, yeni evliliğin... Hepsi benim sayemde.”

“Senden iğreniyorum. “

“İstesem gerçeği söyleyemez miydim sanıyorsun?” diye sordu Sato.

“Sen kendine karşı bile dürüst olamıyorsun.”

Sato ya diline gelen bir şeyi söylememek ya da dramatik bir an yaratmak için elini ağzına götürdü, Rina hangisi olduğunu anlayamadı. Sonra dönüp paltosunu aldı. Rina rahatlayarak nefes verdi ama kapıya kadar peşinden gitmedi, ona yakın olmak istemiyordu.

“Wakaresaseya,” dedi Sato şapkasını düzeltirken.

“Ne?”

“Para karşılığı insanları ayırıyor.”

“Fotoğrafçı o. Gitmiyor muydun sen?”

“Sor.”

“Öyle bir şey yapmayacağım.”

“Geçen sene seni pazarda nasıl bulduğunu sor, tam da Sumi’yi Yoşi’ye bıraktığın gün. Sonra o fotoğraf seminerinde... Seni aile evinin yakınındaki o parka götürmesi tesadüf müydü sanıyorsun? Sevdığın şeyleri tahmin mi ediyordu, seni nostaljiyle ayartabileceği içine mi doğdu?”

Rina bir şey söylemedi, Sato'nun gitmesinin verdiği rahatlama yok oluyordu, yerini başka bir şeye bırakıyordu. Yine de onunla tartışıyordu. Paltosunu giymişti ve Rina'ya doğru geliyordu. Ona uzandı, Rina dokunuşundan kaçıp pencereyi sırtında hissedene kadar geri gitti. Sato yanına geldi ve tulumunun bir askısını parmağıyla kavrayıp kendine çekti. Rina birden gülümsedi. "Naoko'yla yürümedi mi?" diye sordu ve bir zafer hissiyle gözlerini kıstı. "O yüzden mi geldin?"

Sato öne eğildi. Rina nefesindeki ekşi viski kokusunu alabiliyordu. Sato parmaklarını boğazında ve saçında gezdirdi. Başını eğip dudaklarını boynuna sürttü, sert tenini yaladı. Ağzını Rina'nın dudaklarına götürdü ve dilini içeri itti. Rina ısırdı, kan tadını alana kadar. Sato geri çekilirken Rina yüzünü buruşturdu, tökezlediğine sevindi. Dudaklarının kıvrıldığını hissetti; Sato bir eli ağzında ceplerinde mendil arıyordu. "Bunun seni son görüşüm olduğuna o kadar mutluyum ki," dedi.

Sato dudaklarını sildi ve büfeye doğru yürüdü. "Ajansı bu," diyerek düz, siyah büfeye bir kartvizit ve birkaç kâğıt bıraktı. "Ara da dosyanı sor. İstersen Nakamura'ya sor." Ona yavaş, zorlama bir gülümsemeyle baktı, Rina ne hareket etti ne ifadesi değişti. "Seni sikmesi için ona kaç para ödediğimi sor," dedi. Sonra gitti ve Rina evinin antresinde tek başına kaldı.

Kaçış

Rina dudaklarını ovalayıp fırçalayarak kan damlalarını aldı ama Sato'nun dumanlı ve metalik kokusu çıkmıyordu. Doğru değil, diye düşündü, *doğru olamaz*. Bir an Sumi'nin odasına gidip boyanacak son duvara başlamayı düşündü. Sato kontrolü elinde tutmak isterdi, bu tam ona göre bir hareketti. Hayattan beklediğini alamazsa sinirlenirdi. Muhtemelen Nako onu kapının önüne koyup başkasını bulmuştu.

Rina mutfağa gidip yüzüne su çarptı. Ağzını yıkadı ve kendine bir bardak soğuk çay koydu. “Saçmalık,” dedi yüksek sesle. Ama salona döndüğünde kartvizit ve kâğıtlar büfedede duruyordu. Kaitaro gelmeden yırtıp çöpe atmak en iyisiydi. Hayatlarında Sato'dan gelen hiçbir şeye yer yoktu.

Kartviziti aldı. Ön yüzünde Kaitaro'nun dedektiflik ajansındaki eski patronunun adı vardı. Ne olmuş yani, diye düşündü Rina. Sato, Kaitaro'nun nerede çalıştığını öğrenmiş ve bir kartvizit bulmuş olabilirdi. Kartviziti yırtıp altında duran kâğıda baktı. Sato'nun kredi kartı ekstresiydi; geçen sene Mayıs'tan Eylül'e kadar ajansa yapılan bir sürü ödeme görünüyordu. Rina bunu görmezden gelemezdi.

En altta ekstreye atışla tutturulmuş bir broşür vardı. Rina yavaşça okudu, ajansın verdiği hizmetler listeleniyordu: Normal dedektiflik hizmetleri ve bazı ekstralar. Broşürün üstü örtülü ve imalı bir dili vardı ama ne demek istediği belliydi. Broşür yıpranmıştı, yeni basılmamıştı. Arkasında ajansın “kadrosu” vardı, listede Kaitaro'nun da adını gördü.

Rina kâğıdı yere düşürdü. Kanın şakaklarına hücum ettiğini hissedebiliyordu. Bir an hiç hareket etmeden durdu; tüm bunlar hiç olmamış gibi yapabilirmiş, hayatı olduğu ve

istediği gibiymiş gibi. Ama bu yeni bilgiyi aklının bir köşesine kaldıramazdı ve öğrenmenin yol açtığı düşünceler fırtınadan farksızdı; görüntüler gözünün önünden inanılmaz bir hızla geçiyordu. Kai'yi, her şeyin keyifle bir araya geldiği son birkaç ayı düşündü. Her bakış, her öpücük, her an... Hepsi takip bile edemediği bir hızla baştan yazılıyordu.

Birlikte çok şey atlatmışlardı, hayatının en karanlık ve en muhteşem anlarından bazılarını yaşamıştı Rina. Hepsinin merkezinde de o vardı. Onu gerçekten tanımış, gerçekten anlamıştı. Onu bırakıp gitmek zorunda kaldığı acıyı, suçluluğu ve özlemi hâlâ hatırlıyordu. Sumi'yi kaybetme ihtimalinin yankıları hâlâ içinde bir yerdeydi ama o zaman bile bir kurtarıcı gibi gelmişti; yardım etmiş ve yol göstermişti. Bir tuzağın, bir aldatmacanın parçası olamazdı. Rina bir anda müze bahçelerindeki o sonbahar gününde buldu kendini; artık onunla olmanın, yalnız olmamanın verdiği rahatlığı hatırladı. Tüm ilişkilerin yalan ve ihanetten mi ibaret olduğunu sormuştu ve o, sakın ve açık cevabını vermişti: *Biz öyle değiliz*. Asla yalan söylemeyeceğine söz vermişti ama belli ki söylediği her şey yalandı. Derken acımasız akli Rina'ya Hokkaido'daki anılarını gösterdi. Onu evine götürmesi, önünde çırılçıplak kalması... Ona mağarada sarılmasını, kollarını ona sardığında hissettiği sıcaklığı düşündü. Onunla Tokyo'da olmak, onunla çalışmak, onunla yaşamak... Hepsi canını o kadar yakıyordu ki nefes alamıyordu.

Rina yatak odasına girdi, Kaitaro'yla paylaştığı odaya. Yatak toplanmıştı, yorgan sımsıkı örtülmüştü ama altında duran yastıkları üzerlerinde uyunmaktan hafifçe buruştu. Yastıkların birini alsa onun gibi kokacaktı. Rina yavaşça yataktan çekildi. Babası hep ne derdi? En iyi yalanlar gerçeğe en yakın olanlardır.

Yatağın yanında, duvara yaslanmış, henüz açmadığı koliler duruyordu. Onları tekrar doldurması gerekecekti.

Sumiko burada yaşayamazdı. Kızı aklına geldiği anda üzerine çaresizlikle karışık bir keder çöktü. Sumi'nin olmasını istediği odaya koştu. Duvarlar soğuk, açık pembeydi. Merdivenin yanında duran boya kovası, işini bitirmesini bekliyordu. Rina bu odaya yaptığı her şeyi, kurduğu planları düşündü ama tek bir düşünce hepsini gölgede bırakıyordu. Bu kadar aptal olmasaydı, bu kadar bencil ve hayalci olmasaydı kızıyla olabilirdi. Belki evliliği yine de biterdi ama Meguro'da, Sumiko'yla yaşıyor olabilirdi. Ayrı kalmalarına gerek kalmazdı. Onu kandıran bir adamla kızının evcilik oynamasına izin vermişti.

Rina yatak odasına döndü. Gardırobun üzerindeki deri çantayı çekti, yere düşen havlulara ve atkılara dikkat etmedi. Çantaya iç çamaşırı, gömlek, bir kazak ve kot pantolonunu attı; üst üste. Dış fırçasıyla diş macununu aldı, eli fotoğraf makinesine gidiyordu ki durdu. Bu Atami'de onun verdiği makineydi, artık her gün yanına aldığı ve işte kullandığı makine. Rina bir an ne yapacağını bilemedi, sonra gözü yatağın yanındaki torbaya takıldı. İçinde Sumi'ye aldığı hediye vardı, Şiçigosan'da* bağlaması için bir kuşak. Sumi yedi yaşına geldiğine göre kimonosunun üzerine çocuklar için satılan ipler yerine resmî bir kuşak bağlayabilirdi. Şiçigosan, yetişkinliğe atacağı ilk adımdı ve daha aylar olmasına rağmen Rina kendini tutamamıştı. Tapınağa gittiklerinde her şeyin mükemmel olmasını istiyordu. Fotoğraf makinesini çantasına bırakıp kuşağı aldı ve en üste koydu. Ona ait olan her şeyi, her parçasını almaya karar verdi ve çantayı kapattı.

Telefonu eline aldı. İki kere çaldıktan sonra Sumiko telefonu açtı ve Rina kızının sesini duyduğunda hıçkırığını, nefesini tutarak sakladı. "Benim hayatım, annen," dedi. Sumiko sevinç çığlığı atıp gününü anlatmaya başlayınca gülümsedi.

* Japonya'da her yıl 15 Kasım'da; üç ve yedi yaşındaki kızların ve beş yaşındaki oğlan çocuklarının kutlandığı bir festival.

“Canım, şşş... Sumi, seni almaya geliyorum.” Kızı duyduklarını düşünürken hattın diğer ucunda sessizlik oldu. “Hanna’ye söyle sana çanta hazırlasın. Bir saate geleceğim, Şimoda’ya gideceğiz.” Rina kızının sesindeki heyecanı, sevinci dinledi. Sumi neşeyle konuşurken Rina’nın yanaklarından yaşlar akıyordu. “Evet hayatım,” dedi. “Geliyorum, söz.” Rina burnunu ve gözlerindeki yaşları sildi. “Seni almaya geliyorum, seni bir daha hiç bırakmayacağım.” Cevap gelmeyince Rina seslendi: “Sumi? Duyuyor musun?” Kızının sesindeki sevince gülümsedi ve “Duyuyorum!” diye bağırmasını duydu. “Geliyorum Sumi, büyükbaban söyle beni beklesin.”

Rina hazırladığı çantayı salona taşıdı. Şimoda’da başka neye ihtiyacı olacağını düşündü ve treni hatırladı. Saate baktı, Sumi okulda öğle yemeği yemişti ama trende acıkırdı. Rina eli boş gidemezdi, Sumi’nin sevdiği bir şey almalıydı. Anahtarlarını alıp merdivenleri indi ve dar sokağa girdi. Köşedeki fırına daldı, soğuk havanın kollarını sarmasıyla titredi. Üzerinde bir tişört ve boya lekeli tulumundan başka şey olmadığını fark etti. Müşterilerin çoğu soran gözlerle ona bakıyordu ama Rina onları görmezden geldi ve kasaya gidip bir kutu taze manju’yu işaret etti. “Kırmızı fasulyeli lütfen,” dedi kasada duran kıza. Ellerini kollarına sürttü ve derin nefes aldı. Her şey yoluna girecekti. Sumi’ye kavuşur kavuşmaz her şeyi telafi edecekti. Rina başını kaldırdı ve kendisine doğrultulmuş güvenlik kamerasını gördü. Burada yaşamaya başlayalı çok olmamıştı ama bu fırına hemen her gün geliyordu. Bu kameranın gördüğü hallerini düşündü: âşık kadın, iş planlayan kadın, Kai’yle ev kuran kadın... Ve şimdi olduğu kişi.

Rina kasada haşlanmış kiraz çiçeği tatlılarını gördü ve bir kutu da onlardan aldı. Sonra merdivenleri koşarcasına çıkarak evine döndü. Eşyalarını toplarken kapının çaldığını duydu. Kapıda Kubei’den gelen kurye vardı, bento siparişini getirmişti. Rina bir anda o sabaha döndü; günü planladığı

gibi ilerliyor gibiydi, sanki Sato henüz sevdiği her şeyi yok etmemişti. Kuryeye başıyla selam vererek bento'ları içeri aldı ve parasını verdi, para üstünü almadı. Bento'ları yemek masasına götürüp masayı kurdu; bir kutu Kaitaro'nun önüne, bir kutu kendi önüne. Normalde yemeği Kaitaro gelene kadar buzdolabında soğumaya bırakırdı ve salatayı hazırlarken ona bir bardak çay ya da bira verirdi ama bugün bunların hiçbirisi olmayacaktı. Rina bento'ları masada bıraktı ve çantasını aldı. O anda kapıdan gelen anahtar sesini duydu.

Cinayet

İçeri girdiğinde gülümsüyordu. Gözleri parlıyordu, o kadar mutluydu ki neredeyse bütün günü silip atabilirdi. Nefes nefese kalmış gibi yapıyordu, apartmanın dik merdivenleri hakkında, aralarında bir şakaydı bu. “Seçtiğin ev altıncı katta olmasa olmazdı!” dedi kapıyı kapatıp onu öpmeye gelirken. Fotoğraf makinesinin kabı hâlâ elindeydi ve dudakları Rina’nın dudaklarına değerken makineyi yere bıraktı. Kai gelmişti, ona sarılırken sıcaklığı, tadı Rina’nın bedenini sardı. Evindeydi.

Rina başını kaldırıp ona baktı. Hâlâ şoktaydı. Hiçbir şey değişmemiş, hayatları aynıymış gibi ona bakması inanılmazdı. Rina’nın elinde ufak bir valiz ve çantası olduğunu görünce şaşkın bakışlarla gülümsedi. Rina’nın çanta kayışlarını tutan elleri sımsıkı kasılıyordu.

“Rina, bir şey mi oldu?” diye sordu gülererek çantalarından birini elinden almaya çalışırken. Rina öne çıkıp parmak ucuna kalktı, Kai’nin alnını öptü. Dudaklarının altında cildini, kaşlarının yumuşaklığını hissetti. Hep yaptığı bir şeydi bu; televizyonun karşısında ya da battaniyenin altında birlikte oturdukları zaman. Veya yataklarında uyanıp burun buruna uyuduklarını fark ettikleri zaman. Onu hep öperdi. Ama bu sefer veda ediyordu.

“Rina?” Kaitaro kaşlarını çatı. Geri çekilip Rina’ya baktı ve bakışlarını takip etti. Yerde dağınık duran birkaç kâğıda ve ikiye yırtılmış kartvizite bakıyordu. Yanında bir broşür ve banka ekstresi vardı.

“Sato geldi,” dedi Rina ve sözlerinin ima ettiği her şeyin Kaitaro’nun yüzüne yayılmasını, bembeyaz kesilmesini izledi.

“Onu öldüreceğim,” dedi Kaitaro yumuşak bir sesle.

“Hayır Kai,” dedi Rina, Kai yüzünü ona döndü. Sesi- nin hâlâ bu kadar sakın kalmasına şaşırılmıştı Rina. “Ger- çeği söyledi.”

“Ne gerçeği? Rina, ne dediyse doğru değil!” Kaitaro ar- kasını dönüp birkaç adım attı, sonra geri dönüp hızla geri geldi. “Bizimle alakası yok, kim olduğumuzla alakası yok... Hiç! Şımarık, kötü adamın biri!”

“Bizi de şımartmış,” dedi Rina, Kai’nin sözlerini tamam- layarak. “Sen de ona izin vermişsin.”

“Hayır!” Kaitaro oda içinde bir oraya bir buraya bakı- yordu, çıkar yol arıyor gibiydi. Masaya özenle konulmuş bento’ları gördü. “Hayatım, gel yemeğimizi yiyelim. Ne ol- duysa sonra konuşu...”

“Buraya kadar,” dedi Rina alçak sesle, sesindeki kesinlik Kaitaro’nun içine işledi.

Kaitaro omzundaki çantanın kayışını kavradı ve elin- den çekip aldı, ikisinden de uzağa attı. “Benimle kal,” dedi. “Seni hep korudum. Seni de Sumi’yi de.” Önünde duruyor, yolunu kapatıyordu, enerjiyle titriyordu. Rina arkasını dö- nüp yatak odalarına gitti. Duvara yaslı, katlanmış koliler- den birini aldı ve açtı. Gardırobu açıp içindeki giysilerini sökercesine aldı, dolana kadar eline geçirdiği her şeyi koliye attı. Komodininde duran ipi aldı ve kutuyu sıkıca bağladı.

“Rina... Ne yaptığını bir düşün lütfen.”

“Düşündüm Kai,” dedi Rina, sesindeki sevecenlik tuhaftı, sanki aldığı kararla mücadele ediyor gibiydi. “Bana gerçeği söylemek için ayların, bir yılın vardı. İşleri yoluna koyabi- lirdin.” Bir koli daha açıp çekmecelere yöneldi.

“Rina, söyleyemezdin. Sahip olduğumuz şeye baksana. Seni kaybetmek istemedim. Seni korumak istedim. Nasıl tanıştığımızın ne önemi var?!”

Rina katlanmış giysileri kaldırdı ve dikkatlice kutuya koydu. Sonra ona baktı ve gözlerindeki acı Kaitaro’nun bir adım gerilemesine sebep oldu.

“Kendini koruyordun,” dedi. İp yumağını alıp elinde tuttu. “Onunlayken hiç olmak istediğim kişi olamadım, biliyor musun?” dedi ve birden gülmeye başladı. “Tabii biliyorsun! Biliyorsun çünkü seninleyken kendimdim.” Kaitaro’nun yanma yaklaşmasını izledi. Rina artık ip yumağını sıkıyordu, acısı içine yayılırken tırnaklarını ipe geçiriyordu. “Sen artık sen değilsin. Aramızdaki şey gerçek değildi.” Sesi yumuşaktı, neredeyse fısıldıyordu. “Birbirimize karşı dürüst olduğumuzu sanıyordum, her konuda.”

“Öyleyiz zaten!” diye yalvardı Kaitaro.

“Hayır,” dedi Rina. “Sen bana değer vermiyorsun. Neyim ben? Senin için? Sato için?”

“Onunla ben aynı deği...”

“İhanet edilebilecek salak bir kadın. İki kere hem de! Yalan söylenecek kadın. Beni bundan daha iyi yetiştirdiler.”

“Rina, Yoşi ile ben...”

“Sakin,” dedi Rina. “Babamdan bahsetme.” Kaitaro yüzüne bakıyordu ve Kaitaro’nun yüzündeki çaresizliği görmek Rina’yı geri itiyordu, bacakları yataklarının kenarına çarpana kadar geri gitti. Oturdu ve gözlerini Kaitaro’dan kaçırdı. O da endişeleniyor, diye düşündü. Endişeli görünüyordu ama bağırışma olmadığına seviniyordu. Belki durumu kurtarabileceğini düşünüyordu ama kurtaramayacaktı, Rina kurtarmasına izin vermeyecekti. Kaitaro bir adım daha attı ve Rina onu uzak tutmak için elini uzattı. Sakin olduğu için değil,

kırılmış olduğu için yumuşak bir sesle konuşuyordu. Kırılmıştı ve zayıftı, yıllardır olduğu gibi. Sumiko’yu düşündü. Onu, dönüştüğü şeyi şimdi görebilse kızı ne düşünürdü? Rina, Sumi’yi düşündü. Büyümüş, yetişkin olma gününde onu yatağında oturmuş izlediğini... Benden nefret ederdi, diye düşündü. Annesi olmaya uygun değilim. Sevgilicilik oynamak için onu terk ettim. Yalanı hakikatten ayıramadım. Yavaşça gözlerini kaldırıp Kaitaro’ya baktı, bu sefer Rina’nın yüzünden öfke okunuyordu.

“Her şeyimi aldın,” dedi ve elindeki ip yumağını ona fırlattı. Sonra komodininde duran saati, sonra kitaplarını... Kaitaro yaklaşırken Rina’nın fırlattığı şeylerin bazılarını yakaladı, bazılarının yere düşmesine izin verdi ve ellerini tuttu.

“Rina, yapma,” diye fısıldadı.

“Hayır!” diye çığırdı Rina. “Beni mahvertin.”

“Rina... Rina...” dedi Kaitaro, adını söylemeyi kesemiyordu. Onu kollarıyla sarıp yatağa bastırdı. Rina üzerine yüklenen kuvvete karşı koydu, Kaitaro kendisini yatıştırırmaya çalışıyordu ve bir kez daha yalnızca kontrol edildiğini ve ezildiğini hissediyordu.

“Seni seviyorum,” dedi Kaitaro, Rina’nın gözyaşlarını silerken. “Seni canımdan bile çok seviyorum.” Bu sözleri ona ulaştığında Rina’nın karşı koymasına sebep oldu. Ellerini ondan kurtardı ve yüzünün yanını kavradı. “Seni tanımıyorum,” dedi. “Tanımak da istemiyorum.” Onu itti, tam Kaitaro onu yatağa geri bastırırken. Kasıklarına ulaşacağını umduğu bir tekme savurdu ama Kaitaro çok güçlüydü, çok ağırdı. Bir elini kaldırdı ve tırnaklarını yüzüne geçirdi, tırnak izlerinden kan boşalmasını izledi. Bugün kanattığı ikinci adamdı. “Sana ihtiyacım yok,” dedi gözlerine bakarak. “Tek başıma daha iyi olacağım.”

Yatakta kıvranırken Kaitaro iki elini yakalayıp yatağa bastırmaya çalıştı. Rina, kanlı yanağına bir darbe indir-meyi başardı ve Kaitaro birden çaresizlikle dolu bir çığlık attı, yüzü Rina'nın hemen önünde. Çığlığın şiddeti ve kuv-veti Rina'yı dehşete düşürdü.

Rina olanca gücüyle çırpındı ve Kaitaro'ya tekmeyle ge-çirdi, dengesini kaybetmesine neden oldu. Aceleyle ayağa kalktı ve koridoru geçip salona girdi, Kaitaro'nun hemen ar-kasında olduğunu hissedebiliyordu. Onu tulumunun askı-sından yakaladı ve yere çekti. Rina kapının pervazını kav-ramaya çalıştı ama yetişemedi, sertçe düşüp çenesini vurdu. Ağzına kan tadı geldi ve tekme attı, kapıya ya da masadaki telefona ulaşmaya çalışıyordu, önce hangisine varabilirse. Bir saniyelğine serbestçe hareket edebildi, sonra Kaitaro'nun bü-tün ağırlığının üzerine çullandığını hissetti. Yere yıkılmıştı, Rina onu üzerinden atmaya çalışırken evlerinin zemininde resmen eziliyordu. "Sen bir hiçsin!" diye çığlık attı Rina ve sırtüstü dönüp onunla yüz yüze geldi. "Fahişeden başka bir şey değilsin!" Kaitaro dizlerinin üzerine kalktı, bir elinde Ri-na'nın bilekleri, diğerinde ip yumağı vardı. Ellerini bağla-mak üzere ipi çözmeye başladı ama dikkati Rina'nın ellerine kaymıştı. Rina dizini Kaitaro'nun kasıklarına geçirdi, testis-lerini ezdi. Kaitaro acıyla iki büklüm olurken elleri gevşedi ve Rina kurtuldu. Yüz üstü dönüp can havliyle emekleyerek kaçtı; ondan kaçması gerektiğini biliyordu, bu noktadan geri dönüşü yoktu. Ama dizlerinin üzerine ancak kalkabilmiş-ken Kaitaro ipi etrafına geçirdi, ip omuzlarından boynuna kayd. Rina ileri atılıp nefessiz kalırken, boğulurken, tırnak-larını ipe geçiremediğini hissederken "Yapma!" diye bağır-dı Kaitaro. Rina bileklerini tırmalıyordu, çiziyordu, pençeli-yordu. "Bir dinle," diyordu Kaitaro. "Dinle, ne olur dinle." Tekrar tekrar. Kan Rina'nın yüzüne hücum etmişti, cildinin

altında nabzını hissedebiliyordu. Nefes alamıyordu, nefes alamıyordu. O var gücüyle tekmeledikçe Kaitaro daha çok çekiyordu. Soluk almaya çalışıyordu ama ciğerlerinde hiçbir şey, hiçbir şey yoktu. “Rina... Lütfen dur,” dediğini duydu, adeta yalvarıyordu. Rina’nın takati kalmadı, yere düşüp ona döndü, Kaitaro’nun ipi çeken elleri gevşiyordu.

İlk nefesleri ufacık bir delikten geçiyor gibiydi ama sonra hava vücudunu yıldırım gibi çarptı ve Rina derin bir nefes aldı, oksijenin vücuduna dolduğunu hissetti. Acı vericiydi ama nefes alabilmek ona güç veriyordu. “Benimle kal,” diye fısıldadı Kaitaro. Onu okşuyordu, saçını yüzünden çekiyordu, boğazını ovuyordu, ipi kenara çekiyordu. Rina gözlerine baktı. Görüntüsü, yalanlarını bilmek, sevip kaybettiği hayat kalbini yeni baştan kırdı. “Benimle kal. Sensiz ben hiçbirim,” dedi. Yüzünden akan gözyaşına baktı. Onun zayıflığı buydu işte, Rina’nın kiyle aynı zayıflıktı ve Rina’nın içini öfkeyle dolduruyordu. Şimdi bile nihayet kendine güvenmek yerine onunla kalmayı seçebilirdi. “Sana ihtiyacım yok,” dedi.

Boğazını ovan ve okşayan elleri durdu. Başını salladı. “Seni istemiyorum,” dedi Rina kendini uzaklaştırarak. “Kendi başıma daha iyi olacağım,” diye bağırdı ve Kaitaro onu tekrar yere yıkarken çırpındı. Kafasını yere sertçe çarptı ve boğazını saran eller sıkışmaya başladı. Rina ellerini itmeye çalıştı, tırnaklarını parmaklarına geçirmeye çalıştı ama Kaitaro çok güçlüydü. Tekme attı, bir tekme daha attı ama ayakba-bılarından biri düşmüştü, çoraplı ayağı yerde kayıyordu. Nefes almak için çırpınırken göğsü şişti ve geri çöktü. Boğazındaki baskı artıyordu, parmakları nefes borusunu ezerken acı geri döndü ve havası bitti. Bir kez daha onu üzerinden itmeye çalıştı ama görüşü bulanıklaşıyordu. Kanın kafasına vahşi hücumu ve vücudunun geri kalanına yayılan zayıflıktan başka bir şey kalmamıştı. Rina hayatını kaybederken

çırpındı, hırıldadı, inledi. Bacağının hareketinin gerçek mi kendi hayali mi olduğunu anlayamayana kadar tekmeledi. Kaitaro ağlıyordu, acı içinde hıçkırarak onu evlerinin zeminine bastırıyordu. Omzunun üzerinden tavanı görebiliyordu Rina. Yatak odalarına giden koridor ve astığı örtü de oradaydı. Uçan kırmızı tuğnalar. Bu kadar, diye düşündü. *Olacağım her şey bu kadar.* “Sumiko...” diye fısıldadı ama konuşmadı. Adını söylemeye çalışıyordu ama dudaklarından başka bir şey oynamıyordu. Ses yoktu. “Sumi, Sumi...”

Beşinci Bölüm

Yaşamaktan başka her şeyin sırrı çözüldü.

SARTRE

Sumiko

Nefes Al

Bütün gün Meguro'nun üzerinde toplanan kara bulutları izledim; hava sıcak ve ağırdı, sanki çok fazla parçacıkla dolu gibiydi. Sonunda fırtına birden çıktı, keskindi. Yağmur damlaları karmaşa içindeydi; iri damlalar sokaklara çarpıyor, her şeyi yıkayıp geçiyordu. Şimdi bahçeye bakarken hava temiz ve berraktı, bitkiler alacakaranlıkta parılıyordu.

Büyükbabamın sandalyesine oturduğumda gece oluyordu; deri gıcırdadı ve benim tanıdık şeklimi aldı. Yanımdaki okuma lambasını açıp diğer her şeyi gölgede bıraktım. Kucağımda, yolculuğumda bana eşlik eden kadife kutu vardı. Açılmıştı, ayçiçeğinin altın yaprakları, ortasındaki kabartmalı şeklin etrafında parlıyordu: ayçiçeği ve terazi. Tüm insanlar için adalet. Açık panjurun ardından bahçedeki ağustos böceklerinin inlemeleri geliyordu. Havayı titreten cırlamaları çimlerden başlayıp havaya yükseldi, gittikçe şiddetlendi, gecenin karanlığında daha da yankılandı. Düşüncelerimizin de sık sık yaptığı gibi.

Kapının metalik tıngırdamasını ve patikayı geçen ayak seslerini dinledim. Sonra beklediğim ses geldi: kapıya giren anahtar. "Sumi!" diye seslendi. Terliklerini giyerken ayak-kabıllarının mermere çarpmasını duydum. Çalışma odasının ışığını görebiliyor olmalıydı. Görüp gülümsediğini hayal ettim; çalıştığımı, ekstra davalarımdan birini bitirdiğimi ya da Nomura ve Higaşino'daki işe hazırlandığımı düşünüyordu belki de.

"Sumi, istiridyeler nasıl güzeldi anlatamam!" dedi mutfağa girerken. "Giderken biraz yanıma verdiler, yapayım mı sana? Yer misin?" Tabakları yemek masasına dizdiğini

duydum, buz üzerine açılmış ince istiridye dilimleri olduğunu düşündüm. “Hiç yemiyorsun, boğazından bir şey geçsin,” dedi çalışma odasına girerken. Sandalyesinde oturduğumu görünce yüzüne bir gülümseme yayıldı. “Çok çalışıyorsun,” dedi. “Gel hadi.” Kaplıcada yumuşamış ve canlılık gelmiş elini uzattı.

Artık savcıya Kaitaro Nakamura dosyasını hazırlayan adam değildi. O zamanlar saçları siyahtı, belki birkaç beyaz teli vardı; şimdiyse saçları bembeyaz olmuştu. Kollarıyla bacakları daha inceydi, sanki çekiyormuş gibi. Ama yüzü hâlâ güçlüydü, kaşları simsiyahtı; yüzündeki kırışıklıklar ve katlar, yüzüne yayılan onlarca ifadenin eseri. Gözleri kısıldı ve bana gülümsedi. Sonra bir problem çözmeye çalışıyormuş gibi başını yana eğdi. Yirmi yıl geçmesine rağmen hâlâ böyle bakıyordu, ne hissederse hissetsin neşelendirebileceği bir çocukmuşum gibi.

Gözleri elimdeki kutuya kaydı ve kocaman gülümsedi. “Gelmiş!” dedi. Sesinde tatmin vardı.

“Bunu buldum,” dedim kutunun altından kare şeklinde bir kâğıt çıkarırken. Gazete kupürüydü, yıllardır bana verdikleri gibi. Kâğıdı eline aldığı anda birkaç saniye boyunca şaşırılmış ya da endişeli görünmedi. Sonra açıp haberi okudu, ikimizi de tanımlayan o son iki satıra geldi.

“Sumiko...”

“Şinagawa’da bir karakolda buldum,” dedim. Yoşi duyduklarını hazmeder ve zihni var hızıyla çalışırken kaşlarını çattı. Bir şey söyleyip olayı çarpıtmasına müsaade etmeden devam ettim. “Dosyanı da buldum.”

Büyükbabam sessizdi, elini ağzına götürüp etrafımızı saran kitaplıklara döndü.

“Hangi dosyamı?”

“Kaitaro Nakamura hakkındaki dosyanı. Ofisindekini,” dedim. Hiç belirsizlik kalmamasını istiyordum. Yavaşça ayağa kalktım.

“Sumi...” diye adımı fısıldadı, yeterince sakın konuşursa eski bir zamana dönebilecekmiş gibi. Boşalan sandalyeye işaret ettim.

Şok içinde ileri yürüdü. Yüz ifadesini kontrol altında tutmaya, her zamanki öz kontrolünü kurmaya çalıştığını görebiliyordum ama elleri titriyordu. Sandalyemizin kolçaklarına koydu ellerini.

“Bana yalan söyledin.”

Haliya bakıyordu, gözlerini kaçıırıyordu.

“Hayatım boyunca yalan söyledin,” diye tekrar ettim. “Hikâyelerin, beni Şinagawa’daki yola götürmelerin...” Burada duraksadım. Ortak tarihimizin üstüne örttüğü örtü.

Büyükbabam bir kez daha başını iki yana salladı, sanki olanları geri almaya çalışıyor gibiydi ama boşunaydı. Cevap istiyordum ve ne kadar ısrarcı olabileceğimi biliyordu. Sonuçta tartışmayı bana o öğretmişti.

“Onu ben buldum. Biliyor muydun?” dedi sonunda. Yanakları titredi ama ağlamadı, o an cildinin ne kadar ince ve solgun olduğunu, aslında ne kadar kırılğan olduğunu gördüm. “Yerde yatıyordu,” diye devam etti. “Hâlâ o aptal tulumu giyiyordu.” Ceketinin cebinden bir peçete çıkardı, parmaklarının arasında peçeteyi açarken perişan olduğunu görebiliyordum. Onu kurtaramadığı için suçlu hissediyordu, suçluluğunu bugün bile taşıyordu. Artık benim de paylaştığım o suçluluk... Güvenlik kamerası kayıtlarını izlediğimden beri anneme bir an önce eve gelmesini, ondan başka hiçbir şey istemediğimi söylesem belki bugün yaşıyor olurdu diye düşünmeden edemiyordum. Yoşi çenesini kastı ve derin nefes aldı. “Yanında diz çökmüştü,” dedi bana bakmadan.

Sonunda bütün kederimizin merkezine oturan adamdan bahsediyorduk, gözlerimiz yavaşça buluştu. Büyükbabamın yüzü o kadar hassastı ki sadece katıksız ve karanlık gerçek vardı.

“Bu yükü büyümek ister miydin? İster miydin?” diye sordu gazete kupürünü kaldırarak. Bu sefer göz kaçırma sırası bendeydi, cevabım yoktu.

“Ne olduğunu biliyorum,” dedim sorusunu savuşturarak. “Ne yaptığını biliyorum ama başka bir yol bulmalıydın...” Büyükbabam duyduklarına inanamıyormuş gibi burnunu çekince durdum. Bana anne babalara has bir küçümsemeyle bakıyordu. Bana yanlış yapan o olmasına rağmen utandım. Bana çocukmuşum gibi bakıyordu, anlamayı reddeden aptal bir kızmışım gibi.

“Sorgu kasetlerini izledim,” dememle gözleri kocaman açıldı. “Savunmanın dosyalarını okudum, senin notlarını da okudum. Bu olayları benden sakladın ama onları bilmek hakkımdı. Bilmek hakkım.”

Büyükbabam derin bir nefes alıp yavaşça verdi.

“Annemin hayatını da benim hayatımı da kafana göre kurguladın, görmemi istediğin anılar yarattın,” dedim, sınırdan sesim yükseliyordu. Annemi, hâlâ özlediğim kadını ve onu benden birden fazla şekilde aldıklarını düşündüm.

Dava dosyasını ilk bulduğumda tek düşünebildiğim annemdi. Kaitaro’ya ne olduğu umurumda değildi. Ama onu izledikçe, hakkında yazılanları okudukça annem hakkında başka kimsenin bilmediği şeyler bildiğini fark ettim ve aklım cezasına kaymaya başladı. Onun için korkmaya başlamıştım, büyükbabamın notlarını okudukça bu korkum artıp katılaşmıştı.

“Öldürmek nasıl bir şey?” diye sordum sessizce.

“Ne?” Büyükbabamın gözleri kısıldı.

“Öldü, değil mi? Adalet Bakanlığı öldüğünü söylemek için aramadı mı?” Hareket etmeden ona bakıyordum ama büyükbabam sessizce gülümseyince bir adım geri attım. “Anlıyorsu...” diye başladım ama büyükbabamın gülmesiyle şaşırarak durdum.

O an bir şey söyleyemedim. “Yurie Kagaşima’nın savunması onu kurtardı mı?” diye sordum mahkemedeki atkuyruklu, bir zamanlar beni kucağına almış olan kadını düşünerek.

“Ne sanıyorsun Sumiko? Bu olayda kendi rolünü düşündün mü?” diye sordu büyükbabam ağırca ayağa kalkarak.

“Anlamıyorum,” diye mırıldandım, ona sarılma isteğimle gözlerinde birden beliren öfke arasında kalmıştım. Şimdiye kadar uykuda olan öfkesi.

“Onu ailemize kabul ettiğimiz fikrini nereden edindiğini sordun mu kendine? Çok iyi bir adam olduğunu sen söyledin annene,” dedi büyükbabam. “Annemi çok seven, çok iyi arkadaşı.”

“O zaman savunmasında onu sevdiğini söylemesi...”

“Kabul edildi,” dedi büyükbabam. “Mahkeme, annemi cidden sevdiğine ve gerçekten pişman olduğuna ikna oldu. Ne yaptıysa şehvetten yaptığına ve topluma kazandırılabilceğine karar verdiler.”

“Ya Savcı Kurosawa?” dedim, büyükbabamın ona verdiği fotoğrafımı düşünerek. Büyükbabamın argümanlarının sağlamlığı, o kadar açık seçik hayal ettiğim duruşma... Hepsi gözümün önünden geçiyordu. Sonra sorgu kasetlerini, savcının ölçülü tavrını, hiç kestiremediğim iki adamın arasındaki ilişkiyi düşündüm. Eğitimime rağmen kanıt olmadan sonuca varmıştım ve bunu fark etmemle birlikte bir

şey daha keşfettim: sanki yasaklanmış gibi tuhaf gelen bir duygu, rahatlama.

“Kurosawa mektuplarıma cevap vermedi,” dedi büyükbabam. “Sonunda uzun bir hapis cezası almasını ve cezası boyunca çalıştırılmasını istedi.”

“O zaman Adalet Bakanlığından gelen telefon?..”

“Kaitaro Nakamura yaşıyor,” dedi büyükbabam. “Ve salınmak üzere.”

Bunu sindirmek için biraz durdum ve aynı anda büyükbabamın ne durumda kaldığını, onun da “unutulan taraf” konumuna indirgendığını, terk edilip yalnız kaldığını, meslekî becerileriyle bile olaylara etki edemediğini gördüm. Yine de o ve kaybettiğimiz her şey için ne karda üzülsem de tek bir soru zihnimi ele geçiriyordu: “Nerede?” diye sordum.

“Saçmalama Sumiko.”

“Onu görmek istiyorum.”

“Annenin katili o adam!”

“Konuşmak istiyorum,” diye ısrar ettim. “Bana annemi anlatabilir.”

Büyükbabam hayret verici bir hızla yanıma gelip kollarımı tuttu. Cildi buruşuk ve inceydi ama tutuşu güçlüydü. “Anneni sana *ben* anlattım,” dedi yüzüme yaklaşarak. Tereddütle yüzüne baktım, bakışlarına karşılık vermeye çalıştım.

“Elimden geleni yaptım Sumiko,” dedi ellerini gevşetmeden.

“Yeterli değil...” dedim kıvrılıp ondan kurtulmaya çalışarak. Beni bir anda bırakmasıyla geri yalpaladım, arkasını döndü. Sırtı dönük olmasına rağmen bana verdiği her şey; çocukluğum, koruması, sevgisi, hepsi aramızda asılıydı.

“Nomura ve Higaşino’da çalışabileceğimi sanmıyorum.”

“Saçmalık,” dedi omzunun üstünden bakarak.

“Ciddiyim,” dedim yumuşak bir sesle.

“Yapma Sumiko. Beni cezalandırmaya çalışıyorsan...”

“Çalışmıyorum.”

Bana döndü, duyduklarına inanamıyormuş gibi başını sallıyordu. “Ama sözleşmeyi imzaladın...”

“İmzalamadım.”

“Bu, kariyerine çok büyük darbe vurur. Bunun etkisini geri alamazsın,” dedi.

“Şirket hukuku çalışmak istemiyorum sanırım,” dedim.

Büyükbabamın yüz ifadesi yumuşadı ve kollarını bana uzattı, parmaklarımı parmaklarına kenetledi. “Sumi, şoktasın. Ne istediğini bilmiyorsun.” Kasıldım ve parmaklarımı saran elleri gevşedi. “Yas bu Sumi, mantıklı düşünemiyorsun.”

“Sen eve gelmeden önce sözleşmeyi açtım,” dedim. “Ama imzalayamıyorum...”

Büyükbabam çenesini oynattı ve ellerimi bıraktı. “Seni böyle ol diye büyütmedim ben.”

“Anneme de böyle mi dedin?”

“Rina sorumluluklarını kabullenemedi.”

“Ben de onunla aynı mıyım sence?”

“Eğitimin var, disiplinlisin. Onun olamadığı her şey olabilirsin.”

“Kendim olacağım,” dedim, ne dediğimi anlamasını izledim “Onun gibi.”

“O öldü,” dedi bana arkasını dönüp yürüyerek. “Seni onsuz büyümeye bıraktı.”

“Onu görmek istiyorum,” diye ısrar ettim, durdu. Bir anda kaskatı kesildi, dudakları dümdüz oldu, yüzüne öfkeli bir ifade oturdu. “Yetişemezsin,” dedi.

Telefon konuşmasının detaylarını hatırlamaya, Adalet Bakanlığının ne kadar süre önce haber vereceğini kestirmeye çalıştım. Çok geç kalmış olamazdım, saliverilmiş olamazdı. Birkaç saniye sonra büyükbabamın blöf yaptığını anladım, o da benim anladığımı hissetti.

“Her isteyen almazlar,” dedi. “Ne yapacaksın? Avukatı taklidi mi yapacaksın?”

“Gerek yok,” dedim.

“Ne ironik ama, eğitimini kullandığın son şeye bak!” dedi küçümseyerek.

“Kendimi olmadığım biri gibi tanıtmayacağım.”

Büyükbabam kitaplıkların karşısında duruyordu. Önünde koleksiyonumuz vardı, o güne kadarki tüm çalışmalarımızın bir karışımı. “Kuralları bellidir. Sadece akrabalar ziyaret edebilir.”

“Kaçınıcı seviye mahkûm?” diye sordum ama büyükbabam cevap vermedi. Hapis cezası boyunca davranışları ya da hangi seviyeye konduğu hakkında haber alıp almadığını merak ettim. Mahkûmların seviyesi ne kadar yüksek olursa ziyaret ve mektup hakları da o kadar fazla olurdu. Yeni tüzüğe göre bu durumlardan haberdar edilmek “unutulan taraf” olarak büyükbabamın hakkıydı.

“Hiç ziyaretçisi oldu mu?”

“Hayır,” diye cevap verdi büyükbabam. Çalışma odasında, bir metre uzakta duruyorduk ama birbirimize bir türlü erişemiyorduk.

“Hiç mi?”

Büyükbabam yorgun gözlerle bana baktı. “Ailesi yok. Artık yok.”

“Nerede?” diye sordum.

“Sumiko, yapma,” dedi, artık yalvarıyordu.

“Nerede?” diye tekrar ettim.

“Çıba,” dedi ve beni görmemek için gözlerini kapadı. “Nesi olduğunu söyleyeceksin?” diye sordu ve kapının önünde durakladım. Annemi sevdiğini söyleyen adamı düşündüm.”

“Kaitaro Nakamura üvey babam olacaktı,” dedim. “Ben ailesindenim.”

Sadame

Çiba'ya giden trende yerimde duramıyordum, valizlerin olduğu vagona gittim. İki yanında valizler olan bir koridorun ortasında durdum, tekerleklerin sesini dinledim ve kapıya yaslandım. Pencerede yansımamı görebiliyordum: deri çizmeli ve lacivert gömlek elbiseli, kemerini beline sıkıca dolamış minyon kadın. Parmaklarım yanımdaki çelik tırabzanı kavradı, tırnaklarım beni olduğum yere sabitler gibi avucuma battı.

Büyükbabamla Japon Alpleri'ne kayağa gittiğimizde küçük yerel trenlere binmiştik. O kadar yavaş gidiyordu ki bambu kamışlarının rüzgârda salınışını görebiliyorduk. Deve kuşu tüyleri gibi rüzgârda eğiliyorlardı, tren raylarının dibinde ve nehir yataklarında bitiyorlardı. Her ayrıntı açıkça görü-lüyordu: ışığa doğru yükselen siyah kamışlar, üzerlerinde de yeşim rengi yaprakları. Bu yağmurda dış dünyaya narin bir bulanıklık çöküyordu. Uzakta dağların tepeleri, telgraf tellerine dizilmiş inci taneleri gibi parlıyordu ve şehirden uzak evler ile tarlalar renkli şeritlere dönüşüyordu. Yanımdan o kadar hızlı geçiyorlardı ki benden kaçıyormuş gibi görünüyorlardı; sanki rayları takip edip ait olduğum yere, Tokyo'ya gidiyorlardı.

Ama artık sevdiklerimle birlikte güvenli olacağım yerde, evde kalmam için çok geçti. Çiba'ya yaklaşırken içimden keskin ve çirkin bir korku yükselmeye başladı. Tren yavaşladı ve dış dünya kristalleşip peronun sert köşelerine dönüştü.

Hapishanenin kapılarına gergin adımlarla yürüdüm. Çalışma odasında-yken hiç kabullenmediğim bir şey vardı: Kaitaro Nakamura'yı görmeme izin vermeyebilirlerdi. Büyükbabam kuralların katı olduğunu söylediğinde haklıydı.

Akrabası sayılmam gerektiğini söyleyebilirdim ama tamamen kontrolüm dışında olan ve onu görüp görmeyeceğimi belirleyecek bir şey vardı. Başıma gelecekler yirmi yıl önce belirlenmişti, her şey Kaitaro'nun beni kızı olarak görüp görmediğine bağlıydı.

Bugün bile Çiba'ya yeni bir mahkûm geldiğinde bütün potansiyel ziyaretçileri baştan not edilir. Adı o gün verilmeyen kimse mahkûmu göremez.

Kimlik belgelerimi çantamdan çıkarırken ellerim titriyordu, ehliyetim cüzdanımın derisine yapışmıştı, onu terli parmak uçlarımla ayırmam gerekti. Gardiyana eğilerek selam verdim, beklememi işaret etti ve tel örgünün oraya gitti. Telefona uzanmasını izledim. Ehliyetime bakıp yazanları okudu. Durup dinlemesini izledim, başıyla onaylayıp bir şeyler daha söyledi. Yağmur başlamıştı, hava ince damlalarla doluydu, sis varmış gibi görünüyordu. Gardiyan adımlarını hızlandırıp yanıma geldi. "Mahkûm çalışıyor," diye açıkladı. "İsterseniz yarım saat bekleme odasına alabiliriz sizi."

Yüz metre ötedeki ana binayı gösterdi: siyah cam kapılı, görkemli ve betondan bir blok. Kafamda bir sürü argüman hazırlamıştım, girmemin çok zor olmasını beklemiştim (Rozetimi bile getirmiştım), o yüzden bir an gardiyanın dediğini anlayamadım. Yüzünde biriken suyu gömleğinin koluyla sildi ve bana kaşlarını çatı. "Sumiko Hanım?" diye tekrar etti. "Bir form doldurmanızı rica edeceğim," dedi, başını kaldırıp şiddetlenmeye başlayan yağmura baktı. İri damlalar etrafımızda uzanan asfalta çarparken kolumu tuttu ve hapishane dükkânının önündeki parlak sarı tentenin altına götürdü. Bir kâğıt tahtası ve kalem verdi. "Doldurun lütfen," dedi. "Ola-bildiğince spesifik olun." Başımla onayladım ve hafifçe titreyerek formu aldım. "Beni kaydettirmiş mi?" diye sordum yavaşça, tekrar başımı kaldırıp. "Ziyaretçi listesinde var mıyım?" Gardiyan kaşlarını çatıp gözlerini kıstı.

“Pardon,” diye mırıldanıp hızlıca başımı öne eğdim. Kişisel bilgilerimi hemen doldurdum; en sonunda büyük, boş bir kutu kaldı: *Mahkûmla konuşmak istediğiniz konuyu belirtiniz.* Altına küçük harflerle bir not düşülmüştü: *Lütfen görüşmeniz sırasında bu konunun dışına çıkmayınız, aksi takdirde görüşmeniz sona erdirilecektir.* Durup kalemi kâğıda dayadım, sonra iki kelime yazdım: Annem, Rina.

Gardiyân kâğıda bakıp başıyla onayladı. Sonra formu benden alıp yağmurun altında kulübesine koştu. Dükkân tentesinin altında tek başıma kalmıştım, saatime baktım ve kolumdaki su damlalarını fark ettim. Kolumu silkeleyip içeri girdim. İçeride klimalardan gelen hava buz gibiydi, tenimi donduruyordu. Benden başka kimse yoktu, sadece hapishane nede üretilen malların sergilendiği raflar vardı.

Tüm mahkûmlar çalışır. Tek kişilik hücrelerinde idamı bekleyenler bile bir iş yapar. Diğerleri günlerini hapishane-nin fabrikalarında markalı yemek çubukları ve plastik poşet yaparak geçirirler. Siparişleri bitince mahkûmlara bir za-naat öğretilir ve ürünleri hapishane dükkânlarında satılır.

Karşımdaki oda genişti, depo gibiydi. Floresan lambalar tavan boyunca uzanıyordu ve duvarlar bembeyaz parlı-yordu. Odanın en dibinde halı serili bir alan vardı, yünlü kadifeden bir kanep ve cam bir sehpa duruyordu halı-nın üzerinde. Yanlarındaysa karaağaçtan yapılma gelenek-sel sandıklar ve demir işleri vardı. Hemen önümdeki seh-palara çay paketleriyle ve tanrıların kilden biblolarıyla dolu hasır sepetler diziliydi. Duvarların önünde siyah ve kahve-rengi, deri erkek ayakkabıları vardı. Kravat ve bastonların olduğu bir köşe vardı. Bir camekânın içindeyse siyah lake kravat iğneleri vardı, gümüş ve altın işlemeleriyle: siyah bir gölde yüzen altın sazan ya da kapkara bir gece gökyüzünde uçan gümüş şakayık.

Odada gezinirken bunları yapan adamları ve nasıl varlıkları olabileceğini düşündüm. Çıba gibi bir tesiste hayat çoğunlukla sessiz geçirdi. Mahkûmların aralarında konuşması ya da birbirine bakması yasaktı. Egzersiz, duş hatta dua sırasında bile iletişim kurmak yasaktı ve cezalandırılırdı. Fabrikalarda herkes kendi işine bakardı. Gardiyanlara ya da diğer mahkûmlarla bakışamazdı, saate bakamazdı, pencereden dışarıyı izleyemezdi. Yüzlerindeki teri ya da burunlarını silmeden önce bile izin almaları gerekirdi. Bu dünyada insanlar vücutlarının ve zihinlerinin hâkimi değildiler; kontrol edebildikleri tek şey yarattıkları ürünlerdi.

Kaitaro'yu son gördüğüm hâliyle düşündüm: kasetlerdeki umutsuz ve isyankâr adam. Uzun siyah saçlarının çevrelediği yüzü, kamerada parlayan gözleri zihnimde canlandı ve önümdeki şeylerden hangisini onun yaptığını merak ettim. Nasıl oturacağına, kalkacağına hatta uyuyacağına bile karışılan bu dünyada kendi izini nasıl bıraktığını düşündüm. Her gün fabrikada oturmasını, kantine veya hücreğine girerken üst aramasından geçmesini, hiçbir şeye ve kimseye bakmamasını, çalan zil seslerine göre yaşamasını düşündüm. Yirmi yıldır gördüğü ilk insanın ben olması gayet mümkündü. Acaba gözlerime bakabilecek miydi?

Dükkânın arkasındaki kapı açıldı ve içeri bir satış görevlisi girdi. Babetleriyle hızlıca yürüyerek geldi, peçetesiyle ağzının kenarını sildi. Bana gülümseyip kasanın arkasına geçti. “Bunları gördünüz mü?” diye sordu kasanın önündeki rafları göstererek. Raflarda sıradan defterler, kiraz çiçeği desenli el yazısı kâğıtları, sonbahar yaprağı desenli karton bardak tutacakları vardı ama bunların yanında kendi rafında apayrı bir şey vardı: Kumamoto Vilayeti’nin maskotu siyah ayı Kumamon’lu defterler. Bu maskot o kadar popüler olmuştu ki uluslararası tanınırlık edinmişti; biberonlara ve hazır makarna paketlerine bile basılmaya başlamıştı. Bu

defterde, üzerinde hapishane gardiyanı üniforması ve şapkası vardı. Parlak siyah yüzü gülümsüyordu, yanaklarında kırmızı yuvarlaklar vardı. Bir patisini kaldırmış, neşeyle sallıyordu. Altında kalın, yeşil harflerle “Kumamon’un Günlüğü!” yazıyordu.

Satış görevlisi bana beklentili gözlerle bakıyordu, ben de ona içtenlikle gülümsedim. Bu defterlerin koleksiyonunu yapan insanlar tanıyordum, şimdi bunu alsam beni kışkana-
cık olanlar bile vardı. Birinin kapağını açtım, içine konulmuş bir kâğıt parçası vardı. *Bunu yemeyin*, yazıyordu. *Bunu silah olarak kullanmayın* ve son olarak *Fırlatmayın!* Fabrikalarda sıralar hâlinde oturan, aralarındaki gerginlik sessizlik içinde arttıkça artan adamları düşündüm. Defterler tek tek birleştirilirken makinelerin sesinden başka çıt çıkmıyordu.

Dışarıda, yağmurda, kapıların açılmasını bekledim. Elbisemin cebinden yanımda getirdiğim gazete kupürünü çıkardım. Sabah büyükbabamın masasında bulmuştum, şafağın gri ışığına terk edilmişti. Açıp bir daha okudum ki hikâyeye aklımda taze olsun: hepimizin hikâyesi. Adlarımızın üzerinden parmağımla geçtim ve kâğıdı parmaklarımla gerdim, sonunda o kadar ıslandı ki cildime yapışmış gibi görünüyordu. Karşımda kapılar açılırken kâğıdı buruşturup çöp kutusuna attım.

Bir gardiyan beni beyaz duvarlı ve tahta banklı bekleme odasına götürürken ayakkabılarımla altı muşamba zeminde gıcırdayarak ilerledim. Genişliği iki metre bile olmayan ve ortasından geçen bir camla ikiye ayrılmış görüşme kabinini gösterdi bana gardiyan. Cama küçük delikler açılmıştı. Camın arkasından birine uzanmak bir yana dokunmak bile imkânsızdı. Aramızda ancak hava gidip gelebilirdi.

Odanın benim tarafımda plastik bir sandalye vardı, oturup beklemeye koyuldum. Bekledim. Gelmeyeceğini, benimle

yüzleşemeyeceğini düşünmeye başlayana kadar bekledim. Camda, sadece girişte belirttiğim konudan bahsetmemi, konuşurken de sessiz olmamı ve sakinliğimi korumamı söyleyen bir uyarı asılıydı. Mahkûmla yabancı dilde konuşamazdım ve el işareti yapamazdım. Bu kurallardan herhangi birine uyulmaması, görüşmenin anında kesilmesine sebep olacaktı.

Bakışımı aşağı çevirdim, Kaitaro Nakamura ile nasıl konuşacağımı düşünmeye başladım. Nasıl sessiz olup sakinliğimi koruyabilirdim ki? Ne diyeceğimi bilecek miydim? Çok az zamanımız vardı. Hapishane ziyaretleri on beş, en fazla yirmi dakika sürer. Camın diğer tarafında iki sandalye vardı: Biri Kaitaro için, biri de ne söylediğini not edecek gardiyan için. Ama sandalyeler boş bekliyordu. Başka hiçbir şey yoktu; sadece sessizlik vardı, saatin sesiyle uzayan sessizlik.

Yavaş yavaş nefes alıyordum ki o sesi duydum: muşamba zemine vuran terlik sesleri. Tereddüt ettim, başımı kaldırmaktan çekindim. Onu yatak odamdaki ekranda son görüşümün üzerinden daha birkaç gün geçmişti ve nihayet buradaydı. Önce gardiyan girdi, arkasından turuncu tulumlu bir adam geldi. Saçını kazımışlardı ama saliverilmesine çok az zaman kaldığı için biraz uzamasına göz yummuşlardı. Kafa derisinde siyahlı beyazlı bir gölge gibiydi saçları. Omuzları kamburdu ve ellerini uzatıp kelepçelerinin çıkarılmasını beklerken bana bakmıyordu. Bileklerindeki çelik halkalar ince, siyah bir iple tutturulmuştu; gardiyan ipi yavaşça çözdü. Kaitaro hâlâ başını kaldırmıyordu, önüne bakarak sandalyeye oturdu, hareketleri çok kısıydı. Acıma hissim hapishane dükkânında tükenmişti; oradayken karşılaşacağım kişinin de birini kaybettiğini düşünüyordum, buna göre hazırlanıyordum. Şimdiyse tek görebildiğim bir yabancının evinde, boynunda morluklarla yerde yatan annemdi.

Karşımdaki adam sandalyesinde kıpırdandı ve gözlerini kaldırıp bana bakarken bir şok hissettim. Bakışları üzerimde

dolaştı; yüzümden tokalarla çektiğim saçımdan gömlek elbisemin dik yakasına kadar her yerime baktı. Ağzının kenarları çok yavaşça kıvrılıp bir gülümseme hâlini aldı.

“Annene benziyorsun.”

Bizim dilimizde kader anlamına gelen çok sözcük vardır. Bazıları duygusaldır, bazıları daha enerji yüklüdür: şans ve seçimlere dayalı döngüler. Çıba’daki hapishanede otururken aklıma gelen kelime eskiydi, neredeyse unutulmuş bir kelimeydi ama en uygun kelime oydu. Sadame: değiştirilemeyeceği için boyun eğmekten başka çare olmayan kader.

Kaitaro’nun yüzü gevşeyip durgun, nötr bir ifade aldı. Yine de bana bakarken, yüzümün detaylarını çabuk bakışlarla aklına kazırken gözlerinde bir ışık vardı. Gardiyan arkasına oturup kalemını defterine yasladı. Sonunda Kaitaro’nun bakışları duruldu, gözlerimde kaldı Beni beklediği, yirmi yıl önce adımı verdiği bilgisi aramızda asılı duruyordu. Geleceğimi biliyor muydu? Yoksa sadece umut mu etmişti? Beni büyükbabam büyüttmüştü, Kaitaro’nun varlığından hiç haberdar olmayabilirdim de.

Kaitaro sandalyesinde hafifçe öne eğildi. “Avukat olmuşsun,” dedi.

Kıyafetlerime, siyah çizmelerimin ve elbisemin sıradanlığına baktım. Sonra kapıda gardiyanları Kaitaro’nun ailesinden olduğuma ikna edemezsem diye getirdiğim dosyayı hatırladım; köşesine küçük, yuvarlak bir rozet iliştiirmiştim. Karşımda, masada duruyordu. Başımınla onayladım ve yine gülümsedi. Yavaşça, hayranlıkla “Annen gibi,” dedi.

“Baroya yeni kabul edildim.”

“Tokyo Barosuna mı?” diye sordu, gözleri yüzümden asla ayrılmıyordu. Başımınla onayladım.

“Büyükbaban beni öldürtmeye çalıştı,” dedi.

“Biliyorum.”

“Başarılı olmasını ister miydin?”

Son birkaç haftada yaşadığım her şeyi düşününce kan yüzüme hücum etti. Elbette ölmüş olmasını dilediğim zamanlar olmuştu. “Şu an istemezdim,” dedim.

“Onu suçluyor musun?” diye sordu. Evde yarattığı hayat için yas tutan Yoşi’yi düşündüm.

“Ben de aynısını yapabilirdim,” dedim; büyükbabamın benden sır saklamasından değil, intikam girişiminden bahsediyordum.

Kaitaro başını sallayarak cevabımı kabul etti. “Şimdi ne yapacaksın?” diye sordu.

“Dava çoktan zaman aşımına uğradı.”

“Sizin tanıdıklarınız vardır,” dedi ve neredeyse gülümseyordum. Bizi cidden tanıyordu.

“Yaşadığına memnun musun Kaitaro Nakamura?” diye sordum net ama alçak sesle. Arkasındaki gardiyan duymak için öne eğildi, deftere yazan eli durdu. Kaitaro’ya baktım ama hâlâ konuşmuyordu, gözlerini aşağı çevirmişti, acaba annemi mi hatırlıyor diye merak ettim. Acaba annemin küçük bir olaya sevindiğindeki gülümsemesini hâlâ hatırlıyor muydu? Sonunda tekrar bana döndü.

“Onu hatırlayan tek kişi benim,” dedi.

İçimden kara ve boğucu bir öfke yükseldi. Üzgün, zayıf adama nefretle baktım. “Tek kişi sen değilsin!” diye hırladım, sesim küçük odada çok yüksek çıktı. Ona doğru eğildim, nefesim aramızdaki camda buğu yapıyordu, küçük deliklerden geçiyordu. Gardiyan bir adım öne çıkıp Kaitaro’yu omzundan tuttu. Bana fazla yaklaşmıştı, geri yaslandı. Gardiyan bana sert bir bakış attı ve ben de arkama yaslandım,

başımı eğerek özür diledim. Saniyeler geçerken başımı kaldıramıyordum, pişman olmuştum. Zamanım azalıyordu.

“Sumiko.”

Kaitaro’nun adımını söylemesiyle başımı kaldırdım. İleri uzandı ve cama dokundu, parmakları delikleri kapattı.

“Onu hatırlayan tek kişi ben değilim,” dedi. “Ama onu kimse benim gibi tanımadı.”

“Büyükbabam tanıdı,” dedim.

“Ondan bahsediyor mu?” diye sordu Kaitaro, cevap vermeyeşime gülümseyerek karşılık verdi. “Ben ölseydim o ve bana ifade ettiği her şey de ölürdü,” dedi.

Dudaklarımı kıvırdım, öfkemi açıkça görebiliyor olmalıydı. Açıkça haklı olduğunu da...

“Sana bir şey vereceğim,” dedi ben kendimi toparlamaya çalışırken. Elini kısa saçlarında gezdirdi, artık siyahtan çok beyazı vardı.

“Senden bir şey istemiyorum Sumiko Saraşima,” dedi, adımını doğru kullanmasına şaşırdım. “Ama anılarımı almanı istiyorum. Kaşlarımı çattım ve sessizlik aramızda uzadı.

“Sana yazıyordum,” dedi eğri bir gülümsemeyle. “Her ay, her biri yedi sayfa.” Hapishanenin gönderilmeyen mektuplara bile uyguladığı kısıtlamalar karşısında istemsizce dudaklarım kıvrıldı. “Hey ay,” dedi cama yaklaşarak. “Sana bir mektup yazdım. Bir gün okuyacağın umuduyla.”

“Sen bir katilsin. Mektuplarını yakmam gerekir,” dedim.

“Doğru,” diye kabul etti. “Ama bir şey daha var. Evimizden aldığım bir şey.” Doğruca gözlerine bakıyordum, acıtmaya kararlıyım ama *evimiz* demesi ve annemle paylaştığı hayat beni ürpertti. “Fazla şey yok,” diye devam etti. “Sadece öldüğü gece toplayabildiklerim. Delil olarak aldılar. Evimize

büyükbaban kefil olmuştu,” dedi nazikçe. “Tüm mobilyalarımızı, eşyalarımızın çoğunu attı.”

“Ne aldın evden?”

“Hokkaido’da birlikte çekindiğimiz fotoğrafları. Orada büyüdüm.”

“Annemsiz büyüdüm. Bunu asla telafi edemezsin.”

“Edemem,” dedi sadece. Arkasında gardiyan ayağa kalktı, görüşmemiz sona ermişti. Kaitaro dönüp elindeki kelepçeleri tekrar bağlanmak üzere uzattı. Kuru ve ince cildine, çökmüş yanaklarına baktım, annemin yüzünü tırmaladığında iz bırakıp bırakmadığını görmeye çalıştım, videolarda epey kanlı duruyordu o çizik. Uzunca baktım ama bütün yüzü solgundu, yıllardır haftada yarım saat güneş yüzü gören bir adamın solgunluğu vardı. Kapıya doğru ilerledi ve kendimi tutamayıp arkasından seslendim. Gardiyan sinirle bana döndü ama elimi kaldırıp sakın olmasını işaret ettim. “Lütfen,” dedim. “Lütfen, báhsettiğı belgeleri ve fotoğrafları alabilir miyim?”

“Değerlendirilmeleri lazım Sumiko Hanım. Sansür memurumuz cuma günleri geliyor.” Kaitaro’nun hafifçe gülümseydiğini gördüm, o kadar belli belirsizdi ki gardiyan görmezden geldi. Kapı açılırken Kaitaro bana baktı. “Sumiko,” dedi ve gözlerindeki sıcaklık içime işledi. “İstersen yakabilirsin.”

Bir İsimde Neler Vardır?

Çıba'dan döndükten sonra büyükbabam beni görmezden geldi. Evde olduğumun farkında bile değilmiş gibi davrandı, konuşmadı. Birlikte yemedik, o hiç yememiş bile olabilir. Sanki geçmişimizi ortaya çıkararak ben değişmiştim de artık beni görmeye dayanamıyordu. Yine de ben her gün yanına gittim, uzak kalamadım, sonunda konuşmaya yanaşacağı tek konuyu açtım: babamı.

İkisi de Kaitaro Nakamura'nın Tokyo Bölge Mahkemesindeki davasına katılmış. Büyükbabam erken giderken babam geç kalmış, göze çarpmayıp arka sıraya kaynamaya çalışmış. Hüküm verildiğinde hemen kapıya gidip merdivenleri koşarak inmiş, mermer koridorlardan aceleyle geçip lobiden yağmura çıkmış. Büyükbabam da peşinden gitmiş, ne yapacağını biliyormuş.

Babam mahkemelerden uzaklaşıp Kasumigaseki İstasyonu civarında bir sokağa girmiş. Köşenin tekinde bir telefon kulübesi varmış, pislikten griye dönmüş ve içinde başkalarının ayak izleri, sigara ve ter izleri varmış. Babam içeri girip kapıyı kapamış. Sonra bir an tereddüt içinde telefonun ahizesine bakmış, sonunda bir numarayı çevirmiş.

Kulübenin içinde hava sıcak olduğu için camlar buğulanıyormuş. Babam başını kaldırıp gülümserken yüzü güçlkle seçiliyormuş. Hatta bir sessizlik olmuş, birinin gelmesini beklemiş; onayını almaya en çok ihtiyacı olan kişiyi. Ahizeyi iki eliyle tutuyormuş ve ağzının hareketinden söylediği kelime belli oluyormuş: Otosan, baba. Gülümsemesi yüzünden saniyeler içinde silinmiş, dinleyerek başını öne eğmiş ve ahizeyi kulağından uzaklaştırmış. Bir süre bakıp yerine

koymuş. Dışarıda insanlar toplanmış bu sırada; bazıları muhabirmiş, bazıları sadece telefonu kullanmayı bekliyormuş. Bir adam cama tıklamış, babam başını sallayıp dışarı çıkmış. Kaldırımdakini iterek geçmiş, konuşmaya çalışan muhabirleri başından savmış. Onlara yardımcı olamayacağını, aradıkları adam olmadığını, Osamu Sato olmadığını söylemiş.

Etrafına gittikçe daha fazla insan toplanmış, sonunda mahkemenin beton duvarı önünde sıkışmış, kaçacak yeri kalmamış. Birkaç metre ileride yağmurda şemsiyesini açmış büyükbabam bekliyormuş.

Babama suç duyurusunda bulunulmamış ama eylemleri için bir sivil sorumluluk cezası kesilmiş. Basın ailesinin peşine düşmemiş. Buna rağmen Sato ailesinin geri kalanı onu hayatlarından çıkarmış ama ne anneme yaptıkları ne de annemin ölümü yüzünden... Kaitaro Nakamura'nın derlediği bir listeden yaptığı her şeyi, babamın bütün suçlarını öğrenmişler. Oğullarının hayatının detayları sicimle sarılı kahverengi bir kâğıt tomarı olarak ellerine geçmiş.

İçinde Sato'nun iş anlaşmaları, alkol problemi, borçları, evlenirken Yoşi'den aldığı parayı çarçur etmesi, firmasından kovulması ve Nagoya'daki kadının peşine düşmesi varmış. Sonunda boşanmak için girdiği yol ve anneme davranışlarını da anlatıyormuş. Tüm bunların üstüne genç bir kadının ölmesi bardağı taşıran son damla olmuş. Kâğıtları Kaitaro'nun mu gönderdiğini sordum. Yemek odamızın loş ışığı altında büyükbabamın dudaklarına yorgun bir gülümseme yayıldı. "Ben gönderdim," dedi.

Babamın bize bir daha ulaşmaya çalışmayacağını biliyordu, çalışmamıştı da. Onunla son iletişimim boşandıktan kısa süre sonra, daha annem hayattayken gönderdiği bir doğum günü kartıydı. Meguro'daki evin salonunda yere oturmuş, kartlarımı açarken bulmuştum. İçinde Nagoya'daki yeni

adresi, hiç görmeyeceğim bir ev daha ve bir fotoğraf vardı. Taşınmalarından hemen sonra çekilmiş olmalıydı, ikisi birlikte bir apartman bloğunun önünde, ince bir çimlikte duruyordu. Uzun süre bakmış olmalıyım ki büyükbabam diğer odadan yanıma geldi. “Bitti mi?” diye sordu. “Aşk mektuplarını mı sayıyorsun?” Elimdeki fotoğrafı görünce durdu ve yanıma oturdu.

“Bu kim?” diye sordum.

“Babanın sevgilisi.”

“Çok çirkinmiş,” diye mırıldandım büyükbabam beni kucağına alırken.

Çok çirkin değildi ama annemle uzaktan yakından ilgisi yoktu. Yüzü genişti ve yanaklarında bir ağırlık vardı, gençliğini yitirmiş bir kadındı. Ağzının ve gözlerinin kenarlarında kırışıklıklar vardı, geniş gülümsemesinin etrafında buruşmuşlardı. Babam kadına sarılmıştı ve yüzünde aynı ifade vardı. Mutlu olup olmadıklarını anlayamıyordum.

Yüzümü büyükbabamın boynuna çevirdiğimi hatırlıyorum. Ayağa kalkmış, beni de kaldırmıştı. Sonra beni bırakıp yerdeki kartları almıştı, hepsini elinde deste yapmıştı. O anda yetişkinliğime kadar uzanacak bir geleneği başlattı: Kartları sehpanın üzerine dizdi, sehpayı tamamen kapladı. “Bak ne kadar özelsin,” dedi.

Fotoğrafı aile albümlerimizden birine kaldırdık, Çıba Hapishanesi’nden döndükten birkaç gün sonra fotoğrafı yenisinden buldum. Değişmemişti, çimde duran figürler aynı yıllar önce oldukları gibiydi, zamanda donmuş kalmışlardı. Babamın kendisi ve annemin ölümünde oynadığı rol hakkında çok şey öğrenmiştim ve fotoğrafına bakarken onu aramaya gitmeyeceğimi biliyordum.

Babamın kaderini bilmek belki bir süreliğine büyükbabama iyi gelmişti. Annemin yasını acıyla tutmuş olsa da düşmanlarının cezasını aldığını bilmek, öfkesini bir kenara koyup geleceğe bakabilmesini sağlamıştı. Bir sessizlik kozası içinde dünyasını baştan inşa etmişti. Kaybolan her şeyi geri yaratmış ve bana adamıştı.

Şanslı olduğumu biliyorum. Çocukluğum güvenli geçti. Büyükbabam hayatım boyunca desteğini ve rehberliğini benden hiç esirgemedi. Tek hatası dünyayı kontrol edebileceğini, olaylar onun gözünden nasıl olduysa kanunların önünde de öyle kabul edileceğini düşünmesiydi. Günümüzün dünyasında hukuk yeterli bir koruyucu değil, çoğu zaman eksik kalıyor. Önemli olan bilgi, hem kendimize hem de diğerlerine dair bilgi. Annemden öğrendiklerim hayatımı değiştirdi.

Büyükbabam anlamadı. Evimizde oturdu ve eve yokluğunda ona ihanet etmiş gibi baktı. Çalışma odasının loş ışığında geçirdiğimiz akşamlar, ben derse yetişmek için çıkarken elime gazete kupürleri tutuşturduğu günler geride kalmıştı. Onun yargısına karşı gelmekle kalmamıştım; gerçekliğini, bugününü ve geleceğini de değiştirmiştim ve bunu affedemezdi.

Yaz geçerken, Kaitaro'nun salınma tarihi yaklaşırken her sabah erkenden mektupların ve fotoğrafların gelip gelmediğine bakmaya kapının önüne çıkıyordum. Acaba fikrini değiştirmiş, yollamamaya mı karar vermişti? Acaba değinmesi gereken konulara değinmiş, hapishaneyi ve gardiyanları eleştirmişti de o yüzden mi mektupları gelmiyordu? Bu sırada Nomura ve Higaşino'dan gelen sözleşme çalışma odasında öylece duruyordu. Hâlâ imzalamamıştım ve gittikçe daha kararsız hâle geliyordum. Sonunda annemi ziyaret ettim.

Kıvrımlı yol önümde uzanıyordu, yokuşu çıktıkça her dönemeçte mahallenin yeni bir köşesini görüyordum: bir

tapmak, çocukların oynadığı bir park, çaycı, kuaför, ölü-
lerin uğurlanmaya hazırlandığı bir cenaze levazımatçısı...
Ön bahçesinde budanmış çalılar, hurma ağaçları, natsumi-
kan çalıları olan beyaz evler vardı. Düz taşlardan patika-
lar evlerin kapılarına uzanıyordu ve evlerin arasındaki telg-
raf tellerine kargalar konmuştu, mahallenin üzerine iğneyle
işlenmiş gibi görünüyordardı. Her zaman izliyorlardı; göz-
leri taze çöp poşetlerinde ve ellerinde atıştırmalıklarıyla ge-
zen çocuklardaydı.

Çiçekçide durdum; mavi su kovalarının içinde su buket-
leri, gün ışığında dürüyordu. Şimoda'nın tepelerinde açacak
çiçekler için bir demet ortanca seçtim.

Yol önce dikleşti, sonra aşağı eğildi ve bir patikanın
önünde bitti. Önümde, elinde destek alacak bir bastonu ol-
mayan yerli halk için bile çok dik görünen merdivenler vardı.
Merdivenlerin yanında annemin küçükken beni oynamaya
getirdiği çocuk parkı vardı. Salıncaklar ve tahterevalliler be-
nim bindiklerimden çok daha renkliydi ve bir kum havuzu
yapılmıştı; ortasında çocukların binebildiği, yay üzerinde sal-
lanan bir panda vardı. Ben parkın yanından geçerken etrafta
kimse yoktu. Merkez Meguro'daki işlek yollardan, iş hanı
dolu sokaklardan eser yoktu. Sadece telgraf tellerinden yan-
sıyan, ağaçlara vuran ışık vardı. Sokağın sonundaysa adımlı
aldığım ve annemin gömüldüğü tapmak yükseliyordu: ye-
rel tapınağımız, aile mezarımız.

Kompleksin içinde, ana hole giden merdivenleri çıkmak
yerine binanın arkasındaki hazireye uzanan patikaya girdim.
Büyükbabamla buraya geleli daha birkaç hafta olmuştu, o
zamanlar farklı bir dünyada yaşıyorduk.

Obon Festivali sırasında gelmiştik, o gün ölülerin evle-
rine döndüğü söylenir ve ilahiler tapmaktan geceye yük-
selirdi. Büyükbabamla yemek, sokak tatlıları ve folyoya sarılı,

kırmızı fasulye ezmeli küçük kekler getirmiştik. Tapınak muhafızlarının yakında gelip yemekleri çürümeden ya da tilkiler inmeden toplayacağını biliyordum ama o sabah geldiğimde adaklarımız hâlâ bıraktığımız yerdeydi, diğer ailelerinkiler de duruyordu. Her mezarın önüne konmuş kurdeleli kaplar özenle dizildikleri yerden hiç oynamamışlardı.

Mezarlığın en arkasında ailelerin su kovaları vardı; siyah aile armalarımız, açık renk bambunun üzerine işlenmişti. Saraşıma sembolünü aradım: bir beşgenin ortasında duran üç top. Sonra kovayı suyla doldurdum ve kaldırdım.

Nesillerce geriye giden mezarlar vardı. Bazıları eskiydi, taşları yosun tutmuştu. Bazılarıysa granittendi ve sabah güneşinde ısıtılar saçıyordu. O gün rahip yoktu, sevdiklerini anmaya gelen kimse de yoktu; sadece ayağımın altında ezilen yaprakların hışırtısı vardı.

Böyle arsaları bulmak zordur. Sadece bir aile şehir dışına taşınmak zorunda kalırsa bulunabilir. Aile ölümlerini yanında götürür ve arsa satılığa çıkar. Bu “yeni” arsalar kısa sürede alıcı bulur. Annem gençken Japon yeninin gücü ve Tokyo’ya akın eden yabancılar sayesinde toprağın değeri müthiş bir hızla artmış. Tapınaklara arsalarını genişletmeleri için baskı yapmaya başlanmış, böylece anıtmezarlar ortaya çıkmış. Katlarca yükselen, özel mezarlıklar ve ailenizin külleri için dolaplarla dolu binalar. Modern usul böyleymiş: Ölülerle dolu, yaşayanların geçmişi özlemle andığı gökdelenler.

Bir keresinde annem, bu mezarda büyükbabamla ilgili hikâye anlatmıştı. İkinci dünya savaşı sırasında çocukken, mezarlardan pirinçli kek çalarken yakalanmış ve bombalanmış, kıtlık sarmış sokaklarda sığınacak yer aramış. Bana ne kadar şanslı olduğumu hatırlatmak istiyordu, başarılı oluyordu da. Ama donup kaldığımı da hatırlıyorum. Büyükbabamı o durumda düşünmek çok zordu. O kadar katı, şık,

rahat ve karnı toktu ki... Durumun çaresizliği ne kadar belli olsa da bu hikâyede atalarının anısına saygısı olmayan açgözlü bir çocuk hâlini alıyordu işte, bu iki kişi birbiriyle örtüşmüyordu bir türlü.

Geçmişimizde bu mercekten bakınca büyükbabamın ulusunun ve hukuk sisteminin çöküşüne şahitlik ettiğini fark ettim. Amerikan istilasını ve getirdiği değişimi yaşamıştı. O zamanın çılgın refah seviyesi, annem hayattayken ve ben çocukken yaşanan emlak balonu dönemi ona neler düşündürmüştü? Yükselen borsa, emlak spekülasyonu, Tokyo'nun dünyanın en zengin şehri olduğu o kısa dönem ve ardından gelen çöküş hakkında ne düşünüyordu? Bugünkü dünyamız hakkında fikri neydi?

Benim gibi o da karşısına bir sığınak çıktığında kıymetini bilmesi gerektiğini, çünkü insanların arzularının hiç bitmemesinin asla uzun süre güvende olmayacağımız anlamına geldiğini düşünüyor olmalı. Babamı pençesine alan piyasa yükseliş ve düşüşünün, etkileri annemin ölümünden sonra yirmi yıl boyunca hissedilen bir çöküşe yol açtığını unutmamıştım; o yıllara bugün bile "Uşinawareta Nijune" deniyor, "kayıp yıllar". Büyükbabam huzura değer veriyordu ve ben onun huzurunu bozmuştum. Ama içten içe mevcut refah seviyesinden faydalanmadığım, annem gibi kariyerimi yarım bıraktığım için kızdığını da hissetmeden edemiyordum. Yine de ikisinin de hikâyesini öğrendiğim için hem onlara hem de altımda gömülü olanlara, tarihimize daha yakın hissediyordum. O sabah aile mezarımızın önünde dururken dönünün başa sarmasını bekledim. Saracağını biliyordum, artık nasıl yaşayacağına karar verme sırası bendeydi.

Çiçeklerimi yere bıraktım ve birkaç hafta önce bıraktıklarımızın solmuş saplarını metal vazolardan kaldırdım, kovadan taze su koydum. Sonra ortancaları mezarın iki yanına yerleştirdim, simetrik durmalarına özen gösterdim. Bir

süre yaptığım işe dalıp gittim; taşı taze suyla yıkadım, tozunu akıttım ve çantamdaki bezle graniti sildim. Arsamızı zararlı ot ve taş döküntülerinin mezar taşını kapatmayacağı şekilde tasarlatmıştık. Bir yandan çok pratikti, bir yandan da garipti zira büyükannemle büyükbabam doğayı ve doğal düzeni çok severdi; İzu Yarımadası'nda biten bütün çiçeklerin adını bilirlerdi. Bunu mezarda bile görmek mümkündü; eşi öldüğünde büyükbabam, büyükannemin en sevdiği çizimlerini granite işletmişti: Şimoda'daki kış serasındaki çiçek bitkileri ve tamamen açmış bir açelya. En değerli anılarını taş kazıtmıştı.

Mezarlığımıza annem de katkıda bulunmuştu, adımızı eklemişti. Annem yetişkin yaşa geldiğinde muhteşem bir kalligraf olmuştu, unvanlı bir sanatçı olacak kadar iyiydi ama çocukken sadece “hevesli ve becerikli” olduğu söylenebiliyordu. Saraşima adını Meguro'da bir pirinç kâğıdına çizmiş, büyükbabam çizimini granite aktarmış. Şimdi gözümün önünde, yukarıdan aşağı dizilmiş o karakterlere bakıyordum. Külleri kendi eserinin altında yatıyordu.

Son toz parçalarını da silip atarken parmaklarımı adımın derin çizgilerine koydum, her karakteri elimle takip ettim, annemin fırçasının izinden gittim. Atalarımın Budist isimleri daha yukarıdaydı. Ölümlü isimler ve cennette aldıkları ruhanî isimler arasında bir boşluk vardı; iki dünya arasındaki mesafeyi simgeleyen bir boşluk. Ama o gün sadece ölümlü ismimiz umurundaydı: aile ismimiz, annemin sevdiği isim, artık benim de seçtiğim isim.

Son istirahatgâhında annemin yanında otururken henüz Nomura ve Higaşino'ya geri göndermediğim sözleşmeyi düşündüm; imzalayıp imzalamayacağımı bilmiyordum, önümde uzanan yolu düşündüm. Bu yola girmeye sonuna kadar hazırdım. Şirket hukuku alanında bir çeşit staj yapacak, sonra kazandığım tecrübe ve sosyal sermayeyi büyükbabamın işini

büyütmek için kullanacaktım. Biraz dinlenmeyi ve omuzlarındaki yükten kurtulmayı hak ediyordu. Yine de o sabah bir şeyin fikrimi değiştirmiş olduğunu hissettim. Ortaya çıkarttığım her şeyi gözden geçirince hayatımı ve acıyla elde ettiğim bu bilgiyi daha iyi bir şekilde kullanıp kullanamayacağımı düşündüm.

Annemin öldüğü ve büyükbabamın sesini duyurmak için harcadığı tüm çabaya rağmen “unutulan taraf” olduğu zamandan beri hukuk çok ilerledi. Artık mağdurların ailelerine daha fazla destek veriliyor. Mahkemede savcıyla oturup ifade verebiliyorlar hatta sanığı sorgulayabiliyor ve bir nevi “son” yaratabiliyorlardı. Ama suç her zaman olacak ve suçlarla birlikte hukuk da gelişmeli çünkü birbirimize yapabileceklerimizin sınırını asla kestiremeyeceğiz.

Büyükbabam insanlığa güvenmiyordu. Hayatına giren şeyleri gizlice kontrol ediyordu ve kendisinin de gizli ve güvende olabileceği şirket hukukuna sığınmıştı. Ben de aynı-sını yapabilirdim ya da Temyiz Mahkemesinde bir koltuk bulup suçun gerçek kurbanları ile çalışabilirdim.

Çantamdan birkaç tütsü çıkarıp uçlarını yaktım ve mezarın önündeki hokkaya koydum. Sonra dua etmek için ayağa kalktım. İsim seremonimden sonra babam herkesin bana Sumiko Sato demesi için ısrar etmiş ama gerçek ismim, şimdi taşıdığım ismim; annemin fırça darbelerinin sayısı uygun bir sayıya denk gelsin diye özenle seçtiği ve aile mezarımda yazan ismim, adımda geçen “kutlama” “güzellik” ve “çocuk” karakterleri ile soyadımda geçen “mutlak” ve “ada” karakterlerini birleştiriyordu. Sumiko Saraşima ismini yaratan çok kombinasyon vardı ama bunlar benimdi ve anlamları buydu. Büyükbabam ilk gördüğünde çok hoşuna gitmiş. Olacağımı umduğu her şeyin adımda olduğunu söylemiş: bir kale, bir kuvvet burcu. Adımı ve ailemi seviyordum ama artık bir ada olmak istemiyordum.

Evin dış kapısını açıp patikayı yürürken büyükbabamın bisikletinin eve yaslanmış olduğunu gördüm. Yutkundum ve onunla karşılaşmaya hazırlandım, bana göz ucuyla bakıp başını çevirecek olsa da. Ön kapıyı açtım ve antreye baktım ama kimse yoktu, çıt çıkmıyordu. Büyükbabam pencereleri ve perdeleri sonuna kadar açmıştı, odalara ve çalışma odasındaki masaya ışık vuruyordu. Her zamanki gibi evime girdikten sonra ilk önce o odaya gittim. Büyükbabam görünürde yoktu ama masada bana bıraktığı şeyi gördüğümde bir an nefesim kesildi. Sabah postayla gelen, sımsıkı bağlanmış ve açılmamış bir kahverengi kâğıt tomarı: Kaitaro'nun mektupları.

Bildiklerim

Sonunda peşlerinden Hokkaido'ya gittim. Oraya vardığımda ne beklediğimi bilmiyorum ama sıcakla karşılaşmayı beklemediğim kesin. Hep kuzeyde yazların soğuk olduğunu, belki üşüyeceğimi düşünmüştüm. Kiralık arabamın camlarını indirip sahile doğru giderken cildim terden yapış yapış olmuştu. Bambu kamışlarının ve dalgaların altında yosun kaplı kombu* çiftliklerinin yanından geçtim. Günün mahsulü kuruması için taşlık sahile serilmişti. Zengin ve tuzlu bir esinti vardı, hava denizin kokusunu taşıyordu.

Aldığım yol tarifini okumak için durdum, Aynu dilindeki yer isimlerini ve yol tabelalarını okumakta zorlanıyordum. Sömürge edilip öldürülen bir halkın son izleriydi bunlar. Limanlarda konuşulan dili dinledim; Tohoku ve Kokukiru bölgelerinde konuşulan dildeki baskın sessiz harfler yoktu, ana karadan gelen göçmenlerin etkisi. İstiridye kızartması ve koçan mısır yedim, üzerlerinde hem Japonca hem Kiril alfabesiyle isimler yazan balıkçı gemilerinin limandan çıkmalarını izledim.

Kaitaro'nun mektuplarını okumuştum ama beni büyüdüğü küçük eve, limanın önünden başlayan dar sokağa, merkezdeki yıkık dökük aile işletmesine, yanındaki kafenin neon tabelasındaki muhtemelen hiç tamir edilmeyecek é harfine hazırlamamıştı mektuplar. Arabamı kasabanın dışına park ettim ve denize kadar yürüdüm. İnsanlar bana bakıyordu, yeni birini gördüklerine şaşırmıştılar. Bazıları el salladı ama konuşmaya çalıştıkları zaman cevap vermedim,

* Kombuçaya çayının yapıldığı bitki. (ç.n.)

annemle Kaitaro'ya çok şey ifade eden ama bana hâlâ yabancı olan bu kasabada rahat değildim.

Kafeden içeri baktım ama kapalıydı. Otel ya da pansiyon yoktu, ya hava kararmadan en yakın şehre gidecektim ya da arabada uyuyacaktım. Sahile indim ve denize doğru uzanan bir kaya çıkıntısında durdum. Kayaların ötesinde koy kıvrıllarak devam ediyordu, ucunda bir mağara kompleksi vardı. Önümde alçalıp yükselen suya bakarken onların mağarasının da muhtemelen orada olduğunu düşündüm. Bu su Şimoda'nın kıyılarına kadar gidiyordu. Nasıl bu dünyada insanlar bir yerde çok kalmıyor hatta varlıkları bile çok uzun sürmüyorsa önümdeki su da eskiden olduğu su değildi.

Sahile sırtımı döndüm ve Kaitaro'nun kulübesini bulana kadar deniz yoluna doğru yürüdüm. Buna da şaşırdım: Diğer kulübelerden farksızdı; duvarları kireç kaplıydı, boyası dökülüyordu ve dış kapısı rüzgârda sallanıyordu. Her kulübenin arasında dar bir sokak vardı, sokaklardaki çatlaklardan leylak taç yaprakları çıkıyor, rüzgârda titriyordu.

Kaitaro'nun annesi çoktan ölmüştü, artık evinde yeni bir aile yaşıyordu. Arka bahçelerinde yağmurdan ıslanmış küçük bir trambolin vardı ve oturma odalarının penceresi açıktı, içeride genç bir kadın görünüyordu. Onu gizlice izlediğimi gördü ve konuşmak için eliyle yanında çağırdı ama ben kafamı iki yana salladım, birden utanmıştım. Evde ne Kaitaro'dan ne annemden iz kalmıştı ama belki birbirlerinin fotoğraflarını çektikleri kulübeyi bulabilirdim.

Annemin öldüğü gece Kaitaro fotoğraflarını bir çantaya tıkmıştı. Fotoğraflar delil olarak alınıp hapishanenin deposuna kaldırılmıştı ama Kaitaro'nun talimatları doğrultusunda hapishane fotoğrafları bana yollamıştı. Şimdi elimdeydiler. Fotoğraflar soruşturmaya dahil edilmemişti ve uzun süre Kaitaro'nun malı sayılmışı ama cezası sırasında fotoğraflarını

görmesine izin yoktu. Mahkûmlar hücrelerinde eşya tutamaz. Fotoğraflar bana delil poşetinde gelmişti, bu yüzden onları yirmi yıldır gören ilk kişinin ben mi olduğumu merak etmiştim.

Dilimizde hatıraya “kioku” deriz, kayıt veya belgeyeysel “kiroku”. Bu iki kavram birbirine o kadar yakındır ki sadece tek bir sesle ayrılır. Dolayısıyla fotoğraflar sadece bir anı belgelemez, aynı zamanda bir hatırayı temsil eder; insan ruhuyla fiziksel dünyanın bir araya geldiği yerde dururlar. Yerleşkenin ucunda; müstemilatlar, kulübeler ve birkaç sebze bahçesinin kümелendiği yerin ötesinde ormana doğru giden bir yabani çiçek tarlası vardı. Karşımdaki ağaçlar diri ve canlıydı, yeşil yaprakları ışık saçıyordu. Kenarlarında belli belirsiz bir sarılık vardı; yakında sararıp kızaracaklarını ve kahverengiye döneceklerini hafifçe belli ediyorlardı. Annem buraya geldiğinde yılın son dönemleriydi ve Momijigari, sonbahar yapraklarını izleme gezileri, adaları çoktan geçmişti. Yine de ağaçların siyah dalları arasında birkaç yaprak, birkaç kehribar ve lal lekesi kalmış olmalıydı.

Ağaçlara doğru giderken fotoğrafları çantamdan çıkardım, manzara çok tanıdıktı. Birinci fotoğrafta annem çizmelerini giymişti ve ormandaki uzun çimlerin ortasında duruyordu. Soğuk boynuna vurmasın diye gömleğinin yakasını kaldırmıştı, yüzü profilden çekilmişti. Ağaçlardan biriymiş gibi ince ve sabitti. Fotoğraf renkliydi ama annemi, kuzey sınır topraklarının ilkel manzarasına karıştırmak için düşük ışıkla çekilmişti.

Bir sonraki fotoğrafta Kaitaro’ya bakıyordu, bu fotoğrafın enerjisi bir öncekinden tamamen farklıydı. Yüzü fotoğraf makinesine dönüktü; yüzünü yıkayan, detaylarını aydınlatan güneşe ve akşamüstü ışığına bakıyordu. Ormanın gölgelerine karşın iri, siyah gözleri ve cildinin parlaklığı öne çıkıyordu. Gülümsüyordu, genç ve özgür görünüyordu. Yaşıyordu.

Sonraki iki fotoğraf kasabanın dışında, müstemilatların orada çekilmişti. Bir tanesi Kaitaro ve dayısının karanlık oda olarak kullandığı kulübeleri olabilirdi belki. İlk fotoğrafta annem kulübedeydi. Pencerenin panjurlarını açmıştı ve kış güneşi yandan yüzüne vuruyordu. Fotoğrafın siyah beyaz olması yüzünün belirgin hatlarını, duruşunun zarafetini vurguluyordu. Bir sonraki daha neşeli bir kareydi; odaya dönmüştü, varillere ve kuyudan su çeken eski tulumcaya dokunuyordu. Düşük deklanşör hızı, hareketinin dönme hızını ve yüzündeki neşeyi artırmıştı.

Son fotoğrafta ikisi birlikteydi. Fotoğraf makinesinin zamanlayıcısını açmışlardı ve karanlık odaya koymuşlardı, kapıdan dışarı bakıyorlardı, kapının pervazı etraflarında çerçeveye gibi durmuştu. Annem Kaitaro'yla uğraşıyor, saçıyla oynuyordu; Kaitaro da onu tüylü çizimleri çimden biraz havada duracak kadar kaldırmıştı. Annem gülüyordu, fotoğraf makinesine bakıyordu ama gözleri kapalıydı. Kaitaro da gülümsüyordu, özgür bir adam olarak çektiirdiği son fotoğraflardan biriydi bu.

Bu yan yana dizilmiş kaskatı gülümseyen akrabaların olduğu, kimsenin resmiyeti bozmaya cesaret edemediği bir aile fotoğrafı değildi. Bu fotoğraflar birer konuşma gibiydi; ikisi arasında, sadece kendilerinin bildikleri zamanlardan kalma birer diyalog gibiydi.

Fotoğrafları elimde çevirdim ve uzun çimlerin arasında yürüdüm, yabancı orkidelere basmamaya dikkat ettim, annemin durduğu noktayı aradım. Ama yaz sonu güneşinde ormandaki kuşlar, yaban otları ve küçük çiçekler bana hiçbir şey söylemiyordu. Sadece ağaçların yapraklarının hışırtısı vardı.

Bir süre Hokkaido'da kalıp izlerini sürmeye devam etmeyi düşündüm. Belki önümdeki günlerde kasabaya geri

dönebilir ve insanlarla konuşabilirdim ama arabama varıp boğucu durgunluğun ortasında oturduğum anda kalmayacağı mı anlamıştım.

Gelen pakette bir fotoğraf daha vardı: benim fotoğrafım. Taşlık bir sahildeydim, Şimoda'daki evimiz de olabildi Atami sahili de. Annem güneşi arkama almıştı; böylece ben, taşlar hatta beyaz tişörtüm ve kırmızı şortum bile gölgede kalmıştık, çivit mavisî denizin önünde bir silüetten ibarettik. Yan duruyordum, yüzümün sadece bir kısmı görünüyordu. Yine de annem esintinin saçımı kaldırdığı ve ben dalgalara bakarken ışığın yüzüme dokunduğu anı yakalayabilmiş ti. O bakışında sonsuz olasılıklar vardı.

Şimoda'daki son yazımızda çekilen o fotoğrafı, annemin son projesinden kalan tek izi elimde tutarken onunla orada olmayı hatırlamaya çalıştım. Yüzümdeki serin esintiyi, buz gibi suyu, kayalara tırmanırken yosunlarda kayan terliklerimi hissedebiliyordum. Belki de yatları görmek için limana gitmiştik, ben durmak bilmeden koşarken ayaklarımın betona çarparak çıkardığı ses, ardından güneşin altında bir fotoğraf çektiirmek için havaya kaldıran güçlü kollar ve bir külâh dondurma.

Tek kalanın ben olduğumu fark ettim. Tüm bu hikâyeler ve gerçekler benim içimde yaşıyordu. Somut hatıralar da var: Hokkaido'ya uçak bileti, ayakkabıları, parfüm paketleri, Kaitaro'nun mektupları... Bunlar da bir ömrün, birbirine giren bir sürü ömrün hikâyesini anlatıyor ama hepsinin keşiştiği nokta benim.

Uçak penceresinden Hokkaido'nun şafak ışığının altındaki asfalt piste baktım, bekledim. Hostesler kabin raflarını kapatırken motorlar titremeye başladı. Sabırsızlıkla dudağımı ısırdım. Uçağın kalkış pistine çıkacağı anı, hızlandığımızı

koltuğa yapışan sırtımda hissetmeyi ve havaya yükselmeyi bekliyordum. Tekerler kalktığı anda geri dönme şansımız kalmayacaktı; ya uçuş ya yok oluş.

Kaitaro'nun mektuplarını atmayacağımı, derin tükenmez kalem izlerinin işlediği kâğıtlarını yakmayacağımı biliyordum. Yakamazdım. Annem ve sevgiliyle aramda her zaman bir bağ olacaktı ama geri kalanı bana kalmıştı. Beni büyükbabamın tanıştırdığı Sartre'ın da dediği gibi özgürlük, bize yapılanla ne yapacağımız demektir. Kendime bir gelecek, bir hayat kurmam gerekiyordu.

Uçak sonunda havalanırken havaalanına ve altımızda küçülen Sapporo'ya baktım. Kısa süre sonra Hokkaido'nun yarıdağlarından, göllerinden ve uzun, izole sahillerinden kayarak uzaklaşıyorduk. Uçura Koyu'nun kenarından gittik ve Tsugaru Boğazı'nı ve çalkantılı mavi denizi geçtik. Beyaz köpüklerle örtülü suları arkamızda bırakıp Honşu Adası'na döndük, Aomori Ormanları'nı geçip dağların üzerinden ilerledik. Dağlar o kadar dikti ki aralarındaki kasabalar, çatlaklara düşmüş küçük medeniyet kırıntıları gibi kalıyordu.

Fukuşima'yı ve Toçigi'nin altın pirinç tarlalarını arkamızda bırakırken toprak düzleşmeye başladı. Yeşil orman kuşakları ekilen toprakların rengine, güneşte kuruyan ekinlerin kahverengisine karışırken altımızdaki manzara kaleydoskopla dönüşüyordu. Uzun bir şerit boyunca domates ve salatalık seralarının gümüş parıltısı gözümü aldı; aralara serpiştirilmiş mavi çatılı kulübeler, nehir kenarına kurulmuş küçük yerleşkeler vardı. Ama ovaları geçtikçe köyler kasaba, kasabalar şehir oldu; sonunda hepsi evrilip evim olan megakente dönüştü.

Uçağın titreyip yana yattığını hissettim. Kanadın ucu güneşin önüne geçti, onun arkasında şehir önümde uzanıyordu; Tokyo'nun uçları yayılıp Çiba'ya karışıyordu. Beton

adacıkları birbirine giriyor; çeliğin, camın ve ilerlemenin ormanı altımda yatıyordu.

Aşağı baktım ve daha birkaç hafta önce kullandığım tren hattını düşündüm. Aklımdan hattı takip ettim ve istasyondan Çiba Vilayet Hapishanesi'nin gösterişli, kare binasına gittim. Karton bardağından kahve içerken ziyaretçilere dolduracakları formları gösteren gardiyanı neredeyse görebiliyordum, tesisin arkasındaki şehirde ve okullarda insanlar hayatlarına devam ediyordu. Saatime baktım, saat ve özellikle tarih benim için önemliydi. Birkaç saat sonra toplumun yeni bir üyesi o filmli cam kapılardan çıkacaktı, bugün Kaitaro Nakamura'nın cezasının son günüydü ve yakında serbest kalacaktı.

Onunla tanıştığımdan beri serbest kaldığında ne yapacağını sık sık düşünür olmuştum. Kasetlerde annemsiz yaşamak istemediğini dile getiriyordu, o yüzden kendini öldürebileceğini düşünüyordum. Kırsal kesime gidip, intihar ormanının ıssız bir köşesine yatıp ölmeyi mi bekleyecekti? Sanmıyordum. Bence benim gibi o da annemin hatırasını hayatta tutacaktı. Yaptığının yüküyle yaşayacaktı.

Uçak Narita'ya döndü ve ben aşağı bakıp uzaktaki havaalanını görmeye çalışırken bütün görüş alanımı Tokyo kaplıyordu. Evime bakarken şehrin eski sınırlarını neredeyse sezebiliyordum, megakentin yapısına ağaçların yaş halkaları gibi işlemişlerdi. İndikten sonra ekspres trenle Şinagawa'ya gittim: şehrin göbeğindeki eski karakol bölgesi ve annemin son evinin yeri. İstasyonun yer altı koridorlarından ilerlerken sonu gelmeyen parlak neon posterlerin yanından geçtim ve buranın şimdiye kadar olduğu her şeyi düşündüm. Küçük bir köyden Edo'nun bir kasabasına, ondan da bugünkü hâline dönüşmüştü: Tokyo'nun ve Japonya'nın dünyanın geri kalanına açılan kapısı. Dünyanın her yerinden akın akın insan havaalanlarından Şinagawa'ya iniyordu. Bu koridorlardan

günde neredeyse bir milyon kişi geçiyordu, yerler o kadar iyi cilalıydı ki siyah bir aynaya bakıyor gibiydik.

Yoğun trafik saatleri geçmişti ama ben yürüyen merdivenleri ve turnikeleri geçerken etraf hâlâ kalabalıktı, sonunda istasyon saatinin önünde durdum. Zaman gelmek üzereydi, yelkovan amansızca ilerlerken elleri kelepçeli Kaitaro'nun bir koridorda, hapishanenin kapısına doğru yürüdüğünü hayal ettim. Eşyalarını hazırlayan gardiyanları gördüm: kıyafet çantası, yanındaki birkaç parça eşya, fabrikalarda çalışarak kazandığı paranın olduğu bir zarf. Kğitlerini imzaladıklarını, kelepçelerini çözdüklerini ve saat dokuza gelirken bir kalem hareketiyle ve boyunlarındaki kartı okutmalarıyla kapının açıldığını gördüm. Kaitaro Nakamura yavaşça ve sakince güneşe ıktı.

Omurgamdan elektrik akımı gibi bir korku dalgası geçti, şimdi aynı şeyi yapma sırası bendeydi. Önümde st örtülü bir patika vardı. Diğer ucunda insan sürüsünün karşıdan karşıya geçtiği kavşağı; elçiliklere, otellere ve istasyonun etrafını saran pasajlara giden insanları görebiliyordum. Saate tekrar baktım, nefesim göğsümde sıkışmıştı. Patikanın kemerli ucunun hemen ötesinde bütün insanlığı hissedebiliyordum; kaçıp saklanmak ya da onu kucaklamak bana kalmıştı. Omzumdaki çantamı düzelttim, annemin fotoğraflarını ve çektiği kendi fotoğrafımı düşündüm ve birden seçim çok bariz gözüktü, belki de hep bu kadar basitti. Çantamı sı-kıca tutarak çıkışa doğru yürümeye başladım, patikayı hızlıca geçtim ve ışığa çıktım.

